CONSELL INSULAR DE MENORCA

Sistema d'Indicadors del Pla Territorial Insular

Informe 2010

Institut Menorquí d'Estudis

obsam

CONSELL INSULAR DE MENORCA

Sistema d'Indicadors del Pla Territorial Insular

-Informe 2010-

Col·laboració entre l'Institut Menorquí d'Estudis i el departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca.

Equip redactor:

Observatori Socioambiental de Menorca, Institut Menorquí d'Estudis.

Joana Fullana Santonja, geògrafa.

Sònia Estradé Niubó, ciències ambientals.

Anna Gallofré de Lapuente, estadística.

Marta Pérez López, ciències ambientals.

Eva Marsinyach Perarnau, ciències de la mar.

David Carreras Martí, biòleg – director.

Marc Julià Vila, geògraf.

Matteo Ranalli, relacions internacionals.

Iván Fernández Rebollar, ciències ambientals.

Dídac Masana Forcada, ciències ambientals.

Mónica Mir Florit, ciències ambientals.

Institut Menorquí d'Estudis

obsam

Entitats i/o empreses que han aportat informació:

Administració de l'Estat:
- AENA. Aeroport de Menorca
- Autoritat portuària de Balears
- Dirección General de Tráfico
- Instituto Geológico y Minero de España
- Instituto Nacional de Estadística
- Subdirección General de Estadísticas Sociales y Laborales
- Tesoreria General de la Seguridad Social

Ajuntament d'Alaior
Ajuntament des Castell
Ajuntament de Ciutadella
Ajuntament de Ferreries
Ajuntament de Maó
Ajuntament des Mercadal
Ajuntament des Migjorn Gran
Ajuntament de Sant Lluís
AGRYTURSA
Aguafines SA
Aguas Binixica
Aigües Cala Blanca
Aigües d'Artrutx
Aigües son Xoriguer
Aigües St. Lluís
Asociación Hotelera de Menorca (ASHOME)
Biblioteca pública de Maó
Binissafuller Rotters
Centre de Recerca Econòmica-SA NOSTRA
Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears
Col·legi Oficial d'Arquitectes Tècnics i Aparelladors de Menorca.
Compañía Logística de Hidrocarburos (CLH)
Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB)
Consell Insular de Menorca:
- Departament d'Educació i Cultura
- Departament d'Ordenació del Territori
- Departament de Presidència i Mobilitat
- Departament de Reserva de la Biosfera i Medi Ambient
- Departament de Serveis generals
- Departament d'Economia

Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica
Conselleria d'Innovació i Energia, Govern Balear
Consell regulador de la Denominació d'origen del formatge Mahón-Menorca
Consorci per a la Gestió dels Residus Sòlids Urbans de Menorca
DIMOX S.L
EDIVISA
Entidad Conservación Cala Blanca B
Felix de Pablo. Secció C. Naturals. IME
FERNESA
Gas Menorca, SA.
GESA-ENDESA
Govern Balear:
- Conselleria de Comerç, Indústria i Energia. Direcció General d'Energia
- Conselleria de Medi ambient. D.G. Recursos Hídrics (IBASAN i Servei d'estudis i planificació)
- Conselleria de Medi ambient. D.G. Canvi climàtic.
- Conselleria d'Obres públiques, Habitatge i Transports. Direcció General de Ports
- Centre d'Investigació i Tecnologies turístiques de les Illes Balears (CITTIB)
- Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB)

Grup Ornitològic Balear i de Defensa de la Naturalesa (GOB Menorca)
Ignacio Moll Pons, SA
INIMA
Institut Balear d'Estadística
Institut Balear d'Innovació Tecnològica
Institut Balear de la Vivenda
Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears
Parc Natural de s'Albufera des Grau
Registre de la Propietat de Ciutadella
Registre de la Propietat de Maó
REPSOL-GAS, SA
SALGAR HOTELS
Secció de Ciències Naturals de l'IME (Rafel Triay i Fèlix de Pablo)
Servicio de aguas calan Blanes i Torre del Ram SA
Sociedad de Tasación, SA
Societat Ornitològica de Menorca (SOM)
Son parc de Menorca SA
SOREA
Xarxa de biblioteques de Menorca
Xarxa Menorca Monumental

SISTEMA D'INDICADORS DEL PLA TERRITORIAL INSULAR 2010

SUMARI

1. Sumari dels indicadors 5
2. Presentació 7
2.1. Context i antecedents 7
2.2. Col·laboració entre el Consell Insular de Menorca i l'Institut Menorquí d'Estudis..... 8
2.3 Relació entre l'IBESTAT i l'Institut Menorquí d'Estudis..... 8
3. Sistema d'Indicadors del Pla Territorial Insular 9
3.1. Objectius 9
3.2. Classificació dels indicadors 9
3.3. Estructura de les fitxes dels indicadors 11
3.4. Sistema d'Indicadors 2010 13
4. Taula del sistema d' indicadors del PTI per a 2010 195

1. SUMARI DELS INDICADORS

1. INDICADORS SOCIOECONÒMICS

1.1. DEMOGRÀFICS

1.1.1 Taxa de creixement de la població (I.O) 14
1.1.2 Saldo migratori net (I.O) 18
1.1.3 Densitat de població (I.O) 21
1.1.4 Pressió humana diària (I.N.O) 25
1.1.5 Variació estacional de la població municipal (I.N.O)..... 28

1.2 ECONÒMICS

1.2.1 PIB local (I.O) 31
1.2.2 Diversitat sectorial (I.O) 33
1.2.3 Variació d'empreses en alta al Règim General de la Seguretat Social (I.O) ... 37
1.2.4 Preu del sòl (I.O) 39
1.2.5 Preu de l'habitatge (I.N.O) 42
1.2.6 Nombre de transaccions de compra-venda de finques (I.N.O) 45
1.2.7 Explotacions agràries en actiu (I.N.O) 48
1.2.8 Qualitat de les instal·lacions turístiques (I.N.O) 50

1.3 SOCIALS

1.3.1 Taxa d'atur (I.O) 53
1.3.2 Taxa d'estabilitat laboral de la nova ocupació (I.N.O) 56
1.3.3 Estacionalitat laboral (I.N.O) 58
1.3.4 Número d'habitatges buits (I.O) 61
1.3.5 Temps mitjà de desplaçament laboral (I.O) 63
1.3.6 Evolució de la Intensitat de Trànsit (I.N.O) 65
1.3.7 Accidentalitat (I.N.O) 68
1.3.8 Cobertura dels serveis de transport col·lectiu (I.N.O) 70
1.3.9 Taxa d'utilització del transport col·lectiu (I.O) 72
1.3.10 Superfície de dotacions públiques per habitant (I.O) 75
1.3.11 Habitatges socials (I.O) 78
1.3.12 Nivell de Formació (I.N.O) 80
1.3.13 Ús dels serveis culturals (I.N.O) 84
1.3.14 Visites al Patrimoni Cultural (I.N.O) 87

2. INDICADORS AMBIENTALS

2.1 ESTAT

2.1.1 Superfície de sòl ocupada pels assentaments urbans, rurals i turístics (I.O).. 89
2.1.2 Variació de la superfície cultivada (I.O) 92
2.1.3 Variació de la superfície agrària (I.N.O) 95
2.1.4 Variació de la superfície coberta de bosc (I.O) 98
2.1.5 Qualitat dels recursos hídrics (I.O) 101
2.1.6 Nivells piezomètrics (I.N.O) 104
2.1.7 Evolució de les poblacions d'aus (I.O) 107

2.2 PRESSIÓ

2.2.1 Superfície dels canvis d'ús del sòl (I.O) 110
2.2.2 Consum urbà d'aigua (I.N.O) 113
2.2.3 Consum urbà d'aigua per càpita (I.O) 116

2.2.4 Consum final d'energia per càpita (I.N.O) 120
2.2.5 Emissions directes de CO2 a l'atmosfera (I.N.O) 123
2.2.6 Generació de residus sòlids urbans (I.O) 126
2.2.7 Generació de residus sòlids urbans per càpita (I.N.O) 129
2.2.8 Estrès turístic (I.N.O) 132
2.2.9 Capacitat màxima d'allotjament (I.N.O) 136
2.2.10 Freqüentació a les platges (I.N.O) 140
2.2.11 Taxa de motorització (I.N.O) 144
2.2.12 Llicències urbanístiques (I.N.O) 148
.
2.3 RESPOSTA
2.3.1 Percentatge de sòl protegit sobre la superfície insular i municipal (I.O) 151
2.3.2 Índex de gestió d'espais naturals protegits (I.N.O) 155
2.3.3 Variació de la superfície de sòl urbà o urbanitzable segons la planificació vigent (I.N.O) 159
2.3.4 Superfície de parcs i zones verdes urbanes (I.O) 162
2.3.5 Nombre d'edificis rehabilitats (I.O) 167
2.3.6 Empreses amb Sistema de Gestió Ambiental (I.N.O) 170
2.3.7 Percentatge d'aigua depurada reutilitzada (I.O)..... 173
2.3.8 Residus sòlids urbans seleccionats en origen (I.N.O) 176
2.3.9 Taxa de reciclatge i reutilització de residus sòlids (I.O) 180
2.3.10 Energia elèctrica procedent d'energia eòlica (I.N.O) 182
2.3.11 Energia elèctrica procedent d'energia solar (I.N.O) 184
2.3.12 Agricultura ecològica (I.N.O) 186
2.3.13 Educació ambiental (I.N.O) 189

2. PRESENTACIÓ

2.1. Context i antecedents

Aquesta és la setena ocasió en què l'OBSAM elabora els indicadors del sistema de seguiment del Pla Territorial Insular (PTI), amb l'actualització corresponent a l'any 2010. Una vegada més, cal recordar i contextualitzar els fets que han portat a desenvolupar any rere any aquest treball.

La declaració de Menorca com a Reserva de Biosfera l'any 1993 comporta el compromís social i institucional a llarg termini amb una via de desenvolupament basada en els principis del desenvolupament sostenible, així com la integració dins la xarxa mundial de Reserves de Biosfera. Ara bé, aquesta declaració és un compromís general, que cal materialitzar amb accions i polítiques concretes sobre el territori. El Pla Territorial Insular és un dels instruments, sinó el principal, que ha de fer realitat aquesta declaració d'intencions, ordenant i dirigint les actuacions humanes que es realitzen sobre el territori de Menorca.

La Llei 8/1987, de 8 d'abril, d'ordenació territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, modificada per la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, desenvolupa la competència que en matèria d'ordenació del territori té atribuïda la comunitat autònoma i estableix els objectius, instruments i procediments per al seu exercici efectiu pel Govern de les Illes Balears.

Aquesta legislació crea tres instruments d'ordenació: les Directrius d'ordenació del territori (DOT), els plans territorials insulars (PTI) i els plans directors sectorials (PDS).

D'acord amb el que disposa l'article 2 de la Llei 14/2000, són objecte dels plans d'ordenació del territori, i per tant dels PTI, les determinacions següents:

a) Regular les dimensions físiques dels assentaments, inclosos els vinculats als sectors productius secundari i terciari.
b) Ordenar la distribució espacial de les instal·lacions productives pròpies dels sectors primari i secundari, a través de l'ús de procediments de foment o de dissuasió en relació amb les instal·lacions existents o futures.
c) Fixar els nuclis de població que, per les seves característiques i possibilitats, siguin els impulsors del desenvolupament socioeconòmic d'una zona.
d) Definir les àrees territorials que, per causa de la seva idoneïtat actual o potencial per a l'explotació agrícola, forestal o ramadera, o per la riquesa paisatgística o ecològica, hagin de ser objecte d'especial protecció.
e) Ordenar les infrastructures, les instal·lacions, els equipaments i els serveis, i definir els seus criteris de disseny, les seves característiques funcionals i la seva localització, de manera que s'aconsegueixi una configuració racional d'aquests elements estructuradors a les diferents illes.
f) Establir un sistema de coordinació de les diferents polítiques sectorials dels diversos òrgans de l'Administració, de tal manera que s'asseguri la seva integració en una visió de conjunt dels problemes territorials.
g) Promoure la participació de la societat en el procés d'ordenació territorial i formalitzar-la, amb la finalitat d'aconseguir que aquest procés respongui a les aspiracions i necessitats de la població.

El Pla Territorial Insular de Menorca s'aprovà definitivament pel ple del Consell Insular en data de 25 d'abril de 2003.

A l'article 8 del Títol I de Disposicions Generals, el Pla Territorial Insular determina la creació d'una Oficina tècnica de gestió i seguiment del Pla Territorial Insular. Una de les funcions d'aquesta oficina tècnica és l'elaboració i actualització d'un Sistema d'Indicadors per a l'avaluació del desplegament, l'execució i l'aplicació del PTI. A l'article 10 del Títol I de Disposicions Generals, el PTI estableix un llistat d'indicadors bàsics. Tanmateix, aquest llistat va ser ampliat en la pràctica pel propi Consell Insular en ocasió de l'elaboració del sistema d'indicadors del 2003, i en aquest informe, com es detalla més avall, també s'hi han afegit alguns indicadors que s'han considerat necessaris per al seguiment d'un major nombre d'aspectes relacionats amb el desenvolupament del PTI i la sostenibilitat.

2.2. Col·laboració entre el Consell Insular de Menorca i l'Institut Menorquí d'Estudis en matèria de seguiment del PTI

Des de l'any 2004 l'OBSAM, de l'Institut Menorquí d'Estudis, col·labora amb el Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca per calcular els indicadors previstos en l'aprovació del PTI. Aquesta col·laboració, que ha pres forma d'acord anual, tanmateix té una voluntat de permanència, tant per la vocació de l'OBSAM, com instrument de seguiment científic a llarg termini de la Reserva de Biosfera de Menorca, com per la naturalesa mateixa dels indicadors del sistema, que augmenten el seu valor amb la consolidació de sèries de variables obtingudes amb les mateixes metodologies.

Les tasques concretes que es realitzen cada any són:

1) Realitzar el càlcul dels indicadors
2) Revisar els indicadors i ampliar, si s'escau, el llistat dels mateixos
3) Elaborar una base de dades que permeti el càlcul de manera més còmoda i senzilla per a posteriors revisions.

En aquesta setena edició, es pot considerar consolidat un veritable sistema de seguiment format per 59 indicadors i unes sèries estadístiques que en molts casos arriba i ultrapassa els 10 anys. Es pot dir per tant, que per molts indicadors es presenta la seva evolució per tota la dècada 2000-2010 i açò permet veure de forma clara quines han estat les tendències seguides.

Cada indicador ve definit amb una fitxa que consta de dues parts: la definició de l'indicador, especificant mètode i fonts, i el detall del seu càlcul anual, inclosa una breu interpretació, dades complementàries i un judici de l'OBSAM sobre la tendència observada de l'indicador en relació al que fixa el PTI, marca la legislació vigent o seria desitjable segons la declaració de Menorca com a Reserva de Biosfera.

2.3. Relació entre l'IBESTAT i l'Institut Menorquí d'Estudis

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, en el seu article 30.32 estableix que s'atorga a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria d'estadística d'interès per a la comunitat autònoma i en l'organització i la gestió d'un sistema estadístic propi. En aquest sentit, l'Institut Balear d'Estadística (IBESTAT) és l'organisme oficial encarregat de recollir i generar aquestes estadístiques, i facilitar l'accés a la informació per part de la societat. En aquesta mateixa línia, sense voluntat de suplantar la funció de l'IBESTAT, però sí de complementar-la en l'àmbit concret que ens ocupa, el seguiment del PTI de Menorca, l'OBSAM es nodreix de sèries estadístiques de l'IBESTAT i de moltes altres fonts, per generar un informe científic i sintètic en forma de sistema d'indicadors.

3. EL SISTEMA D'INDICADORS DEL PLA TERRITORIAL INSULAR

3.1. Objectius

El sistema d'indicadors que es proposa pretén ser una eina eficaç per a l'avaluació dels efectes del PTI, és a dir, del compliment dels principis, els criteris, els objectius i les determinacions del pla, a més d'identificar i valorar les conseqüències ambientals, socials, econòmiques i culturals de la seva execució.

3.2. Classificació dels indicadors

Com s'ha esmentat, el PTI estableix un llistat de 33 d'indicadors bàsics de càlcul obligatori, indicats en cada cas amb les sigles I.O. (Indicador Obligatori). D'aquests 33 indicadors, 6 no es poden calcular ja que no existeixen o no s'han trobat les dades per Menorca. Aquest llistat va ser ampliat pel propi Consell Insular durant l'elaboració del sistema d'indicadors del 2003 i per part de l'OBSAM en ocasió de l'informe de 2004. Aquests nous indicadors corresponen al grup d'indicadors no obligatoris (I.N.O).

A l'hora de fer la selecció dels indicadors es valora que compleixin les característiques necessàries per tal que siguin eficaços: mesurable, fàcil d'obtenir, comprensible, fàcilment utilitzable, sensible als canvis, útil i dotat de consistència científica.

La classificació dels indicadors s'ha realitzat seguint els criteris marcats a l'article 10 del Pla Territorial Insular, que divideix els indicadors en: indicadors socioeconòmics (demogràfics, econòmics i socials) i indicadors ambientals (pressió, estat, resposta). Aquesta subdivisió dels indicadors ambientals en pressió, estat, resposta va ser formulada inicialment per l'Organització per a la Cooperació Econòmica i el Desenvolupament (OCDE), i es poden definir de la següent manera:

- Pressió: els indicadors de pressió descriuen els impactes exercits, tant directament com indirectament, per les activitats humanes sobre el territori.

- Estat: els indicadors d'estat mostren la qualitat del territori. Són indicadors que donen una visió conjunta de la situació del medi i de la seva evolució i no de les pressions que s'exerceixen sobre ell.

- Resposta: els indicadors de resposta indiquen en quina mesura reacciona la societat (institucions, administracions, col·lectius, sectors econòmics, etc.) als canvis que es produeixen sobre el territori i les preocupacions per aquests. S'entén per resposta de la societat les accions individuals o col·lectives que tenen per objectiu evitar, atenuar o corregir les repercussions negatives sobre el territori degudes a les activitats humanes.

En definitiva, el sistema d'indicadors establert i calculat per al 2010 és el següent:

1. Indicadors Socioeconòmics

1.1. Indicadors demogràfics
- 1.1.1. Taxa de creixement de la població (I.O)
- 1.1.2. Saldo migratori net (I.O)
- 1.1.3. Densitat de població (I.O)
- 1.1.4. Pressió humana diària (I.N.O)
- 1.1.5. Variació estacional de la població municipal (I.N.O)

1.2. Indicadors econòmics
- 1.2.1. PIB local (I.O)
- 1.2.2. Diversitat sectorial (I.O)
- 1.2.3. Variació del nombre d'empreses en alta al Règim General de la Seguretat Social (I.O)
- 1.2.4. Preu del sòl (I.O)
- 1.2.5. Preu de l'habitatge (I.N.O)
- 1.2.6. Nombre de transaccions de compra-venda de finques (I.N.O)
- 1.2.7. Explotacions agràries en actiu (I.N.O)
- 1.2.8. Qualitat de les instal·lacions turístiques (I.N.O)

1.3. Indicadors Socials
- 1.3.1. Taxa d'atur (I.O)
- 1.3.2. Taxa d'estabilitat laboral de la nova ocupació (I.N.O)
- 1.3.3. Estacionalitat laboral (I.N.O)
- 1.3.4. Número d'habitatges buits (I.O)
- 1.3.5. Temps mitjà de desplaçament laboral (I.O)
- 1.3.6. Evolució de la Intensitat de Trànsit (I.N.O)
- 1.3.7. Accidentalitat (I.N.O)
- 1.3.8. Cobertura dels serveis de transport col·lectiu (I.N.O)
- 1.3.9. Taxa d'utilització del transport col·lectiu (I.O)
- 1.3.10. Superfície de dotacions públiques per habitant (I.O)
- 1.3.11. Habitatges socials (I.O)
- 1.3.12. Nivell de Formació (I.N.O)
- 1.3.13. Ús dels serveis culturals (I.N.O)
- 1.3.14. Visites al Patrimoni Cultural (I.N.O)

2. Indicadors ambientals

2.1. Estat
- 2.1.1. Superfície de sòl ocupada pels assentaments urbans, rurals i turístics (I.O)
- 2.1.2. Variació de la superfície cultivada (I.O)
- 2.1.3. Variació de la superfície agrària (I.N.O)
- 2.1.4. Variació de la superfície coberta de bosc (I.O)
- 2.1.5. Qualitat dels recursos hídrics (I.O)
- 2.1.6. Nivells piezomètrics (I.N.O)
- 2.1.7. Evolució de les poblacions d'aus (I.O)

2.2. Pressió
- 2.2.1. Superfície dels canvis d'ús del sòl (I.O)
- 2.2.2. Consum urbà d'aigua (I.N.O)
- 2.2.3. Consum urbà d'aigua per càpita (I.O)
- 2.2.4. Consum final d'energia per càpita (I.N.O)
- 2.2.5. Emissions directes de CO2 a l'atmosfera (I.N.O)
- 2.2.6. Generació de residus sòlids urbans (I.O)
- 2.2.7. Generació de residus sòlids urbans per càpita (I.N.O)
- 2.2.8. Estrès turístic (I.N.O)
- 2.2.9. Capacitat màxima d'allotjament (I.N.O)
- 2.2.10. Freqüentació a les platges (I.N.O)
- 2.2.11. Taxa de motorització (I.N.O)
- 2.2.12. Llicències urbanístiques (I.N.O)

2.3. Resposta
- 2.3.1. Percentatge de sòl protegit sobre la superfície insular i municipal (I.O)
- 2.3.2. Índex de gestió d'espais naturals protegits (I.N.O)
- 2.3.3. Variació de la superfície de sòl urbà o urbanitzable segons la planificació vigent (I.N.O)
- 2.3.4. Superfície de parcs i zones verdes urbanes (I.O)
- 2.3.5. Nombre d'edificis rehabilitats (I.O)
- 2.3.6. Empreses amb Sistema de Gestió Ambiental (I.N.O)
- 2.3.7. Percentatge d'aigua depurada reutilitzada (I.O)
- 2.3.8. Residus sòlids urbans seleccionats en origen (I.N.O)

2.3.9. Taxa de reciclatge i reutilització de residus sòlids (I.O)
2.3.10. Energia elèctrica procedent d'energia eòlica (I.N.O)
2.3.11. Energia elèctrica procedent d'energia solar (I.N.O)
2.3.12. Agricultura ecològica (I.N.O)
2.3.13. Educació ambiental (I.N.O)

D'aquests indicadors en trobem quatre, dos d'obligatoris i dos de no obligatoris, que es desprenen de la cartografia que està elaborant l'OBSAM amb el projecte "Actualització del mapa d'usos i cobertes de sòl de Menorca 2002-2007", a escala 1:5.000. Així doncs, aquests indicadors seran calculats properament, tant bon punt estigui finalitzada aquesta cartografia. Els indicadors que es desprenen d'aquesta cartografia són els següents:

2. Indicadors ambientals

2.1 Estat
2.1.1 Superfície de sòl ocupada pels assentaments urbans, rurals i turístics (I.O)
2.1.3 Variació de la superfície agrària (I.N.O)
2.1.4 Variació de la superfície coberta de bosc (I.O)
2.2 Pressió
2.2.1 Superfície dels canvis d'ús del sòl (I.O)

Els indicadors obligatoris els quals actualment no ha estat possible el seu càlcul per manca de dades i que no hi ha perspectives de l'existència d'aquestes dades a curt o mig termini són els 6 següents:

1. Indicadors Socioeconòmics

1.2. Indicadors econòmics
Activitats innovadores (I.O)
1.3. Indicadors Socials
Relació entre el preu mitjà de l'habitatge i l'ingrés mitjà familiar (I.O)
Temps perdut en congestió de trànsit (I.O)

2. Indicadors ambientals

2.2. Estat
Superfície de sòls contaminats (I.O)
2.3. Pressió
Consum industrial d'aigua per ocupació (I.O)
Generació de residus sòlids industrials (I.O)

3.3. Estructura de les fitxes dels indicadors.

El nucli central del document el constitueixen les fitxes dels 60 indicadors. Aquestes fitxes recullen la informació necessària per a la interpretació de cada indicador de manera esquemàtica. Cada fitxa s'estructura de la següent manera:

DEFINICIÓ DE L'INDICADOR.

Primera part de la fitxa, en la qual es defineix l'indicador. Inclou els següents apartats:

- **Tipologia de l'indicador**: Mostra si l'indicador és de tipus demogràfic, econòmic o social (en el cas dels indicadors socioeconòmics) o de tipus pressió, estat o resposta (si és un indicador ambiental).

- **Indicador PTI**: Nom que rep l'indicador. A més s'especificarà si es tracta d'un indicador obligatori segons l'article 10 del Títol I de Disposicions Generals (I.O) o és un indicador addicional i per tant no obligatori (I.N.O)

- **Definició**: Explicació dels elements analitzats mitjançant l'indicador.

- **Unitats**: Indica les unitats de mesura del resultat de l'indicador.

- **Mètode de càlcul**: recull la metodologia a seguir per tal de poder realitzar el càlcul de l'indicador.

- **Periodicitat de càlcul**: indica cada quant de temps s'ha de realitzar el càlcul de l'indicador. Normalment aquesta serà anual exceptuant els casos en què les dades només siguin disponibles amb una periodicitat superior.

- **Àmbit territorial**: Tots els indicadors seran d'àmbit insular ja que el PTI té un àmbit d'aplicació insular. Els indicadors en què les dades ho permetin es subdividiran en termes municipals si els resultats aporten informació d'interès. D'altra banda, s'utilitzaran dades d'àmbit balear o superior per tal de comparar el valor de l'indicador amb altres territoris quan les dades estiguin disponibles.

- **Font**: Institucions, organismes o entitats de les quals s'obté la informació.

- **Elaboració**: indica l'entitat que ha calculat l'indicador a partir de la font descrita anteriorment, en aquest cas l'Observatori Socioambiental de Menorca.

VARIABLE DE L'INDICADOR.

Segona part de la fitxa on es defineix el valor de l'indicador, la tendència, etc. S'inicia amb un gràfic que il·lustra els valors que ha seguit l'indicador al llarg del temps per tal de facilitar la interpretació.

- **Valor més recent**: mostra el valor obtingut en el moment de l'elaboració d'aquest document, amb les darreres dades disponibles, que en la major part dels indicadors, i sempre que sigui possible, són de l'any anterior a l'actual. L'any al qual corresponen les dades s'indicarà entre parèntesis.

- **Tendència actual**: especifica la tendència que ha seguit l'indicador durant el període estudiat de la següent manera: augment, disminució, estabilitat o poc definida. En seriès temporals llargues es defineix a partir de l'evolució dels 3 darrers anys amb dades.

- **Tendència desitjada**: especifica la tendència que hauria de tenir el valor de l'indicador per a seguir els criteris del PTI, de la declaració de Menorca com a Reserva de Biosfera, de la normativa vigent o criteris generals de sostenibilitat. S'indicarà, sempre que sigui possible: augment, no augment, disminució, no disminució, o estabilitat.

- **Interpretació:** anàlisi de la sèrie de valors de l'indicador, la tendència que segueix i les possibles causes o conseqüències que se'n deriven.

- **Observacions**: s'afegeix, si es creu necessari, algun comentari respecte al càlcul o la correcta interpretació de l'indicador.

- **Taules, gràfics i mapes addicionals**. Tercera part de la fitxa en la que s'inclouen les taules de dades i altres gràfics complementaris per tal de poder disposar de tota la sèrie de valors el més detallada possible i possibilitar altres càlculs o anàlisis amb els valors de l'indicador. Si és possible s'inclouen mapes sintètics.

EL PROBLEMA DE LA TENDÈNCIA DESITJADA

Aquesta és una qüestió fonamental. La capacitat de definir quina és l'evolució desitjable d'una sèrie de dades és el que dóna precisament a aquestes dades la categoria d'indicador, en el sentit que servirà per verificar si les actuacions que s'avaluen tenen els efectes previstos o esperats sobre la realitat. Com es comprendrà, això no sempre és fàcil. Alguns indicadors estan bastant directament relacionats amb l'aplicació del PTI i la tendència a seguir no ofereix discussió possible; tot i que sigui difícilment quantificable. No obstant, en la majoria dels casos la relació és molt indirecta i la definició de la tendència es basa llavors, en la normativa i legislació vigent en aquell àmbit. En els casos on no es troba ni la primera referència ni la segona, passa a través del funcionament del mecanisme social en el seu conjunt. Llavors el judici sobre la tendència que seria desitjable incorpora una visió d'aquest funcionament que normalment no consta de forma explícita en un document legal o oficial.

Afortunadament, en el cas de Menorca, disposem de la Declaració de Reserva de Biosfera, dels estudis per al Pla de Desenvolupament Sostenible (1995), de les Jornades sobre la Reserva de Biosfera organitzades per l'IME en 1999, 2003 i 2008, dels diagnòstics i plans d'actuació de les Agendes 21 Locals dels vuit municipis de l'illa i de la pròpia i abundant documentació preparatòria del PTI. Això fa possible, en la major part dels casos, determinar quines són les tendències favorables al desenvolupament sostenible i quines les contràries. Tanmateix, no es tractava de fer per a cada indicador una investigació completa sobre la seva relació amb la sostenibilitat, sinó que hem tractat de simplificar al màxim el resultat d'aquest judici i centrar-nos en el balanç de si les xifres reals obtingudes s'acosten o s'allunyen del que seria desitjable. Aquest exercici sempre serà molt dependent del període temporal de referència. En aquest sentit cal remarcar que el desenvolupament del PTI és encara una actuació inconclosa, ja que actualment encara no s'ha arribat a transpossar completament al conjunt dels Plans Generals municipals. En qualsevol cas, a l'hora d'establir les tendències, hem tractat d'avaluar l'evolució dels últims 2-4 anys aproximadament, cercant sempre la tendència més clara.

3.4. Sistema d'Indicadors 2010

Com a novetat, aquest any s'ha afegit, sempre que ha estat possible:

1) Comparatives de les dades insulars amb les dades a nivell balear, estatal i europeu, amb l'objectiu de fer les dades més comprensibles i interpretables.
2) Les dades desglossades a nivell municipal, on encara no hi estaven.
3) Mapes sintètics, per fer-lo més atractiu visualment.

A continuació es presenten les fitxes per a cadascun dels indicadors.

1.1.1. TAXA DE CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ (I.O)

Definició: Variació de la població de dret, és a dir, variació del nombre de persones empadronades a l'illa

Unitats: % respecte any anterior

Mètode de càlcul:

$$\text{Taxa de creixement població} = \frac{(\text{Pob}_{\text{any } x} - \text{Pob}_{\text{any } x\text{-}1})}{\text{Pob}_{\text{any } x\text{-}1}} * 100$$

Periodicitat de càlcul: Anual
Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal
Font: Institut Balear d'Estadística (IBESTAT)
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

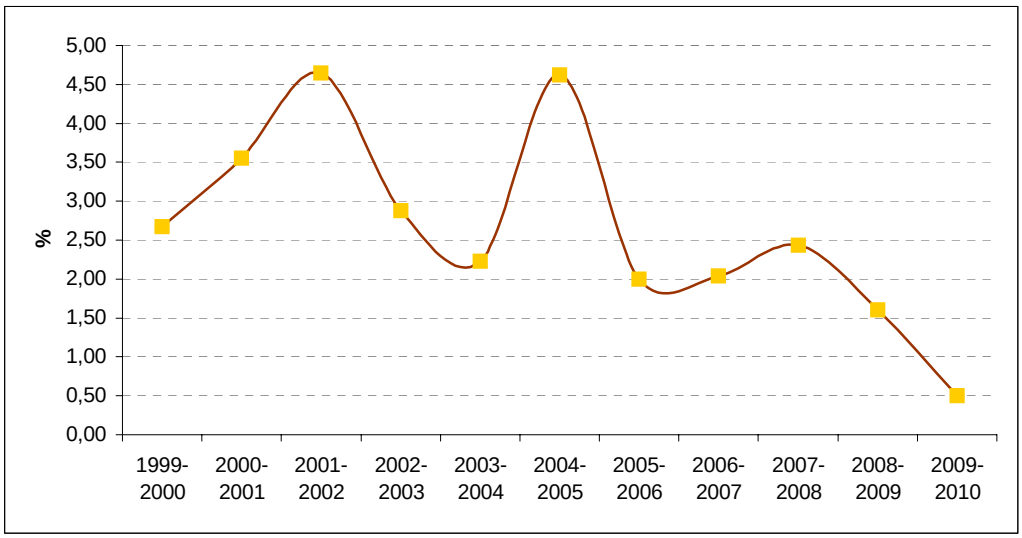

Gràfic 1. Taxa de creixement de la població de dret a Menorca 1999-2010. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **+ 0,50% (2009-2010)**

Tendència actual >> Desacceleració del ritme de creixement de la població, essent encara positiu.

Tendència desitjada >> Lleuger augment de la població empadronada de forma continuada. El PTI no contempla quin hauria de ser el ritme de creixement de la població, però sí a l'article 38, el sostre de creixement insular màxim com a l'article 39, els límits de creixement residencial i turístic.

Interpretació:

Un any més la població de dret tendeix a l'augment, tot i que la taxa de creixement és la més petita d'ençà el període 1999-2000. Recordem que la taxa de creixement va augmentar fins l'any 2001, patint una davallada els anys posteriors fins el 2004. A partir de llavors la taxa tornà a sofrir una forta pujada, incrementant-se la població de l'illa en un 4,62% durant el període 2004-2005. Durant el període 2003-2004 la taxa va davallar fins el 2%. El període 2006-2007 s'aprecia un lleuger augment fins el 2,04%, durant el període 2008-2009 l'augment ha estat només del 1,60% i aquest darrer del 0,50%. Tot i que la població augmenta contínuament, ha estat el període on aquest creixement ha estat més petit.

Quant a les dades municipals els majors increments es donen al municipi de St. Lluís, Alaior i Es Mercadal. Per contra, els municipis de Maó i Ferreries han perdut habitants respecte el 2009. Amb tota probabilitat la crisi econòmica internacional dels darrers anys és el principal culpable d'aquesta desacceleració, fent que molta de la població nouvinguda a la darrera dècada, hagi emigrat cap a altres territoris o hagi tornat al seu lloc d'origen.

Taules i gràfics

Població dret	1.999	2.000	2.001	2.002	2.003	2.004	2.005	2.006	2.007	2.008	2.009	2.010
Alaior	7.229	7.390	7.684	7.982	8.197	8.308	8.671	8.933	8.972	9.133	9.257	9.399
Ciutadella	22.341	22.925	23.706	24.741	25.406	26.073	26.972	27.468	28.017	28.696	29.160	29.247
Ferreries	3.981	4.061	4.134	4.262	4.290	4.338	4.416	4.476	4.563	4.617	4.669	4.620
Es Migjorn Gran	1.136	1.148	1.204	1.226	1.216	1.300	1.409	1.503	1.518	1.522	1.523	1.539
Es Mercadal	2.896	3.104	3.268	3.532	3.654	3.844	4.255	4.505	4.838	5.134	5.292	5.398
Es Castell	6.260	6.504	6.681	6.948	7.022	7.066	7.440	7.475	7.629	7.724	7.892	7.926
Maó	22.725	23.189	23.993	25.187	26.066	26.536	27.669	27.893	28.284	28.904	29.125	29.050
Sant Lluís	4.257	4.395	4.626	4.918	5.216	5.407	5.865	6.182	6.414	6.704	6.997	7.204
MENORCA	**70.825**	**72.716**	**75.296**	**78.796**	**81.067**	**82.872**	**86.697**	**88.435**	**90.235**	**92.434**	**93.915**	**94.383**

Taula 1. Evolució de la població de dret a Menorca 1999-2010. Font IBESTAT. Elaboració: OBSAM

Municipis	1999-2000	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Alaior	2,23	3,98	3,88	2,69	1,35	4,37	3,02	0,44	1,79	1,36	1,53
Ciutadella	2,61	3,41	4,37	2,69	2,63	3,45	1,84	2,00	2,42	1,62	0,30
Ferreries	2,01	1,80	3,10	0,66	1,12	1,80	1,36	1,94	1,18	1,13	-1,05
Es Migjorn Gran	1,06	4,88	1,83	-0,82	6,91	8,38	6,67	1,00	0,26	0,07	1,05
Es Mercadal	7,18	5,28	8,08	3,45	5,20	10,69	5,85	7,42	6,12	3,08	2,00
Es Castell	3,90	2,72	4,00	1,07	0,63	5,29	0,47	2,06	1,25	2,18	0,43
Maó	2,04	3,47	4,98	3,49	1,80	4,27	0,81	1,40	2,19	0,76	-0,26
Sant Lluís	3,24	5,26	6,31	6,06	3,66	8,47	5,40	3,75	4,52	4,37	2,96
MENORCA	2,67	3,55	4,65	2,88	2,23	4,62	2,00	2,04	2,44	1,60	0,50

Taula 2. Taxa de creixement de la població de dret a Menorca per municipis 1999-2010. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM

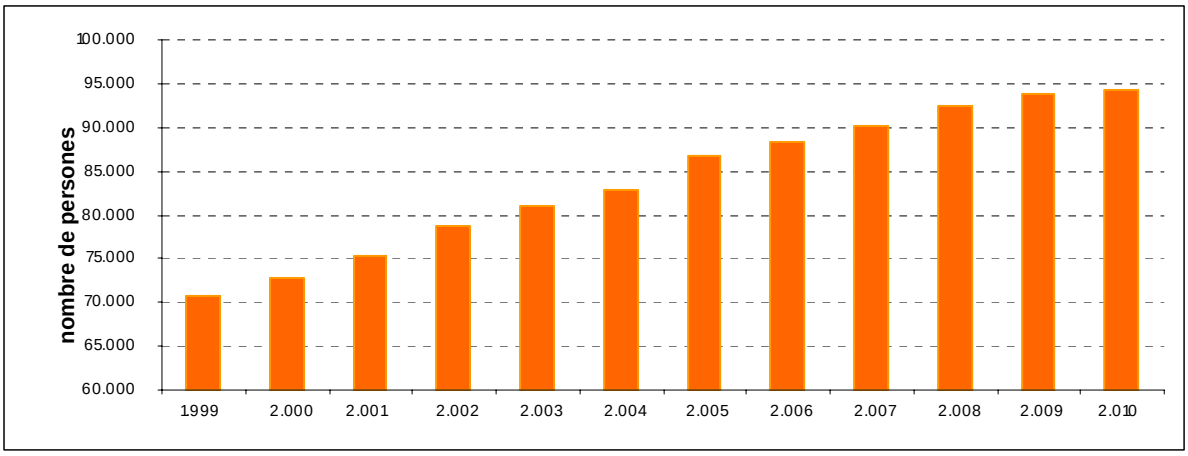

Gràfic 2. Evolució de la població de dret a Menorca 1999-2010. Font IBESTAT. Elaboració: OBSAM

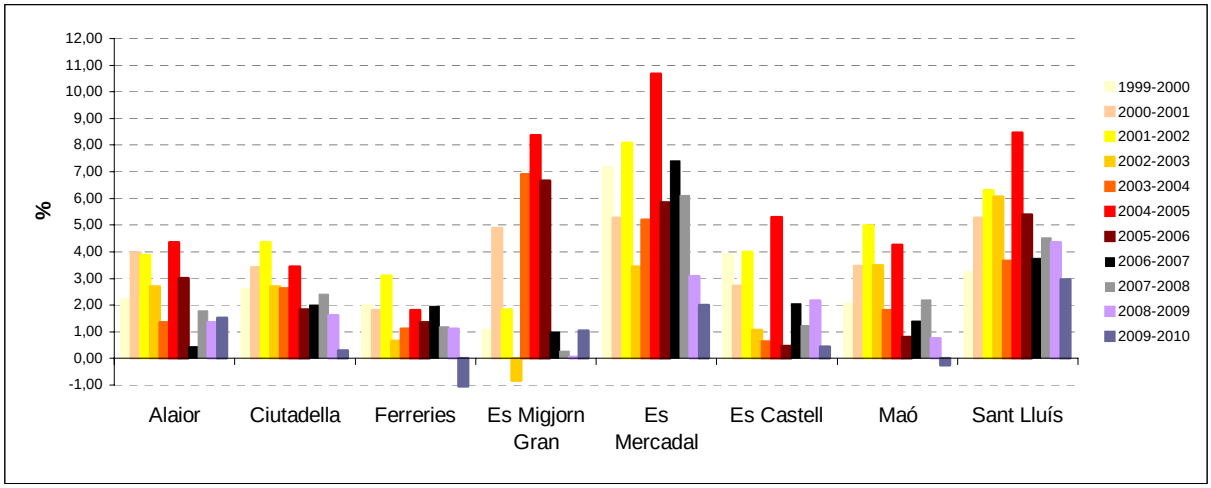

Gràfic 3. Taxa de creixement de la població de dret a Menorca per municipis 1999-2010. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM

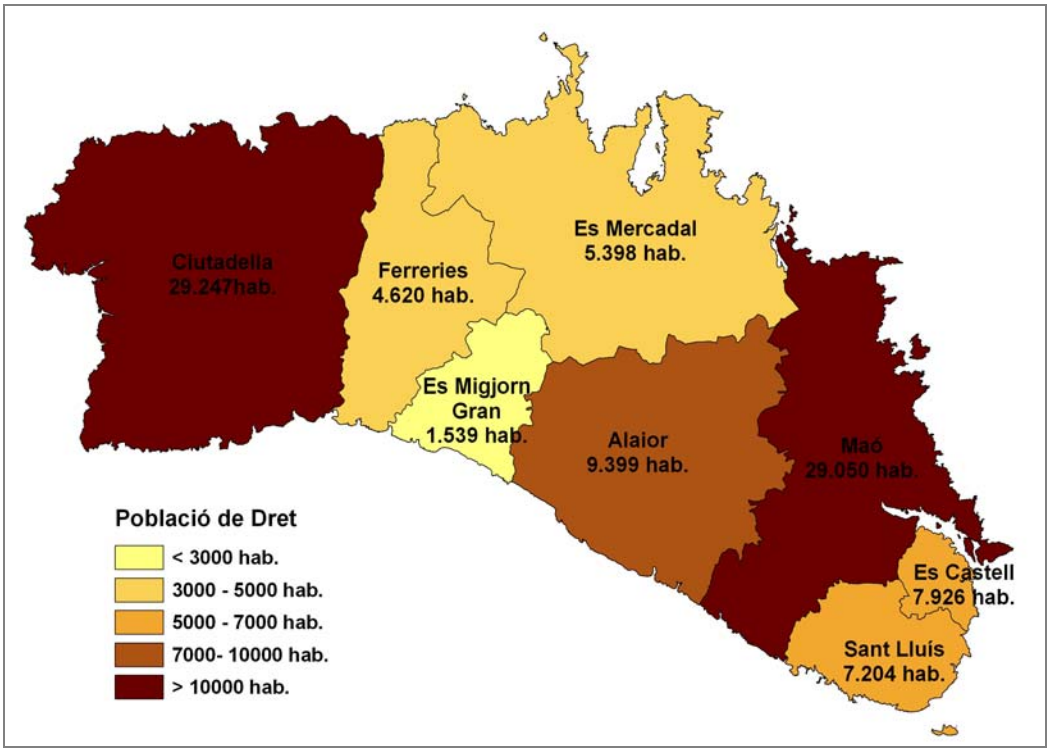

Mapa 1. Població de dret per municipis. 2010. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM.

Taxa creixement	1999-2000	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Illes Balears	2,89	3,90	4,36	3,31	0,81	2,94	1,82	2,96	4,09	2,10	0,97
Menorca	2,67	3,55	4,65	2,88	2,23	4,62	2,00	2,04	2,44	1,60	0,50
Espanya	0,74	1,52	1,75	2,10	1,13	2,11	1,36	1,10	2,12	1,27	0,59
Eu-27	0,24	0,21	0,17	0,41	0,44	0,48	0,42	0,42	0,48	0,41	0,28

Taula 3. Comparació de la taxa de creixement de la població de dret amb altres territoris. Illes Balears, Menorca, Espanya, Europa amb 27 països membre. Font: INE, IBESTAT i EUROSTAT. Elaboració: OBSAM
Nota: Els valors europeus dels anys 2008-2010 són provisionals. A partir del 2007 hi ha un canvi de metodologia.

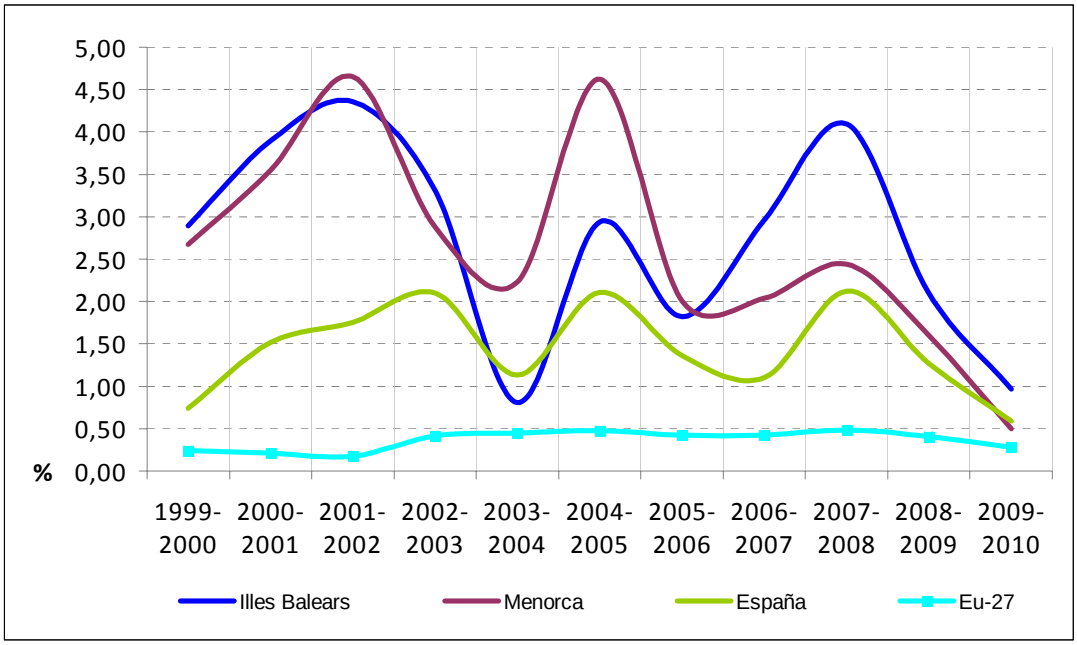

Gràfic 4. Comparació de la taxa de creixement de la població de dret amb altres territoris. Illes Balears, Menorca, Espanya, Europa amb 27 països membre. Font: INE, IBESTAT i EUROSTAT. Elaboració: OBSAM
Nota: Els valors europeus dels anys 2008-2010 són provisionals. A partir del 2007 hi ha un canvi de metodologia.

1.1.2. **TAXA DE MIGRACIÓ NETA (I.O)**

Definició: Variació de la població de dret degut a altes i baixes per residència en els padrons municipals.

Unitats: % d'increment respecte l'any anterior.

Mètode de càlcul:

$$\text{Taxa migració neta} = \frac{\left(\text{saldo migratori}_{\text{any x}} - \text{saldo migratori}_{\text{any x-1}}\right)}{\text{saldo migratori}_{\text{any x-1}}} \times 100$$

Saldo migratori net = Altes per residència - Baixes per residència

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal.
Font: Institut Balear d'Estadística (IBESTAT).
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

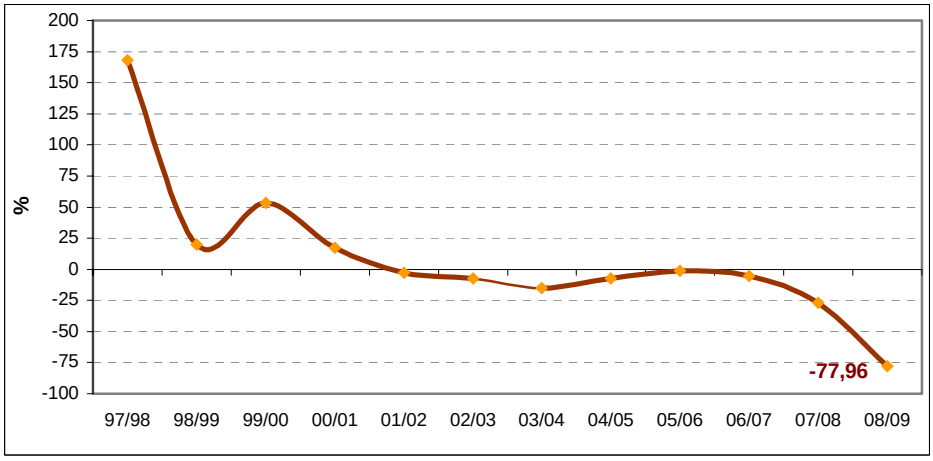

Gràfic 1. Taxa de migració neta 1998-2009. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **- 77,96% (2008-2009)**
IBESTAT no disposa de les dades actualitzades pel 2010

Tendència actual >> Disminució de la taxa de migració.

Tendència desitjada >> Estabilitat al voltant del 0%. A les propostes de la memòria d'ordenació, al capítol 2 referent al sistema d'assentament, el PTI planteja com a objectiu establir un component migratori sostenible.

Interpretació:

El saldo migratori net ha anat en augment fins l'any 2001. A partir del 2002 s'ha donat una reducció. És a dir, el número de persones empadronades segueix augmentant any rera any però des del 2002 cada any ho fa en menor mesura, el que es tradueix en taxes negatives. Destaca la important disminució al darrer període 2008/09: si els darrers 11 anys el saldo migratori ha assolit xifres d'entre les 1.300 a 2.800 persones, durant el 2009 el saldo migratori ha patit una davallada del 77,96% situant-se el saldo migratori en 303 persones.

Taules i gràfics

EVOLUCIÓ DELS MOVIMENTS MIGRATORIS A MENORCA												
	Illes Balears			Altres CCAA			Estrangers			TOTAL		
Anys	Altes	Baixes	Total	Altes	Baixes	Total	Altes	Baixes	Total	Altes	Baixes	Total
1988	815	815	0	1856	681	1.175	124	0	124	**2.795**	**1.496**	**1.299**
1989	1.012	1.004	8	1.826	927	899	202	0	202	**3.040**	**1.931**	**1.109**
1990	1.065	1.095	-30	1.496	1.427	69	230	0	230	**2.791**	**2.522**	**269**
1991	750	794	-44	843	1.074	-231	109	0	109	**1.702**	**1.868**	**-166**
1992	966	1.091	-125	986	1.237	-251	102	13	89	**2.054**	**2.341**	**-287**
1993	1.034	1.118	-84	889	1.017	-128	113	30	83	**2.036**	**2.165**	**-129**
1994	1.017	1.029	-12	1.080	772	308	68	31	37	**2.165**	**1.832**	**333**
1995	924	969	-45	1.234	838	396	71	12	59	**2.229**	**1.819**	**410**
1996	918	987	-69	981	699	282	38	0	38	**1.937**	**1.686**	**251**
1997	927	934	-7	1.148	763	385	111	0	111	**2.186**	**1.697**	**489**
1998	1.099	1.179	-80	1.957	828	1.129	263	0	263	**3.319**	**2.007**	**1.312**
1999	1.200	1.216	-16	2.420	1.138	1.282	304	0	304	**3.924**	**2.354**	**1.570**
2000	1.403	1.443	-40	2.857	1.231	1.626	818	0	818	**5.078**	**2.674**	**2.404**
2001	1.381	1.392	-11	2.963	1.455	1.508	1.319	0	1.319	**5.663**	**2.847**	**2.816**
2002	1.643	1.759	-116	3.204	1.885	1.319	1.600	57	1.543	**6.447**	**3.701**	**2.746**
2003	1.816	1.863	-47	3.241	2.398	843	1.783	39	1.744	**6.840**	**4.300**	**2.540**
2004	1.774	1.821	-47	3.194	2.436	758	1.553	106	1.447	**6.521**	**4.363**	**2.158**
2005	1.968	2.079	-111	3.064	2.471	593	1.681	159	1.522	**6.713**	**4.709**	**2.004**
2006	2.044	2.174	-130	3.232	2.763	469	1.824	184	1.640	**7.100**	**5.121**	**1.979**
2007	2.085	2.206	-121	3.579	3.142	437	1.843	282	1.561	**7.507**	**5.630**	**1.877**
2008	2.113	2.239	-126	3.443	2.998	445	1.627	571	1.056	**7.183**	**5.808**	**1.375**
2009	2.171	2.316	-145	3.147	3.305	-158	1.107	501	606	**6.425**	**6.122**	**303**

Taula 1. Evolució dels moviments migratoris a Menorca. 1988-2009. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM

Evolució Taxa migració neta (%) Menorca	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09
	168,3	19,66	53,12	17,14	-2,49	-7,50	-15,04	-7,14	-1,25	-5,15	-26,74	-77,96

Taula 2. Taxa de migració neta a Menorca 1998-2009. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM

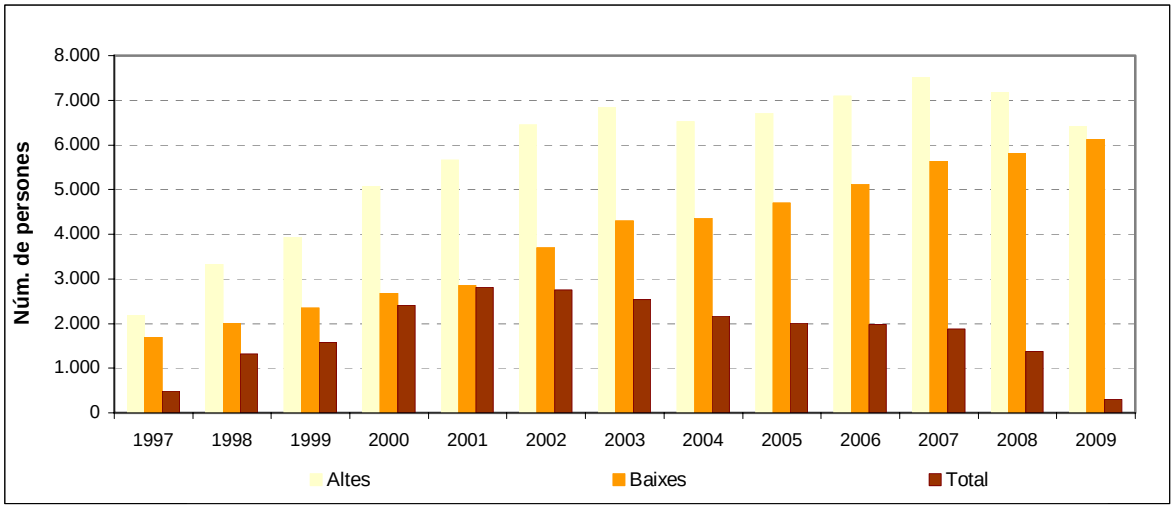

Gràfic 2. Altes, baixes i saldo migratori net a Menorca. 1997-2009. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM.

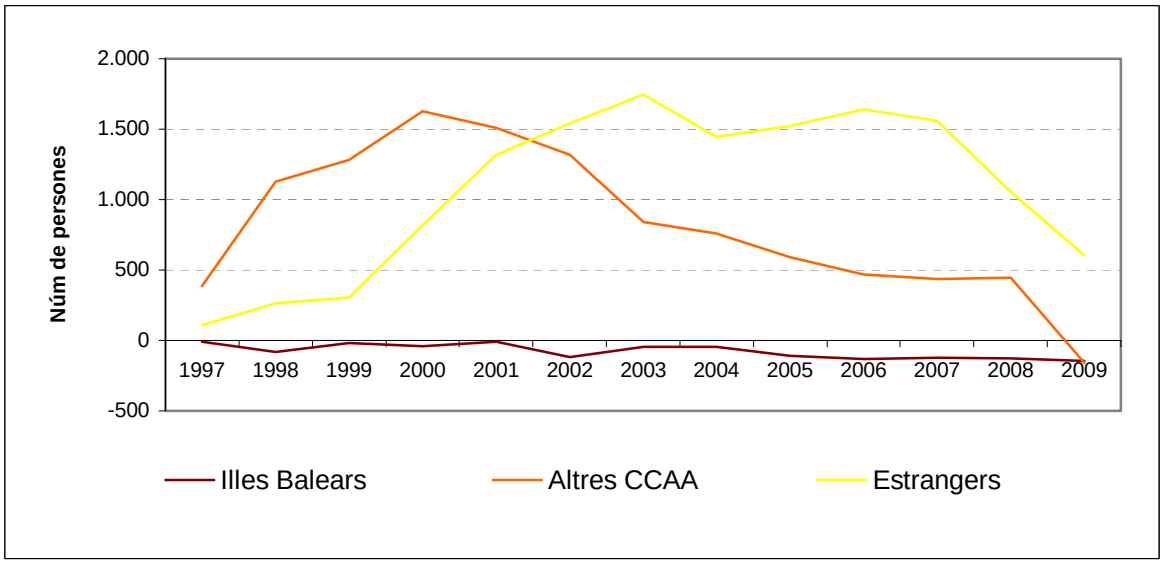

Gràfic 3. Taxa de creixement de la població 1997-2009. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM

1.1.3. **DENSITAT DE POBLACIÓ (I.O)**

Definició: Relació entre el nombre de persones i el territori disponible. Es calcula per a la població de dret i per la població de fet.

Unitats: Habitants/Km^2

Mètode de càlcul: Densitat de població de dret = habitants de dret/superfície total
Densitat de població de fet = habitants de fet/superfície total
La població de fet per municipis s'obté a partir de la mitjana anual de la població de fet pel conjunt de Menorca distribuïda de forma proporcional a la generació de residus municipal.

Periodicitat de càlcul: Anual
Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal
Font: Institut Balear d'Estadística (IBESTAT) i OBSAM
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

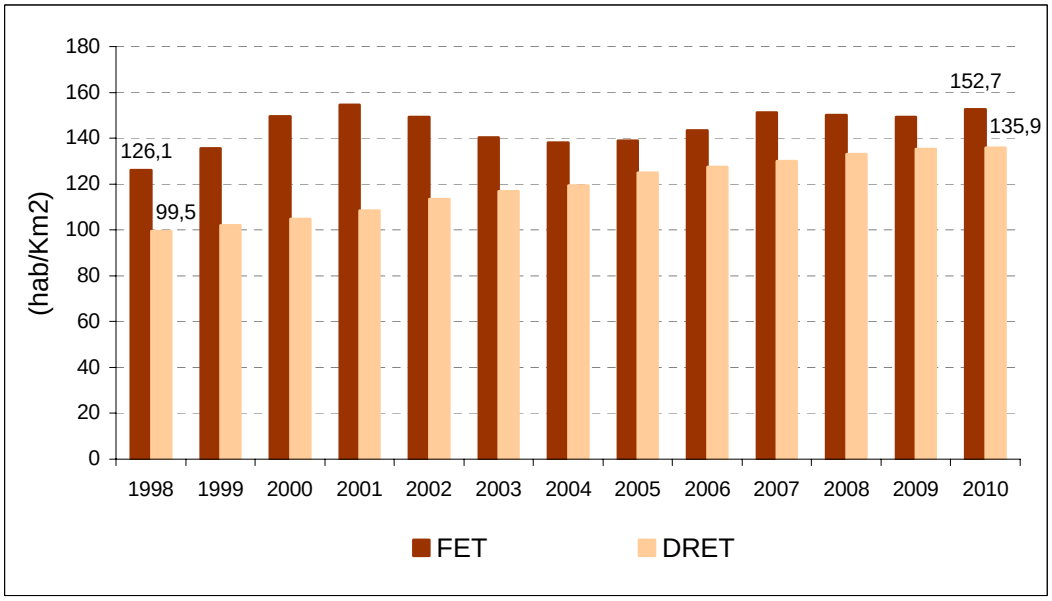

Gràfic 1. Evolució de la densitat de població de dret i de fet a Menorca 1998-2010.
Font: IBESTAT i OBSAM. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Densitat població dret = 135,9 hab/Km^2 (2010)**
Densitat població fet = 152,7 hab/Km^2 (2010)

Tendència actual >> Manteniment per la població de dret i lleuger augment per a la població de fet.

Tendència desitjada >> Lleuger augment. El PTI no contempla quin hauria de ser la densitat de la població, però sí a l'article 38, el sostre de creixement insular màxim com a l'article 39, els límits de creixement residencial i turístic.

Interpretació:

La tendència general ve determinada per l'augment de la població empadronada. La densitat de població de dret (135,9 hab/Km^2) és força elevada en comparació a la mitjana espanyola (92,9 hab/Km^2, dada 2010) i continua en augment any rera any, tot i que al 2010 l'augment ha estat molt lleu i apunta més be a una estabilització. El municipi amb major densitat de població continua essent Es Castell (682,4 hab/Km^2) i la densitat més baixa la trobem al municipi des Mercadal (39,4 hab/Km^2).

Pel que fa a la població de fet, la densitat ha augmentat respecte l'any anterior, tot i que els darrers quatre anys hi ha una tendència a l'estabilització al voltant dels 150 hab/Km^2. També per la població de fet, Es Castell és el municipi amb major número d'habitants per Km^2 de Menorca, seguit dels municipis de St. Lluís i Maó. Els municipis que més variació relativa presenten entre l'hivern i l'estiu són es Mercadal, Sant Lluís i es Migjorn, que durant l'estiu dupliquen sobradament la densitat de població de l'hivern.

Observacions:

Com a superfície de Menorca s'utilitza el valor de 694'40Km^2 calculta a partir dels sistemes d'informació geogràfica de l'OBSAM. D'igual manera s'utilitza per la totalitat dels municipis de l'illa.

Taules i gràfics

Densitat població dret (hab/Km^2)												
Municipis	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Alaior	66	67	70	73	75	76	79	81	82	83	84	86
Ciutadella	120	123	127	133	137	140	145	148	151	154	157	157
Es Castell	539	560	575	598	605	608	641	644	657	665	679	682
Ferreries	60	62	63	65	65	66	67	68	69	70	71	70
Maó	194	198	205	215	223	227	236	238	242	247	249	248
Es Mercadal	21	23	24	26	27	28	31	33	35	37	39	39
Es Migjorn	35	35	37	38	38	40	43	46	47	47	47	47
Sant Lluís	123	127	134	142	151	156	169	179	185	194	202	208
MENORCA	**102**	**105**	**108**	**113**	**117**	**119**	**125**	**127**	**130**	**133**	**135**	**136**

Taula 1. Evolució de la densitat de la població de dret municipal, 1999-2010. Font: IBESTAT i OBSAM. Elaboració: OBSAM.

Densitat de població de fet (hab/km^2)									
		Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	Sant Lluís	**MENORCA**
1999	anual	**90**	**171**	**486**	**61**	**203**	**65**	**73**	**230**	**136**
	estiu	127	239	593	69	238	105	117	341	184
	hivern	53	101	378	53	166	24	28	117	87
2000	anual	**96**	**167**	**499**	**92**	**254**	**68**	**81**	**252**	**150**
	estiu	131	225	570	120	297	108	131	369	198
	hivern	61	108	427	63	210	28	30	134	101
2001	anual	**101**	**181**	**535**	**99**	**252**	**65**	**88**	**247**	**155**
	estiu	137	244	610	130	291	101	135	359	203
	hivern	64	117	458	68	213	29	39	134	106
2002	anual	**98**	**171**	**501**	**94**	**247**	**67**	**80**	**240**	**149**
	estiu	134	231	581	124	278	106	122	351	195
	hivern	62	111	420	64	216	28	38	127	103
2003	anual	**93**	**162**	**469**	**88**	**226**	**62**	**84**	**236**	**140**
	estiu	126	221	564	113	261	99	130	351	186
	hivern	59	102	373	62	190	25	37	120	93
2004	anual	**94**	**174**	**504**	**69**	**201**	**60**	**79**	**244**	**138**
	estiu	127	237	598	81	231	92	121	356	182
	hivern	61	110	409	56	171	27	37	131	94
2005	anual	**87**	**174**	**501**	**69**	**210**	**61**	**82**	**249**	**139**
	estiu	115	235	599	82	243	94	128	359	182
	hivern	58	112	401	56	176	27	35	136	95
2006	anual	**89**	**175**	**504**	**67**	**235**	**59**	**76**	**255**	**143**
	estiu	121	236	588	78	270	91	115	364	187
	hivern	57	114	419	56	199	26	36	144	99
2007	anual	**97**	**182**	**524**	**71**	**246**	**65**	**79**	**274**	**151**
	estiu	131	239	603	85	274	98	120	386	193
	hivern	63	125	445	58	217	30	37	160	109

		Densitat de població de fet (hab/km^2)								
		Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	Sant Lluís	**MENORCA**
2008	anual	**98**	**184**	**513**	**71**	**247**	**53**	**81**	**285**	**150**
	estiu	131	238	586	83	270	75	121	404	188
	hivern	65	129	440	59	224	30	40	165	111
2009	anual	**81**	**181**	**517**	**71**	**254**	**58**	**86**	**291**	**149**
	estiu	98	229	585	80	284	84	123	394	184
	hivern	64	131	448	61	223	31	49	187	114
2010	anual	**91**	**182**	**552**	**80**	**246**	**61**	**96**	**300**	**153**
	estiu	119	229	637	89	271	87	129	412	189
	hivern	63	134	467	70	220	34	62	186	116

Taula 2. Evolució de la densitat de població de fet municipal, 1999-2010. Font i elaboració: OBSAM.

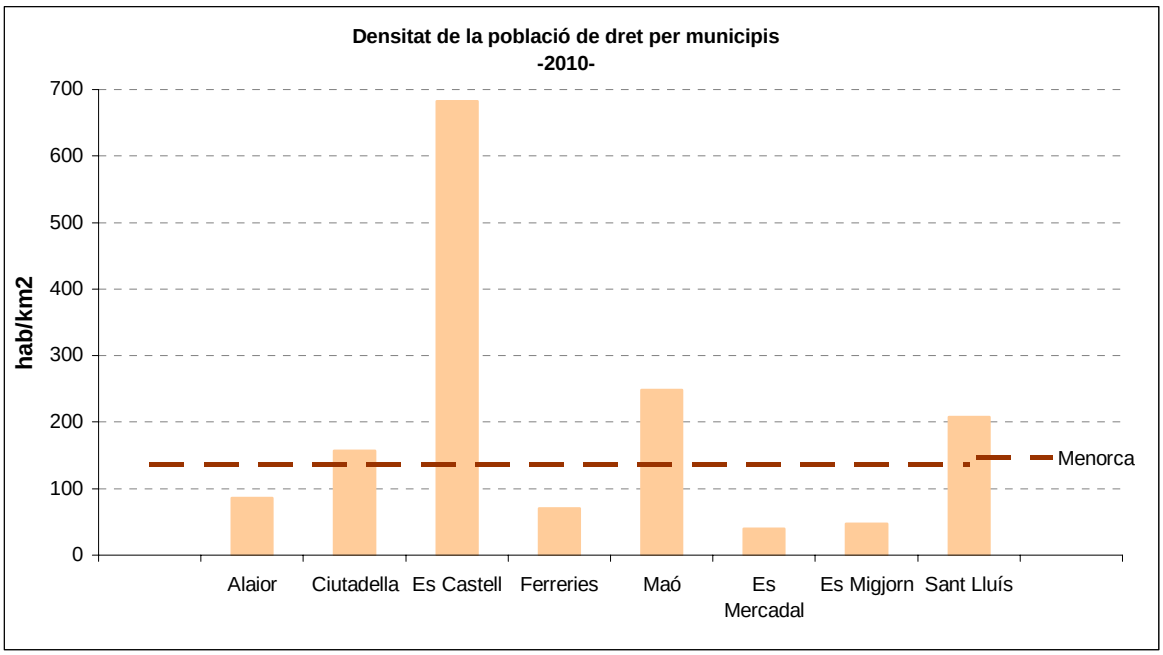

Gràfic 2. Densitat de població de dret per municipis. Any 2010. Font i elaboració: OBSAM.

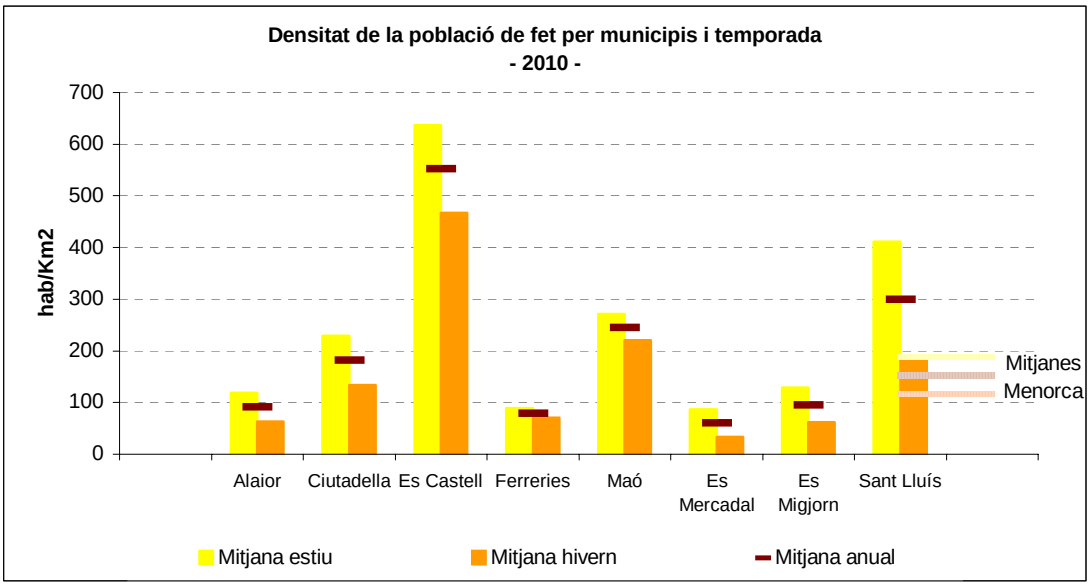

Gràfic 3. Densitat de població de fet: mitjana anual, mitjana estiu i mitjana hivern. Any 2010. Font i elaboració: OBSAM.

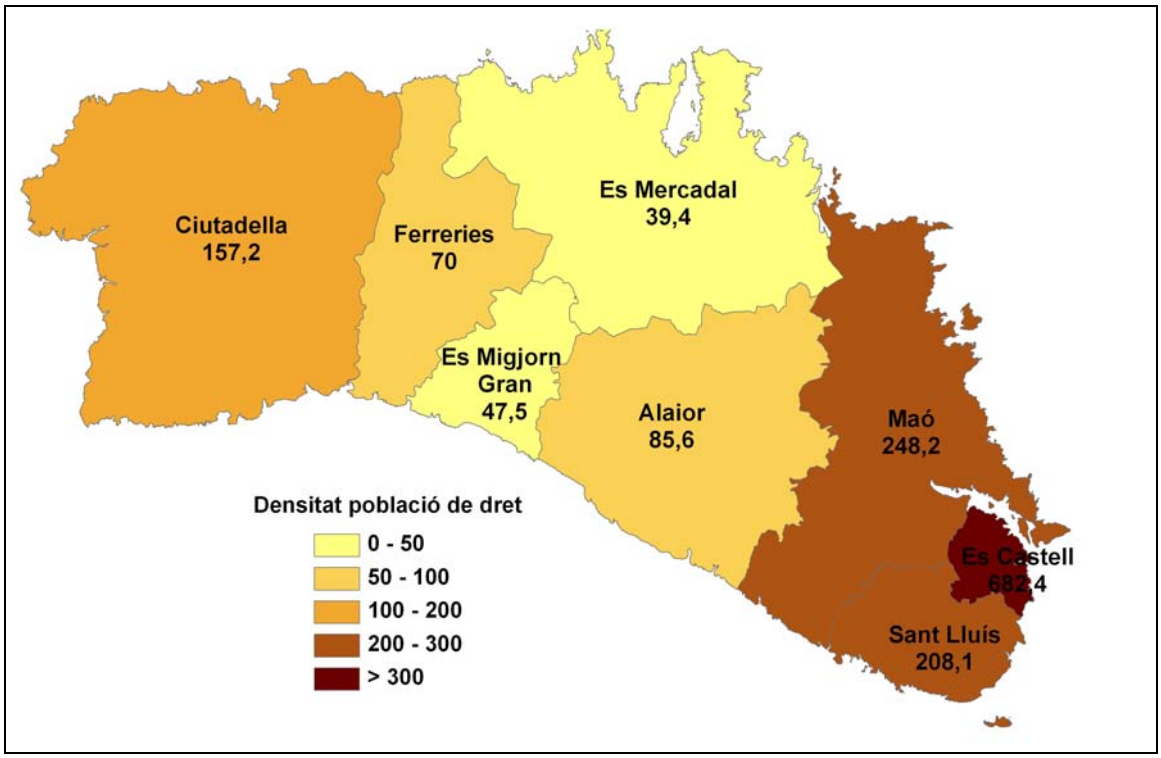

Mapa 1. Població dret (hab/m2) a Menorca. Any 2010. Font: IBESTAT. Elaboració: OBSAM.

Densitat població dret (hab/Km²)												
Àrea	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Illes Balears	165	171	177	184	191	192	198	201	207	216	220	222
Menorca	102	105	109	114	117	120	125	127	130	133	135	136
España	79	80	80,5	82	83	84	86	87	90	91	92,6	93
Eu-27	-	112,3	112,5	112,8	113,3	113,9	114,3	114,8	115,5	116	-	-

Taula 3. Comparació de la densitat de població. Illes Balears, Menorca, Espanya i Europa amb 27 països membre. Font: INE, IBESTAT, EUROSTAT, OBSAM. Elaboració: OBSAM
Nota: no hi ha dades de l'EUROSTAT pels anys 1999 i 2009 - 2010.

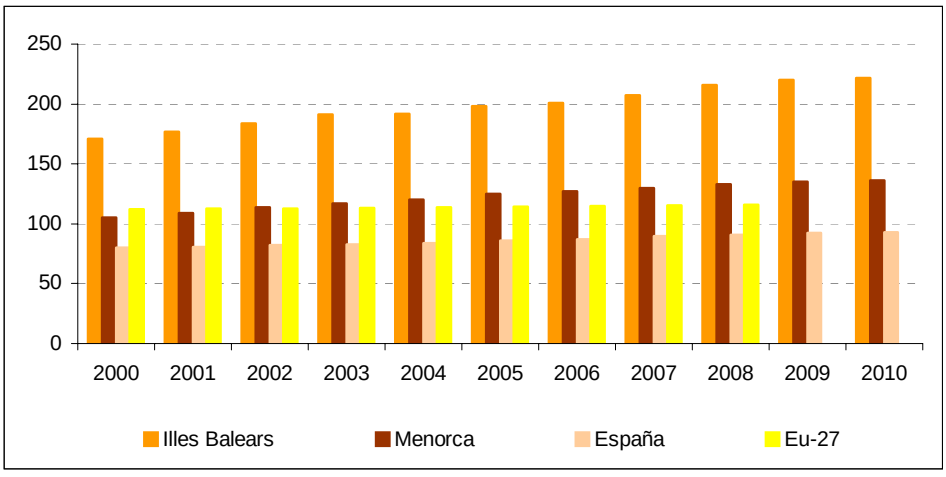

Gràfic 4. Comparació de la densitat de població. Illes Balears, Menorca, Espanya i Europa amb 27 països membre. Font: INE, IBESTAT, EUROSTAT, OBSAM. Elaboració: OBSAM
Nota: no hi ha dades de l'EUROSTAT pels anys 1999 i 2009 - 2010.

1.1.4. **PRESSIÓ HUMANA DIÀRIA (I.N.O)**

Definició: Mesura el nombre de persones que es troben diàriament a Menorca sense diferenciar entre població resident, turistes, treballadors temporals, etc.

Unitats: Nombre de persones.

Mètode de càlcul: Sumant les persones que entren i restant les persones que surten cada dia de l'illa al saldo de població del dia anterior. Així s'obtenen les variacions diàries de la població a Menorca. Com a hipotesi de partida s'agafa el cens d'01 de gener de 1996. A començaments de cada nou any s'incorpora a la serie la variació natural de la població (naixements menys defuncions).
Aquest sistema només compta la pressió humana superior a una jornada, perquè pren la variació sobre el dia anterior. És a dir, que es basa en aquelles persones que passen una nit com a mínim a l'illa. Això exclouria els visitants de creuers, però donat que auqests també exerceixen una pressió i un efecte econòmic damunt l'illa, se'ls atribueix un dia sencer d'estada. Per a més informació sobre aquest indicador es pot consultar "La població estacional de Menorca 1977-2002" que es troba a l'apartat de DOCUMENTS D'INTERÈS al web: www.obsam.cat

Periodicitat de càlcul: Anual.

Àmbit territorial: Insular.

Font: AENA, DG Ports Govern Balear, Autoritat portuària de Balears.

Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

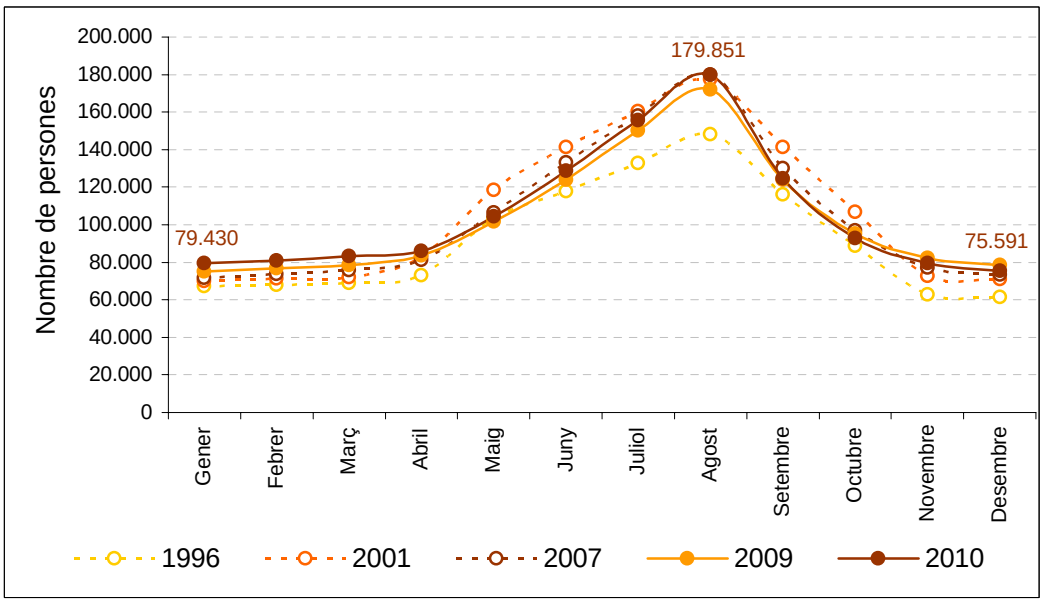

Gràfic 1. Evolució de la pressió humana mensual a Menorca 1996-2010. Fonts: AENA, Autoritat Portuària de Balears, D.G. Ports del Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **106.055 persones (mitjana any 2010)**

Tendència actual >> Augment de la mitjana anual.

Tendència desitjada >> Lleuger augment. El PTI no contempla quina hauria de ser la PHD *òptima*, però sí a l'article 38 contempla, el sostre de creixement insular màxim, així com a l'article 39, els límits de creixement residencial i turístic.

Interpretació:

La mitjana anual de la serie Pressió Humana Diària (PHD) al 2010 ha augmentat respecte del 2009. Durant la última dècada no ha arribat a superar el record del 2001, amb una mitjana anual de 107.397 persones. Aquell any es van sumar dos fenòmens de gran intensitat: una temporada turística de molta afluència de visitants i una forta immigració de treballadors. Els anys posteriors han estat marcats per l'estabilització del nombre de turistes anuals (que des del 2000 es situava per damunt del milió de turistes i al 2009 va davallar del milió) i la moderació de l'arribada d'immigrants, (que segueix creixent però a un ritme més suau, i en particular durant 2009 va sofrir una forta davallada).

Pel que fa a les mitjanes de PHD per temporades, la tendència que ha iniciat els darrers anys és l'augment en temporada baixa. La relació d'ambdues mitjanes, indiquen també una disminució de l'estacionalitat pel que fa a la component poblacional. És a dir, que la variació de la temporada baixa a la temporada alta ha estat menys forta que els darrers anys, mantenint-se la diferència entre ambdues temporades al voltant de les 50.000 persones de mitjana des del 2008.

Taules i gràfics

PRESSIÓ HUMANA - MITJANES MENSUALS TOTAL MENORCA															
Mes	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gener	67.377	62.163	56.530	54.094	66.306	70.084	71.722	61.865	62.745	62.904	63.598	71.743	74.619	75.062	79.430
Febrer	68.074	63.081	57.116	55.299	67.474	71.316	73.515	63.142	63.796	64.541	65.456	73.564	76.163	76.920	80.808
Març	68.929	65.513	58.172	56.890	68.579	72.092	76.848	64.546	65.266	67.334	67.132	75.706	79.447	78.343	83.141
Abril	73.112	69.105	65.261	62.533	78.570	83.061	81.309	72.396	71.831	69.683	74.060	81.310	81.943	83.550	85.895
Maig	103.545	101.806	101.314	102.766	114.502	118.341	116.932	106.523	103.163	101.473	101.616	106.500	106.963	101.669	104.365
Juny	117.723	116.905	116.052	126.214	136.397	141.208	139.133	130.458	126.713	125.291	128.312	132.999	129.124	123.857	128.754
Juliol	132.719	132.999	132.498	143.997	156.069	160.265	156.741	151.661	146.052	146.260	151.670	158.179	153.515	150.147	155.527
Agost	148.147	150.326	150.068	162.333	173.499	177.340	174.441	171.219	167.000	170.422	175.686	180.009	175.479	171.937	179.851
Setembre	116.027	113.871	115.519	129.190	137.524	141.379	130.295	122.518	122.381	124.525	126.429	129.964	125.059	123.840	124.444
Octubre	88.755	86.332	87.867	101.466	106.788	106.971	96.406	93.839	91.708	91.294	93.750	97.014	94.362	95.255	92.680
Novembre	62.851	57.487	54.115	66.993	70.105	72.587	63.126	64.772	65.028	66.837	72.909	77.038	78.163	82.204	79.549
Desembre	61.460	56.094	53.121	65.244	68.537	70.907	60.982	62.005	62.092	63.155	70.656	73.513	74.226	78.395	75.591
ANUAL	92.526	89.862	87.546	94.210	103.873	107.397	103.700	97.352	95.813	96.398	99.538	105.046	104.247	103.650	106.055
T. alta	117.830	117.058	117.235	127.661	137.469	140.913	135.668	129.401	126.187	126.562	129.601	134.139	130.790	127.827	130.984
T. baixa	66.944	62.215	57.365	60.206	69.907	73.325	71.202	64.773	65.105	65.734	68.977	75.470	77.412	79.073	80.713

Taula 1. Evolució de les mitjanes mensuals de la Pressió Humana Diària 1996-2010. Fonts: AENA, Autoritat Portuària de Balears, Ports de les Illes Balears, Conselleria de Medi Ambient -Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

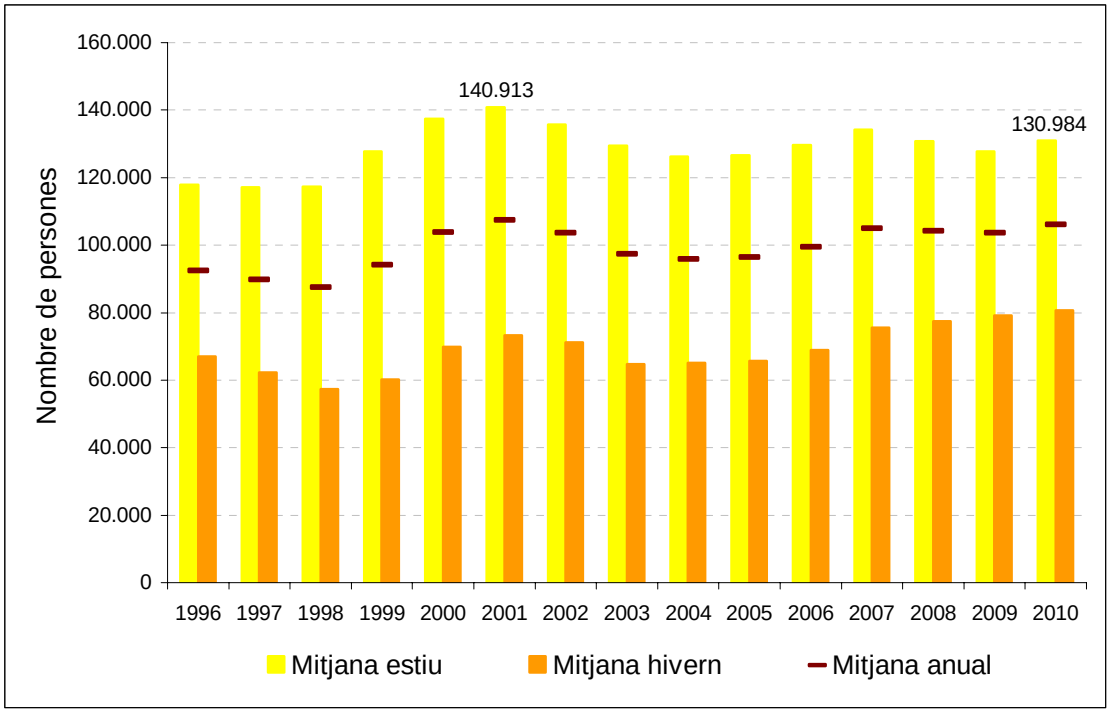

Gràfic 2. Evolució de la mitjana anual, hivern i estiu de la pressió humana diària a Menorca (1996-2010)
Font: AENA, Autoritat Portuària de Balears, Ports de les Illes Balears, Conselleria de Medi Ambient - Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

1.1.5. VARIACIÓ ESTACIONAL DE LA POBLACIÓ MUNICIPAL (I.N.O)

Definició: Mesura el nombre de persones que es troben mensualment als diversos municipis de Menorca, sense diferenciar entre població resident, turistes, treballadors temporals, etc.

Unitats: Nombre de persones.

Mètode de càlcul: L'OBSAM va realitzar un estudi en què es comprova la bona correlació entre la població que es troba damunt l'illa i la generació de residus totals a l'illa. Les dades de pressió humana diària són d'àmbit insular i per poder distribuir aquestes dades insulars entre els diversos municipis de l'illa s'utilitza la relació entre la generació de residus de cada municipi respecte les dades de generació de residus del total de l'illa. S'atribueix aquest factor de cada municipi a les dades de pressió humana insular obtenint així les dades de pressió humana municipal mensual.

$$PHD_{i,t} = PHD_{Menorca,t} * RSU_{i,t} / RSU_{Menorca,t}$$

i = 1,...,8 municipis de Menorca ; t = 1,...,12 mesos de l'any

$PHD_{Menorca,t}$: Mitjana mensual de la Pressió Humana Diària a Menorca, mes t
$RSU_{Menorca,t}$: Total mensual de Residus Sòlids Urbans generats a Menorca, mes t

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: AENA, Autoritat Portuària de Balears, D.G. Ports del Govern Balear i OBSAM.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

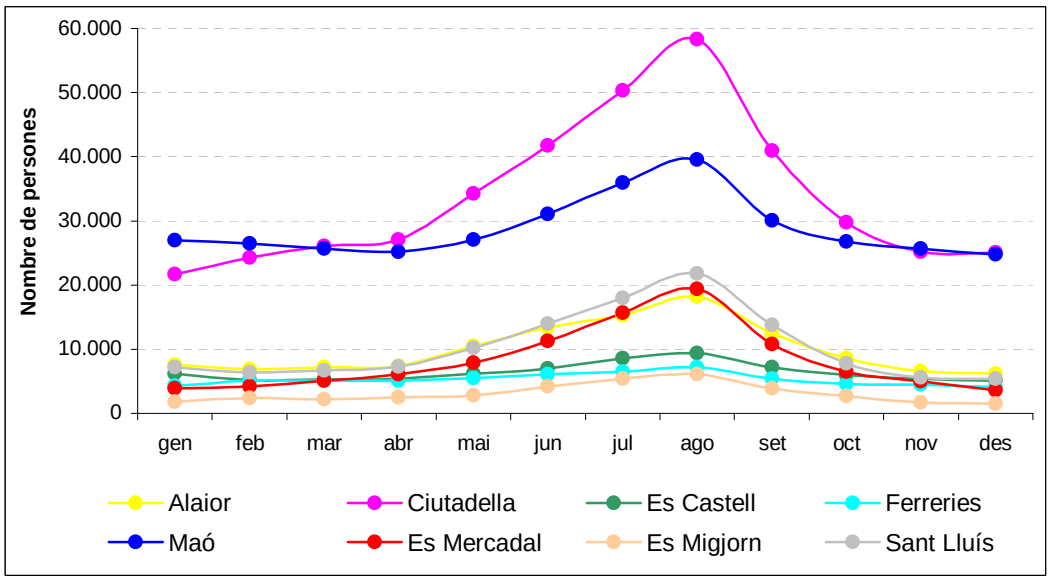

Gràfic 1. Evolució mensual de la pressió humana a Menorca, any 2010. Font: AENA, Autoritat Portuària de Balears, D.G. Ports del Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent:

Alaior: 10.031, Ciutadella: 33.787, Es Castell: 6.414, Ferreries: 5.264, Maó: 28.770, Es Mercadal: 8.312, Es Migjorn: 3.104 i St. Lluís: 10.372 persones. (mitjana any 2010).

Tendència actual >> Augment de la mitjana anual en tots els municipis excepte Maó.

Tendència desitjada >> Lleuger augment de la mitjana anual, però amb una població menys estacional. El PTI a l'article 38 de la normativa contempla, el sostre de creixement insular màxim, així com a l'article 39, els límits de creixement residencial i turístic. A la memòria d'ordenació aposta per una població menys estacional.

Interpretació:

En valors relatius els municipis que més han vist incrementar la seva població dins l'any 2010 són es Mercadal, es Migjorn i Sant Lluís (el valor mínim mensual es quatriplica as Mercadal i es triplica as Migjorn i a Sant Lluís). En l'altre extrem es situen els municipis de Maó i es Castell, que són els únics que no arriben a duplicar la seva població mínima durant l'estiu. En valors absoluts Ciutadella és el municipi que presenta la major fluctuació al llarg del 2010 (amb 36.578 persones, que representen el 35% de la fluctuació total de l'illa).

Pel que fa a la mitjana anual de la pressió humana municipal, o el que és el mateix, la població de fet municipal, excepte Sant Lluís que apunta a una tendència creixent, les oscilacions irregulars que presenten la resta de municipis apunten més bé a l'estabilització al voltant d'un valor estimat de persones. Si ens centrem en la última dada, durant el 2010 s'ha produït un augment de la població de fet en tots els municipis, excepte en el cas de Maó. Els municipis que presenten major augment relatiu, respecte la xifra del 2009, són Ferreries, Alaior i Es Migjorn (amb augments del 13,1% , 12,7% i 10,9% respectivament). Contràriament la mitjana de la població de fet estimada per Maó ha disminuit un 3% respecte l'any anterior.

Observacions:

Aquest indicador correspondria al que anomenem població de fet municipal. El resultat és una estimació, un valor aproximat que cal prendre de forma orientativa, però que reflexa clarament la major o menor estacionalitat de cada municipi. Cal esmentar també que al llarg dels anys considerats, el sistema de recollida de residus, la manera de fer-ne el recompte, així com el tractament de les dades, ha anat variant i evolucionant cap a una gestió cada cop més normalitzada. Com a conseqüència d'aquestes variacions es pot observar en la serie d'alguns municipis uns salts que realment no responen a canvis poblacionals. En qualsevol cas, les tendències i el pes poblacional real de cada municipi damunt el total de l'illa queda manifest. Per més informació de les estimacions de la pressió humana municipal, salvant posteriors revisions i actualitzacions de les dades, veure la secció de documents d'interès de la web de l'OBSAM: *La població estacional a Menorca i la seva relació amb la generació de RSU (Marí, S; Fullana, A.; Gallofré A.)*

Taules i gràfics

PRESSIÓ HUMANA MENSUAL ANY 2010								
Mes	Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	St. Lluís
GENER	7.538	21.704	6.157	4.262	26.924	3.872	1.829	7.144
FEBRER	6.876	24.212	5.209	5.046	26.408	4.190	2.441	6.425
MARÇ	7.144	26.060	5.290	5.043	25.637	5.069	2.233	6.665
ABRIL	7.391	27.027	5.380	5.059	25.166	6.126	2.448	7.298
MAIG	10.483	34.234	6.199	5.480	27.098	7.856	2.817	10.198
JUNY	13.409	41.728	6.953	6.067	31.095	11.279	4.239	13.985

PRESSIÓ HUMANA MENSUAL ANY 2010								
Mes	Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	St. Lluís
JULIOL	15.310	50.290	8.632	6.445	35.893	15.630	5.377	17.951
AGOST	18.191	58.282	9.380	7.202	39.579	19.379	6.074	21.764
SETEMBRE	12.447	40.943	7.172	5.381	30.028	10.817	3.872	13.784
OCTUBRE	8.545	29.792	6.001	4.611	26.720	6.527	2.659	7.824
NOVEMBRE	6.560	25.200	5.392	4.507	25.619	4.965	1.688	5.619
DESEMBRE	6.162	25.035	5.065	4.046	24.746	3.632	1.504	5.402
ANUAL	**10.031**	**33.787**	**6.414**	**5.264**	**28.770**	**8.312**	**3.104**	**10.372**

Taula 1. Pressió humana mensual municipal any 2010. Font i *elaboració: OBSAM.*

Mitjanes anuals de PHD								
Any	Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	Sant Lluís
1.998	8.913	30.860	5.499	4.126	21.005	8.123	2.171	6.849
1.999	9.899	31.754	5.650	4.008	23.717	8.844	2.366	7.972
2.000	10.564	31.067	5.795	6.052	29.712	9.326	2.624	8.732
2.001	11.044	33.713	6.212	6.531	29.553	8.947	2.837	8.561
2.002	10.763	31.854	5.818	6.231	28.937	9.200	2.599	8.298
2.003	10.170	30.100	5.450	5.798	26.412	8.521	2.718	8.182
2.004	10.321	32.397	5.853	4.525	23.531	8.180	2.565	8.440
2.005	9.513	32.384	5.816	4.547	24.575	8.305	2.649	8.610
2.006	9.780	32.603	5.855	4.434	27.511	8.087	2.453	8.815
2.007	10.656	33.933	6.090	4.718	28.773	8.842	2.547	9.488
2.008	10.769	34.221	5.961	4.668	28.928	7.205	2.617	9.876
2.009	8.903	33.601	6.008	4.654	29.675	7.919	2.798	10.092
2.010	**10.031**	**33.787**	**6.414**	**5.264**	**28.770**	**8.312**	**3.104**	**10.372**

Taula 2. Evolució de la mitjana anual de la pressió humana per municipis 1998-2010 (població de fet municipal). Unitats: persones. Font i elaboració: OBSAM.

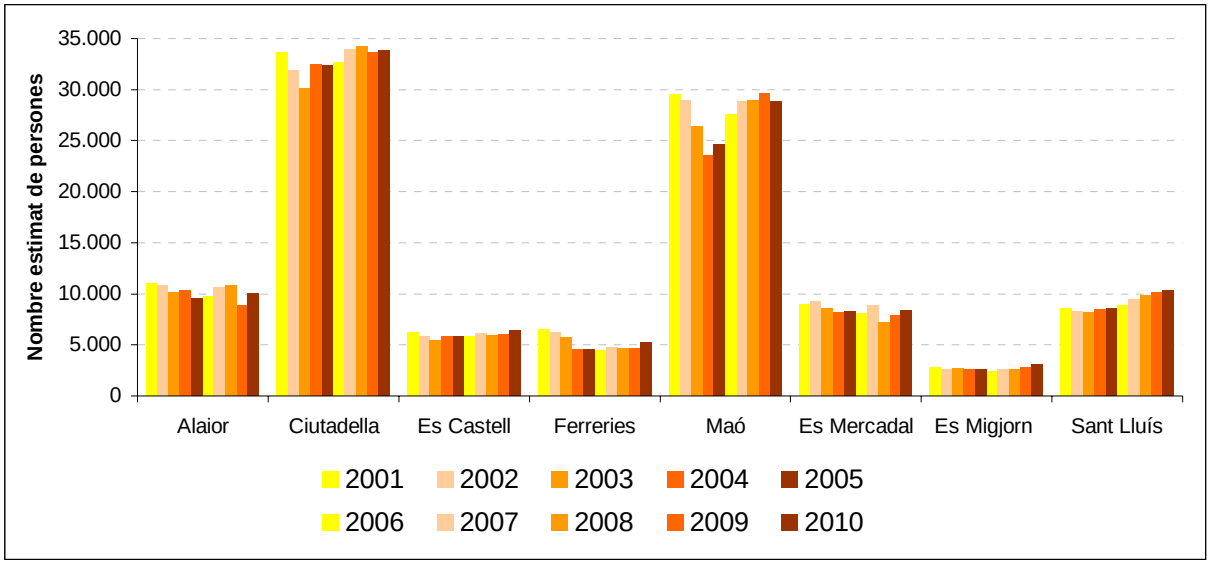

Gràfic 2. Evolució de la mitjana anual de la pressió humana municipal 2001-2010 (població de fet municipal). Font i elaboració: OBSAM.

1.2.1. **PIB LOCAL: Taxa de variació del VAB no agrari (I.O)**

Definició: Presentem l'increment del VAB a preus de mercat d'un any sobre l'altre a partir de les estimacions indirectes elaborades pel Centre de Recerca Econòmica (CRE). El PIB no agrari o VAB no agrari de l'illa és la suma del VAB de tots els sectors productius excepte el de les activitats agroramaderes.

Unitats: %

Mètode de càlcul: Estimació indirecte del CRE.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Informe econòmic i social. Sa Nostra; Centre de Recerca Econòmica.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

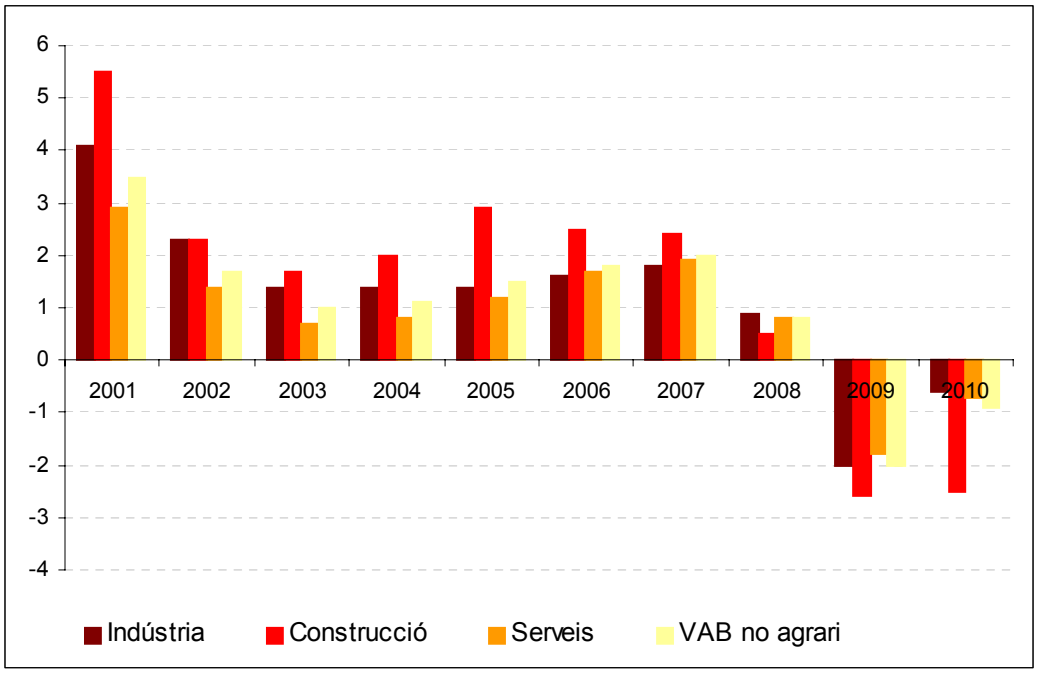

Gràfic 1. Taxa de variació anual del VAB. Font: Informe econòmic i social. Sa Nostra; CRE. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **VAB no agrari -0,9% (2010)**

Tendència actual >> Lleugera recuperació.

Tendència desitjada >> Augment. A la memòria del PTI al capítol III apartat 12, contempla la competitivitat econòmica de l'illa i la importància de la redacció del PTI per a les millores dins els diferents àmbits econòmics però no es defineix de manera concreta.

Interpretació:

Un any més, la taxa de creixement és negativa, tot i que amb una certa recuperació respecte el 2009. La construcció, com ja apunta la D.G d'Economia i Estadística del govern, a la revista de la conjuntura econòmica de les Illes Balears al seu informe anual, continua sent el sector econòmic que presenta més atonia tant a nivell insular com en el conjunt de totes les Illes. El resultat de la temporada turística ha millorat respecte el 2009 i es reflecteix en una recuperació del sector.
En comparació amb les altres illes, destaca la recuperació de les Pitiüses; tot el contrari del cas de Mallorca, que és l'illa que experimenta el creixement més lent respecte la resta.

Taules i gràfics

T. VARIACIÓ ANUAL DEL VAB A MENORCA (%)										
Sectors	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Indústria	4,1	2,3	1,4	1,4	1,4	1,6	1,8	0,9	-2	-0,6
Construcció	5,5	2,3	1,7	2	2,9	2,5	2,4	0,5	-2,6	-2,5
Serveis	2,9	1,4	0,7	0,8	1,2	1,7	1,9	0,8	-1,8	-0,7
VAB no agrari	3,5	1,7	1	1,1	1,5	1,8	2	0,8	-2	-0,9

Taula 1. Taxa anual de variació del VAB 2001-2010. Font: CRE. Elaboració: OBSAM

T. VARIACIÓ ANUAL DEL VAB PER ILLES				
2010	**MALLORCA**	**MENORCA**	**PITIÜSES**	**BALEARS**
INDÚSTRIA	-1,2	-0,6	-0,9	-1,1
CONSTRUCCIÓ	-2,4	-2,5	-1,6	-2,3
SERVEIS	-1	-0,7	1,1	-0,8
VAB	-1,1	-0,9	0,7	-0,9

Taula 2. Taxa anual del VAB. Font: CRE. Elaboració: OBSAM

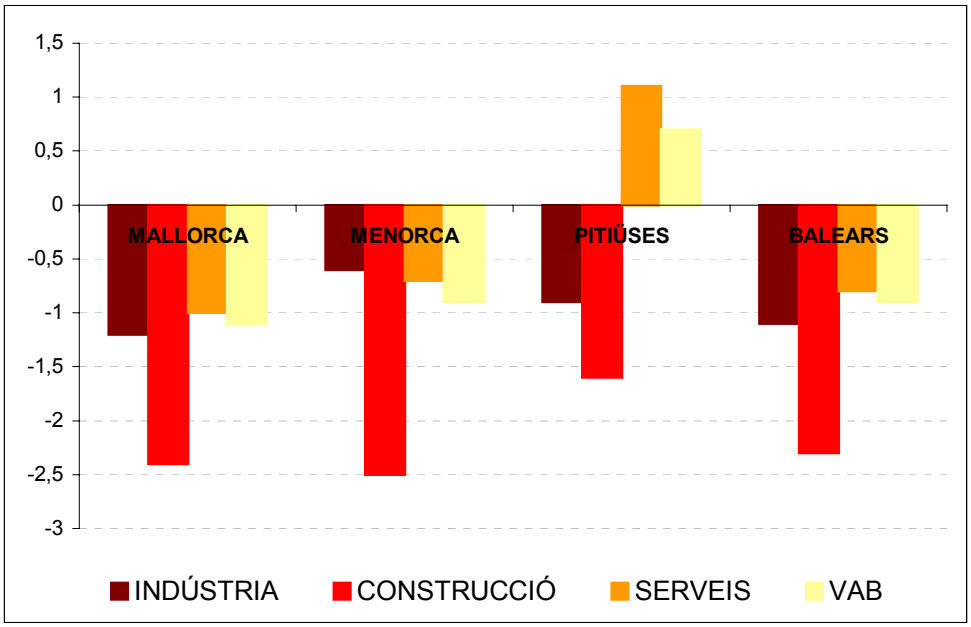

Gràfic 2. Taxa anual del VAB 2010. Font: CRE. Elaboració: OBSAM

1.2.2. **DIVERSITAT SECTORIAL (I.O)**

Definició: Aquest indicador el mesurem amb l'equilibri en l'estructura laboral per sectors. Determina l'equitativitat de l'ocupació laboral, a partir dels treballadors ocupats per sectors d'activitat (estructura laboral). Relaciona el nombre de treballadors de cada sector d'activitat respecte al total de treballadors. Els sectors definits són: agricultura, indústria, construcció i serveis.

Unitats: %

Mètode de càlcul: $$\text{Aportació}_{\text{sextor X}} = \frac{\text{Núm. treballadors en actiu}_{\text{sector X}}}{\text{Núm. treballadors total en actiu}} * 100$$

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

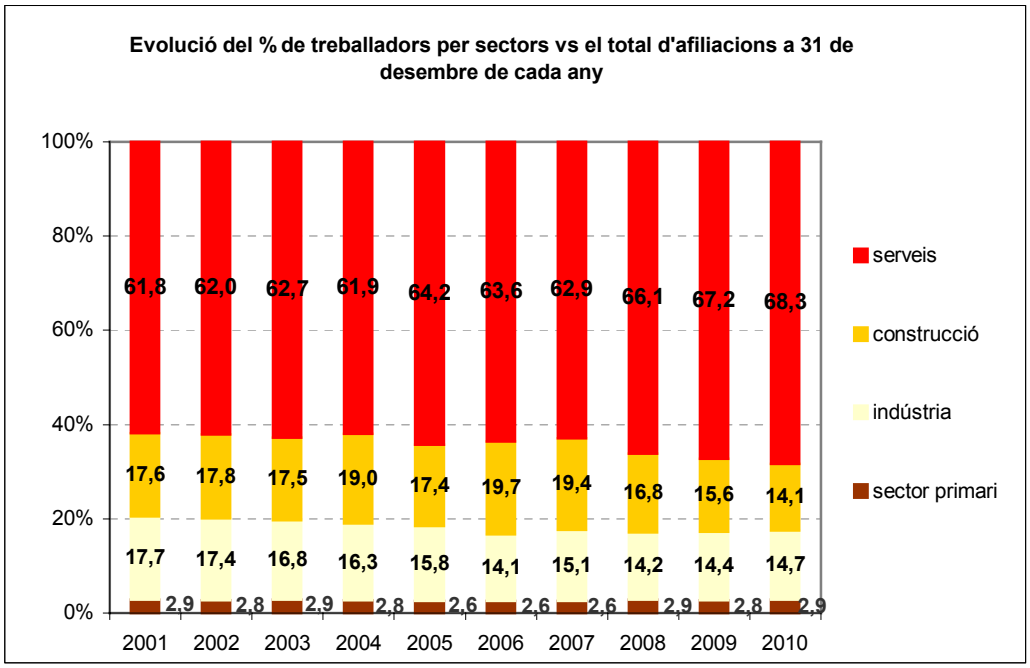

Gràfic 1. Evolució del percentatge de treballadors per sectors vs el total d'afiliacions a 31 de desembre de cada any. Font:TGSS. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Serveis: 68,3,2% Construcció: 14,1% Indústria: 14,7% Sector primari: 2,9 % (2010)**

Tendència actual >> Disminució del sector de la construcció. Lleuger augment dels altres sectors.

Tendència desitjada >>

A la memòria del PTI al capítol III apartat 12, contempla la competitivitat econòmica de l'illa i la importància de la redacció del PTI per a les millores dins els diferents àmbits econòmics però no es defineix de manera concreta.

Interpretació:

El major número de treballadors, un any més, es dedica al sector terciari augmentant respecte els anys anteriors encara que de manera moderada. Per primera vegada la indústria es posa per davant la construcció amb un 14,7% i 14,1% dels afiliats respectivament. Per últim, trobem el sector primari, el qual continua mantenint-se amb els mateixos valors d'ençà el 2008, així com apuntava del període 2001-2005.

Per municipis, destacarien Maó i Ciutadella amb l'important número d'afiliats dins el sector serveis, respecte a altres, com el cas des Migjorn i Ferreries, que estan més repartits en tots els sectors econòmics, aconseguint així que no hi hagi una forta dependència dins l'economia del municipi només del sector terciari o serveis.

Observacions:

Des del 1993 s'havia utilitzat la classificació nacional d'activitats econòmiques *CNAE-93.* Ara n'hi ha una de nova que és la **CNAE-09**. Per a més informació referent a la nova classificació podeu consultar:
http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=/t40/clasrev&file=inebase&L=0

Taules i gràfics

Núm. treb afiliats a la SS per sectors	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual	a 31 des.	Mitjana anual
Sec. Primari	683	n.d	682	713	735	732	734	758	720	733	776	786	795	Dp	817	821	737	760	733	759
Indústria	4.228	n.d	4.279	4.328	4.289	4.380	4.337	4.305	4.340	4.304	4.245	4.325	4.587	Dp	4.006	4.198	3.825	3.837	3.764	3.818
Construcció	4.214	n.d	4.378	4.514	4.463	4.559	5.041	4.981	4.770	5.707	5.930	5.864	5.915	Dp	4.748	5.489	4.126	4.578	3.624	3.953
Serveis	14.772	n.d	15.261	19.200	15.954	20.031	16.458	20.366	17.633	21.108	19.097	21.787	19.130	Dp	18.689	22.627	17.802	21.320	17.531	21.012
No consta	20	n.d	17	18	22	19	14	16	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
TOTAL	**23.917**	**0**	**24.617**	**28.773**	**25.463**	**29.721**	**26.584**	**30.426**	**27.463**	**31.852**	**30.048**	**32.762**	**30.427**	**Dp**	**28.260**	**33.135**	**26.490**	**30.495**	**25.652**	**29.542**

Dp: Dades pendents
n.d: No hi ha dades

Taula 1. Nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social per sectors 2001-2010. Font: TGSS. Elaboració: OBSAM.

% treb per sectors vs el total d'afiliacions	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual	a 31 des.	mitjana anual
Sec. Primari	2,9	n.d	2,8	2,48	2,9	2,46	2,8	2,49	2,6	2,3	2,6	2,4	2,6	Dp	2,9	2,5	2,8	2,5	2,9	2,6
Indústria	17,7	n.d	17,4	15,04	16,8	14,74	16,3	14,15	15,8	13,5	14,1	13,2	15,1	Dp	14,2	12,7	14,4	12,6	14,7	12,9
Construcció	17,6	n.d	17,8	15,69	17,5	15,34	19,0	16,37	17,4	17,9	19,7	17,9	19,4	Dp	16,8	16,6	15,6	15,0	14,1	13,4
Serveis	61,8	n.d	62,0	66,73	62,7	67,4	61,9	66,94	64,2	66,3	63,6	66,5	62,9	Dp	66,1	68,3	67,2	69,9	68,3	71,1
No consta	0,1	n.d	0,1	0,06	0,1	0,06	0,1	0,05	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
TOTAL	**100**	**n.d**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100,0**	**100**	**100**	**Dp**	**100,0**	**100**	**100,0**	**100,0**	**100**	**100**

Taula 2. Percentatge de treballadors per sectors vs el total d'afiliacions 2001-2010. Font :TGSS. Elaboració: OBSAM

TREBALLADORS AFILIATS A LA SS PER MUNICIPIS	2010			
	S.PRIMARI	INDUSTRIAL	CONSTRUCCIÓ	SERVEIS
ALAIOR	97	551	363	1.792
CIUTADELLA	299	1.305	1.244	5.705
FERRERIES	56	487	233	743
MAÓ	162	932	1.228	9.748
MERCADAL	68	233	231	985
ST LLUÍS	28	187	354	1.018
ES CASTELL	43	102	256	832
ES MIGJORN	8	22	46	189

Taula 3. Mitjana de treballadors afiliats a la SS per municipis i per sectors durant el 2010.
Font:TGSS. Elaboració: OBSAM

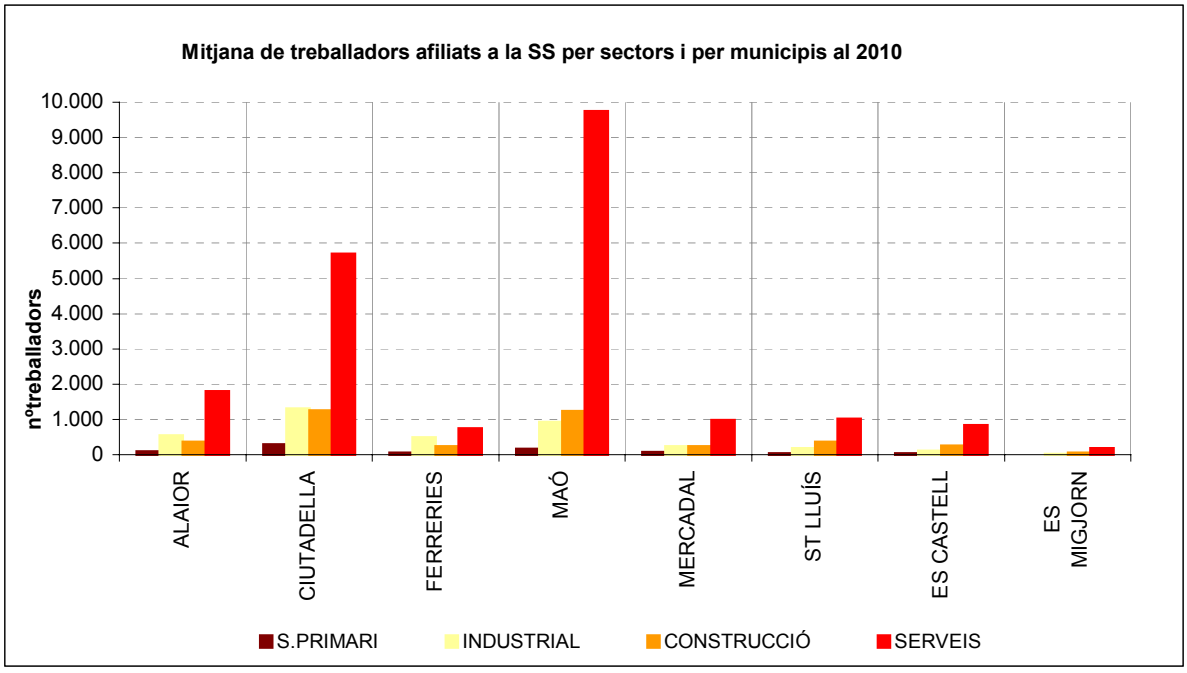

Gràfic 2. Mitjana de treballadors afiliats a la SS per municipis i per sectors durant el 2010.
Font:TGSS. Elaboració: OBSAM

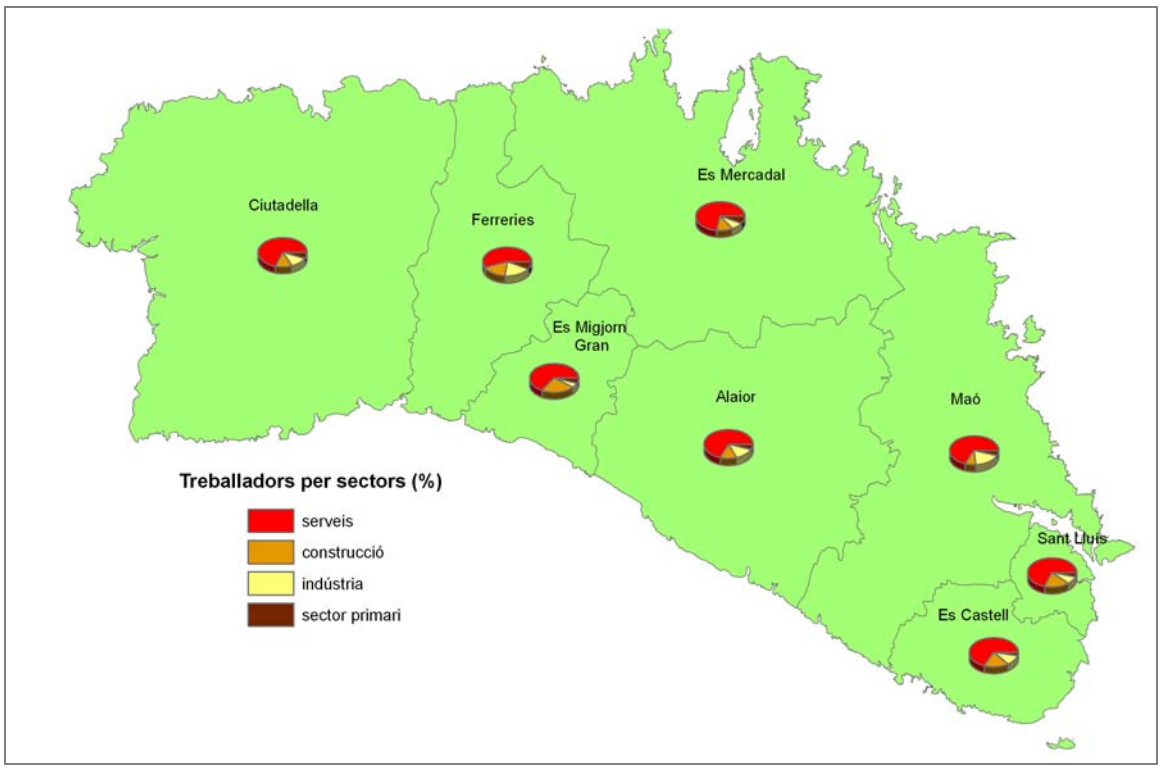

Mapa 1. Treballadors afiliats a la SS per municipis i per sectors durant el 2010. Font:TGSS. Elaboració: OBSAM.

1.2.3. VARIACIÓ DEL NOMBRE D'EMPRESES EN ALTA AL RÈGIM GENERAL SS (I.O)

Definició: Es mesuren el nombre d'empreses en alta al règim general de la seguretat social cada mes i es fa la mitjana anual.

Unitats: Nombre d'empreses.

Mètode de càlcul: Nombre d'empreses en alta al règim general = $\sum_{i=1}^{12} \text{Nombre d'empreses}_{mes_i}$ / 12

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal.
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS), Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB).
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

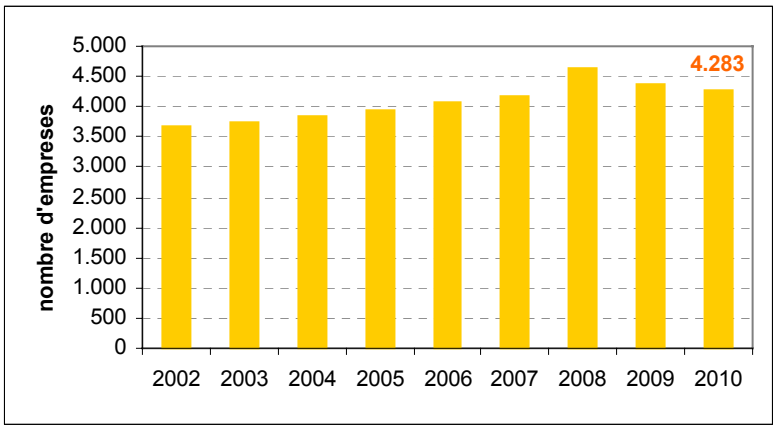

Gràfic 1. Nombre d'empreses d'alta en règim general a Menorca. Font: TGSS. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Mitjana = 4.283 empreses (2010)**

Tendència actual >> Lleugera disminució.

Tendència desitjada >> A la memòria del PTI al capítol III contempla la competitivitat econòmica.

Interpretació:

Continua el retrocés en el nombre d'empreses donades d'alta en règim general. Passant de 4.636 al 2008 a 4.283 al 2010, una disminució de 353 empreses. Quant als diferents municipis, Maó i Ciutadella són els que presenten un major nombre d'empreses amb molta diferència respecte els altres municipis.

Aquest indicador s'utilitza com a substitut de l'indicador obligatori "Nombre de noves petites empreses amb dos anys d'activitat". Es va acordar que per la realitat socioeconòmica de l'illa totes les empreses existents es poden considerar petites empreses o, si més no, el nombre de grans empreses és molt petit en relació a la resta.

Taules i gràfics

Nombre d'empreses per municipis *(mitjana anual)*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Alaior	339	343	358	367	380	385	409	392	378
Ciutadella	1.206	1.215	1.251	1.282	1.319	1.355	1.425	1.336	1.303
Ferreries	184	186	185	190	192	194	220	214	213
Maó	1.308	1.356	1.366	1.405	1.456	1.499	1.789	1.676	1.652
Es Mercadal	209	215	217	223	221	231	260	251	256
Sant Lluís	192	200	219	240	253	251	277	252	248
Es Castell	182	178	186	198	198	204	216	195	188
Es Migjorn Gran	43	46	47	51	50	48	42	45	45
MENORCA	**3.663**	**3.739**	**3.829**	**3.954**	**4.068**	**4.167**	**4.636**	**4.360**	**4.283**

Taula 1. Nombre d'empreses d'alta en règim general per municipis 2002-2010. Font: TGSS. Elaboració: OBSAM

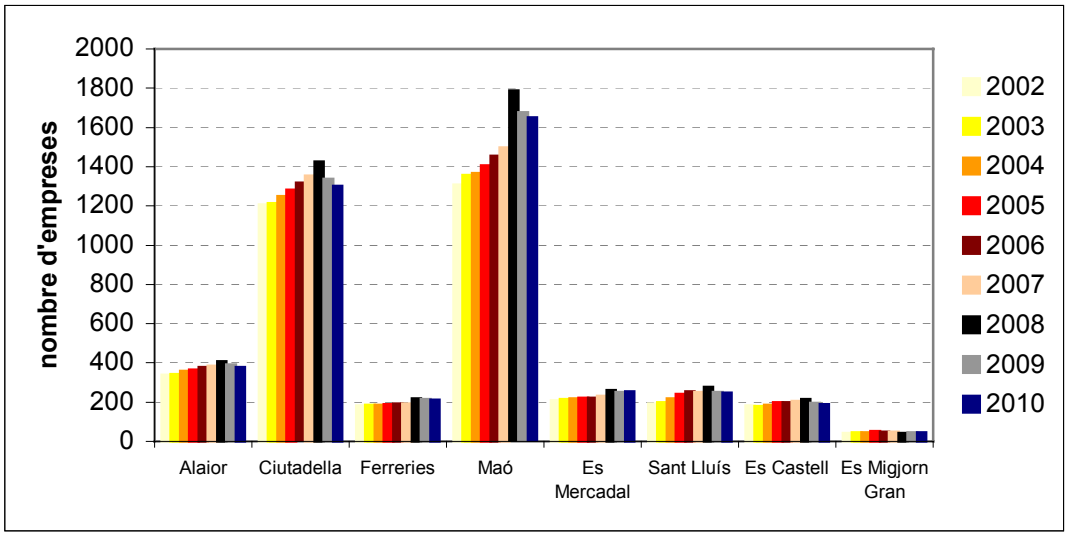

Gràfic 2. Nombre mitjà d'empreses donades d'alta al règim general de la seguretat social per municipis. Font: TGSS. Elaboració: OBSAM

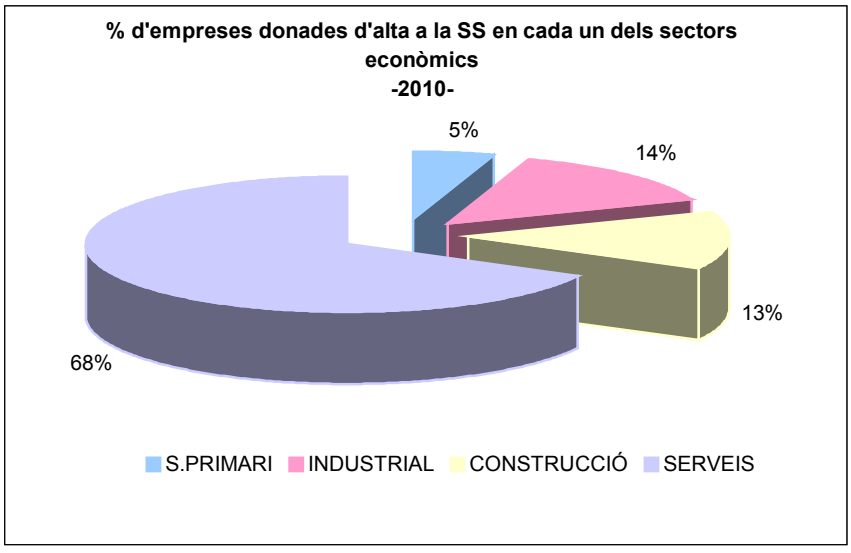

Gràfic 3. Percentatge d'empreses donades d'alta al règim general de la seguretat social per sector econòmic. 2010. Font: TGSS. Elaboració: OBSAM

1.2.4. **PREUS DEL SÒL (I.O)**

Definició: Mitjana dels preus del m^2 de sòl, diferenciant entre sòl rústic i sòl urbà de zones turístiques. També s'aporta informació sobre el preu del sòl urbà en nucli tradicional, estimat a partir del preu de l'habitatge.

Unitats: €/m^2.

Mètode de càlcul: El preu del m^2 s'extreu a partir de la mitjana d'una mostra representativa de parcel·les que es troben a la venda. Aquesta mostra s'ha extret de les pàgines web de deu immobiliàries de l'illa escollides a l'atzar, a partir de la consulta de superfície i preu de les parcel·les a la venda. Concretament, la mostra estudiada del 2010 ha estat de 20 solars en sòl urbà i urbanitzable de zones turístiques i 10 terrenys en sòl rústic. Aquest any, a diferència dels anteriors, s'ha trobat una ample mostra tant de venda de solars com de terrenys.

Atès que la mostra de parcel·les urbanes i urbanitzables en nucli tradicional era insuficient per poder calcular el preu del sòl en aquestes zones mitjançant aquesta metodologia, el 2006 es va introduir un mètode de càlcul nou, establert per la *Sociedad de Tasación S.A.*, el qual calcula el preu del sòl a partir del preu de l'habitatge. Aquest mètode només l'hem aplicat al sòl de nuclis urbans tradicionals, ja que es tracta del tipus de parcel·les que compta amb la mostra més reduïda a les pàgines web de les immobiliàries.

Preu de sòl estimat a partir del preu de l'habitatge =

Ph - [Costos construcció + despeses + bp]

On:

Ph= preu de l'habitatge, bp= Benefici del promotor

Costos construcció = 1.025 euros/m^2 pisos nucli urbà

Despeses = 2% Costos de construcció.

Bp= 22% dels costos de (construcció + despeses)

Periodicitat de càlcul: Anual.

Àmbit territorial: Insular.

Fonts: Webs de diferents immobiliàries de l'illa, *Sociedad de Tasación S.A.*

Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

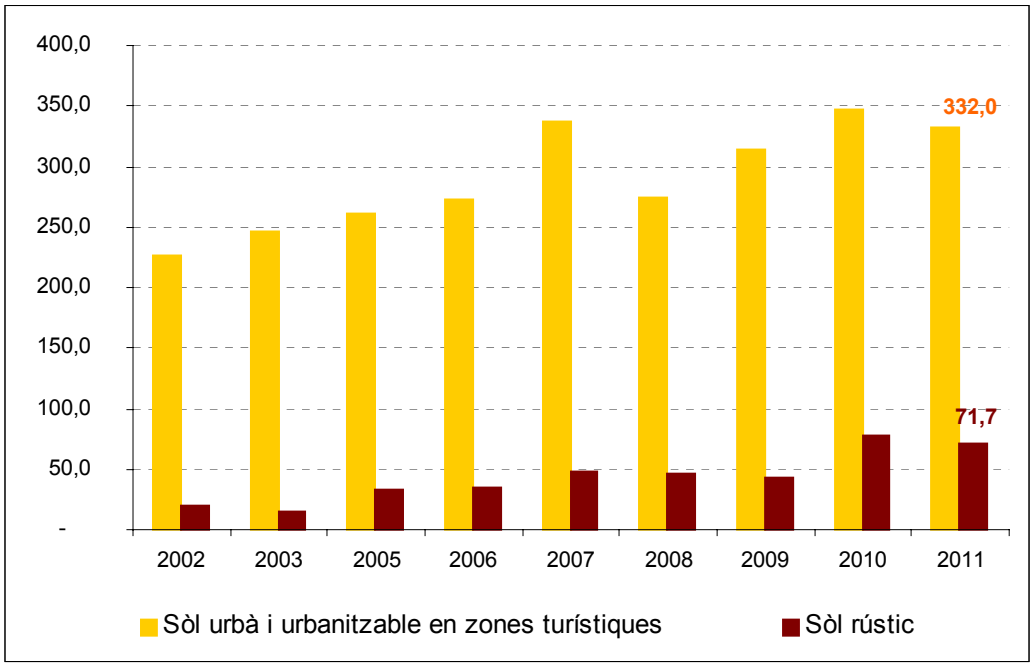

Gràfic 1. Preu del m2 de sòl urbà en zones turístiques i rústic 2002-2011.
Font: pàgines web de diferents immobiliàries de l'illa. Elaboració: OBSAM

Valor més recent:

332,0 €/m^2 sòl urbà nucli turístic
71,7 €/m^2 sòl rústic **(2011)**
(1.527,9 €/m^2 sòl urbà nucli tradicional)

Tendència actual >> Trencament de la tendència ascedent dels anys anteriors en ambdós casos.

Tendència desitjada >> Sòl urbà: no disminució; sòl rústic: no augment en termes reals. El PTI no pretén establir la tendència del mercat a mitjà i llarg termini donat que depèn d'aspectes econòmics generals que queden fora de l'àmbit de decisió insular. Tanmateix, tal com es planteja en l'apartat 3 del Diagnòstic Territorial de la Memòria del PTI, el sòl rústic no està vinculat a l'afany d'especular en el mercat immobiliàri, sinó al desenvolupament de l'activitat laboral en el medi rural.

Interpretació:

S'aprecia una lleugera disminució del preu del sól tant dels terrenys rústics com dels solars urbans. Aquest fet no es donava d'ençà l'any 2008 que havia disminuit de manera considerable, però que mica en mica s'havia anat recuperant agafant valors similars al 2007, any on els preus han estat més elevats.

Observacions:

La naturalesa immediata de la font d'informació de la que s'obté aquest indicador permet disposar de l'actualització de l'any en curs. En contextualitzar aquest indicador respecte d'altres indicadors econòmics presentats en aquest informe cal considerar la referència temporal.

Taules i gràfics

ANY	Variable	Sòl urbà i urbanitzable en zones turístiques	Sòl rústic
2002	Superfícies mitjana	1.458,1	17.668,1
	Preu mitjà	261.829,3	138.757,4
	euros/m2 mitjà	226,0	20,4
2003	Superfícies mitjana	1.689,1	25.220,7
	Preu mitjà	235.832,2	128.810,3
	euros/m2 mitjà	245,5	14,2
2005	Superfícies mitjana	853,3	7.306,8
	Preu mitjà	194.039,8	95.953,8
	euros/m2 mitjà	261,0	33,5
2006	Superfícies mitjana	952,8	45.954,7
	Preu mitjà	250.867,2	147.452,2
	euros/m2 mitjà	273,4	34,8
2007	Superfícies mitjana	1.029,8	17.586,8
	Preu mitjà	304.272,7	366.818,0
	euros/m2 mitjà	337,3	48,5
2008	Superfícies mitjana	1.145,9	4.956,0
	Preu mitjà	315.372,7	230.730,0
	euros/m2 mitjà	275,2	46,6
2009	Superfícies mitjana	1.185,9	5.304,2
	Preu mitjà	373.012,4	226.725,0
	euros/m2 mitjà	314,5	42,7
2010	Superfícies mitjana	628,3	2.131,9
	Preu mitjà	218.260,8	165.209,2
	euros/m2 mitjà	347,4	77,5
2011	Superfícies mitjana	908,0	2.555,7
	Preu mitjà	301.481,9	183.357,4
	euros/m2 mitjà	332,0	71,7

Taula 1. Evolució del preu del sòl urbanitzable en zones turístiques i del preu del sòl rústic, 2002-2011. Font: pàgines web de diverses immobiliàries de l'illa . Elaboració: OBSAM

SÒL URBÀ O URBANITZABLE EN NUCLI TRADICIONAL	Preu del Habitatge (€/m2)	Preu del sòl repercutit (€/m2)
2006	2.941,8	1.790,7
2007	3.235,2	1.959,6
2008	2.804,6	1.529,1
2009	3.117,4	1.841,9
2010	2.884,5	1.609,0
2011	2.803,4	1.527,9

Taula 2. Càlcul del preu del sòl a partir del preu de l'habitatge extret de l'indicador "Preu de l'habitatge" (1.2.5). Font: pàgines web de diverses immobiliàries de l'illa. Elaboració: OBSAM

Nota: Aquest indicador representa només el preu del sòl que es troba just davall de l'edificació d'un pis ubicat en un nucli tradicional. És a dir, el preu d'un solar en sòl urbà en què s'hi pot fer un bloc de pisos de 4 plantes s'hauria de multiplicar per 4.
S'han aplicat uns costos de construcció corresponents a blocs de pisos de 925€/m^2 pel 2006 i 1.025€/m^2 pel 2007 - 2011.

1.2.5. **PREUS DE L'HABITATGE (I.N.O)**

Definició: Mitjana de preus de l'habitatge diferenciant entre habitatges situats als nuclis urbans (pisos i cases unifamiliars), zones turístiques (apartaments i xalets) i en sòl rústic (cases de camp).

Unitats: €/m^2.

Mètode de càlcul: El preu del m^2 es calcula a partir de la mitjana d'una mostra d'habitatges que es troben a la venda. Aquesta mostra s'ha extret de les pàgines web de 14 immobiliàries de l'illa, a partir de la consulta de la superfície construïda i el preu dels habitatges a la venda, sense tenir en compte la superfície de terrasses, jardins, garatges, etc. La mostra estudiada ha estat de 36 pisos nous, 104 de 2ª mà, 98 vivendes unifamiliars, 118 apartaments, 129 xalets i 102 cases de camp. Es presenta un annex amb les estimacions fetes per la *Sociedad de Tasación S.A*.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Webs de diferents immobiliàries de Menorca. Web de la "Sociedad de Tasación S.A".
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

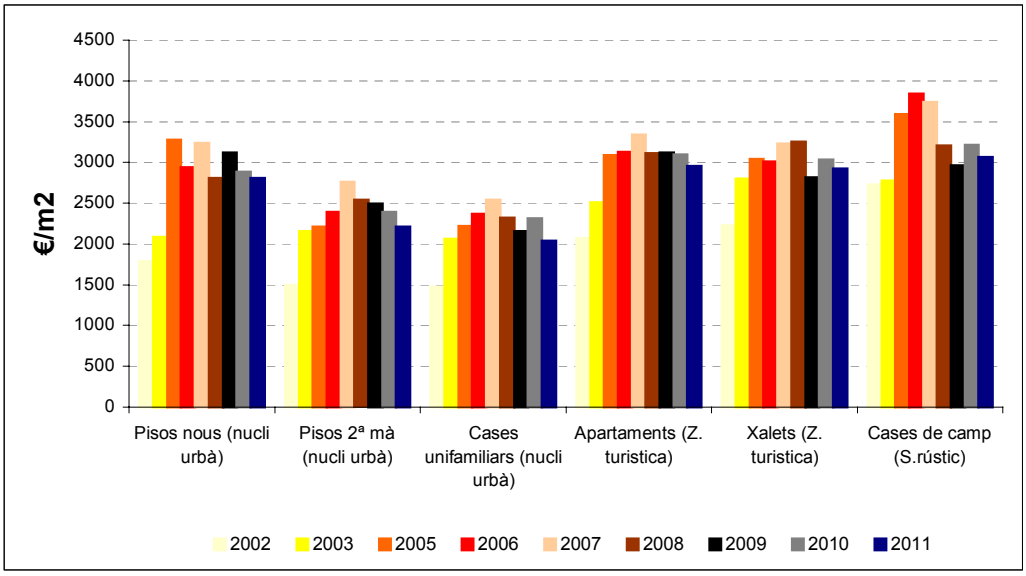

Gràfic 1. Evolució del preu per m^2 construït segons una mostra d'habitatges en venda. Font: pàgines web d'immobiliàries de l'illa. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent:

2.803,4 €/m^2 pisos nous,
2.207,0 €/m^2 pisos de 2ª mà,
2.040,0 €/m^2 cases unifamiliars, **(2011)**
2.959,1 €/m^2 apartaments,
2.924,4 €/m^2 xalets,
3.067,9 €/m^2 cases de camp.

Tendència actual >> Trencament de la tendència ascedent dels anys anteriors en tots els casos.

Tendència desitjada >> El PTI contempla a l'article 11, apartat 15, garantir l'accés de la població resident a un habitatge assequible.

Interpretació:

El preu per m^2 dels habitatges de l'illa ha disminuït en tots els casos. El que més ha disminuït respecte els anys anteriors són les cases, tant unifamiliars en nucli urbà com les situades en l'entorn rural.
Tot això apunta, un any més, a la crisi en el sector immobiliari que ha obligat a baixar els preus de l'habitatge.

Observacions:

La naturalesa immediata de la font d'informació de la que s'obté aquest indicador permet dispossar de l'actualització de l'any en curs. En contextualitzar aquest indicador respecte d'altres indicadors econòmics presentats en aquest informe cal considerar la referència temporal.

Taules i gràfics

Habitatges		Nucli urbà tradicional			Zones turístiques		Sòl rústic
		Pisos nous (nucli urbà)	Pisos 2ª mà (nucli urbà)	Cases unifamiliars (nucli urbà)	Apartaments (Z. turística)	Xalets (Z. turística)	Cases de camp (S.rústic)
2002	S mitjana	110,68	126,94	215,04	74,72	182,05	503,89
	preu mitjà	193.911	181.864	289.425	147.404	399.165	1.277.748
	euros/m2	**1.786,4**	**1.497,46**	**1.472,93**	**2.072,98**	**2.227,13**	**2.729,96**
2003	S mitjana	108,69	79,37	209,19	84,67	195,53	400,22
	preu mitjà	223.949	170.027	341.340	206.793	521.423	949.738
	euros/m2	**2.082,76**	**2.155,85**	**2.064,29**	**2.505,52**	**2.795,24**	**2.776,58**
2005	S mitjana	85,44	112,26	198,04	75,21	163,6	310,62
	preu mitjà	280.884	240.156	379.271	233.065	465.652	973.051,89
	euros/m2	**3.280,13**	**2.211,33**	**2.221,27**	**3.087,47**	**3.044,69**	**3.589,98**
2006	S mitjana	84,42	112,27	177,76	66,76	177,79	389,82
	preu mitjà	241.118	258.141	387.002	198.335,87	500.088,40	1.229.380
	euros/m2	**2.941,76**	**2.389,63**	**2.370,33**	**3.130,38**	**3.010,02**	**3.842,59**
2007	S mitjana	81,42	98	186,04	67,34	189,5	335,15
	preu mitjà	255.003,7	259.109,7	421694,28	217.129,5	550.330,4	1.037.682
	euros/m2	**3.235,15**	**2.758,55**	**2.541,32**	**3.342,50**	**3.229,77**	**3.743,35**
2008	S mitjana	84,12	100,53	164,19	65,47	167,95	256,66
	preu mitjà	205.157	253.068	349.719	199.608	512.077	587.705
	€/m2	**2.804,64**	**2.536,19**	**2.318,86**	**3.114,93**	**3.250,22**	**3.206,64**
2009	S mitjana	91,86	80,55	168,47	58,39	151,72	214,78
	preu mitjà	286.364	200.531	362.936	181.976	427.351	635.777
	euros/m2	**3.117,40**	**2.489,53**	**2.154,31**	**3.116,56**	**2.816,71**	**2.960,13**
2010	S mitjana	124,76	100,52	163,01	57	178	256,2
	preu mitjà	354.916	234.988	355.967	173.624	517.992	805.861
	euros/m2	**2.884,5**	**2.393,1**	**2.315,7**	**3.093,6**	**3.031,1**	**3.213,2**
2011	S mitjana	131,29	94,85	160,94	59,00	182,00	232,20
	preu mitjà	368.054	209.334	328.318	174.583	532.239	712.383
	euros/m2	**2.803,37**	**2.207,00**	**2.040,00**	**2.959,03**	**2.924,39**	**3.067,98**

Taula 1. Superfície mitjana, preu mitjà i €/m2 mitjà de la mostra d'habitatges a la venda.
Font: pàgines web d'immobiliàries de l'illa. Elaboració: OBSAM

ANNEX: DADES SEGONS LA '*SOCIEDAD DE TASACIÓN S.A.* (S.T)'

€/m2	des-96	des-97	des-98	des-99	des-00	des-01	des-02	des-03	des-04	des-05	des-06	des-07	des-08	des-09	des-10
Palma de Mallorca	707	723	790	857	967	1.046	1.232	1.477	1.890	2.127	2.396	2.478	2.342	2.280	2.176
Ciutadella	-	610	629	696	773	907	1.038	1.291	1.663	1.796	2.010	2.132	2.027	1.958	1.904
Maó	-	630	633	717	751	784	967	1.182	1.662	1.860	2.031	2.144	2.055	1.989	1.909
Mitjana nacional	1.002	1.036	1.089	1.187	1.335	1.453	1.667	1.931	2.286	2.516	2.763	2.905	2.712	2.558	2.476

Taula 2. Preu de l'habitatge per m^2 segons la S.T (valor nominal) 1996-2010. Font: ST. Elaboració: OBSAM

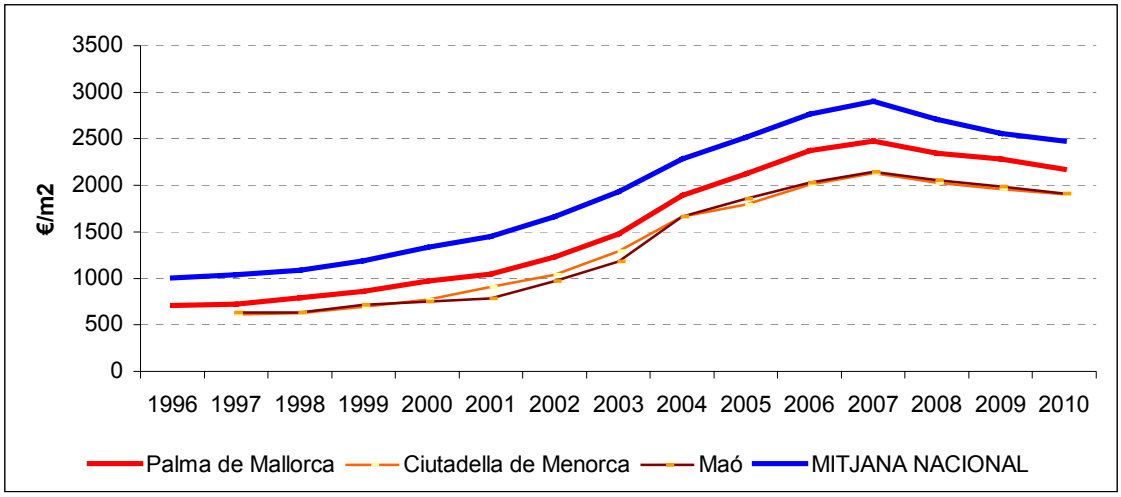

Gràfic 2. Evolució del preu de l'habitatge per m^2 segons la S.T (1996-2010). Font: ST. Elaboració: OBSAM

1.2.6. NOMBRE DE TRANSACCIONS COMPRA-VENDA DE FINQUES (I.N.O)

Definició: Detecta el nombre de transaccions de compra-venda de finques urbanes (habitatges, locals, solars, garatges i naus industrials) i rústiques realitzades en un any. Només es tenen en compte les transaccions en què media preu (no es tenen en compte els actes d'última voluntat, ni altres on no media preu).

Unitats: Nombre de transaccions.

Mètode de càlcul: Sumatori de les transaccions compra-venda dels registres de la propietat de Maó i de Ciutadella.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Registre de la Propietat de Maó i de Ciutadella.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

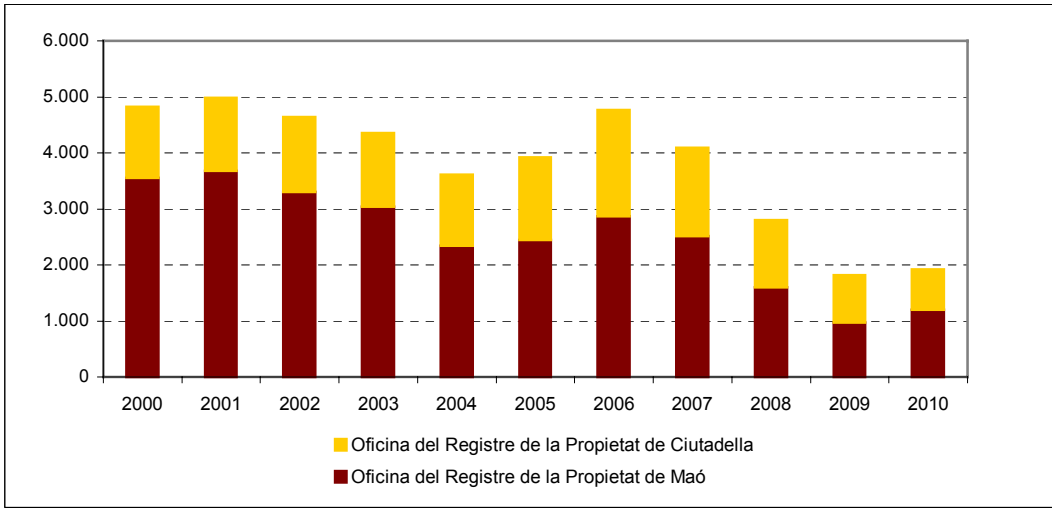

Gràfic 1.Nombre de transaccions de compra-venda de finques de Menorca, 2000-2010.
Font: Registre de la Propietat de Maó i de Ciutadella. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **1.918 Transaccions compra-venda (2010)**

Tendència actual >> Disminució.

Tendència desitjada >> Ni el PTI ni altres instruments relacionats amb la reserva de Biosfera aporten suficients criteris per definir la tendència desitjada. Tanmateix es pot aventurar que aquest indicador està associat a la component especulativa del mercat del sòl i, per tant hauria de disminuir amb un PTI que pretén disminuir aquest fenomen.

Interpretació:

La tendència a la disminució en el nombre de transaccions iniciada l'any 2001 es va trencar l'any 2005, iniciant-se a partir de llavors una tendència a l'augment que es va veure incrementada durant el 2006. Al 2007 ja comença una disminució del 14,23% de

transaccions compra-venda del total de finques de Menorca. Quant a les dades que van del 2007 cap al 2009 s'observa que el decrement és encara més gran, passant de 4.092 a 1.820 del total de transaccions compra-venda.
En canvi, s'observa un repunt durant el 2010 especialment en el cas de les finques urbanes en la zona de llevant. On el descens ha destacat més aquests darrers anys, és en el número de finques rústiques, que sempre ha seguit una tendència a la disminució, tot i que aquest darrer any presenta una petita acceleració.

Taules i gràfics

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Oficina del Registre de la Propietat de Maó	Finques urbanes	3.277	3.442	3.090	2.813	2.136	2.261	2.729	2.359	1.514	889	1.117
	Finques rústiques	278	234	217	223	211	187	143	156	83	86	85
	Total	3.555	3.676	3.307	3.036	2.347	2.448	2.872	2.515	1.597	975	1.202
Oficina del Registre de la Propietat de Ciutadella	Finques urbanes	1.179	1.212	1.227	1.222	1.153	1.382	1.778	1521	1.162	811	667
	Finques rústiques	91	92	108	96	110	85	121	56	39	34	49
	Total	1.270	1.304	1.335	1.318	1.263	1.467	1.899	1.577	1.201	845	716
Total Menorca	Finques urbanes	4.456	4.654	4.317	4.035	3.289	3.643	4.507	3.880	2.676	1.700	1.784
	Finques rústiques	369	326	325	319	321	272	264	212	122	120	134
	Total	4.825	4.980	4.642	4.354	3.610	3.915	4.771	4.092	2.798	1.820	1.918

Taula 1: Nombre de transaccions de compra-venda de finques a Menorca. 2000-2010. Font: Registres de la Propietat de Maó i de Ciutadella. Elaboració: OBSAM.

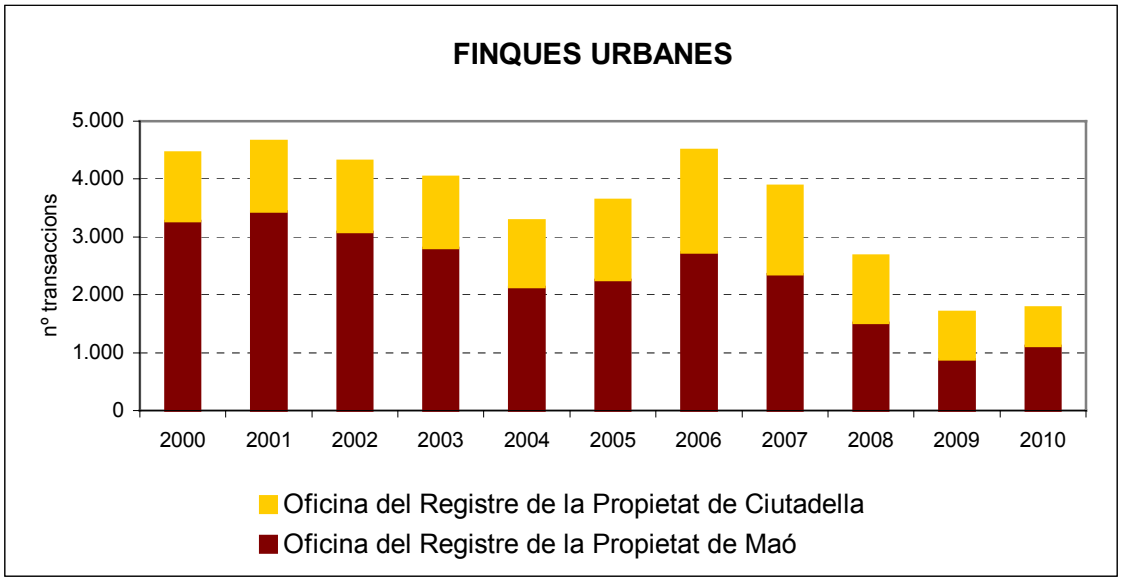

Gràfic 2: Nombre de transaccions de compra-venda de finques urbanes a Menorca. Font: Registres de la Propietat de Maó i de Ciutadella. Elaboració: OBSAM

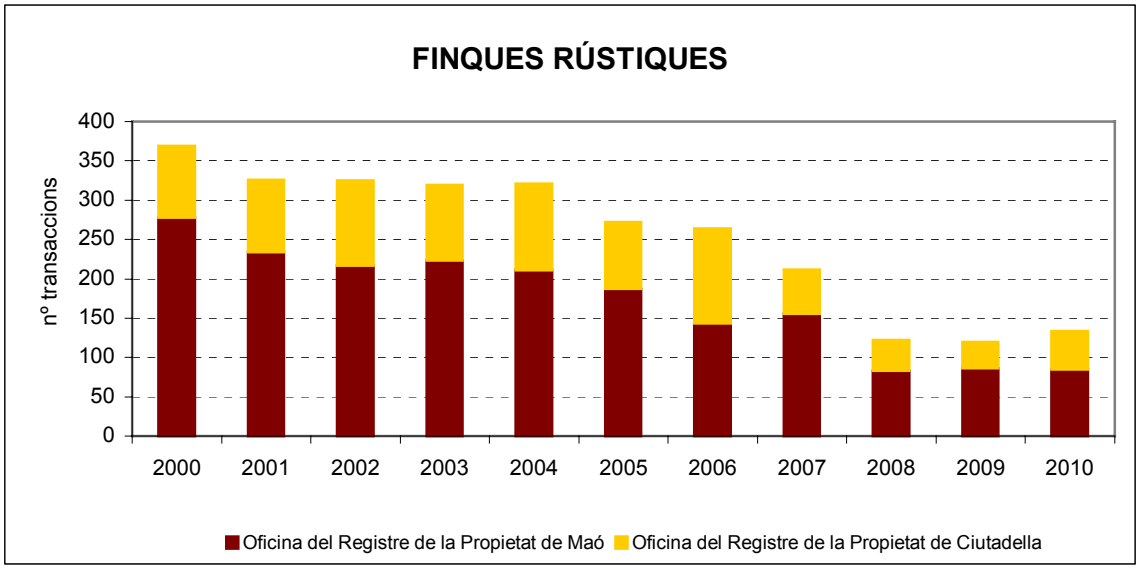

Gràfic 3: Nombre de transaccions de compra-venda de finques rústiques a Menorca.
Font: Registres de la Propietat de Maó i de Ciutadella. Elaboració: OBSAM.

1.2.7. **EXPLOTACIONS AGRÀRIES EN ACTIU (I.N.O)**

Definició:
a) Nombre d'explotacions agràries actives a Menorca que realitzen declaració de cultius.
b) Superfície agrària útil declarada (SAU).

Unitats:
a) Nombre d'explotacions.
b) Ha.

Mètode de càlcul:
a) Comptatge del número d'explotacions que realitzen declaració de conreus al departament d'economia del Consell Insular.
b) SAU= S_{up} cereals+ S_{up} farratges+ S_{up} altres conreus. No s'inclouen les zones boscoses, les pastures i zones improductives

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Departament d'Economia del Consell Insular de Menorca (Sa Roqueta).
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

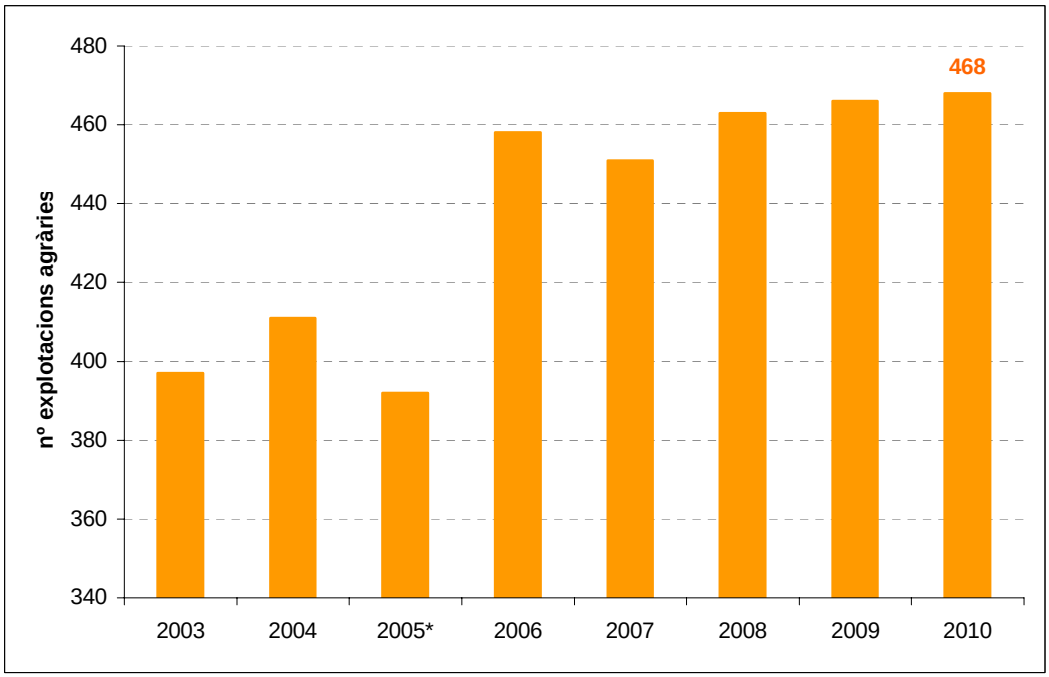

Gràfic 1.Nombre d'explotacions agràries que fan declaració de cultius 2003-2010. Font: Departament d'Economia CIM. Elaboració: OBSAM.
** Implementació de la nova metodologia amb el SIGPAC, pot ser que es produís algun desajust al ser el primer any que entrava en funcionament.*

Valor més recent: **468 explotacions SAU = 19.231,30 Ha (2010)**

Tendència actual >> Lleuger augment del número d'explotacions i manteniment de SAU.

Tendència desitjada >> No disminució en ambdues variables.

Interpretació:

Quant a les finques que declaren la tendència dels darrers anys va en augment. Es pot observar com hi ha una disminució de les finques actives respecte les dades de les enquestes agràries del 1989. Respecte la SAU, hi ha variacions d'un any a un altre però des del 2003 sembla que hi ha un manteniment o lleugera disminució. La SAU mitjana per explotació si sembla estar disminuint.

Observacions:

L'any 2005 hi ha una disminució important que segurament és deguda a la implementació del SIGPAC. És el primer any que s'aplica la nova metodologia i per tant hi ha un desajust. A partir del 2005 amb la implementació del SIGPAC, és obligatori declarar tota la finca, mentre que abans d'aquest any només es declarava la part cultivada. Considerem com a Superfície Agrària Útil (SAU), tota la finca manco aquella declarada com a improductiva (camins, construccions, parets...) i la superfície forestal i pastures arbustives i arbrades. La resta es considera coberta agrària i és el que considerem superfície agrària útil.

Taules i gràfics

Enquestes agroramaderes	1989	1994	2000
Explotacions	494	429	384
SAU mitjana	54,01	52,81	62,91

Taula 1: Nombre d'explotacions agràries en actiu i SAU mitjana segons les enquestes agroramaderes. Font: Departament d'Economia CIM. Elaboració: OBSAM.

Declaracions de conreus	2003	2004	2005*	2006	2007	2008	2009	2010
SAU total (Ha)	19.530	19.323	14.652	19.201	20.867	18.889	18.955	18.901
Núm. explotacions	397	411	392	458	451	463	466	468
SAU mitjana (Ha/explotació)	49,2	47,0	37,4	41,9	46,3	40,8	40,7	40,4

Taula 2: Nombre d'explotacions agràries en actiu i SAU mitjana segons les declaracions de conreus. Font: Departament d'Economia CIM. Elaboració: OBSAM.
** Implementació de la nova metodologia amb el SIGPAC, pot ser que es produís algun desajust al ser el primer any que entrava en funcionament.*

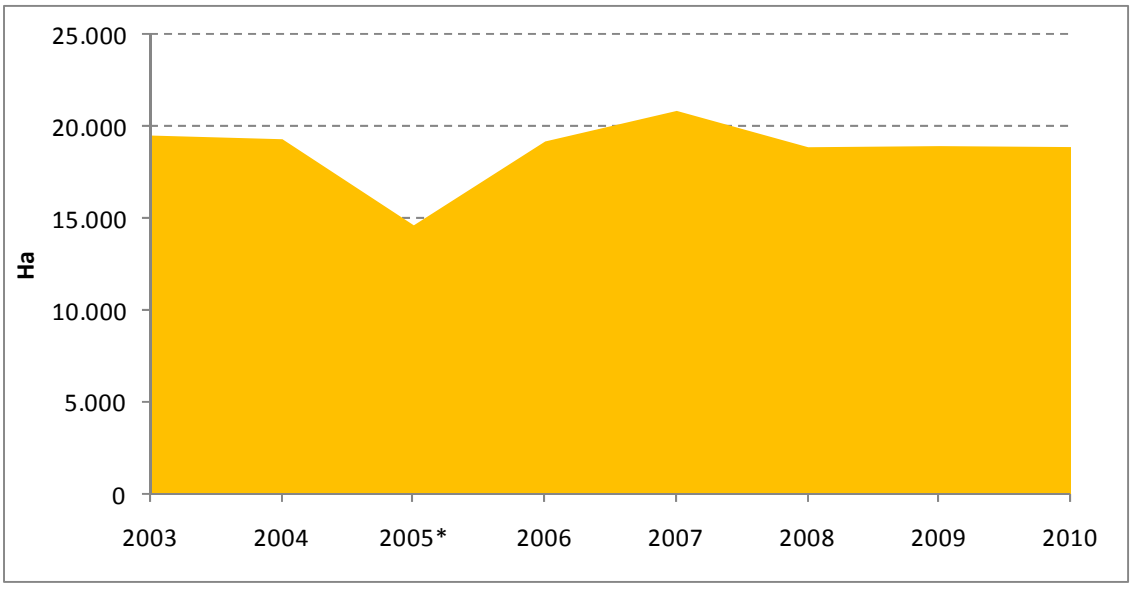

Gràfic 2.Superfície agrària útil a partir de les explotacions que fan declaració de cultius. Font: Departament d'Economia CIM. Elaboració: OBSAM.

1.2.8. QUALITAT DE LES INSTAL·LACIONS TURÍSTIQUES (I.N.O)

Definició: Percentatge de places turístiques de qualitat alta respecte al total de places turístiques existents a l'illa. Es consideren places turístiques de qualitat alta els establiments hotelers de 4 i 5 estrelles i els apartaments de 3 i 4 claus.

Unitats: %

Mètode de càlcul: Qualitat de places hoteleres = (places hotels 4 i 5 estrelles / places hoteleres totals) * 100
Qualitat places apartaments = (places apartaments de 3 i 4 claus / places apartaments totals) * 100

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular (amb divisió municipal).
Font: Informe Anual de la Conselleria de Turisme i Treball. Govern de les Illes Balears
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

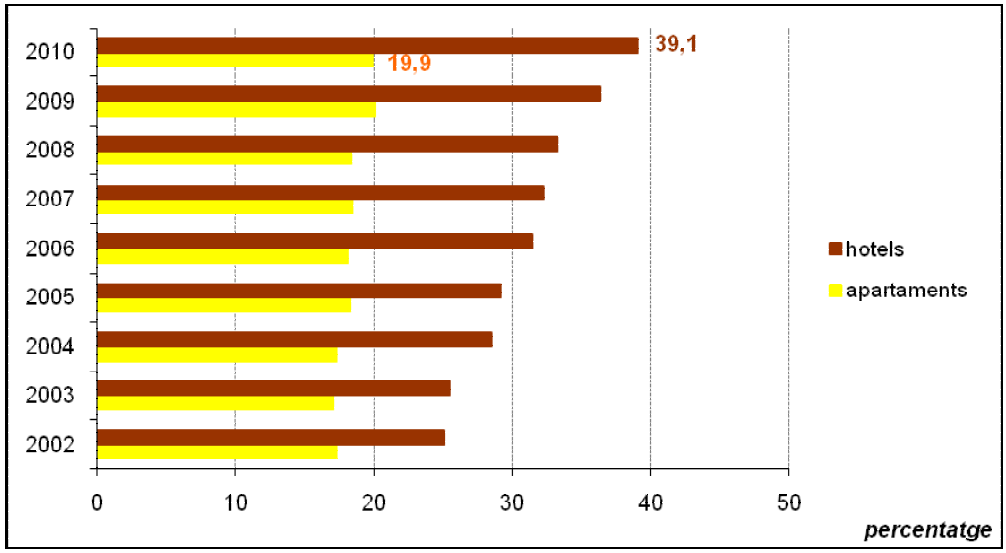

Gràfic 1.Percentatge de places hoteleres de 4 i 5 estrelles i d'apartaments de 3 i 4 claus. Font: Informe Anual de la Conselleria de Turisme i Treball. El turisme a les Illes Balears. 2002-2010. Elaboració: OBSAM

Valor més recent: **19,9% apartaments** **39,1% hotels** **(2010)**

Tendència actual >> Augmenten les places hoteleres i les d'apartaments de qualitat.

Tendència desitjada >> Augment. Segons el PTI tindran prioritat les places hoteleres de major qualificació.

Interpretació:

A Menorca la categoria més abundant pel que fa als establiments hotelers és la de tres estrelles, amb gairebé el 40% de les places del que es considera oferta hotelera. Les places

hoteleres de 4 i 5 estrelles representen el 33,3% del total seguint una tendència d'augment any rere any. En el cas dels apartaments, la categoria més abundant, amb un 46% del total de places, és la de dues claus. Pel que fa als municipis, com ja apuntavem l'any passat, destaca Ferreries, amb el major percentatge d'oferta hotelera de 4-5 estrelles (88,3%) i St. Lluís, amb el major percentatge de places d'apartament de 3 i 4 claus (49,7%).

Observacions:

Es considera oferta extrahotelera els apartaments, els càmpings, hotels rurals, els establiments d'agroturisme i els de turisme interior. La resta de categories d'allotjaments formen l'oferta hotelera.

Taules i gràfics

Nombre places totals	Apart.Totals	Apart. 3-4 claus	Oferta Hotelera Total	Oferta Hotelera 4-5*	% Apart. 3-4 claus	% Oferta Hotelera 4-5*
2002	20.739	3.577	25.422	6.364	**17,2**	**25,0**
2003	20.771	3.541	25.502	6.492	**17,0**	**25,5**
2004	20.836	3.603	26.618	7.587	**17,3**	**28,5**
2005	21.017	3.840	26.874	7.843	**18,3**	**29,2**
2006	21.175	3.840	27.475	8.643	**18,1**	**31,5**
2007	20.839	3.840	27.782	8.968	**18,4**	**32,3**
2008	20.939	3.849	27.859	9.268	**18,4**	**33,3**
2009	21.101	4.228	27.403	9.968	**20,0**	**36,4**
2010	**20.631**	**4.109**	**27.477**	**10.864**	**19,9**	**39,1**

Taula 1. Nombre de places totals. Font: Informe Anual de la Conselleria de Turisme i Treball. El turisme a les Illes Balears. 2002-2010. Elaboració: OBSAM. Elaboració: OBSAM

	Distribució municipal 2010					
	Apart. Totals	Apart. 3-4 claus	Oferta Hotelera Total	Oferta Hotelera 4-5*	% Apart. 3-4 claus	% Oferta Hotelera 4-5*
ALAIOR	2 588	446	3 178	940	17.2	29.6
CIUTADELLA	11 324	1 978	11 425	5 233	17.5	45.8
FERRERIES	72	22	743	656	30.6	88.3
MAÓ	138	0	1 689	246	0.0	14.6
ES MERCADAL	2 603	378	4 359	736	14.5	16.9
SANT LLUÍS	2 455	1 208	3 359	2 400	49.2	71.4
ES CASTELL	0	0	1 197	140	0.0	11.7
ES MIGJORN GRAN	19 650	77	1 817	513	0.4	28.2

Taula 2. Oferta turística municipal. Font: Informe anual de la Conselleria de Turisme i Treball. El turisme a les Illes Balears. 2010. Elaboració: OBSAM.

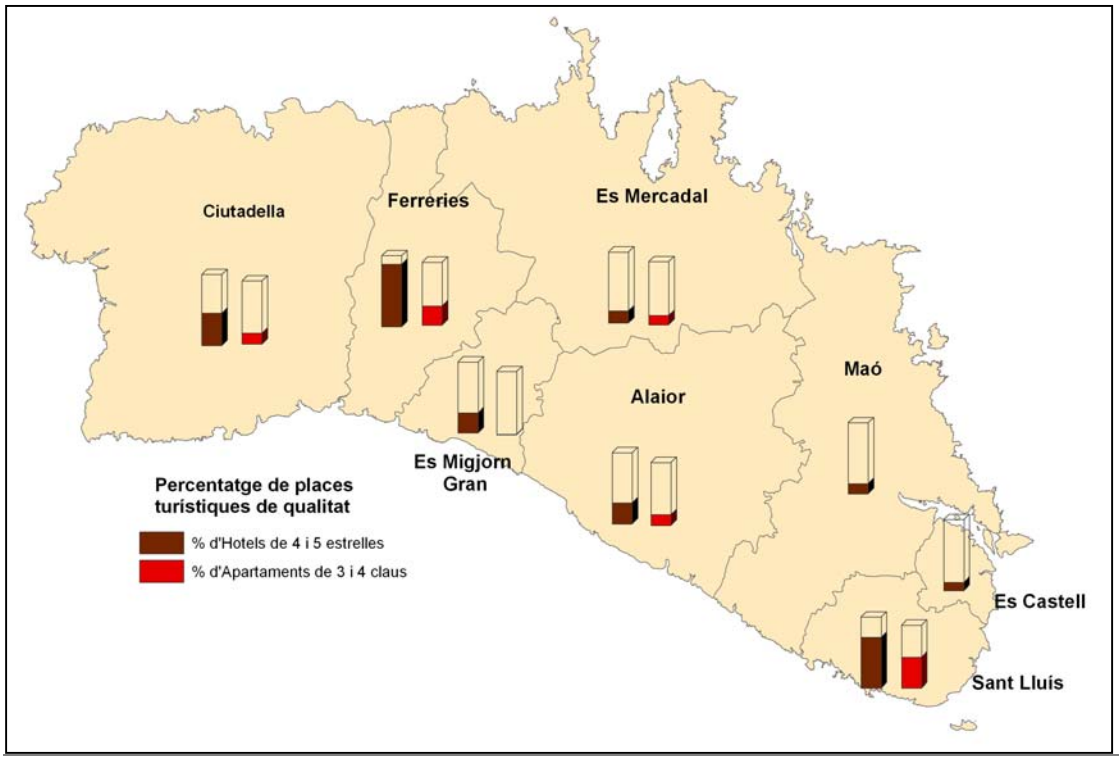

Mapa1. Relació de places hoteleres vs apartaments per municipis. 2010. Font: Informe anual de la Conselleria de Turisme i Treball. El turisme a les Illes Balears. Elaboració: OBSAM.

1.3.1. **TAXA D'ATUR (I.O)**

Definició:	Proporció de la població activa registrada de l'illa que es troba en situació d'atur (atur registrat) i percentatge per sexe.
Unitats:	%
Mètode de càlcul:	Taxa d'atur = (Població desocupada / Població activa)*100. Població desocupada = aturats registrats. Població activa = Treballadors afiliats SS + aturats registrats Els treballadors afiliats a la Seguretat Social són els treballadors registrats en alta laboral, i inclou tots els règims (general, autònom, del mar, de la llar i agrari)

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Observatori del Treball del Govern Balear.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

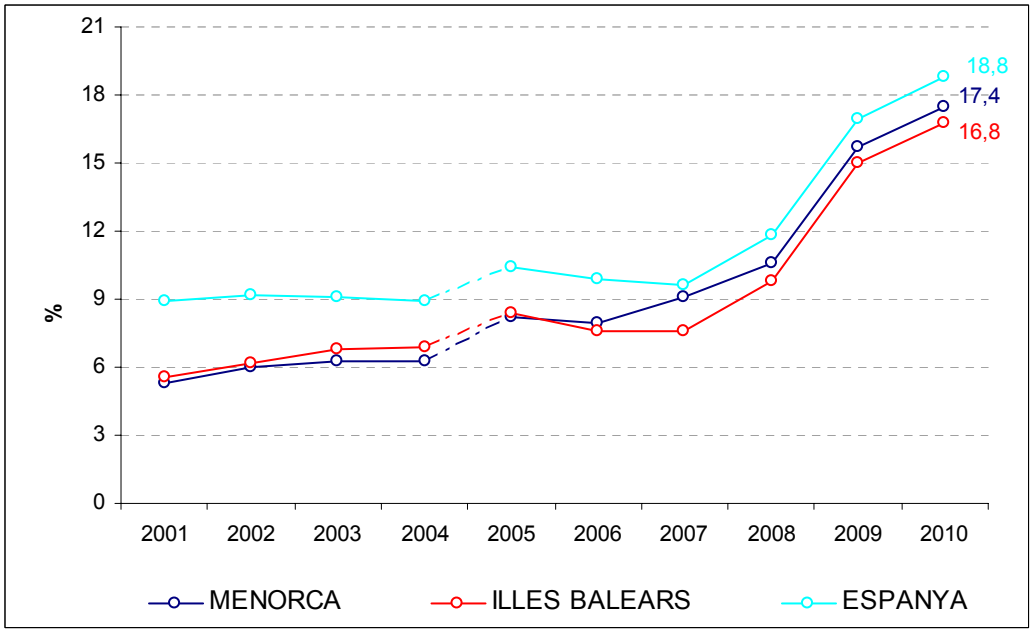

Gràfic 1. Taxa d'atur a Menorca, conjunt de Balears i conjunt de l'Estat. 2001-2010.
Font: Observatori del Treball del Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Total: 17,40%** **(2010)**
Homes: 9,2% Dones: 8,2%

Tendència actual >> Augment.

Tendència desitjada >> Descens. Ni el PTI ni cap instrument relacionat amb la reserva de Biosfera aporta suficients criteris per definir la tendència desitjada. No obstant, de cara a aconseguir

una major sostenibilitat social, resulta necessari garantir l'accés al treball i a ser possible un treball estable. L'eventualitat laboral provoca incertesa i manca de planificació, que poden portar a formes de vida més precàries. Per tant, la tendència desitjada és l'augment.

Interpretació:

La taxa d'atur del 2010, només és comparable amb la del 2005-09, a causa de la introducció de la nova metodologia SISPE, que incrementa sensiblement la taxa. En base a aquesta metodologia, es posa de manifest un acusat augment de la taxa d'atur, tant a Menorca com a la resta de les Illes, respecte del 2009. Actualment és Formentera l'illa amb la taxa d'atur més baixa, mentre que Eivissa té la taxa d'atur més alta, seguida molt a prop de Menorca.

Pel que fa a sexes, des del 2008 a Menorca són més els homes que composen la taxa d'atur.

Per mesos, la taxa d'atur davalla durant els mesos d'estiu en totes les illes balears, en particular a Formentera. Tot i així les taxes del 2010 superen les del i, en general, els increments interanuals són majors durant la primera meitat de l'any.

Taules i gràfics

Distribució per sexes de l'atur registrat a Menorca			
Any	**Taxa d'atur**	**HOMES**	**DONES**
2001	*5,30*	*37,7%*	*62,3%*
2002	*5,99*	*39,9%*	*60,1%*
2003	*6,24*	*42,1%*	*57,9%*
*2004**	*6,23*	*41,9%*	*58,1%*
2005	8,18	57,8%	42,2%
2006	7,93	42,6%	57,4%
2007	9,08	45,0%	55,0%
2008	10,62	51,0%	49,0%
2009	15,70	50,3%	49,7%
2010	17,45	52,7%	47,3%

Taula 1.Distribució per sexes de la taxa d'atur a Menorca 2001-2010.
Font: Observatori del Treball del Govern Balear. Elaboració: OBSAM
Nota: A partir del 2005, la sèrie està calculada amb la nova metodologia SISPE i per tant les taxes d'atur es veuen molt incrementades.

Taxa d'atur registrat				Taxa d'atur segons EPA
Any	MENORCA	ILLES BALEARS	ESPANYA	ESPANYA
2001	*5,3*	*5,6*	*8,9*	10,5
2002	*6,0*	*6,2*	*9,1*	11,4
2003	*6,2*	*6,8*	*9,1*	11,5
*2004**	*6,2*	*6,9*	*8,9*	11,0
2005	8,2	8,3	10,4	9,2
2006	7,9	7,6	9,9	8,5
2007	9,1	7,6	9,6	8,3
2008	10,6	9,8	11,8	11,3
2009	15,7	15,0	16,9	18,0
2010	17,4	16,8	18,8	20,1

Taula 2. Taxa d'atur a Menorca, Illes Balears i Espanya 2001-2010.
Font: Observatori del Treball del Govern Balear. Elaboració: OBSAM
Nota: A partir del 2005, la sèrie està calculada amb la nova metodologia SISPE i per tant les taxes d'atur es veuen molt incrementades.

2010	Gen.	Feb.	Mar.	Abr.	Mai.	Jun.	Jul.	Ago.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Anual
MENORCA	19,4	19,4	19,5	18,0	15,5	14,4	14,0	14,2	16,0	18,7	20,3	20,0	**17,4**
MALLORCA	18,0	17,9	17,6	16,9	15,9	15,2	14,8	15,0	15,6	16,8	18,2	18,1	**16,7**
EIVISSA	20,4	20,0	19,3	18,1	15,6	14,5	14,0	14,0	15,4	18,9	20,8	20,5	**17,6**
FORMENTERA	16,0	15,0	14,5	13,7	10,3	8,8	8,6	8,4	10,8	16,0	18,2	17,1	**13,1**
ILLES BALEARS	18,3	18,2	17,8	17,0	15,7	14,9	14,6	14,8	15,5	17,1	18,6	18,5	**16,8**

Taula 3. Taxa d'atur per mesos. Any 2010. Font: Observatori del Treball del Govern Balear. Elaboració: OBSAM
Nota: La sèrie està calculada amb la nova metodologia SISPE.

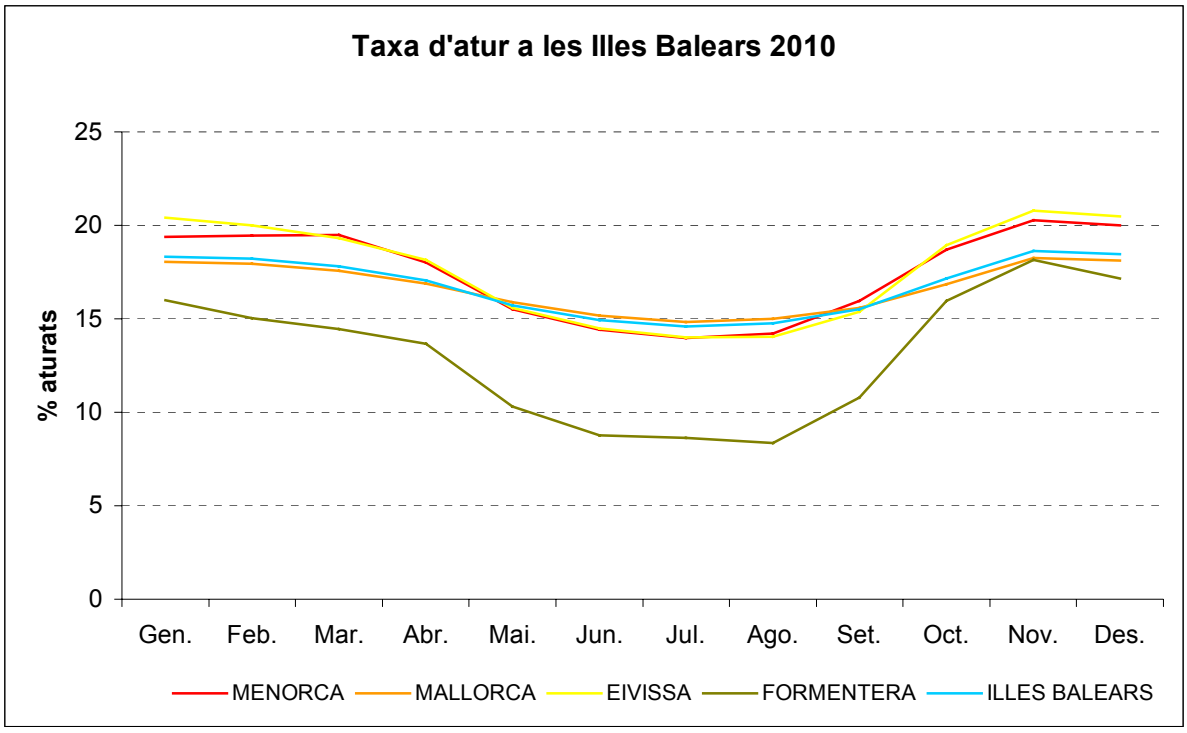

Gràfic 2. Taxa d'atur per mesos i per Illes, any 2010. Font: Observatori del Treball del Govern Balear. Elaboració: OBSAM.
Nota: La sèrie està calculada amb la nova metodologia SISPE.

1.3.2. TAXA D'ESTABILITAT LABORAL DE LA NOVA OCUPACIÓ (I.N.O)

Definició:	És la proporció de contractes indefinits i convertits respecte el nombre total de contractes laborals. Aquest indicador pretén detectar les condicions de treball a l'illa.
Unitats:	%
Mètode de càlcul:	(Núm. Contractes indefinits i convertits / Núm. total de contractes) *100

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació. Direcció General d'Economia i Estadístiques. Observatori del Treball.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

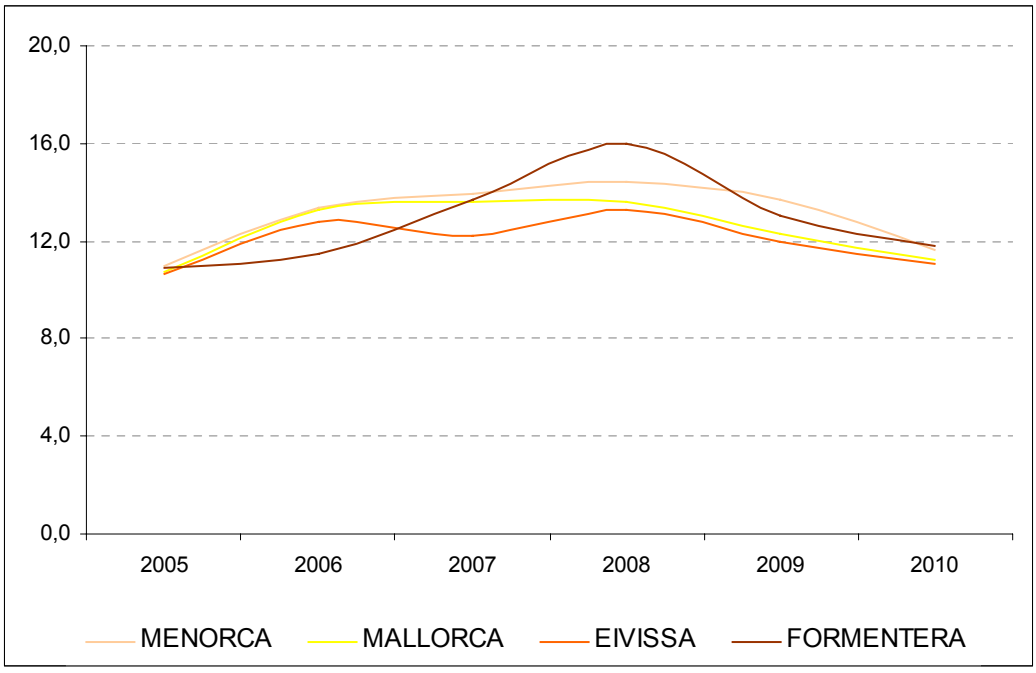

Gràfic 1. Taxa d'estabilitat laboral de la nova ocupació a les Illes Balears. 2005-2010. Font: Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació. Direcció General d'Economia i Estadístiques. Observatori del Treball. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **11,7% (2010)**

Tendència actual >> Disminució.

Tendència desitjada >> Ni el PTI ni cap instrument relacionat amb la reserva de Biosfera aporta suficients criteris per definir la tendència desitjada. No obstant, de cara a aconseguir una major

sostenibilitat social, resulta necessari garantir l'accés al treball i a ser possible un treball estable. L'eventualitat laboral provoca incertesa i manca de planificació, que poden portar a formes de vida més precàries. Per tant, la tendència desitjada és l'augment.

Interpretació:

La taxa d'estabilitat de la nova ocupació ha experimentat diverses variacions respecte d'una illa a altra els darrers anys. Així i tot, podem observar que durant el 2010, les Illes Balears mostren percentatges molt similars, entre l'11,8 i 11,1%.

El tipus de contracte predominant a les Illes és l'inferior o igual als 3 mesos de durada, després li seguirien els contractes indeterminats. En resum, un tipus de contractació que augmenta la inestabilitat laboral, i per tant la inestabilitat econòmica. Els mesos de major contractació a les illes coincideix amb la temporada turística, sent el mes de maig quan es registren major número de contractes. La gran majoria d'aquestes contractacions es realitzen per empreses d'hosteleria.

Taules i gràfics

	2010		
	Contractes indefinits i convertits	Contractes TOTALS	TAXA ESTABILITAT (%)
MENORCA	2.846	24.400	11,7
MALLORCA	26.214	232.773	11,3
EIVISSA	5.089	46.012	11,1
FORMENTERA	442	3.735	11,8
TOTAL Illes Balears	34.591	306.920	11,3

Taula 1.Nombre de contractes indefinits respecte el total de contractes a les Illes Balears, any 2010. Font: Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació. Direcció General d'Economia i Estadístiques. Observatori del Treball. Elaboració: OBSAM.

TAXA ESTABILITAT LABORAL						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
MENORCA	11,0	13,4	13,9	14,4	13,7	11,7
MALLORCA	10,7	13,3	13,6	13,6	12,3	11,3
EIVISSA	10,7	12,8	12,2	13,3	12,0	11,1
FORMENTERA	10,9	11,5	13,6	16,0	13,1	11,8

Taula 2. Nombre de contractes indefinits respecte el total de contractes per illes. Any 2005 - 2010. Font: Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació. Direcció General d'Economia i Estadístiques. Observatori del Treball. Elaboració: OBSAM.

1.3.3. **ESTACIONALITAT LABORAL (I.N.O)**

Definició: Mesura l'estacionalitat laboral a l'illa a partir de la relació entre l'ocupació en temporada alta i en temporada baixa.

Unitats: %

Mètode de càlcul:

$$\text{Ocupació}_{TA/TB} = \frac{\text{Ocupació}_{TA} - \text{Ocupació}_{TB}}{\text{Ocupació}_{TB}} * 100$$

L'ocupació en temporada alta és la mitjana de l'ocupació dels mesos de maig a octubre. L'ocupació en temporada baixa és la mitjana de l'ocupació dels mesos de novembre a abril.
L'ocupació es mesura en base als treballadors en alta laboral, segons les dades del nombre d'afiliats a la Tresoreria General de la Seguretat Social, l'últim dia de cada mes.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal.
Font: Observatori del Treball de les Illes Balears, Govern Balear
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

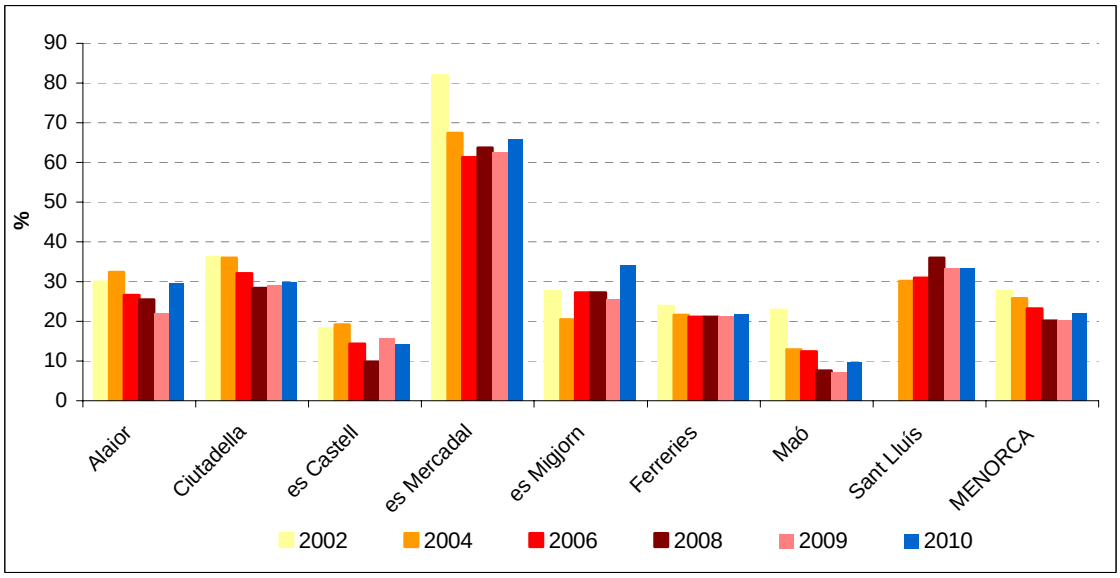

Gràfic 1. Taxa d'estacionalitat laboral de la nova ocupació als municipis de Menorca. 2002-2010. Font: Observatori del Treball de les Illes Balears, Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **22,17% (2010)**

Tendència actual >> Manteniment.
Tendència desitjada >> Descens.

Interpretació:

Un percentatge alt indica una major desigualtat entre l'ocupació en temporada alta i baixa. L'estacionalitat de l'ocupació laboral a les illes es deu bàsicament a l'estacionalitat associada al sector turístic.

A Menorca, l'estacionalitat laboral estava disminuint en els darrers anys, i per tant, seguia la tendència desitjada. Malauradament aquest any 2010, la tendència ha tornat a anar a l'alça. Existeixen grans diferències en els valors d'aquest indicador als diferents municipis de l'illa. Així, durant l'any 2010, un any més i amb molta diferència, es Mercadal presenta l'estacionalitat laboral més alta, 65,89%. Per altra banda, Maó presenta la taxa d'estacionalitat més baixa, amb un 9,63%.
Pel que fa al conjunt de l'arxipèlag, l'estacionalitat ha augmentat a totes les illes, excepte a Formentera, que l'any anterior ja va presentar un augment considerable.

Taules i gràfics

Illes Balears 2010	Mitjana afiliats temp. alta	Mitjana afiliats temp. baixa	Estacionalitat Laboral (%)
Mallorca	356.452	311.415	14,46
Menorca	31.921	26.128	22,17
Eivissa	52.120	36.369	43,31
Formentera	3.921	2.089	87,74
Illes Balears	**445.890**	**377.344**	**18,17**

Taula 1.Taxa d'estacionalitat laboral a les Illes Balears i afiliats en temporada alta i baixa, any 2010.
Font: Observatori del Treball de les Illes Balears, Govern Balear. Elaboració: OBSAM

Municipis Menorca 20109	Mitjana afiliats temp. alta	Mitjana afiliats temp. baixa	Estacionalitat Laboral (%)
Alaior	3.156	2.438	29,46
Ciutadella	9.776	7.530	29,83
Es Castell	1.350	1.182	14,24
Es Mercadal	1.897	1.144	65,89
Es Migjorn	336	251	34,11
Ferreries	1.693	1.390	21,79
Maó	11.866	10.824	9,63
Sant Lluís	1.954	1.466	33,31
Menorca	**31.921**	**26.128**	**22,17**

Taula 2. Estacionalitat laboral als municipis de Menorca i afiliats en temporada alta i baixa, any 2010.
Font: Observatori del Treball de les Illes Balears, Govern Balear. Elaboració: OBSAM

EVOLUCIÓ DE L'ESTACIONALITAT LABORAL A LES ILLES BALEARS (%)									
Illes	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Mallorca	14,1	14,5	14,3	16,7	14,4	13,6	12,7	13,1	14,5
Menorca	27,7	26,8	25,8	27,0	23,3	21,6	20,2	20,1	22,2
Eivissa	45,8	44,0	41,1	43,9	38,9	37,5	35,9	37,9	43,3
Formentera	88,2	85,8	85,3	87,7	88,2	85,6	86,2	90,6	87,7
Illes Balears	**18,1**	**18,3**	**17,9**	**20,2**	**17,6**	**16,7**	**15,8**	**16,3**	**18,2**

Taula 3. Estacionalitat laboral a les Illes Balears 2002-2010. Font: Observatori del Treball de les Illes Balears, Govern Balear. Elaboració: OBSAM

EVOLUCIÓ DE L'ESTACIONALITAT LABORAL A MENORCA (%)									
Municipis	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Alaior	30,1	28,7	32,4	31,1	26,6	24,0	25,5	22,0	29,5
Ciutadella	36,2	37,1	36,0	35,8	32,1	29,5	28,3	29,2	29,8
es Castell	18,3	17,2	19,2	20,0	14,4	12,4	9,9	15,7	14,2
Mercadal	81,9	77,1	67,4	68,6	61,3	61,9	63,7	62,5	65,9
Migjorn	27,7	24,0	20,4	28,0	27,2	26,5	27,3	25,6	34,1
Ferreries	24,0	20,1	21,6	24,0	21,2	20,1	21,2	21,3	21,8
Maó	23,0	15,8	12,9	15,2	12,4	11,3	7,6	7,2	9,6
Sant Lluís	*nd*	28,6	30,2	34,8	31,0	29,1	35,9	33,3	33,3
Menorca	**27,7**	**26,8**	**25,8**	**27,0**	**23,3**	**21,6**	**20,2**	**20,1**	**22,2**

Taula 4. Estacionalitat laboral als municipis de Menorca 2002-2010. Font: Observatori del Treball de les Illes Balears, Govern Balear. Elaboració: OBSAM

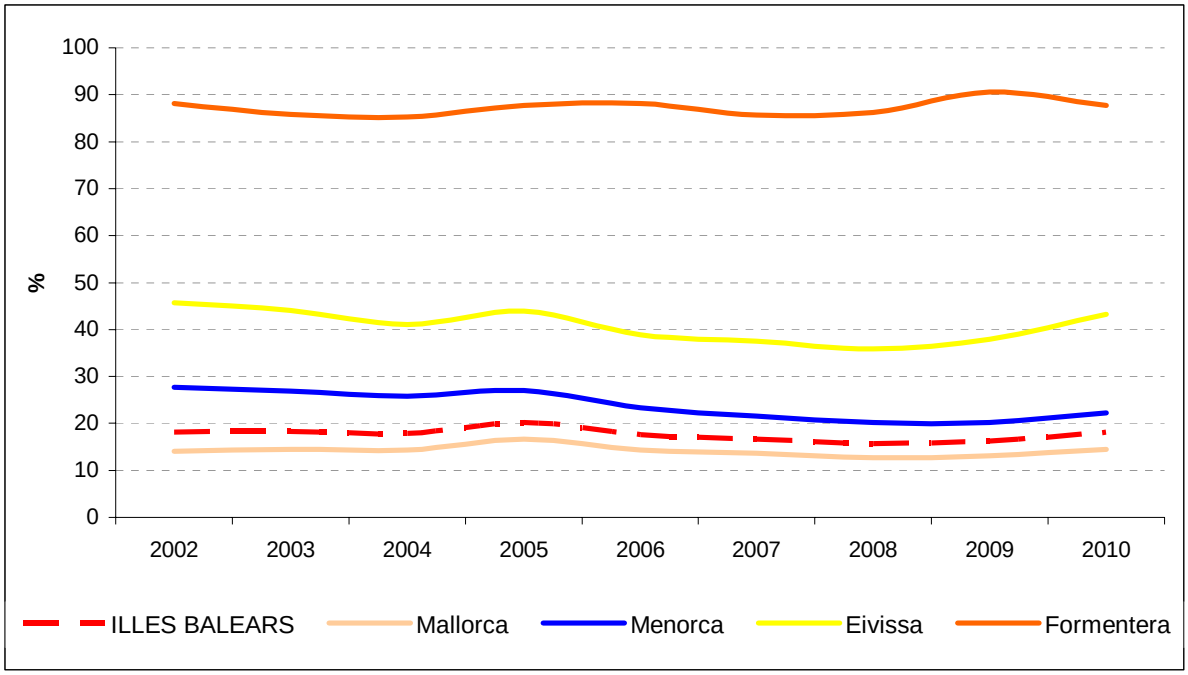

Gràfic 2. Estacionalitat laboral a les diferents illes de l'arxipèlag balear 2002-2010. Font: Observatori del Treball de les Illes Balears, Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

1.3.4. NOMBRE D'HABITATGES BUITS (I.O)

Definició: Nombre d'habitatges buits existents.

Unitats: Nombre d'habitatges buits.

Mètode de càlcul: Cens de població.

Periodicitat de càlcul: Cada 10 anys amb els censos de població.

Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal.

Font: Cens de població publicat per l'INE.

Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

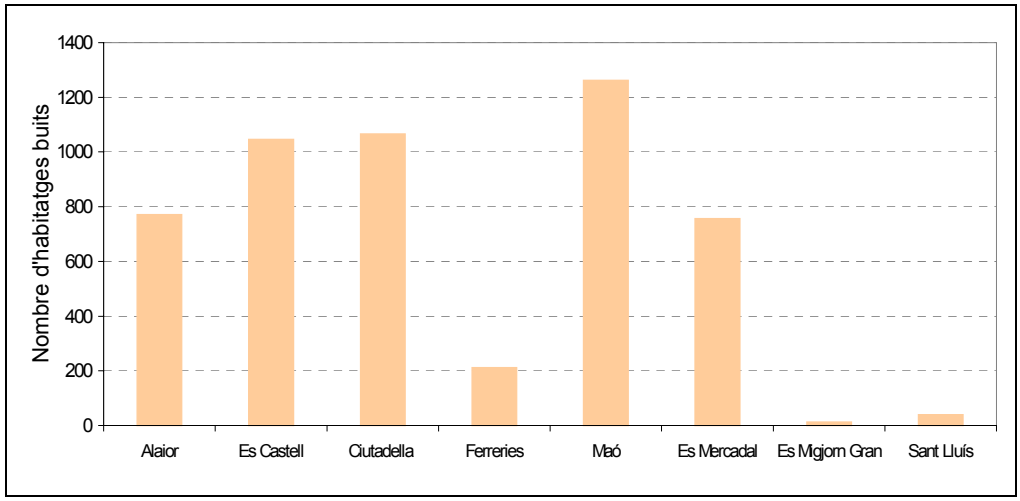

Gràfic 1.Nombre d'habitatges buits per municipis, any 2001. Font i elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **5.161 habitatges buits (2001)**

Tendència actual >> Només disponibles dades del 2001.

Tendència desitjada >> Disminució. El PTI en les seves propostes de la memòria d'ordenació al capítol II, apartat 2.3, posa de manifest la necessitat de correcció de la tendència a crear espais que romanen buits durant bona part de l'any.

Interpretació:

El nombre d'habitatges buits és molt elevat, representa un 12% del total d'habitatges existents. Hi ha grans diferències segons el municipi. Així per exemple es Castell té un 25% dels habitatges buits mentre que as Migjorn i St. Lluís només trobem un 1,5% i un 2% respectivament. Comparant Menorca amb la resta de Balears, trobem que el valor d'habitatges buits és el més baix de totes les Illes.

Taules i gràfics

Municipis	Habitatges totals	Habitatges buits	%
Alaior	4.466	770	17,24
Es Castell	4.250	1.046	24,61
Ciutadella	12.840	1.065	8,29
Ferreries	1.732	212	12,24
Maó	12.204	1.261	10,33
Es Mercadal	4.842	756	15,61
Es Migjorn Gran	804	12	1,49
Sant Lluís	1.982	39	1,97
Menorca	**43.120**	**5.161**	**11,97**

Taula 1.Habitatges buits per municipis. Font: INE. Elaboració: OBSAM

Illes	Habitatges totals	Habitatges buits	%
Mallorca	394.728	65.554	16,61
Menorca	43.120	5.161	11,97
Eivissa	58.431	12.055	20,63
Formentera	5.561	2.765	49,72
Illes Balears	**501.840**	**85.535**	**17,04**

Taula 2. Habitatges buits per illes. Font: INE. Elaboració: OBSAM

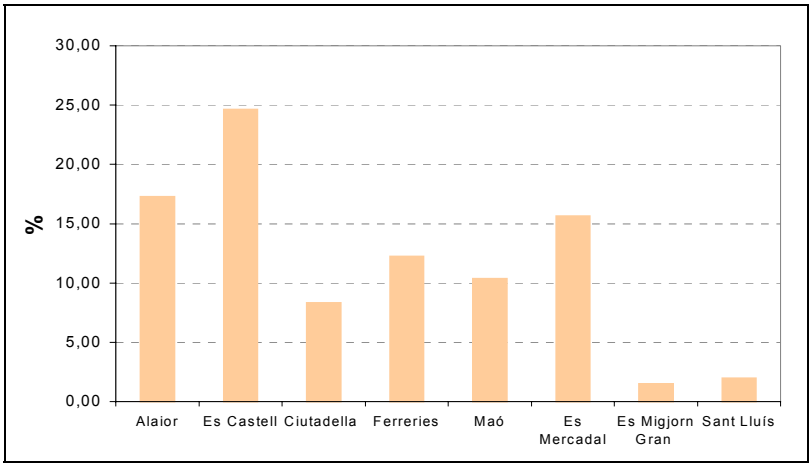

Gràfic 2. Percentatge d'habitatges buits per municipis. Font: INE. Elaboració: OBSAM

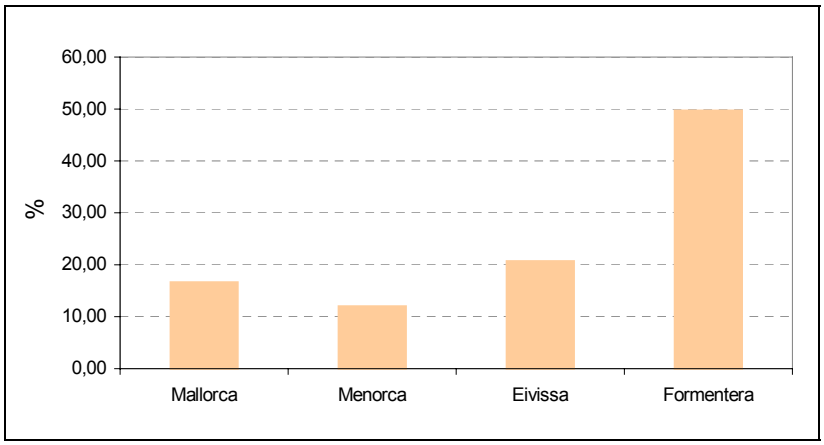

Gràfic 3. Percentatge d'habitatges buits per illes. Font: INE. Elaboració: OBSAM

1.3.5. TEMPS MITJÀ DE DESPLAÇAMENT LABORAL (I.O)

Definició: Temps mitjà que triga una persona a desplaçar-se al seu lloc de treball a Menorca.

Unitats: Minuts.

Mètode de càlcul: Enquesta mobilitat OBSAM 2004.

Periodicitat de càlcul: Estudi puntual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: OBSAM
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

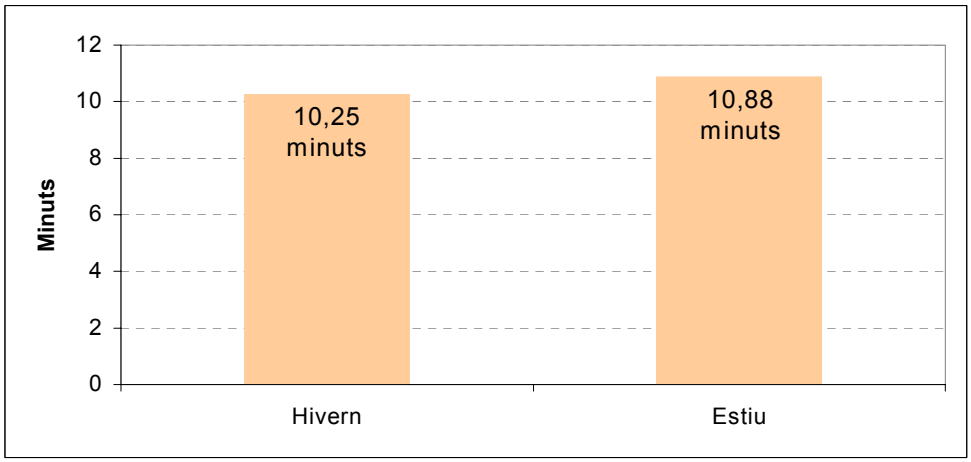

Gràfic 1. Temps de desplaçament laboral estiu i hivern. Font: OBSAM (enquesta mobilitat 2004). Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Hivern: 10,25 min Estiu: 10,88 min (2004)**

Tendència actual >> Únics valors disponibles.
Tendència desitjada >> Estabilitat.

Interpretació:

El temps de desplaçament laboral és força baix comparat amb la mitjana estatal en què el valor és de 21,19 minuts. El temps de desplaçament a Menorca es troba per sota de les xifres globals internacionals, la suma dels desplaçaments diaris suposa poc més de 42 minuts, amb una mitjana per viatge de 11,57 minuts. Com a referència es pot indicar que al Regne Unit la mitjana és de 21,8 minuts/viatge, el que suposa al voltant d'una hora diària de mitjana en temps invertit en el desplaçament laboral.

Taules i gràfics

Temps mitjà de desplaçament laboral		
	(% dels enquestats)	
Interval de temps	**Hivern**	**Estiu**
Fins a 5'	37,5	35,7
(6 a 10')	34,6	29,6
(11 a 15')	11,2	15,0
(16 a 20')	5,5	9,6
(21 a 25')	1,3	1,9
(26 a 30')	6,2	3,1
(31 a 35')	0,1	0,7
(36 a 40')	0,3	0,2
(41 a 45')	2,2	1,7
(46 a 50')	0,6	0,7
(51 a 55')	0,0	0,3
(56 a 60')	0,0	1,2
més de 60'	0,6	0,3
Total	100,0	100,0

Taula 1. Temps mitjà de desplaçament laboral (percentatge d'enquestats). Font i elaboració: OBSAM.

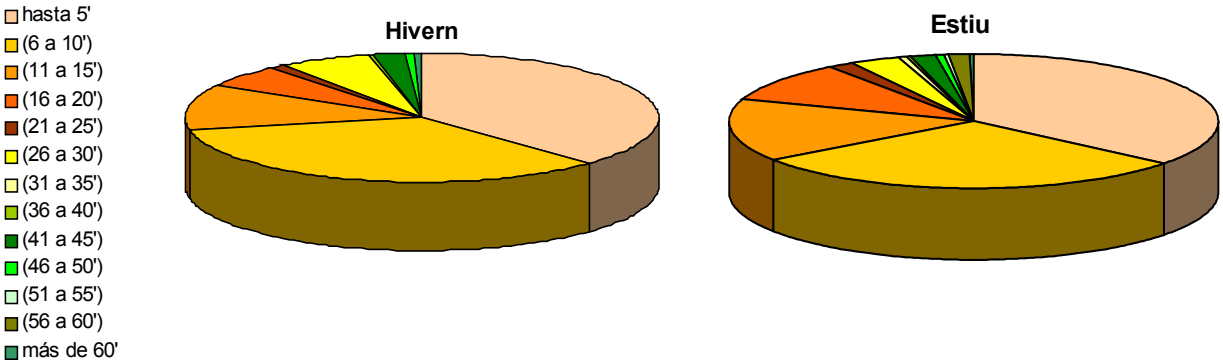

Gràfics 2 i 3. Temps mitjà de desplaçament laboral (percentatge d'enquestats). Font i elaboració: OBSAM.

1.3.6. EVOLUCIÓ DE LA INTENSITAT DE TRÀNSIT (I.N.O)

Definició: L'estat de saturació de la xarxa viària es pot estudiar mitjançant la tendència que segueix la Intensitat Mitjana Diària (IMD) a les carreteres. La IMD mesura el nombre de vehicles que passen per un punt de la xarxa viària al llarg d'un dia.

Unitats: Vehicles per dia

Mètode de càlcul: A partir de les dades de l'estació permanent de la carretera Me-01, pk 22,4 (carretera general es Mercadal) s'obtenen les mitjanes mensuals de vehicles. La mitjana anual és la mitjana no ponderada de les dades mensuals. La mitjana d'estiu és la mitjana no ponderada dels mesos de maig a octubre.

Periodicitat de càlcul: Anual.

Àmbit territorial: Insular.

Font: Conselleria de Mobilitat del Consell Insular de Menorca. Departament de carreteres.

Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

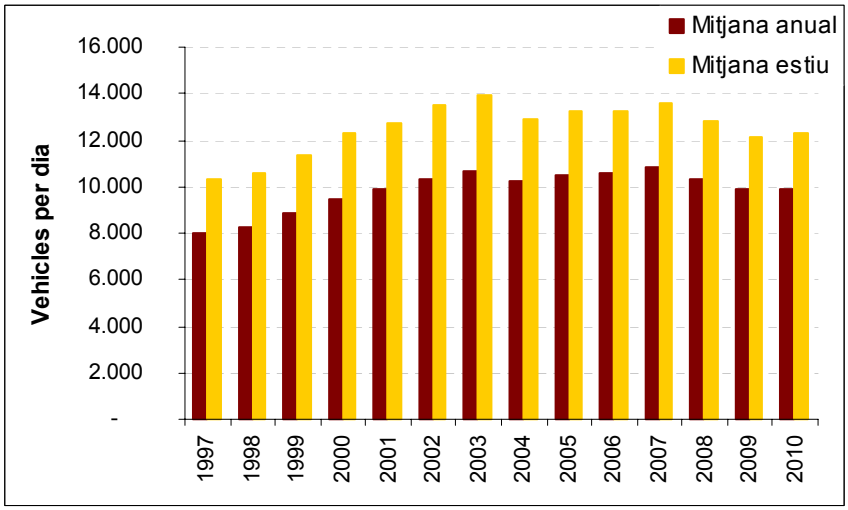

Gràfic 1. IMDs mitjanes anuals 1997-2010. Font: Conselleria de Mobilitat CIM. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Mitjana anual: 9.895 Mitjana estiu: 12.338 (2010)**

Tendència actual >> Manteniment

Tendència desitjada >> Manteniment com equilibri entre la disminució a què va lligada la clara aposta pel transport col·lectiu (contemplat en l'article 19 de les Normes del PTI) i l'augment derivat del creixement demogràfic i/o econòmic.

Interpretació: Pel punt de referència observat, de mitjana han circulat diàriament uns nou vehicles més durant el 2010 que el 2009. Tanmateix les dades mensuals revelen que tan sols durant els mesos de juliol i, especialment, d'agost les mitjanes de 2010 superen les del 2009. Considerant que globalment les diferències no són molt determinants i que vénen precedides de lleugeres

disminucions, podriem dir que la tendència actual manté els valors de l'indicador al voltant dels 10.000 vehicles diaris al llarg de l'any, o dels 12.000 vehicles diaris durant l'estiu.

Observacions:

La tendència de les IMD o el grau de variació d'aquesta es pot detectar a partir de la pendent de la recta de regressió resultant de les dades dels darrers cinc anys (agafant els anys com variable independent i les IMD com a dependent). S'observa com la pendent de la recta de regressió ha estat disminuint al llarg dels darrers anys (taula 2, gràfic 3), el que es tradueix en un menor creixement quinquenal mentre es manté en valors positius, i decreixement quan pren valors negatius. Les últimes dades d'IMD confirmen la tendència quinquenal decreixent que es va iniciar al 2009, segons els valors negatius de l'indicador. Si bé les dades del nombre de vehicles del 2010 han estat lleugerament superiors, aquestes diferències interanuals no són suficients per esmorteir la tendència negativa dels darrers cinc anys.

Taules i gràfics

IMD mitjana mensual e-318													
Mes	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Gener	5.162	5.520	5.144	6.163	6.359	6.395	6.785	6.676	7.103	7.320	7.301	6.780	6.778
Febrer	5.457	5.999	6.242	6.851	6.869	6.924	7.301	7.450	7.557	7.957	7.875	7.447	7.371
Març	6.107	6.759	6.847	7.223	7.534	7.416	7.683	8.097	8.120	8.483	8.275	8.030	8.001
Abril	7.258	7.570	8.342	8.755	8.834	9.607	8.787	8.744	9.255	9.398	9.162	8.601	8.295
Maig	8.937	9.789	10.315	10.782	11.722	11.579	11.050	11.148	11.032	11.113	10.865	10.024	9.852
Juny	10.177	11.126	12.059	12.517	12.995	13.339	12.696	12.920	13.161	13.320	12.528	11.839	11.828
Juliol	11.616	12.542	13.343	14.030	15.375	15.925	14.304	14.633	14.595	15.259	14.678	14.162	14.553
Agost	13.318	14.447	15.333	15.700	17.129	18.002	16.545	17.339	17.652	17.908	17.218	15.958	17.048
Setembre	10.860	11.133	12.678	12.973	13.372	13.745	12.854	13.119	13.256	13.762	12.601	12.037	12.001
Octubre	8.671	9.285	9.946	10.376	10.604	10.853	10.077	10.347	10.035	10.090	9.207	9.003	8.747
Novembre	5.990	6.491	6.745	6.825	7.092	7.526	7.602	8.113	8.140	8.186	7.626	7.824	7.415
Desembre	5.683	5.837	6.063	6.430	6.444	6.843	7.004	7.432	7.169	7.364	6.964	6.922	6.846
Mitjana anual	8.270	8.875	9.421	9.885	10.361	10.680	10.224	10.502	10.590	10.847	10.358	9.886	9.895
Mitjana estiu	10.597	11.387	12.279	12.730	13.533	13.907	12.921	13.251	13.289	13.575	12.850	12.171	12.338

Taula 1. IMD mitjana mensual e-318, 1997-2010. Font: Conselleria de Mobilitat CIM. Elaboració: OBSAM

	1999	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Pendent anual	377	498	513	515	440	216	105	28	70	61	-146	-235
Pendent estiu			651	722	629	246	43	-114	-30	18	-260	-331

Taula 2. Evolució del pendent de la recta de regressió 1999-2010.
Font: Conselleria de Mobilitat CIM. Elaboració: OBSAM

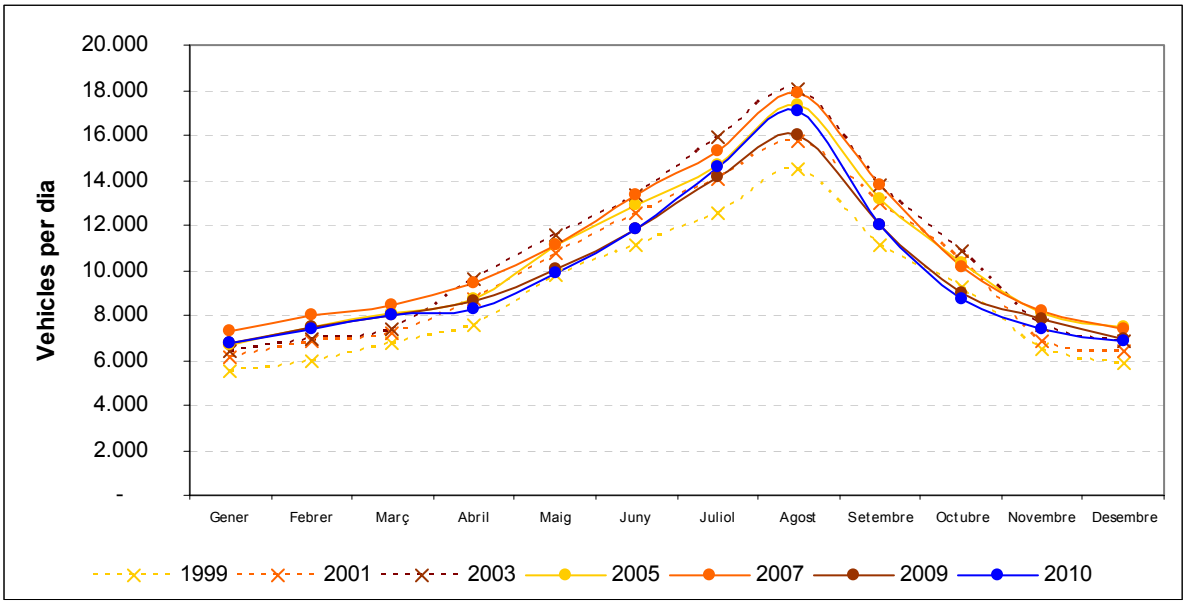

Gràfic 2. IMD mitjana mensual 1999-2010. Font: Conselleria de Mobilitat CIM. *Elaboració: OBSAM*

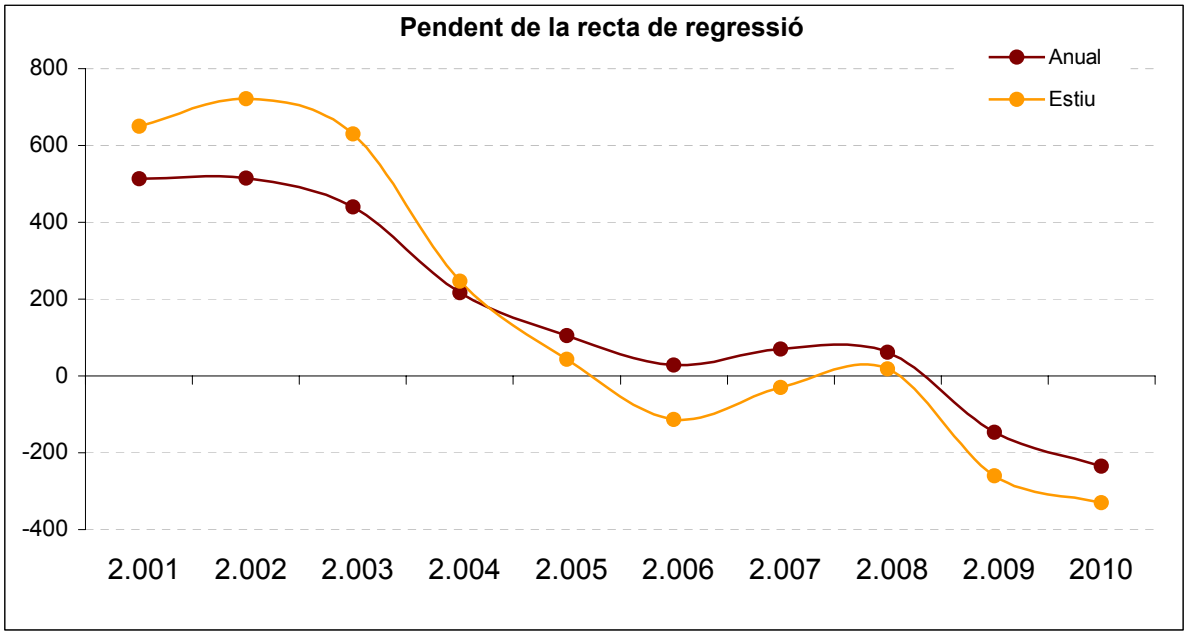

Gràfic 3. Pendent de la recta de regressió de les IMDs del període 2001-2010. Font: Conselleria de Mobilitat CIM. Elaboració: OBSAM.

1.3.7. **ACCIDENTALITAT (I.N.O)**

Definició:	Determina el nombre de víctimes en accidents de trànsit que es produeixen a les carreteres que són competència del Consell Insular.
Unitats:	Nombre de persones víctimes d'accidents, ferits i morts.
Mètode de càlcul:	Recompte del nombre de víctimes d'accidents, ferits i morts per temporada alta i temporada baixa.
Periodicitat de càlcul:	Anual.
Àmbit territorial:	Insular.
Font:	DGT (Dirección General de Tráfico).
Elaboració:	OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

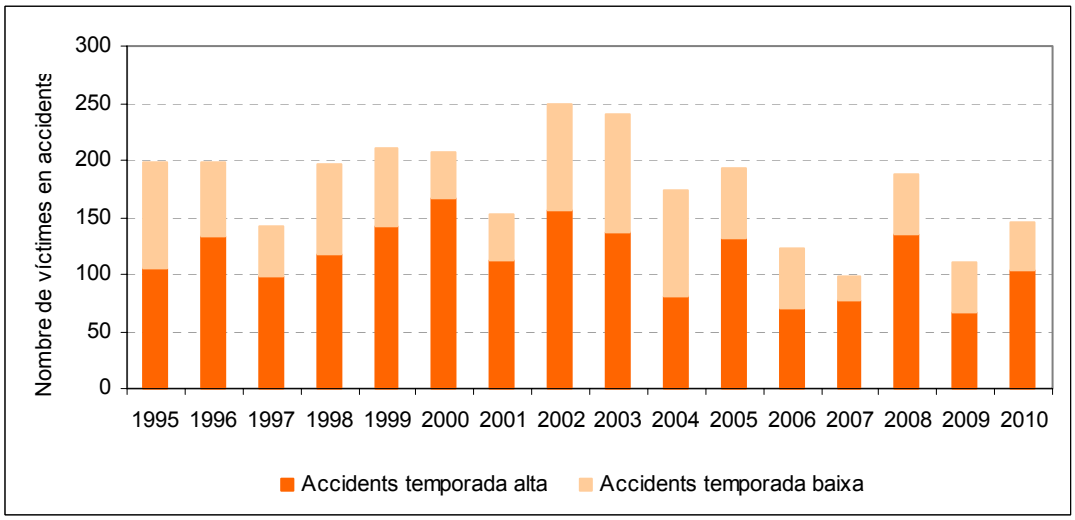

Gràfic 1. Evolució de l'accidentalitat a Menorca. Anys 1995-2010.
Font: DGT. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Víctimes: 145 Ferits: 141 Morts: 4 (2010)**

Tendència actual >> Manteniment.
Tendència desitjada >> Disminució.

Interpretació:

No hi ha una clara tendència en els valors d'accidentalitat, però si s'observava un important augment a partir del 2007. Es detecta un trencament de la serie de dades a partir del 2007, originat per un possible canvi metodològic pendent de confirmar per part de la DGT.

Taules i gràfics

Nombre de ferits i morts a les carreteres de Menorca																
		1995	**1996**	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
FERITS	temporada alta	104	123	94	116	133	159	105	154	135	79	125	61	73	129	63	99
	temporada baixa	92	63	43	74	67	41	39	92	93	86	61	51	21	49	43	42
MORTS	temporada alta	1	10	4	2	9	7	7	3	2	2	7	9	4	6	3	4
	temporada baixa	2	2	1	5	1	0	1	1	10	7	0	1	1	4	1	0
VÍCTIMES	temporada alta	105	133	98	118	142	166	112	157	137	81	132	70	77	135	66	103
	temporada baixa	94	65	44	79	68	41	40	93	103	93	61	52	22	53	44	42
Total víctimes		199	198	142	197	210	207	152	250	240	174	193	122	99	188	110	145

Taula 1. Evolució del nombre víctimes d'accidents, ferits i morts, a les carreteres 1995-2010. Font: DGT. Elaboració: OBSAM

Nombre d'accidents a les carreteres de Menorca																
		1995	***1996***	***1997***	***1998***	***1999***	***2000***	***2001***	***2002***	***2003***	***2004***	***2005***	***2006***	***2007***	**2008**	**2009**	**2010**
ACCIDENTS	temporada alta	*60*	*62*	*50*	*77*	*86*	*81*	*69*	*108*	*83*	*58*	*74*	*70*	*131*	196	172	200
	temporada baixa	*30*	*39*	*36*	*50*	*40*	*27*	*29*	*45*	*68*	*53*	*38*	*52*	*64*	144	111	94
	TOTAL	*94*	*101*	*86*	*127*	*126*	*108*	*98*	*153*	*151*	*111*	*112*	*122*	*195*	340	283	294

Taula 2. Evolució del nombre d'accidents a les carreteres 1995-2010. Font: DGT. Elaboració: OBSAM
Nota: es detecta un trencament de la serie de dades a partir del 2007, originat per un possible canvi metodològic pendent de confirmar per part de la DGT.

1.3.8. **COBERTURA DEL TRANSPORT PÚBLIC (I.N.O)**

Definició: Es mesura la cobertura dels serveis de transport públic a partir del nombre de viatges diaris d'autobús.

Unitats: Viatges/dia

Mètode de càlcul: Es calcula la mitjana de viatges diaris per a cada temporada (alta i baixa). S'escull els horaris setmanals publicats l'1 de febrer per a la temporada baixa i els publicats l'1 d'agost per a la temporada alta. El número de viatges diaris es comptabilitza a partir dels horaris publicats a la premsa local.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Horaris de bus publicats a la premsa local.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

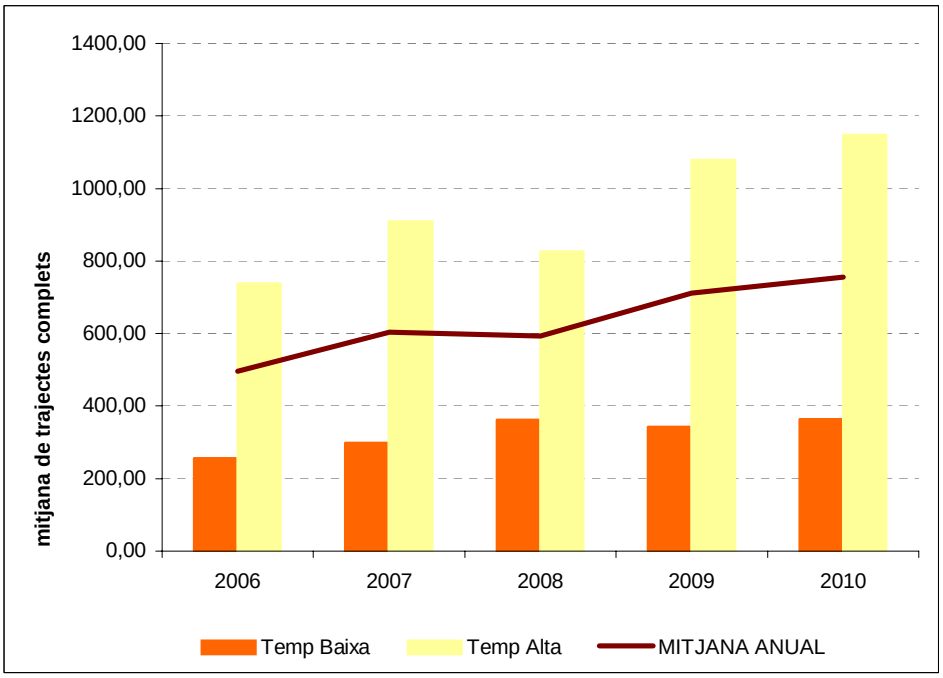

Gràfic 1. Cobertura del transport col·lectiu temporada alta, baixa, mitjana anual. 2006-2010. Font: Diari Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **T.Alta: 1.146,86 mitjana viatges temporada**
T.Baixa: 364,43 mitjana viatges temporada **(2010)**

Tendència actual >> Augment.

Tendència desitjada >> Augment. El PTI aposta pel transport col·lectiu contemplat a l'article 19.

Interpretació:

Des del 2006 està augmentant la cobertura del transport col·lectiu, tant en horaris com en cobertura geogràfica. La manca d'una àmplia cobertura de transport públic és un dels factors que afavoreix la taxa de motorització tan elevada que es dóna a l'illa.
On trobem el major número de viatges per dia a l'illa a les diferents temporades de l'any, és a les línies que cobreixen Maó i Ciutadella, la circumval·lació a Maó i el bus de l'aeroport. El servei de "bus exprés" entre Maó i Ciutadella ha fet que s'incrementessin d'una manera important el número de trajectes entre ambdós municipis.

Observacions:

No estan incloses les dades del "bus nit", aquest servei només és disponible els divendres i dissabtes nit. El servei del "jaleo bus" tampoc està comptabilitzat dins aquest indicador.
S'ha modificat la metodologia quant al càlcul de número de trajectes per temporada baixa i temporada alta. S'ha utilitzat com a font d'informació, els horaris de transport públic, publicats a la premsa en dues dates ben concretes per cada temporada (1 de febrer -temporada baixa- i 1 d'agost -temporada alta-).

Taules i gràfics

MITJANA DE TRAJECTES COMPLETS PUBLICITATS			
any	Temp. Baixa	Temp. Alta	MITJANA ANUAL
2006	255,86	737,14	496,50
2007	298,57	909,43	604,00
2008	361,86	826,14	594,00
2009	341,86	1079,57	710,72
2010	**364,43**	**1146,86**	**755,64**

Taula 1. Cobertura del transport públic. Anys 2006-2010. Font: Diari Menorca. Elaboració: OBSAM

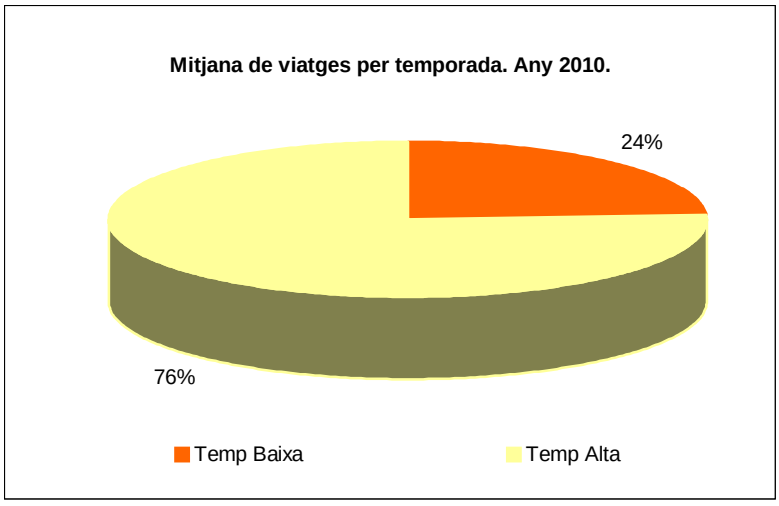

Gràfic 2. Número de viatges durant el 2010. Font: Diari Menorca. Elaboració: OBSAM

1.3.9. TAXA D'UTILITZACIÓ DEL TRANSPORT COL·LECTIU (I.O)

Definició: Determina la utilització que fa la població del transport col·lectiu diferenciant entre temporada alta i temporada baixa.

Unitats: Adimensional.

Mètode de càlcul: Taxa utilització$_{T.Alta}$ = $\sum$ (n.usuaris x Km línies)$_{T.Alta}$/n viatges*
Taxa utilització$_{T.Baixa}$ = $\sum$ (n.usuaris x Km línies)$_{T.Baixa}$/n viatges*
*El nombre de viatges s'extreu multiplicant la mitjana diària de viatges (veure indicador cobertura transport col·lectiu) pel nombre de dies de temporada.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Departament de Mobilitat del Consell Insular de Menorca.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

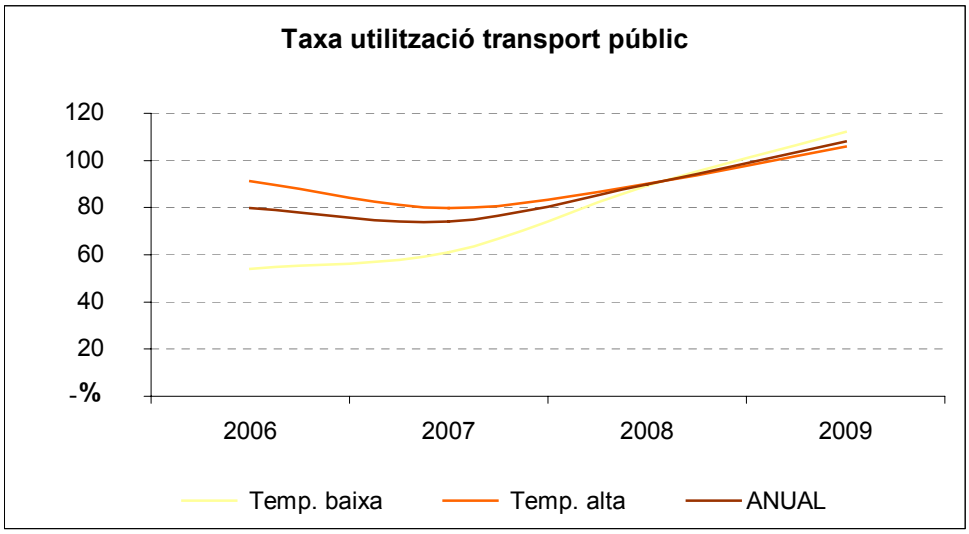

Gràfic 1. Taxa d'utilització del transport col·lectiu. Font: Departament de Mobilitat del CIM. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **T.baixa: 112 T.alta: 106**
Mitjana anual: 108 (2009)
Dades incompletes pel 2010. Indicador pendent de les dades del Departament de Mobilitat del CIM.

Tendència actual >> Augment en temporada baixa, temporada alta i mitjana anual.

Tendència desitjada >> Augment. El PTI aposta pel transport col·lectiu contemplat a l'article 19.

Interpretació:

Cada vegada més, s'igualen els valors d'utilització del transport públic tant en temporada alta com en temporada baixa. Si contemplem el seguiment de la variable és més que evident. Al 2009 el número de passatgers de les línies d'autobusos ha augmentat lleugerament respecte del 2008. Les dades agafen valors molt similars al 2008, tant en número de passatgers com en la mitjana de viatges diàris.

Ben igual, cal destacar un increment de l'ús del transport col·lectiu en temporada baixa, ja que, des del 2006 és ara quan mostra la seva xifra més elevada, passant del 54 al 112.

Observacions:

No s'ha tingut en compte els passatgers del "Bus Nit" ni tampoc l'ús del servei de "Jaleo Bus" i el "Bus Exprés".

S'ha modificat la metodologia quant al càlcul de número de trajectes per temporada baixa i temporada alta. S'ha utilitzat com a font d'informació, els horaris de transport públic, publicats a la premsa en dues dates ben concretes per cada temporada (1 de febrer i 1 d'agost).

Taules i gràfics

		Nombre de passatgers	Nombre usuaris * km línies	Viatges mitjans diaris	Viatges totals per temporada	***Taxa utilització transport col·lectiu***
2006	Temp. baixa	368.197	5.004.459	511	92.480	54
	Temp. alta	1.530.600	19.416.012	1.155	212.599	91
	ANUAL	1.898.569	24.258.687	833	304.112	80
2007	Temp. baixa	456.172	6.496.668	588	106.375	61
	Temp. alta	1.570.177	18.895.630	1.287	236.861	80
	ANUAL	2.026.349	25.392.298	938	342.187	74
2008	Temp. baixa	506.916	10.412.331	643	116.461	89
	Temp. alta	1.748.930	25.675.334	1.548	284.834	90
	ANUAL	2.255.846	36.087.664	1.096	216.810	90
2009	Temp. baixa	596.421	12.802.556	631	114.178	112
	Temp. alta	1.853.292	29.101.807	1.490	274.127	106
	ANUAL	2.449.713	41.904.363	1.060	387.017	**108**

Taula 1.Taxa d'utilització del transport col·lectiu. Any 2006-09. Font: Departament de Mobilitat del CIM. Elaboració: OBSAM.

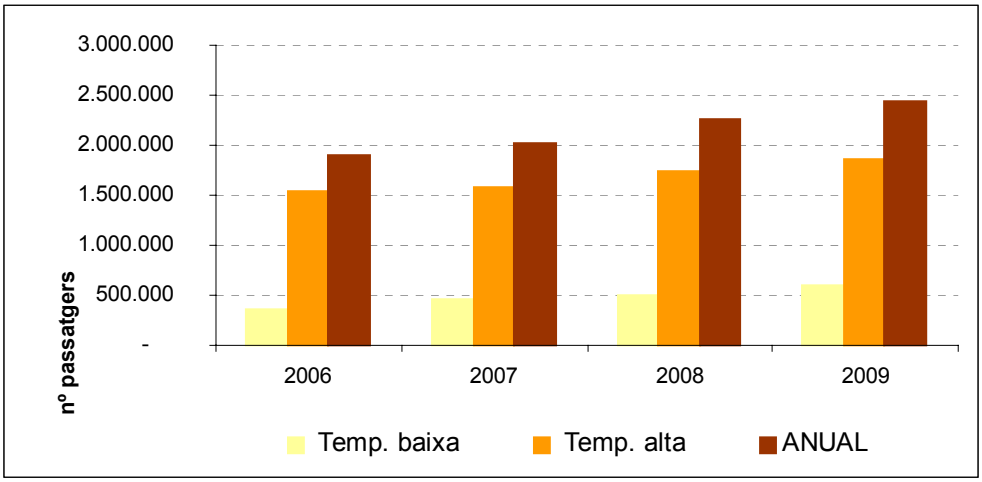

Gràfic 2. Nombre de passatgers a les línies de transport col·lectiu. Anys 2006- 2009. Font: Departament de Mobilitat del CIM. Elaboració: OBSAM

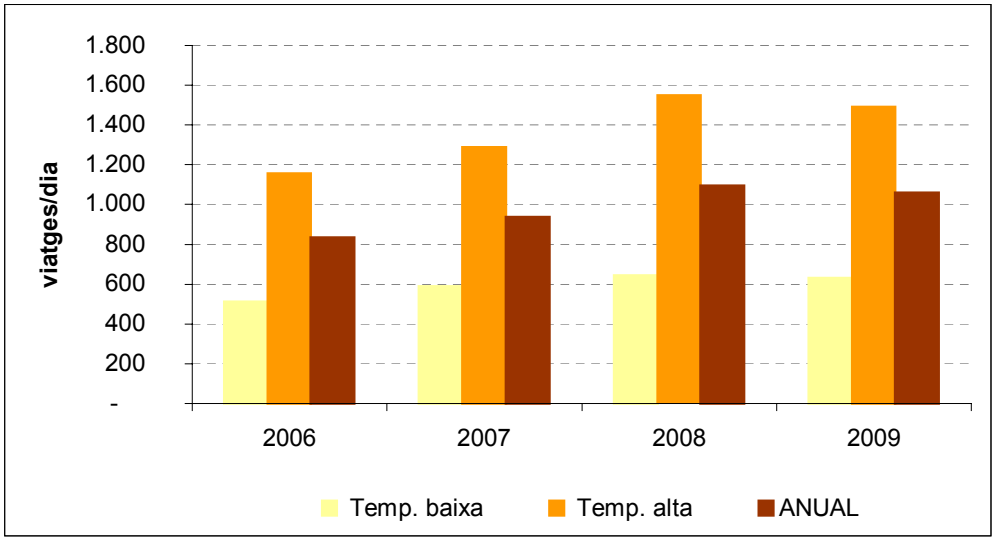

Gràfic 3. Cobertura del transport col·lectiu. Anys 2006- 2009. Font: Departament de Mobilitat del CIM. Elaboració: OBSAM.

1.3.10. SUPERFÍCIE DE DOTACIONS PÚBLIQUES PER HABITANT (I.O)

Definició:	Superfície de dotacions públiques per habitant. S'han escollit com a dotacions públiques representatives per determinar la qualitat de vida les de caràcter educatiu (centres d'ensenyament), de caràcter cultural (biblioteques, sales d'exposicions, etc), les destinades a les pràctiques esportives, i les destinades a la salut i al benestar social (centres sanitaris i assistencials).
Mètode de càlcul:	Sumatori de les superfícies dels equipaments de titularitat i/o gestió pública de cada municipi. S'ha fet separadament per cada tipus de dotació (centres educatius, culturals, instal·lacions esportives i centres sanitaris i assistencials) a partir de l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL) dels anys 2000, 2005 i 2009. Finalment s'han calculat els índexs de superfície per habitant dividint els valors de cada any i tipus d'equipament pel nombre d'habitants empadronats corresponents als mateixos períodes.
Unitats:	m^2 de dotacions públiques / habitant
Periodicitat de càlcul:	Segons la disponibilitat de dades actualitzades de l'EIEL.
Àmbit territorial:	Insular, amb divisió municipal.
Font:	Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL), Ministeri de Política Territorial; Consell Insular de Menorca i Servei d'Informàtica Local de Menorca (SILME).
Elaboració:	OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

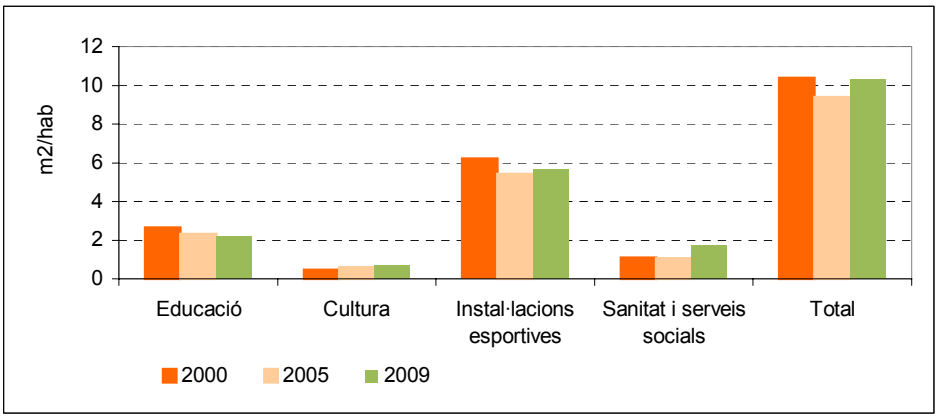

Gràfic 1. Superfície de dotacions públiques (m^2) desglossades en Educació, Cultura, Instal·lacions Esportives, i Sanitat i Serveis Socials; per habitant per als anys 2000, 2005 i 2009. Font: EIEL. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **10,31 m^2 / hab (2009)**

Tendència actual >> Poc definida.

Tendència desitjada >>

Augment. El PTI preveu per a cadascuna de les quatre categories de dotacions (Articles 16, 17, 23, 24, 25 i 26 del text normatiu) una sèrie de necessitats concretes d'equipaments a incrementar, mantenir o ampliar sense especificar un termini.

Interpretació:

L'evolució de les superfícies de cada categoria de dotacions en les tres edicions d'aquest indicador és força diversa. Una de les dades que crida més l'atenció és la davallada de la ràtio per als equipaments educatius. En el període 2000-2005 coincideixen l'increment més marcat de la població (del 16%) i un lleu descens de la superfície dedicada a centres educatius. D'això en resulta un descens important en la ràtio sobretot en aquest període, mentre que en el període següent l'augment de la població és més modest, d'aproximadament la meitat, el que provoca que el descens sigui més moderat. Pel que fa a les instal·lacions esportives, sobresurt la manera com la ràtio pateix un descens marcat l'any 2005. La raó, de manera semblant al cas anterior, és una combinació del fort creixement poblacional respecte el 2000 i un increment mínim de la superfície dedicada a aquest tipus de dotacions. En el període següent, però, l'increment de la superfície és molt major mentre que, com ja s'ha dit, la població creix a un ritme força menor. Per últim, cal destacar que la superfície destinada a les instal·lacions esportives és la més elevada en tots els municipis; tot seguit es troba la superfície corresponent a l'educació, a la sanitat i serveis socials i, per últim, a la cultura.

Observacions:

La metodologia de càlcul d'aquest indicador ha canviat respecte d'edicions anteriors del PTI, per la qual cosa és natural que hi hagi diferències entre les dades presentades en la present fitxa i les publicades en el passat. Per tal de considerar el total de la superfície útil d'aquelles dotacions que sobretot disposen d'espai sota cobert s'ha tingut en compte el registre de valor màxim entre els següents camps presents a la EIEL: superfície coberta, superfície a l'aire lliure i superfície del solar. D'aquesta manera, la superfície d'aquelles dotacions amb més d'una planta es reflecteixen a les dades finals d'una manera més fidedigna, ja que en aquests casos permet comptabilitzar la superfície coberta, que presumiblement serà major que la no coberta o la del solar.
A causa de la complexitat de la recollida i la gran quantitat de dades presents a l'EIEL, es poden trobar algunes inexactituds tant en la superfície de les dotacions com en la seva titularitat i gestió. Tanmateix, aquestes dades s'han anat precisant amb el pas dels anys fins a arribar a un nivell de precisió elevat en l'actualitat, el que possibilitarà que en un futur es pugui interpretar l'evolució de l'indicador d'una manera més clara.

Taules i gràfics

	Educació			Cultura			Instal·lacions esportives			Sanitat i serveis socials			Total		
	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009
Alaior	22 852	22 852	23 843	2 125	3 826	1 825	60 236	62 723	66 248	2 872	4 550	10 069	88 085	93 951	101 985
Ciutadella	63 920	71 401	72 547	7 273	7 273	7 273	69 597	69 597	70 897	9 130	9 130	20 703	149 920	157 401	171 420
Ferreries	12 312	13 413	13 413	1 112	1 112	5 001	20 894	20 894	20 894	1 011	2 091	2 091	35 329	37 510	41 399
Maó	63 502	65 914	65 763	13 652	27 832	26 864	154 418	164 568	160 680	61 721	67 768	122 009	293 293	326 082	375 316
Es Mercadal	4 637	4 275	4 275	1 034	2 060	19 465	67 379	64 614	93 068	1 832	2 704	2 734	74 882	73 653	119 542
Sant Lluís	9 164	9 164	9 164	1 318	1 875	1 470	36 130	40 806	48 224	770	4 070	4 070	47 382	55 915	62 928
Es Castell	10 039	10 039	9 645	5 152	4 851	3 514	13 302	13 740	36 162	704	704	2 542	29 197	29 334	51 863
Es Migjorn Gran	5 562	5 126	5 126	1 250	1 492	1 295	30 557	32 275	37 823	575	756	756	37 944	39 649	45 000
Menorca	191 988	202 184	203 776	32 916	50 321	66 707	452 513	469 217	533 996	78 615	91 773	164 974	756 032	813 495	969 453

Taula 1. Superfície de dotacions ***públiques*** *(m^2) en xifres absolutes desglossades en Educació, Cultura, Instal·lacions Esportives i Sanitat i Serveis Socials; per municipi per als anys 2000, 2005 i 2009. Font: EIEL. Elaboració: OBSAM.*

	Educació			Cultura			Instal·lacions esportives			Sanitat i serveis socials			Total		
	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009
Alaior	3.09	2.64	2.58	0.29	0.44	0.20	8.15	7.23	7.16	0.39	0.52	1.09	11.92	10.84	11.02
Ciutadella	2.79	2.65	2.49	0.32	0.27	0.25	3.04	2.58	2.43	0.40	0.34	0.71	6.54	5.84	5.88
Ferreries	3.03	3.04	2.87	0.27	0.25	1.07	5.15	4.73	4.48	0.25	0.47	0.45	8.70	8.49	8.87
Maó	2.74	2.38	2.26	0.59	1.01	0.92	6.66	5.95	5.52	2.66	2.45	4.19	12.65	11.79	12.89
Es Mercadal	1.46	0.99	0.80	0.33	0.48	3.65	21.28	14.93	17.44	0.58	0.62	0.51	23.65	17.02	22.41
Sant Lluís	2.09	1.56	1.31	0.30	0.32	0.21	8.22	6.96	6.89	0.18	0.69	0.58	10.78	9.53	8.99
Es Castell	1.54	1.35	1.22	0.79	0.65	0.45	2.05	1.85	4.58	0.11	0.09	0.32	4.49	3.94	6.57
Es Migjorn	4.84	3.64	3.37	1.09	1.06	0.85	26.62	22.91	24.83	0.50	0.54	0.50	33.05	28.14	29.55
Menorca	2.64	2.33	2.17	0.45	0.58	0.71	6.22	5.41	5.68	1.08	1.06	1.76	10.39	9.38	10.32

*Taula 2. Ràtio de m^2 de dotacions **públiques** per habitant desglossades en Educació, Cultura, Instal·lacions Esportives i Sanitat i Serveis Socials; per municipi per als anys 2000, 2005 i 2009. Font: EIEL. Elaboració: OBSAM.*

	Educació			Cultura			Instal·lacions esportives			Sanitat i serveis socials			Total		
	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009
Alaior	31237	31 237	32 228	7 206	7 800	7 060	87 584	146 051	77 433	4 931	4 709	10 228	130 958	189 797	126 949
Ciutadella	63920	71 401	72 547	21 998	21 998	13 897	855 205	855 205	239 437	14 311	14 311	25 387	955 434	962 915	351 268
Ferreries	14460	13 982	13 982	1 112	1 112	5 001	184 222	184 222	184 222	1 011	2 091	2 091	200 805	201 407	205 296
Maó	87839	87 554	90 100	18 894	31 879	30 911	904 370	210 622	201 961	68 681	72 059	126 300	1 079 784	402 114	449 272
Es Mercadal	4637	4 275	4 275	1 034	2 060	19 465	67 379	64 614	93 068	1 832	2 704	2 734	74 882	73 653	119 542
Sant Lluís	9164	9 164	9 164	2 064	3 109	2 216	43 810	49 546	55 619	770	4 070	4 070	55 808	65 889	71 069
Es Castell	10322	10 322	9 645	11 617	11 636	11 098	14 040	14 040	36 224	704	704	2 542	36 683	36 702	59 509
Es Migjorn Gran	5562	5 346	5 654	1 692	1 492	1 295	36 970	35 232	42 918	575	756	756	44 799	42 826	50 623
Menorca	227 141	233 281	237 595	65 617	81 086	90 943	2 193 580	1 559 532	930 882	92 815	101 404	174 108	2 579 153	1 975 303	1 433 528

*Taula 3. Superfície de dotacions **públiques i privades** (m^2) en xifres absolutes desglossades en Educació, Cultura, Instal·lacions Esportives i Sanitat i Serveis Socials; per municipi per als anys 2000, 2005 i 2009. Font: EIEL. Elaboració: OBSAM.*

	Educació			Cultura			Instal·lacions esportives			Sanitat i serveis socials			Total		
	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009	2000	2005	2009
Alaior	4.23	3.60	3.48	0.98	0.90	0.76	11.85	16.84	8.36	0.67	0.54	1.10	17.72	21.89	13.71
Ciutadella	2.79	2.65	2.49	0.96	0.82	0.48	37.30	31.71	8.21	0.62	0.53	0.87	41.68	35.70	12.05
Ferreries	3.56	3.17	2.99	0.27	0.25	1.07	45.36	41.72	39.46	0.25	0.47	0.45	49.45	45.61	43.97
Maó	3.79	3.16	3.09	0.81	1.15	1.06	39.00	7.61	6.93	2.96	2.60	4.34	46.56	14.53	15.43
Es Mercadal	1.46	0.99	0.80	0.33	0.48	3.65	21.28	14.93	17.44	0.58	0.62	0.51	23.65	17.02	22.41
Sant Lluís	2.09	1.56	1.31	0.47	0.53	0.32	9.97	8.45	7.95	0.18	0.69	0.58	12.70	11.23	10.16
Es Castell	1.59	1.39	1.22	1.79	1.56	1.41	2.16	1.89	4.59	0.11	0.09	0.32	5.64	4.93	7.54
Es Migjorn	4.84	3.79	3.71	1.47	1.06	0.85	32.20	25.00	28.18	0.50	0.54	0.50	39.02	30.39	33.24
Menorca	3.12	2.69	2.53	0.90	0.93	0.97	30.14	17.97	9.91	1.28	1.17	1.85	35.44	22.76	15.26

*Taula 4. Ràtio de m^2 de dotacions **públiques i privades** per habitant desglossades en Educació, Cultura, Instal·lacions Esportives i Sanitat i Serveis Socials; per municipi per als anys 2000, 2005 i 2009. Font: EIEL. Elaboració: OBSAM.*

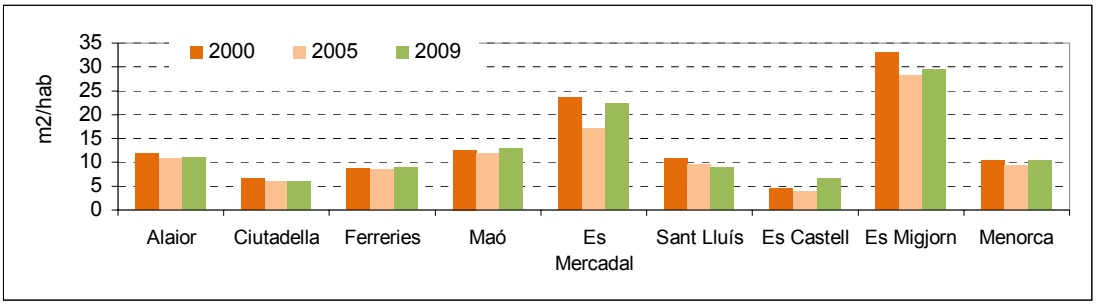

*Gràfic 2. Total de superfície de **dotacions públiques** (m^2) per habitant i per municipi per als anys 2000, 2005 i 2009. Font: EIEL. Elaboració: OBSAM.*

1.3.11. HABITATGES SOCIALS (I.O)

Definició: Habitatges de protecció oficial (*VPO*) visats per la Delegació de Menorca del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears (COAIB) (1990-2001 i 2006-2009) i habitatges de protecció oficial lliurats per l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI) (2002-2005).

Unitats: Habitatges.

Mètode de càlcul: Habitatges/any.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Delegació de Menorca del COAIB, IBAVI.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

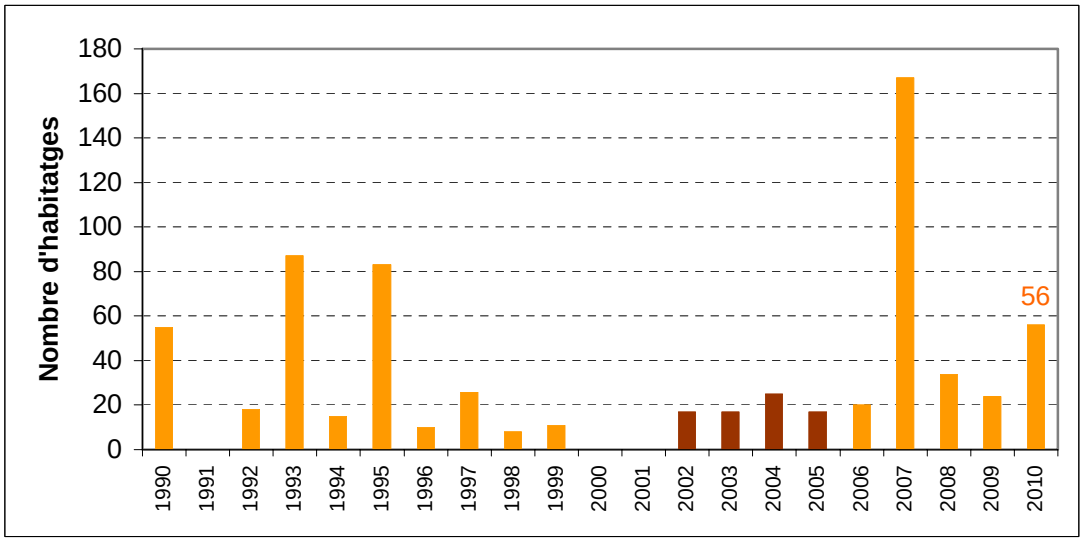

Gràfic 1.Habitatges de protecció oficial (VPO) visats pel COAIB. Font: Delegació de Menorca del COAIB, IBAVI. Elaboració: OBSAM.

Nota: Exceptuant els anys 2002-2005, en què les dades fan referència als habitatges de protecció oficial lliurats per l'IBAVI.

Valor més recent: **56 habitatges (2010)**

Tendència actual >> Irregular, però sense disminuir.

Tendència desitjada >> No disminució, essent un dels objectius del PTI garantir la generació d'oferta dirigida a segments concrets de la demanda amb la incorporació de qualificacions específiques de sòl reservat per a habitatges protegits. (Veure article 35).

Interpretació:

Les dades del període 2002-2005 s'han obtingut de l'IBAVI, ja que pel mateix període al COAIB no disposaven d'aquestes dades per problemes informàtics. També cal tenir en compte que pot passar un temps entre el visat i la construcció i/o lliurament als nous propietaris o llogaters de l'habitatge.
El fet que les dades provinguin de diferents fonts fa que no siguin comparables.
Cal destacar l'important augment d'habitatges de protecció oficial durant el 2007, així com la recuperació durant el 2010, després de dos anys consecutius que havia disminuït la creació d'habitatge social.

Observacions:

Val a dir que, en el cas dels projectes visats només es tenen en compte els projectes executius, no els bàsics, ja que entre un i l'altre pot passar un temps considerable.
D'altra banda, les dades de l'IBAVI només fan referència als habitatges de protecció oficial lliurats aquell any de promoció pública, però no privada.

Taules i gràfics

Habitatges de protecció oficial visats pel COAIB	
Any	Habitatges
1990	55
1991	0
1992	18
1993	87
1994	15
1995	83
1996	10
1997	26
1998	8
1999	11
2000	0
2001	0
*2002**	*17*
*2003**	*17*
*2004**	*25*
*2005**	*17*
2006	20
2007	167
2008	34
2009	24
2010	56

Taula 1. Habitatges de protecció oficial visats pel COAIB, 1990-2001, 2006-2010.
** aquestes dades corresponen al nombre d'habitatges de protecció oficial lliurats per l'IBAVI.*
Font: COAIB i IBAVI. Elaboració: OBSAM

1.3.12. NIVELL DE FORMACIÓ (I.N.O)

Definició: Determina el nivell de formació de la població de l'illa, mitjançant el nombre de persones amb estudis de tercer grau (diplomatures, llicenciatures o doctorat) i mòduls formatius de grau superior, respecte a la població major de 10 anys.

Unitats: Persones.

Mètode de càlcul:

- % població amb estudis de tercer grau vs població major 10 anys = (número de persones amb estudis de tercer grau / població major de 10 anys) x 100
- % població amb mòduls formatius grau superior vs població major 10 anys = (número de persones amb mòduls formatius de grau superior / població major de 10 anys) x 100

Periodicitat de càlcul: Quinquennal amb els padrons municipals.
Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal.
Font: Padró municipal d'habitants.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

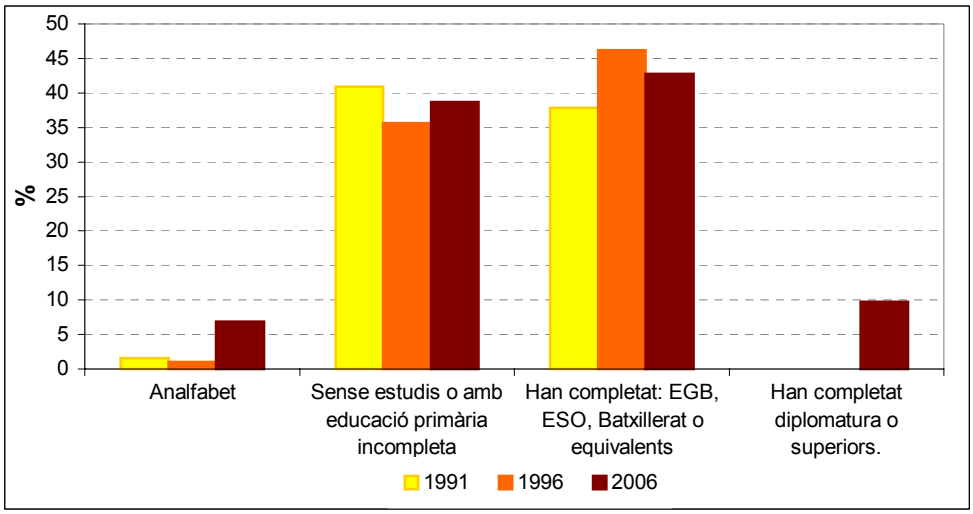

Gràfic 1. Evolució del nivell d'estudis de la població empadronada a Menorca. Font i elaboració: OBSAM.

Nota: Percentatge respecte la població total excepte diplomatura o superiors que és sobre la població major de 10 anys.

Valor més recent: **Estudis de tercer grau = 9,74% (2006)**

Tendència actual >> No es disposa de cap tendència donat a la manca de dades del 1991 i 1996.

Tendència desitjada >> Augment o estabilització.

Interpretació:

El percentatge de persones empadronades a Menorca amb titulacions de tercer grau ha passat del 10,01% del 2001, al 11,34% del 2006 (xifres respecte població major de 15 anys, criteri antic). Tanmateix la proporció de titulats superiors a Espanya és d'un 29% aproximadament, valor que segueix essent, molt superior al detectat a Menorca.
L'augment de la població analfabeta, està motivat en gran part pel canvi de criteris, ja que, actualment s'inclouen en aquesta categoria els analfabets a partir dels 10 anys i en anys anteriors a partir dels 15. Aquest indicador mesura indirectament les facilitats de les persones de l'illa per a estudiar.

Observacions:

Per causa dels canvis metodològics en la recollida de dades per part de l'Institut Nacional d'Estadística, no s'ha pogut destriar el percentatge de persones amb titulacions de formació professional de grau superior per l'any 2006.

Taules i gràfics

ANY	Analfabet	Sense estudis o amb educació primària incompleta	Han completat: EGB, ESO, Batxillerat o equivalents	Han completat diplomatura o superiors
1991	1.015	26.287	24.299	n.d.
1996	710	23.857	30.954	n.d
2006	6.961	34.176	37.783	8.471
Percentatge respecte a la població total				
1991	1,58	40,94	37,85	n.d
1996	1,06	35,60	46,19	n.d
2006	6,82*	38,65	42,72	9,74**

Taula 1. Nivell d'estudis a Menorca. Font: Padró municipal d'habitants. Elaboració: OBSAM.

Notes:
**Des del 2006 es consideren com a analfabets la població major de 10 anys que no sap llegir ni escriure, quan abans, se'ls considerava a partir dels 15 anys.*
***Percentatge respecte la població major de 10 anys.*

%	Analfabet	Sense estudis o amb educació primària incompleta	Han completat: EGB, ESO Batxillerat o equivalents.	Han completat diplomatura o superiors.
Alaior	1,10	50,91	43,41	4,54
Es Castell	5,30	39,66	45,60	9,43
Ciutadella	6,10	42,03	42,58	9,34
Ferreries	22,20	29,16	43,11	5,13
Maó	8,80	31,45	48,21	11,98
Es Mercadal	6,60	24,55	53,28	15,50
Es Migjorn	9,20	50,03	39,95	0,58
Sant Lluís	6,90	60,40	18,08	12,52
Menorca	**6,8**	**38,6**	**42,7**	**11,3**

Taula 2. Nivell d'estudis per municipis. Any 2006. Font: Padró municipal d'habitants. Elaboració: OBSAM.

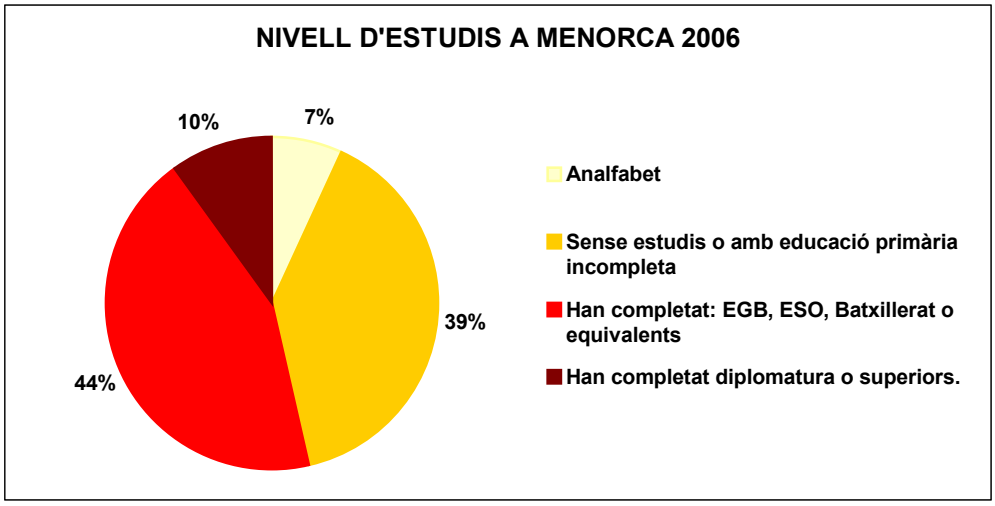

Gràfic 1. Nivell d'estudis a Menorca 2006. Font: Padró municipal d'habitants. Elaboració: OBSAM

Nota: Percentatge respecte la població total excepte diplomatura o superiors que és sobre la població major de 10 anys.

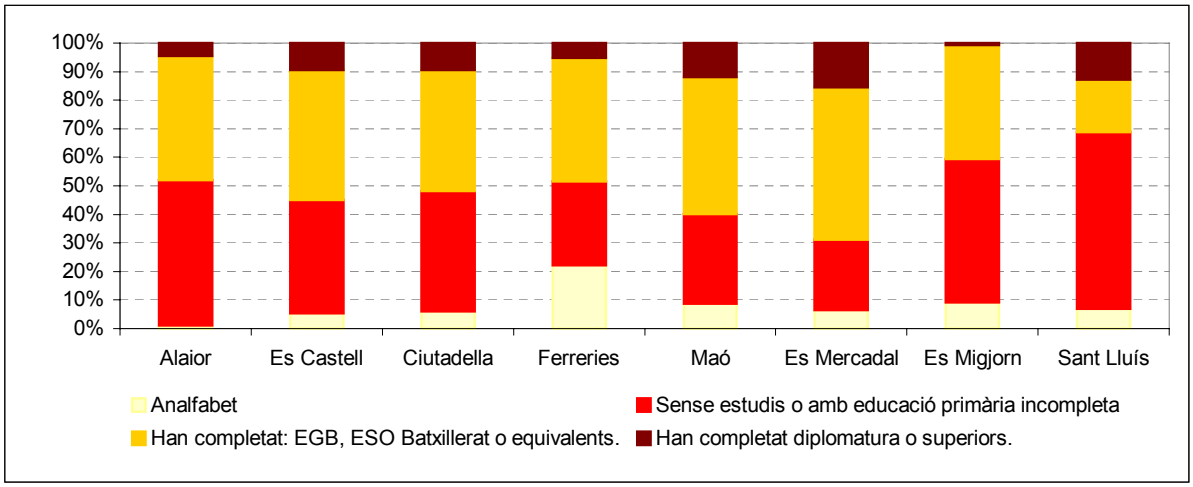

Gràfic 2. Nivell d'estudis per municipis 2006. Font: Padró municipal d'habitants. Elaboració: OBSAM.

Nota: Percentatge respecte la població major de 10 anys.

TOTAL NACIONAL	**2,3**
Andalusia	4,1
Aragó	1
Asturies	0,9
Balears, Illes	2
Canaries	2,6
Cantabria	0,4
Castella i Lleó	1,1
Castella, La Manxa	3,4
Catalunya	1,6
Comunitat Valenciana	2,1
Extremadura	4,6
Galícia	1,9

Madrid, Comunitat de	1,4
Múrcia, Regió de	4,6
Navarra, Comunitat Foral de	0,5
País Basc	0,7
Rioja, La	0,8
Ceuta	6,8
Melilla	9,2

Unitats en %

Taula 3. Percentatge d'analfabetisme per comunitats autònomes durant el 2010. Font: INE. Elaboració: OBSAM.

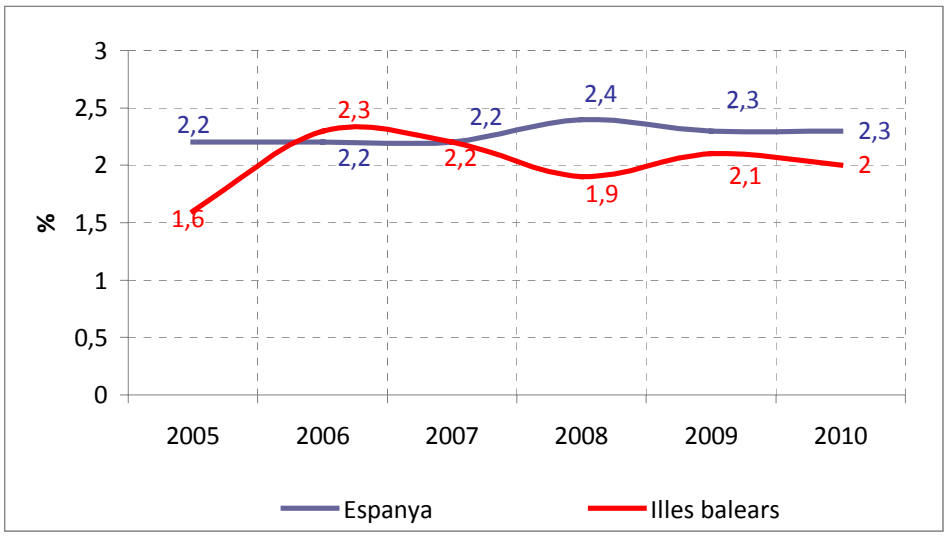

Gràfic 3. Percentatge d'analfabetisme damunt el total de població major de 16 anys. Espanya i Illes Balears. Font: INE. Elaboració: OBSAM.

1.3.13. ÚS DELS SERVEIS CULTURALS (I.N.O)

Definició: Nombre de préstecs de llibres, audiovisuals, documents electrònics i publicacions periòdiques realitzats a les biblioteques de l'illa .

Unitats: Nombre de préstecs.

Mètode de càlcul: Nombre de préstecs.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Xarxa de biblioteques de Menorca, Biblioteca pública de Maó i Biblioteca-Arxiu F. Rubió i Tudurí.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

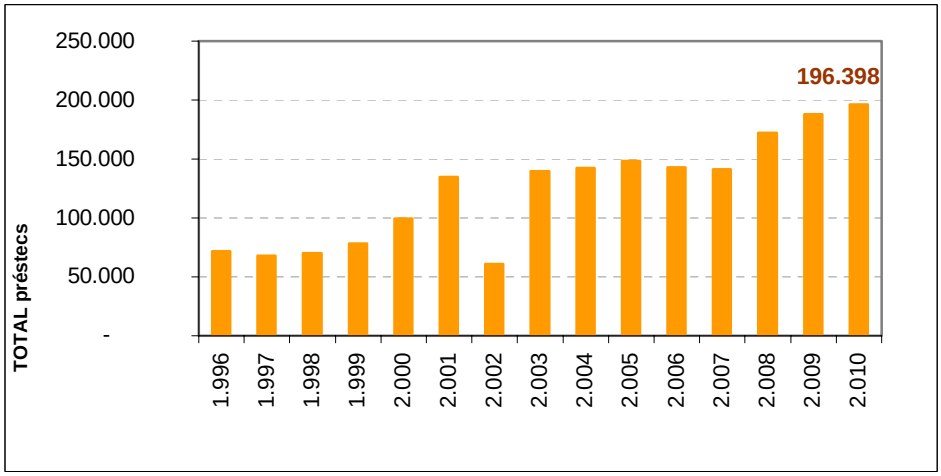

Gràfic 1.Nombre total de préstecs a les biblioteques de l'illa. Font: Xarxa de Biblioteques de Menorca, Biblioteca Pública de Maó i Biblioteca-Arxiu F. Rubió. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **196.398 préstecs (2010)**

Tendència actual >> Augment.

Tendència desitjada >> Augment. Ni el PTI ni altres instruments relacionats amb la reserva aporten suficients criteris per definir la tendència desitjada. Tot i això, a l'article 25, s'aposta per una millora del sistema insular de biblioteques públiques que queda palès amb l'increment del número de préstecs que es dóna any rere any.

Interpretació:

El nombre de préstecs a les diferents biblioteques de l'illa durant el 2010 ha augmentat respecte del 2009. Concretament hi ha una diferència del 4% respecte l'any anterior. Totes les biblioteques de l'illa, han augmentat el seu número de préstecs respecte al 2009 exceptuant les de Maó, tot i ser, les que presenten el major número de préstecs any rere any. Hem de destacar el considerable increment quant al número de préstecs, especialment d'ençà el 2007. Exactament, en aquests quatre anys, ha estat del 28%.

Observacions:

El 2002 la Biblioteca Pública de Maó va restar tancada per obres. En algunes ocasions, tot i romandre obertes, bé no es tenen dades o bé aquestes no són fiables, en aquests casos s'ha fet una estimació del nombre de préstecs a partir de les dades dels anys anteriors.

Al gràfic 1, en les dades municipals de Maó, s'ha de tenir en compte, que des del 1998, estan incloses també les de la Biblioteca-Arxiu F. Rubió i Tudurí.

Taules i gràfics

	1.996	1.997	1.998	1.999	2.000	2.001	2.002	2.003	2.004	2.005	2.006	2.007	2.008	2.009	2.010
Alaior	-	-	-	4.889	5.348	6.611	6.877	8.773	6.499	6.499	6.499	5.540	8.604	10.206	13.181
Es Castell	2.354	3.867	5.357	6.279	4.684	6.317	9.795	8.284	4.959	5.766	4.311	4.303	4.462	5.123	5.416
Ciutadella	13.212	12.327	18.298	17.401	21.998	25.994	24.822	33.780	26.924	27.349	38.416	38.525	45.206	48.936	49.633
Ferreries	2.863	2.863	-	2.432	4.175	6.044	5.762	7.691	3.385	6.572	5.636	6.768	7.917	10.197	10.889
Mercadal	3.058	3.177	3.117	2.487	2.692	3.744	5.277	1.779	1.366	1.262	1.522	1.486	1.800	2.340	4.292
Migjorn	720	649	605	620	843	1.057	1.449	1.015	1.270	1.608	1.608	1.644	1.963	1.740	2.233
Sant Lluís	1.842	1.866	1.847	2.851	3.416	4.719	6.346	2.168	4.825	7.135	8.599	8.696	8.845	10.427	12.054
Fornells	597	486	506	515	673	714	353	549	549	549	215	-	345	436	542
Maó	47.262	42.952	40.468	40.736	55.433	79.795	*	75.753	92.601	91.714	76.239	74.267	93.086	98.862	98.158
B. Rubió i Tudurí	-	-	157	667	1.112	1.603	3.163	2.167	1.892	1.970	2.243	1.760	1.812	2.989	2.568
TOTAL	**71.908**	**68.187**	**70.198**	**78.210**	**99.262**	**134.995**	**60.681**	**139.792**	**142.378**	**148.454**	**143.045**	**141.229**	**172.228**	**188.267**	**196.398**

Taula 1. Nombre total de préstecs a les biblioteques de l'illa. Font: Xarxa de Biblioteques de Menorca, Biblioteca Pública de Maó i Biblioteca-Arxiu F. Rubió i Tudurí. Elaboració: OBSAM.

Notes: (-) No es disposa de dades.
( )Biblioteca tancada per obres.*

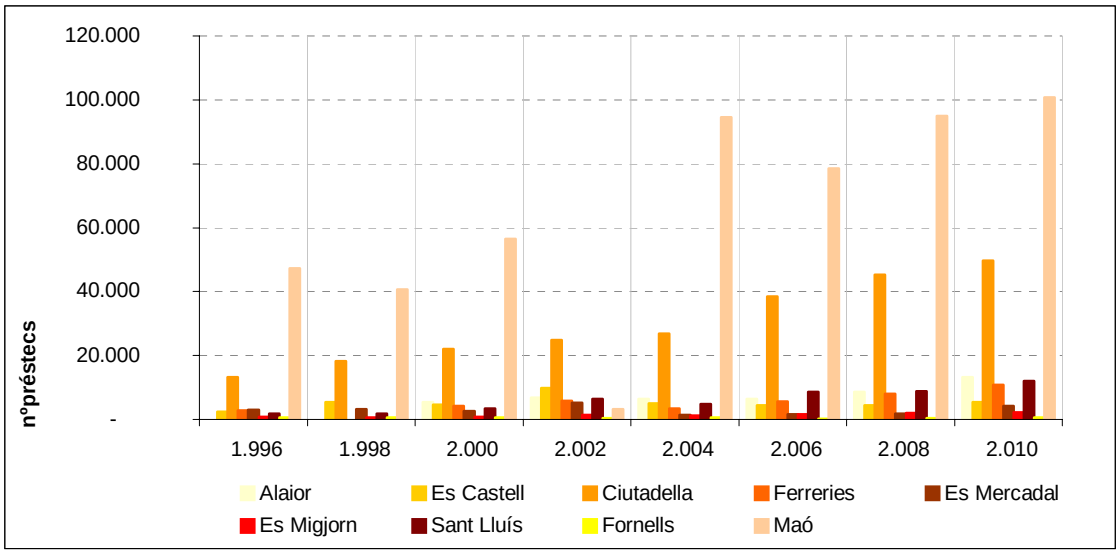

Gràfic 2. Nombre total de préstecs a les biblioteques de l'illa. Font: Xarxa de Biblioteques de Menorca, Biblioteca Pública de Maó i Biblioteca-Arxiu F. Rubió i Tudurí. Elaboració: OBSAM.

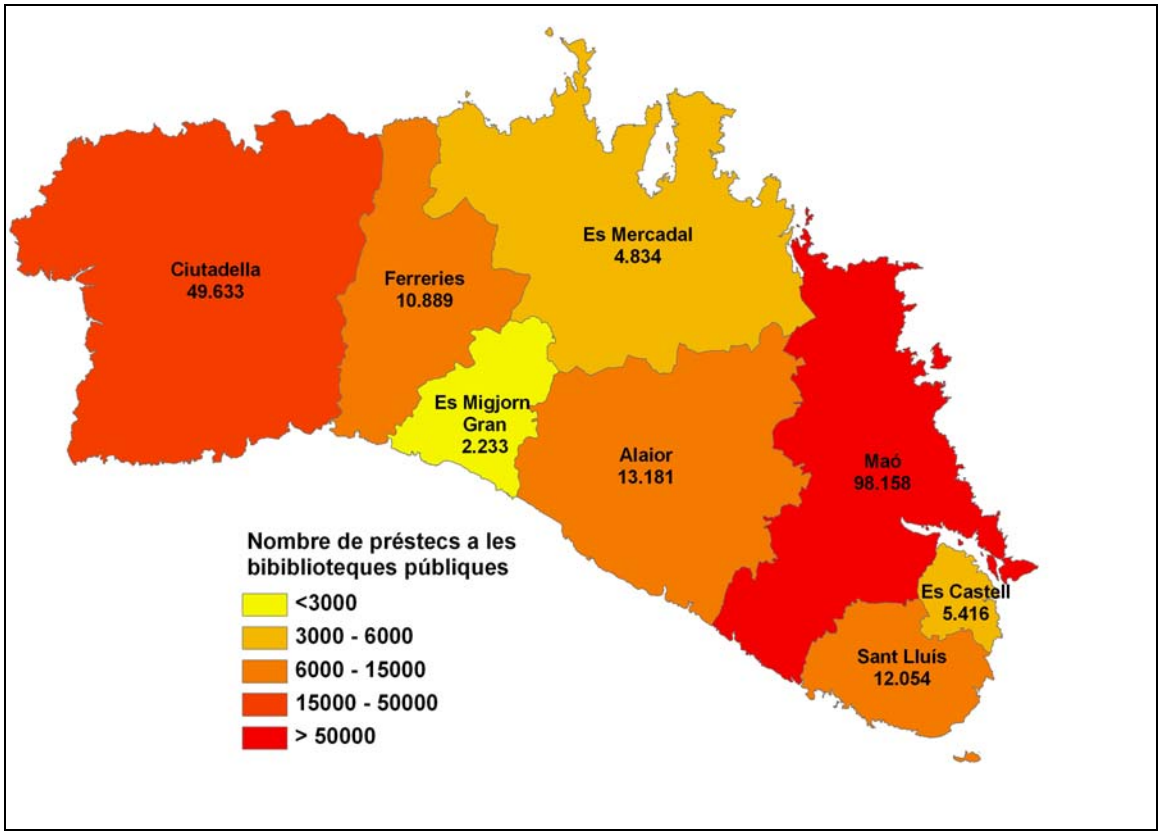

Mapa 1. Nombre total de préstecs a les biblioteques de l'illa. Font: Xarxa de Biblioteques de Menorca, Biblioteca Pública de Maó. Elaboració: OBSAM.
Nota: no s'inclou la Biblioteca-Arxiu F. Rubió i Tudurí.

1.3.14. **VISITES AL PATRIMONI CULTURAL (I.N.O)**

Definició: Nombre de visites a diferents monuments de la Xarxa de Menorca monumental.

Unitats: Nombre de visites.

Mètode de càlcul: Nombre de visites anuals.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Fundació Destí Menorca.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

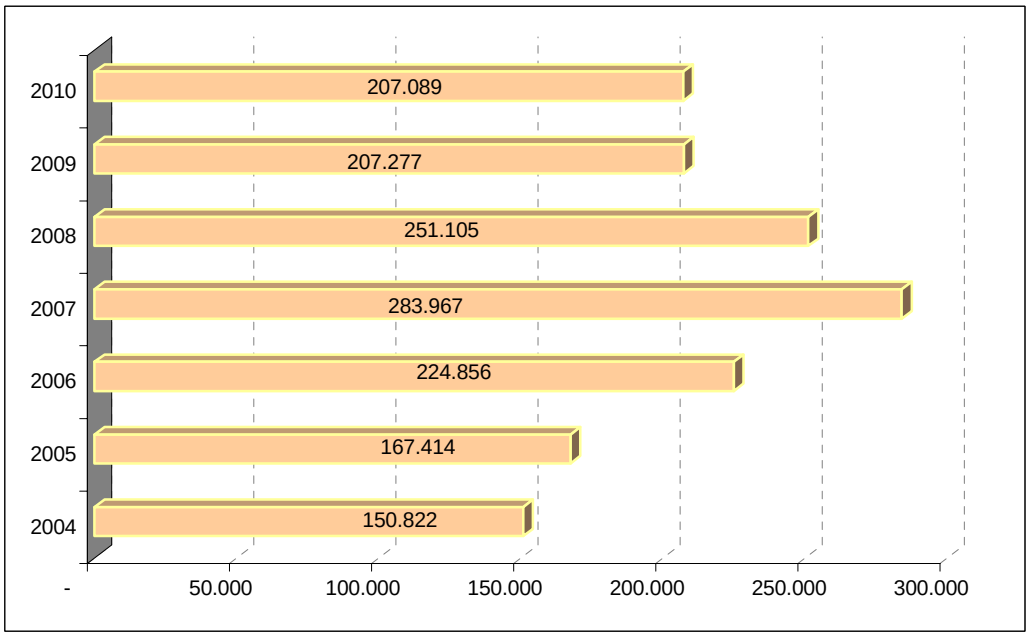

Gràfic 1. Evolució del nombre de visitants a 18 punts de la Xarxa Menorca Monumental. Anys 2004-2009. Font: Fundació Destí Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **207.089** **(2010)**

Tendència actual >> Disminució, però amb manca de dades.

Tendència desitjada >> Augment. Al capítol V de la memòria del PTI s'aposta pel patrimoni històric i cultural de l'illa.

Interpretació:

Un any més ha disminuït el número de visitants a la Xarxa Menorca Monumental. Però també cal tenir en compte que tres dels monuments de la Xarxa no han publicat les seves dades quant a visites durant el 2010. S'aprecia com la tendència general del número de visitants, any rera any era cap a l'augment. Si observem el gràfic següent podem veure com segueix un model marcat per l'estacionalitat, és a dir, un augment significatiu els mesos d'estiu i un decrement clar durant els d'hivern. El número de

visitants més alt, al 2010, el trobem durant el mes d'agost, amb un total de 45.618, visitants. Per contra, el mínim l'apreciem al gener amb 1.397 visitants. Cal dir, que molts dels elements que formen part de la Xarxa Menorca Monumental, durant l'època d'hivern, romanen tancats i també s'ha de tenir present.

Observacions:

Les dades que s'aporten són orientatives i només es poden comparar interanualment fins a un cert punt, ja que cada any, manquen dades d'algun element per diverses qüestions, ja sigui per obres, reformes o altres motius i que per tant, no s'han pogut comptabilitzar el seu número de visitants.

Nota de la Xarxa Menorca Monumental:
Torre d'en Galmés: Al 2009 per al total anual de la Xarxa Menorca Monumental es fa a la inversa. Només es sumen els visitants del centre d'interpretació perquè el poblat estava obert només en horari partit, amb un sol informador, i per tant, menys hores que el centre.
Museu Militar de Menorca: mes de gener 2009 tancat per reformes. El gener roman tancat, ja que és el mes en què han tingut menys visitants altres anys.
Museu Hdz Snz - Mora: al 2009 no han obert els diumenges matí.
Naveta des Tudons: obert a partir de l'1 de juny de 2006.

Taules i gràfics

XARXA MENORCA MONUMENTAL	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Torralba d'en Salord	29.635	21.848	28.970	27.299	22.083	23.596	22.002
Fortalesa de la Mola	11.428	31.386	50.078	52.318	48.065	43.216	41.557
Museu Militar de Menorca	2.495	2.198	2.610	2.959	2.971	2.281	2.643
Trepucó	-	15.328	15.670	19.248	14.252	6.508	7.766
Torre d'en Galmés	16.037	13.223	15.859	19.545	14.658	10.645	10.272
Fort de Marlborough	12.934	12.838	16.155	19.214	18.350	16.172	16.359
Torre de Fornells	8.378	9.038	17.141	18.493	17.348	12.930	11.492
Naveta des Tudons	-	-	33.122	49.485	46.161	46.752	46.946
Castell de Sant Nicolau	15.322	9.128	-	7.309	2.745	2.279	4.050
Pedreres de s'Hostal	13.953	13.155	12.253	15.673	13.606	11.962	14.100
Museu de Menorca	9.195	8.256	2.119	9.580	9.820	12.189	14.245
Museu Municipal de Ciutadella	8.850	8.255	8.622	5.818	5.074	5.876	6.079
Museu Diocesà de Menorca	2.309	2.185	4.275	5.671	3.953	-	2.702
Molí de Dalt de Sant Lluís	3.434	2.670	-	2.233	910	4.050	-
Museu Hernández Sanz Hernández Mora	2.867	2.384	3.685	6.551	4.894	-	3.826
Talatí de dalt	8.692	6.743	9.829	11.232	9.338	-	-
Ecomuseu Cap de Cavalleria	-	8.779	-	7.563	14.568	2.945	-
Casa Museu Pintor Torrent	5.293	-	4.468	3.776	2.759	-	3.050
TOTAL VISITES ANUALS	**154.051**	**170.652**	**228.351**	**285.820**	**251.105**	**207.277**	**207.089**

Taula 1. Nombre de visites 2004-2010. Font: Fundació Destí Menorca. Elaboració: OBSAM.

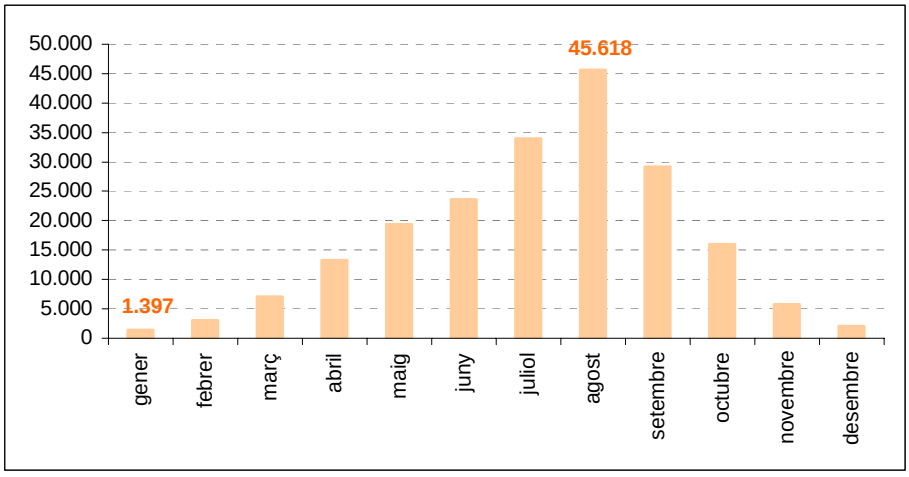

Gràfic 2. Evolució mensual del nombre de visitants a 18 punts de la Xarxa Menorca Monumental, any 2010. Font: Fundació Destí Menorca. Elaboració: OBSAM.

2.1.1. SUPERFÍCIE DE SÒL OCUPADA PELS ASSENTAMENTS URBANS, RURALS I TURÍSTICS (I.O)

Definició: Càlcul de la superfície de sòl ocupada per cobertes artificials. És a dir, assentaments humans de qualsevol tipus i infrastructures de transport. Inclou els nuclis urbans, nuclis turístics, nuclis rurals, polígons industrials i comercials, i sistemes generals de transport (xarxa viària, ports i aeroport). A diferència de l'indicador de resposta "2.20. Superfície de sòl urbà o urbanitzable segons planejament vigent", en aquest cas no es compten aquelles zones urbanitzables encara no edificades (Veure Taula 2).

Unitats: Ha.

Mètode de càlcul: Càlcul mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica damunt l'últim mapa de cobertes de sòl elaborat a escala 1:5000.

Periodicitat de càlcul: Plurianual, segons disponibilitat d'ortofotos aèries.
Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: OBSAM.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

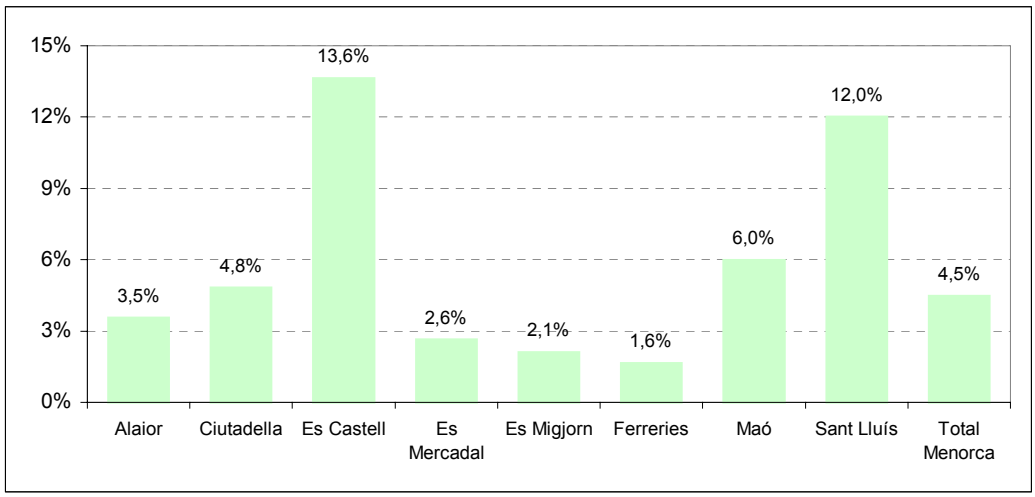

Gràfic 1.Percentatge de cobertes artificials per municipis. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **3.099,8 Ha (2002)**

Tendència actual >> -

Tendència desitjada >> Lleuger augment al ritme previst en el PTI.

Interpretació:

No es pot interpretar l'evolució d'aquest indicador, ja que el mapa de cobertes i usos de sòl de Menorca de 1995, es va elaborar a una escala diferent, de la que s'ha utilitzat per elaborar el mapa de cobertes i usos del sòl de 2002 i per tant, les dades extretes d'aquests dos mapes no són comparables. S'haurà d'esperar a la propera actualització d'aquest mapa per poder establir les diferents tendències seguides per aquest tipus

d'assentaments.

Observacions:

Aquest mapa s'ha elaborat a partir de les ortofotos aèries de 2002, però el treball de comprovació al camp es va allargar fins a finals de 2006, sempre però en funció del que hi havia el 2002.

Taules i gràfics

	Cobertes artificials		Cobertes modificades		Cobertes naturals		Superfície municipal
	ha.	%	ha.	%	ha.	%	ha.
Alaior	389,5	3,54%	5.856,7	53,30%	4.742,4	43,2%	10.988,7
Ciutadella	896,5	4,82%	11.219,2	60,36%	6.470,2	34,8%	18.585,8
Es Castell	157,8	13,64%	761,0	65,79%	238,0	20,6%	1.156,7
Es Mercadal	360,3	2,63%	5.608,9	41,00%	7.711,5	56,4%	13.680,8
Es Migjorn	67,2	2,09%	1.485,7	46,24%	1.660,3	51,7%	3.213,2
Ferreries	108,6	1,64%	2.954,5	44,58%	3.564,3	53,8%	6.627,3
Maó	703,6	5,99%	5.648,0	48,06%	5.399,8	46,0%	11.751,4
Sant Lluís	416,4	12,01%	1.589,3	45,82%	1.462,6	42,2%	3.468,3
TOTAL Menorca	3.099,8	4,46%	35.123,3	50,56%	31.249,0	45,0%	69.472,1

Taula 1. Superfície total per tipologia de cobertes i percentatge respecte la superfície total municipal. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

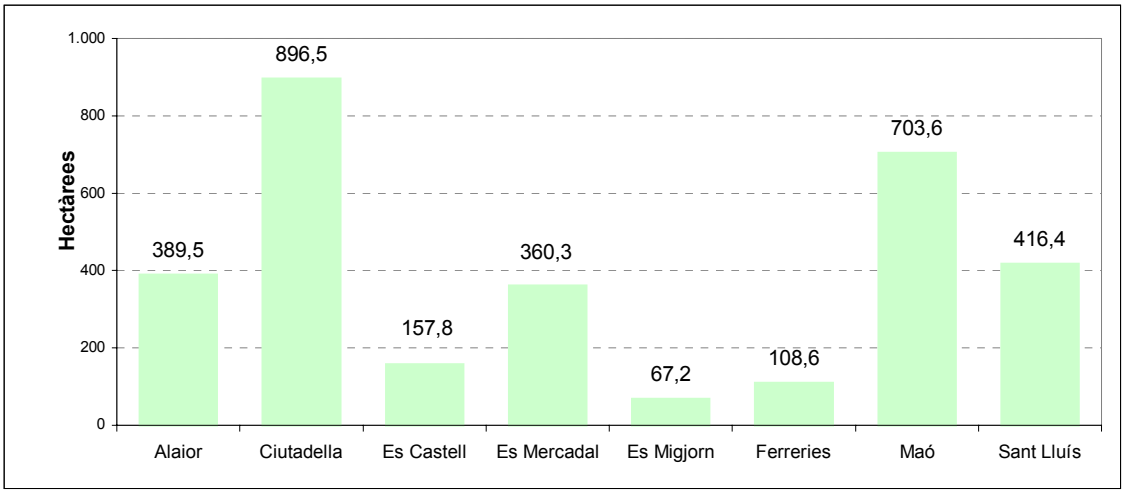

Gràfic 2. Nombre d'hectàrees de cobertes artificials per municipis. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

	Codi	Categoria	Superfície (Ha)
Cobertes artificials	1.1.1	Nuclis de població	317,5
	1.1.2.A	Urbanització laxa. Urbanitzacions	989,2
	1.1.2.B	Urbanització dispersa. Nuclis rurals	413,8
	1.2.1	Zones industrials o comercials	253,2
	1.2.2.A	Carreteres i carrers asfaltats	401,2
	1.2.2.C	Carrers de pobles i urbanitzacions	381,4
	1.2.3	Ports marítims i embarcadors	19,1
	1.2.4	Aeroports	78,6
	1.3.3.A	Zones en construcció	79,7
	1.4.2	Instal·lacions esportives i de lleure	152,9
	5.1.2	Basses artificials	13,3

Taula 2. Codis, categories i superfícies de les diferents tipologies de cobertes artificials.
Font i elaboració: OBSAM

2.1.2. VARIACIÓ DE LA SUPERFÍCIE CULTIVADA (I.O)

Definició: Aproximació de la superfície agrària cultivada (superfície dedicada a cereals, farratges, pastures i altres conreus sense tenir en compte les zones boscoses i improductives) en el conjunt de Menorca a partir de les dades de les declaracions de cultius herbacis per part dels agricultors.

Unitats: %.

Mètode de càlcul:

$$\text{Variació sup. cultivada} = \frac{\left(\text{Sup.cultivada}_{\text{any x}} - \text{Sup.cultivada}_{\text{any x-1}}\right)}{\text{Sup.cultivada}_{\text{any x-1}}} \times 100$$

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Àrea d'Agricultura de la Conselleria d'Economia (CIME).
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

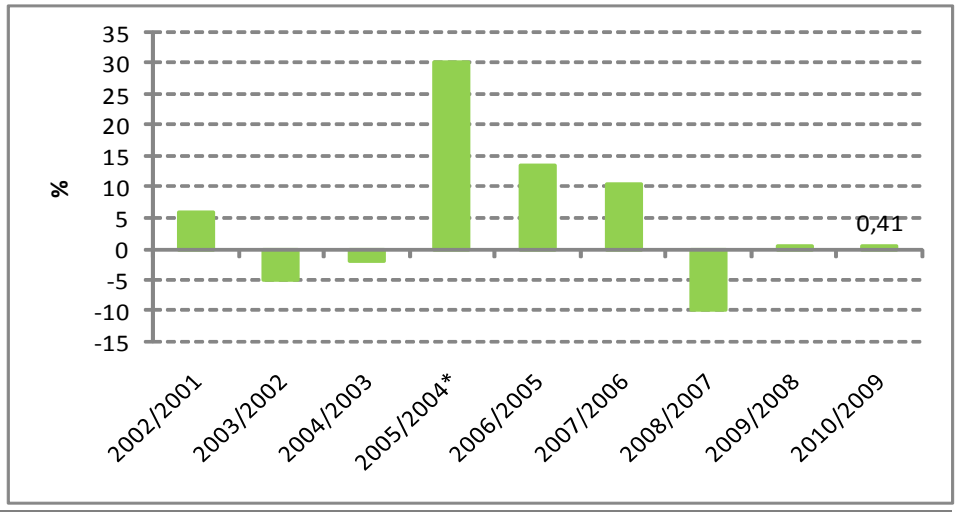

Gràfic 1.Evolució de la superfície cultivada en els anys 2001-2010 en el conjunt de Menorca segons les declaracions de cultius herbacis dels agricultors. Font: Àrea d'Agricultura. Departament d'Economia, Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.
**2005 canvi metodològic amb l'entrada del SIGPAC.*

Valor més recent: **+ 0,41% (2010/2009)**

Tendència actual >> Estabilitat.

Tendència desitjada >> Manteniment. Un objectiu del PTI és el manteniment i revitalització de l'agricultura (apartat 1.4 Memòria d'ordenació). No obstant, no queda explícitament recollit a l'apartat de Normativa.

Interpretació:

Hem de diferenciar dos períodes, un abans de la implementació del SIGPAC fins el 2005 i l'altre, a partir del 2005 amb la implementació del nou sistema. Del 2001 al 2004 les dades d'un any a un altre varien però la tendència general és a un manteniment. Del 2005 al 2009 s'observa una lleugera tendència al augment.

Observacions:

A partir del 2005 amb la implementació del SIGPAC, és obligatori declarar tota la finca, mentre que abans d'aquell any la part de superfície forestal de la finca no es declarava, encara que aquesta es destinés a la pastura. Resulta evident que l'increment de la superfície agrària apuntada entre el 2004 i el 2005 no és real, sinó que respon al canvi de metodologia. En conseqüència, si observem les superfícies per tipus de conreus veiem com la part que augmenta del 2004 al 2005 són les pastures, que es poden donar parcialment en terrenys forestals. Considerem com aproximació a la superfície cultivada, tota la finca manco les parts declarades com improductives (camins, construccions, parets...) i com superfícies forestals no pasturades. Tampoc es tenen en compte altres conreus minoritaris ja que els anys 2008, 2009 i 2010 no es tenen les dades de superfícies improductives i altres conreus minoritaris per separat.

És sabut que les declaracions de cultius de les finques poden estar més o manco condicionades per les polítiques de subvencions d'aquell any concret. Açò fa que sigui més real el valor total de superfície cultivada, que no pas les estadístiques de cultius concrets.

Taules i gràfics

(unitats: Ha.)	2001	2002	2003	2004	2005*	2006	2007	2008	2009	2010**
CEREALS	9.796,3	9.445,6	8.586,7	8.464,3	7.577,2	7.225,7	7.411,6	6.226,4	5.492,1	1.903,1
BLAT D'INDI	232,5	226,5	323,5	271,1	260,7	255,8	266,2	111,4	108,2	-
FARRATGES	9.441,1	13.122,7	10.511,9	10.506,1	6.771,4	11.694,7	13.178,0	12.551,0	13.352,1	16.676,5
PASTURES	7.332,9	5.828,3	7.744,9	7.379,7	20.121,4	20.291,2	22.802,5	20.489,9	20.547,9	20.761,9
OLEAGINOSES, PROTE-AGINOSES I LLEGUMINOSES	345,9	115,1	107,9	81,7	43,1	25,2	10,8	-	2,5	321,7
TOTAL SUP. CULTIVADA (total exceptuant altres sup.)	27.149	28.738	27.275	26.703	34.774	39.492	43.669	39.379	39.503	39.663
VARIACIÓ SUP. CULTIVADA		5,86	-5,09	-2,10	30,22	13,57	10,58	-9,82	0,31	0,41
ALTRES SUPERFÍCIES (conreus minoritaris, zones boscoses i improductives)	662,3	15.186,2	7.213,9	6.851,8	7927,21	4986,3	6718,459	6.168,9	7.665,9	8.120,8
TOTAL DECLARAT	**27.811,0**	**43.924,5**	**34.488,8**	**33.554,7**	**42.701,0**	**44.478,8**	**50.387,6**	**45.547,6**	**47.168,6**	**47.783,8**

Taula 1. Evolució de la superfície cultivada en els anys 2001-2010 per tipus de cultiu, segons les declaracions de cultius herbacis dels agricultors. Font: Àrea d'Agricultura. Departament d'Economia. Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

**NOTA: A partir del 2005, amb la implementació del SIGPAC és obligatori declarar tota la superfície de la finca, abans la part forestal de la finca no es declarava independentment de si hi havia o no pastura.*
***2010. Els cereals no es subvencionen i a més els computa menys per càrrega. Moltes finques ho declaren com a farratges. Amb el blat d'indi passa el mateix.*

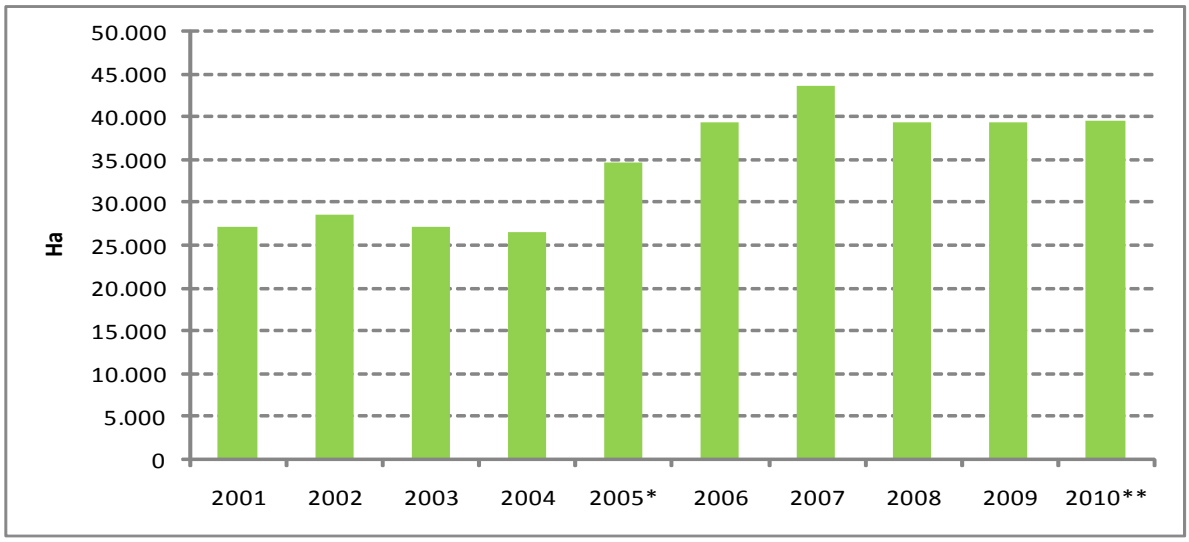

Gràfic 2. Superfície cultivada en els anys 2001-2010 segons les declaracions de cultius herbacis dels agricultors. Font: Àrea d'Agricultura. Departament d'Economia. Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

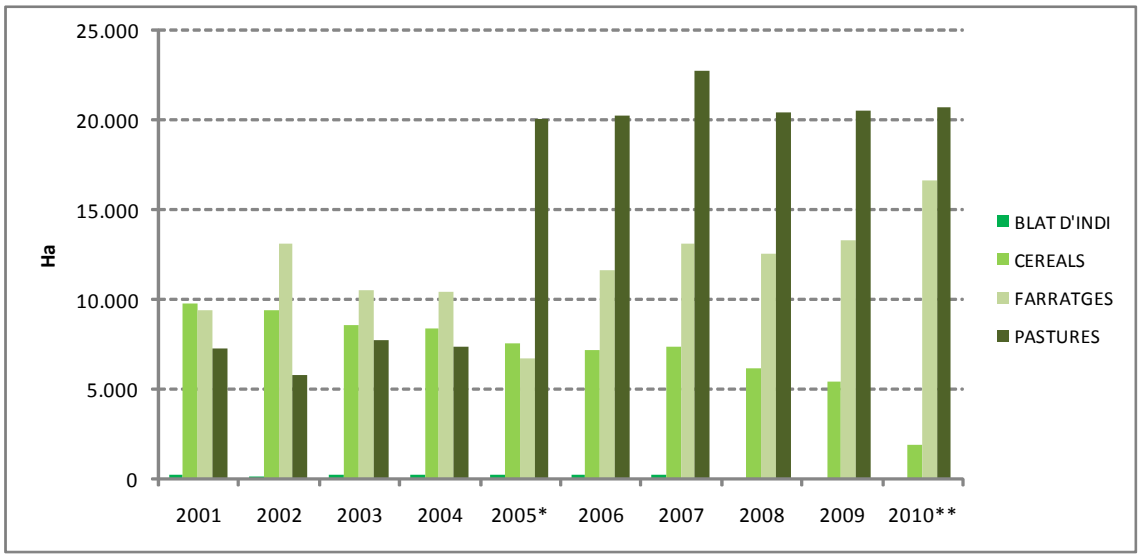

Gràfic 3. Superfície cultivada en els anys 2001-2010 per tipus de conreu segons les declaracions de cultius herbacis dels agricultors. Font: Àrea d'Agricultura. Departament d'Economia. Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

**NOTA: A partir del 2005, amb la implementació del SIGPAC és obligatori declarar tota la superfície de la finca, abans la part forestal de la finca no es declarava independentment de si hi havia o no pastura. **2010. Els cereals no es subvencionen i a més els computa menys per càrrega. Moltes finques ho declaren com a farratges. Amb el blat d'indi passa el mateix.*

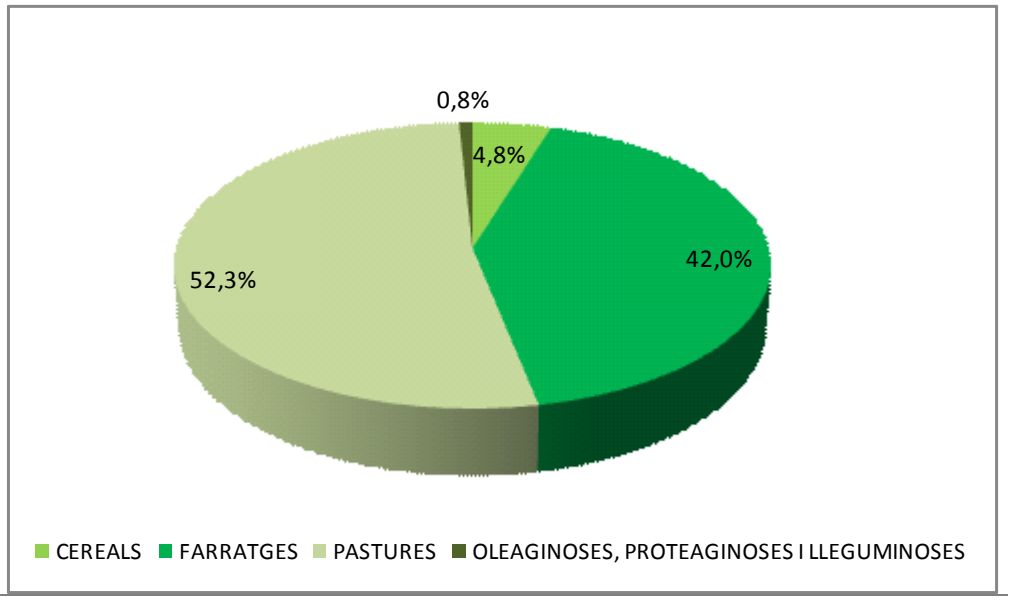

Gràfic 4. Percentatge de les diferents tipologies de conreus, segons les declaracions de cultius herbacis dels agricultors. Any 2010. Font: Àrea d'Agricultura. Departament d'Economia. Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM

2.1.3. EVOLUCIÓ DE LA SUPERFÍCIE AGRÀRIA (I.N.O)

Definició: Aproximació de la superfície agrària real en el conjunt de Menorca a partir d'un mapa de cobertes de sòl. Es diferenciarà entre les següents tipologies. Entre parèntesi el codi de cada categoria:

- Cultius extensius de secà (superfície de la categoria 211 més un 50% de la superfície de la categoria 243 Terres de conreu mesclades amb vegetació natural)
- Cultius de farratges de reguiu (212 A)
- Cultius intensius d'hortalisses i plantacions en hivernacles (212 B + 212 C)
- Vinya (221)
- Hortals d'arbres fruiters (222)
- Hortals mixtes d'hortalisses i arbres fruiters (241)
- Camps no roturats en procés d'abandó o usats com a pastures (superfície de la categoria 231 Pastures i camps abandonats més un 50% de la superfície de la categoria 324 B Ullastrar en regeneració)
- Suma total (superfície agrària total)

Veure Taula 2.
Es diferencia de l'indicador 2.1.2 en el mètode de càlcul.

Unitats: Ha.

Mètode de càlcul: Càlcul mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica damunt l'últim mapa de cobertes de sòl elaborat a escala 1:5000.

Periodicitat de càlcul: Plurianual, segons disponibilitat d'ortofotos aèries.
Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: OBSAM.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

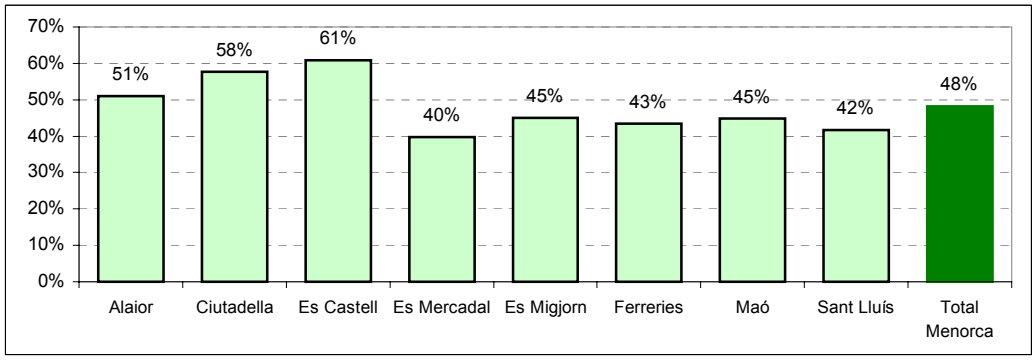

Gràfic 1.Percentatge de superfície agrària respecte el total de superfície municipal. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **33.525,5 Ha (2002)**

Tendència actual >> -

Tendència desitjada >> Estabilitat.

Interpretació:

Tot i que el text del PTI no especifica l'evolució desitjable de cada un d'aquests tipus d'agricultura, sí que promou la diversificació de la producció agrària. Per açò seran interpretats positivament els augments de modalitats de cultius minoritaris representatius de productes de qualitat, com l'hortofruticultura i la vinya. Però la tendència seguida no es podrà avaluar fins la propera actualització de mapa de cobertes i usos del sòl de Menorca a escala 1:5000.

Observacions:

Considerem que la utilització del mapa de cobertes dóna un valor més exacte de la superfície agrària que el càlcul sobre la declaració anual de cultius, ja que aquestes declaracions són summament variables d'un any per l'altre. Malauradament, la periodicitat de les dades és molt menor. Aquest mapa s'ha elaborat a partir de les ortofotografies aèries de 2002, però el treball de comprovació al camp es va allargar fins a finals de 2006, sempre però en funció del que hi havia el 2002.

Taules i gràfics:

	Superfície agrària total (Ha)	% Sup. agrària respecte superfície municipal	Superfície municipal (Ha)
Alaior	5.599,4	51,0%	10.988,7
Ciutadella	10.731,2	57,7%	18.585,8
Es Castell	703,7	60,8%	1.156,7
Es Mercadal	5.439,7	39,8%	13.680,8
Es Migjorn	1.447,0	45,0%	3.213,2
Ferreries	2.880,4	43,5%	6.627,3
Maó	5.275,4	44,9%	11.751,4
Sant Lluís	1.448,6	41,8%	3.468,3
Total Menorca	**33.525,5**	**48,3%**	**69.472,1**

Taula 1. Percentatge i total de superfície agrària per municipis. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

	Codi	Categoria	Superfície (Ha)
Cobertes agràries	2.1.1	Cultius extensius de secà	24.143,8
	2.1.2.A	Cultius intensius de regadiu	1.182,6
	2.1.2.B	Cultius intensius d'hortalisses	299,0
	2.1.2.C	Cultius intensius en hivernacles	15,6
	2.2.1	Vinya	12,3
	2.2.2	Hortals d'arbres fruiters	170,2
	2.2.3	Camps d'oliveres	0,8
	2.3.1	Pastures i camps abandonats	4.313,1
	2.4.1	Hortals mixtes d'arbres fruiters i hortalisses	419,8
	2.4.3*	Terres de conreu mesclades amb vegetació natural	904,2
	3.2.4.B*	Ullastrar en regeneració	5.033,59

Taula 2. Codis, categories agràries i superfícies. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

*Nota: *En la superfície agrària total només s'inclou el 50% de la superfície d'aquestes categories.*

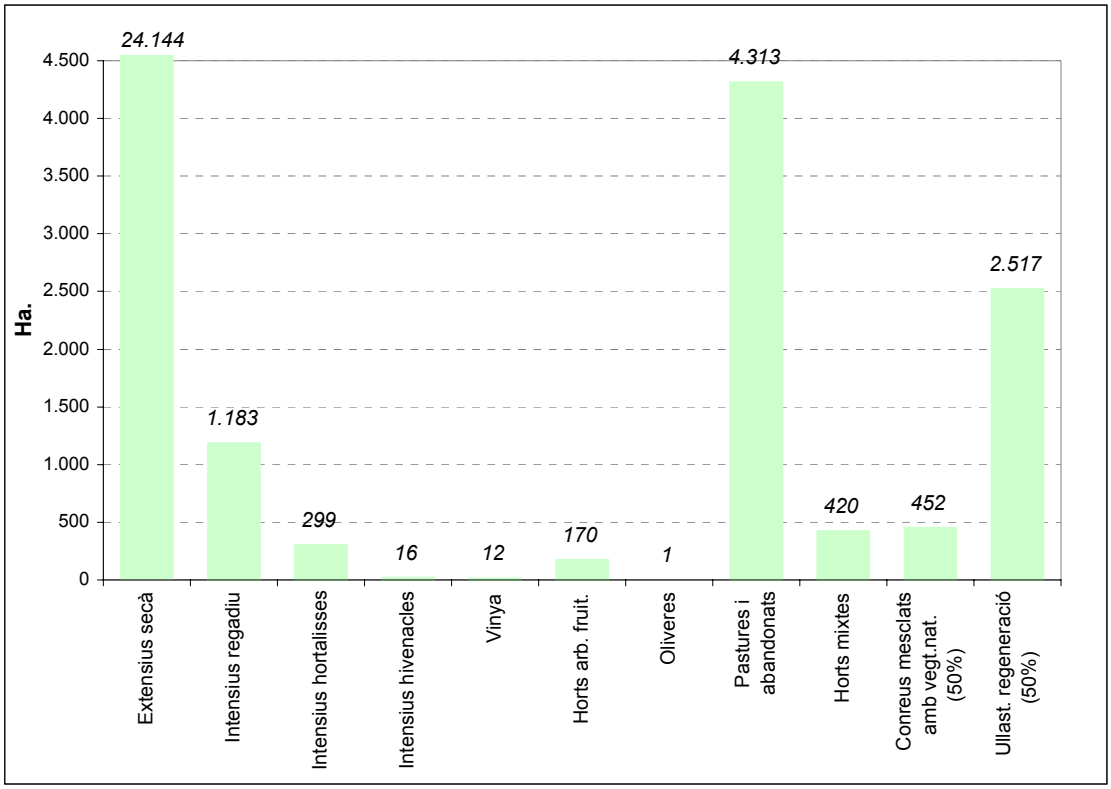

Gràfic 2. Superfície agrària per categories. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM

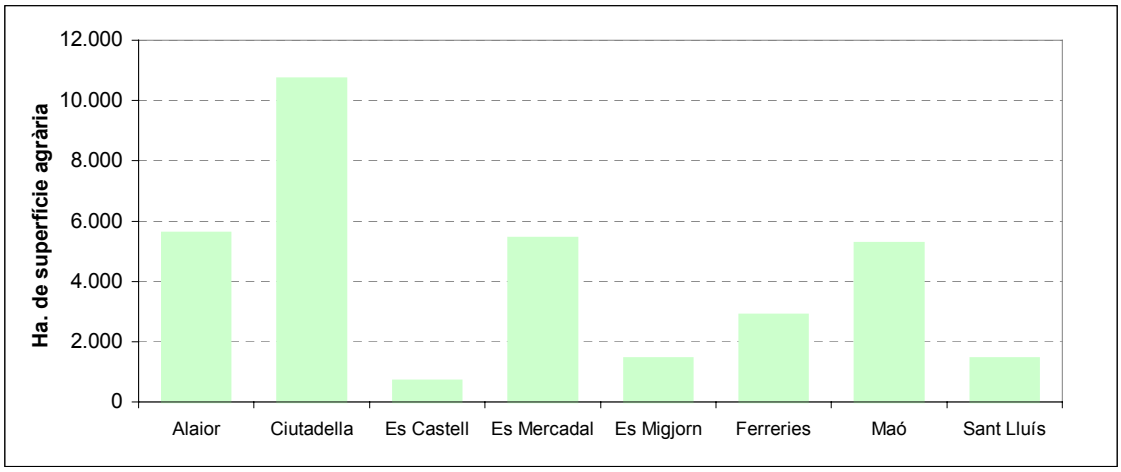

Gràfic 3. Superfície agrària total per municipis. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM

2.1.4. VARIACIÓ DE LA SUPERFÍCIE COBERTA DE BOSC (I.O)

Definició: Càlcul de la superfície de sòl ocupada per cobertes forestals, diferenciant entre:

a) Coberta forestal arbrada
b) Coberta forestal no arbrada (marina baixa i matollars)
c) Coberta forestal total

Unitats: Ha.

Mètode de càlcul: Càlcul mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica damunt l'últim mapa de cobertes de sòl elaborat a escala 1:5000.
S'inclouran en els càlculs com a coberta arbrada: alzinars, ullastrars, pinars, boscos mixtes i bosquets de ribera. S'inclouran com a coberta forestal no arbrada: savinars, tamarellars, bardisses, màquies d'aladern, brolles de brucs i estepes, matollars de llentiscle i de petits ullastres, i herbassars naturals. No s'inclouran en els càlculs formacions vegetals litorals com: saladars, socarrells, comunitats d'arenals, etc. (Veure Taula 3).

Periodicitat de càlcul: Plurianual, segons disponibilitat d'ortofotos aèries.
Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: OBSAM.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

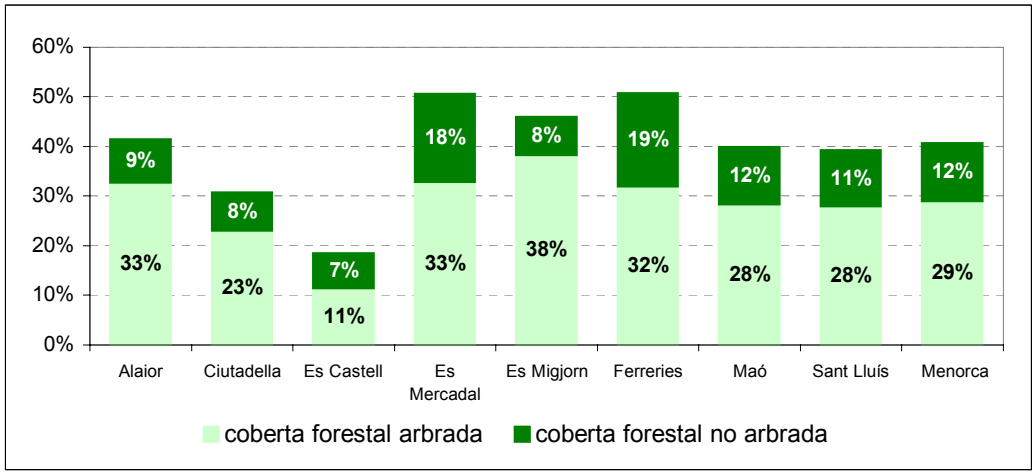

Gràfic 1.Percentatge de coberta forestal arbrada i no arbrada respecte el total de superfície municipal. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **a) 20.168,5Ha b) 8.110,7Ha c) 28.279,2Ha (2002)**

Tendència actual >> -

Tendència desitjada >>

a) No disminució.
b) Estabilitat.

c) No disminució

Interpretació:

No es pot interpretar l'evolució d'aquest indicador, ja que el mapa d'usos del sòl de Menorca de 1995, es va elaborar a una escala diferent de la que s'ha utilitzat per elaborar el mapa de cobertes de 2002 i per tant les dades extretes d'aquests dos mapes no són comparables. S'haurà d'esperar a la pròxima actualització d'aquest mapa per poder establir les diferents tendències seguides per cada tipus de coberta forestal.

Observacions:

La diferenciació entre coberta forestal arbrada i no arbrada permet separar els boscos madurs de les brolles i matollars més novells, dins el conjunt de la superfície forestal.
Considerem que la utilització del mapa de cobertes dóna un valor més exacte sobre la superfície forestal de l'illa. Aquest mapa s'ha elaborat a partir de les ortofotografies aèries de 2002, tot i que el treball de comprovació al camp es va allargar fins a finals de 2006, sempre però en funció del que hi havia el 2002.

Taules i gràfics

	Coberta forestal arbrada		Coberta forestal no arbrada		Superfície forestal total		Superfície municipal
	ha.	%	ha.	%	ha.	%	ha.
Alaior	3.596,9	32,73%	948,3	8,63%	**4.545,2**	**41,4%**	10.988,7
Ciutadella	4.287,5	23,07%	1.425,4	7,67%	**5.712,9**	**30,7%**	18.585,8
Es Castell	132,4	11,44%	80,5	6,96%	**212,8**	**18,4%**	1.156,7
Es Mercadal	4.497,5	32,87%	2.428,6	17,75%	**6.926,1**	**50,6%**	13.680,8
Es Migjorn	1.233,2	38,38%	242,5	7,55%	**1.475,7**	**45,9%**	3.213,2
Ferreries	2.119,6	31,98%	1.240,5	18,72%	**3.360,2**	**50,7%**	6.627,3
Maó	3.328,7	28,33%	1.355,5	11,53%	**4.684,2**	**39,9%**	11.751,4
Sant Lluís	972,5	28,04%	389,5	11,23%	**1.362,1**	**39,3%**	3.468,3
Menorca	**20.168,5**	29,03%	**8.110,7**	11,67%	**28.279,2**	**40,7%**	69.472,1

Taula 1. Superfícies totals i relatives de coberta forestal arbrada i no arbrada. Any 2002.
Font i elaboració: OBSAM.

	Coberta forestal arbrada				Coberta forestal no arbrada
	Ullastrars	Pinars	Alzinars	Altres frondoses	
	ha.	ha.	ha.	ha.	ha.
Alaior	1.856,1	875,0	859,9	5,9	948,3
Ciutadella	1.751,6	1.912,8	615,9	7,2	1.425,4
Es Castell	121,9	3,8	5,0	1,6	80,5
Es Mercadal	1.058,5	2.037,6	1.396,6	4,8	2.428,6
Es Migjorn	563,2	382,0	286,3	1,7	242,5
Ferreries	713,9	700,7	700,4	4,5	1.240,5
Maó	2.512,0	323,3	485,1	8,4	1.355,5
Sant Lluís	707,1	45,9	218,0	1,5	389,5
Menorca	**9.284,4**	**6.281,2**	**4.567,3**	**35,6**	**8.110,7**

Taula 2. Superfície de les diferents tipologies de coberta forestal. Any 2002.
Font i elaboració: OBSAM.

Nota: La superfície total d'ullastrars, pinars i alzinars, correspon al total de la categoria on aquestes espècies són les úniques presents (311A, 311B, 321A) més un 50% de les categories on aquestes espècies conviuen conjuntament. (Boscos mixtes: 313A, 313B i 313C).

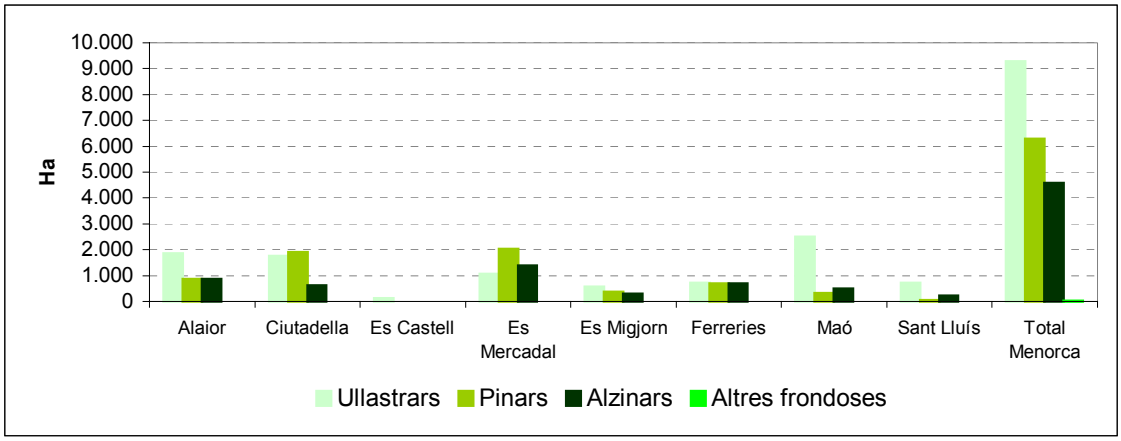

Gràfic 2. Superfície total de les diferents tipologies de coberta forestal arbrada. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM

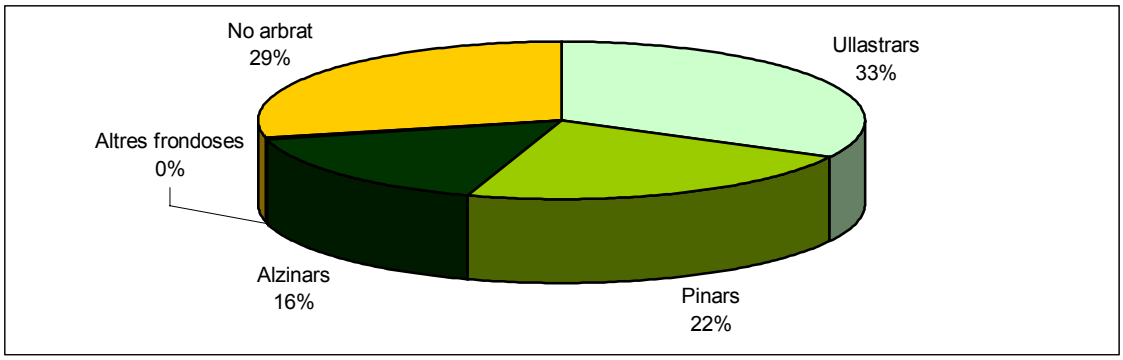

Gràfic 3. Percentatge de les diferents tipologies de coberta forestal. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

Coberta forestal arbrada			Coberta forestal no arbrada		
Categoria	**Codi**	**Ha**	**Categoria**	**Codi**	**Ha**
Alzinars	311A	2.233,7	Sivinars	312B	458,2
Ullastrars	311B	7.806,1	Tamarellars i alocars	322B	69,2
Bosquets de ribera	311C	35,6	Màquia escleròfila	323	854,0
Pinars	312A	3.395,4	Marines (brolles) de bruc i estepes	324A	3.504,2
Boscos mixtes d'alzines i ullastres	313A	926,1	*Ullastrar en regeneració	324B	5.033,9
Boscos mixtes d'alzines i pins	313B	3.741,0	Herbassars naturals secs	321B	708,1
Boscos mixtes d'ullastres i pins	313C	2.030,5			

Taula 3. Codis, categories i superfícies de les diferents tipologies de cobertes forestals. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

*Nota: *En la superfície forestal total només s'inclou un 50% de la superfície d'aquesta categoria.*

2.1.5. QUALITAT DELS RECURSOS HÍDRICS (I.O)

Definició: Percentatge dels pous salinitzats i amb contaminació per nitrats respecte el total de pous controlats.

Unitats: %

Mètode de càlcul:

a) Pous salinitzats = (núm. de pous amb concentració de clorurs >200mg/L/núm. pous mostrejats*) x 100
b) Pous amb contaminació per nitrats = (núm. de pous amb concentració de nitrats >50mg/L/núm. pous mostrejats*) x 100

Donat que els pous analitzats no són cada any els mateixos dins del total de pous que es controlen, s'ha triat una mostra de 37 pous dels quals es tenen les sèries d'analítiques completes per a tot el període d'estudi. Així doncs, es tindran en compte 11 pous controlats per la DGRH i 26 per l'IGME, però es tractaran les dues fonts per separat per tal de no barrejar dades extretes amb dues metodologies que poden ser diferents. Per tant, a1 i b1 corresponen al percentatge de pous contaminats respecte el total controlats per la DGRH; i a2 i b2 corresponen al percentatge de pous contaminats dels controlats per l'IGME. Per més informació sobre la metodologia aplicada vegeu l'indicador de la web de l'OBSAM "Qualitat de l'aigua subterrània".

Periodicitat de càlcul: Anual.

Àmbit territorial: Insular.

Font: Direcció General de Recursos Hídrics. Govern Balear. (2003-2010). Instituto Geológico y Minero Español (IGME) (2003-2009).

Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

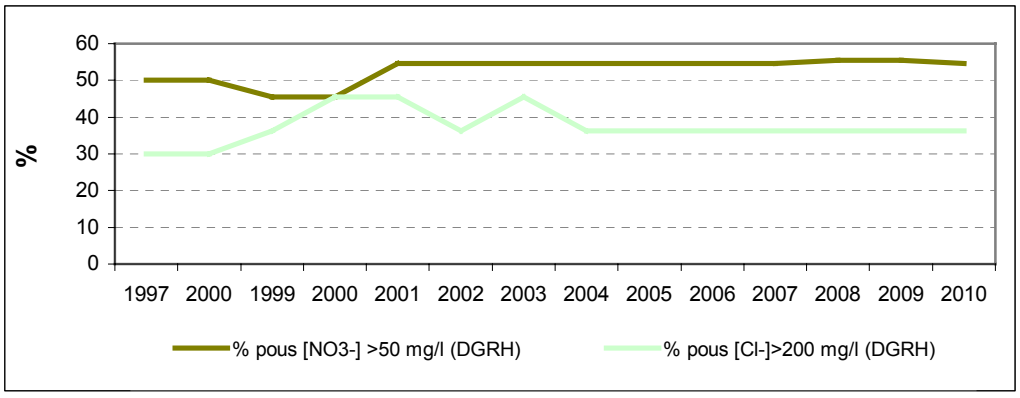

Gràfic 1. Evolució del percentatge de pous contaminats per nitrats i clorurs.
Fonts: D.G Recursos Hídrics. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **a) 36,36%** **b) 54,55%** **(2010)**

Tendència actual >> a) manteniment b) manteniment

Tendència desitjada >> Disminució del nombre de pous contaminats. El PTI no regula aquest aspecte i remet al Pla Hidrològic de Balears, que estableix un llindars màxims de contaminació.

Interpretació:

Les dades generades a partir de les anàlisi de la DGRRHH mostren que hi ha un elevat percentatge de pous contaminats tant per nitrats com per clorurs. Quant a la tendència, s'observa una estabilització en els darrers 10 anys. Cal tenir en compte que estem parlant de contaminació difusa, excessos de nitrats causats per una mala gestió dels purins ramaders, un excés d'adobs en el camp, la mala gestió de fosses sèptiques dels habitatges aïllats de les xarxes de clavegueram, pèrdues de xarxes d'aigües residuals i aigües depurades, etc. nitrats que van a parar a l'aigua subterrània i circulen molt lentament pel subsòl. Per tant, els processos són molt lents i l'evolució és lenta. Pel que fa als clorurs, el percentatge de pous contaminats també és molt elevat i la tendència dels 10 últims anys també és estable. Aquest procés de salinització es deu a un excés d'extracció a zones properes a la costa que provoca l'entrada d'aigua marina a l'aqüífer.

Observacions:

El llindar de contaminació per clorurs utilitzats és el que el Pla Hidrològic de les Illes Balears, aprovat pel Consell de Ministres per Real Decret 378/2001 de 6 d'abril, fixa en el seu apèndix A-4, com a llindar admissible per a aigües d'ús agrícola, que és de 200mg/L.

El llindar que fixa la legislació actual en matèria d'aigües d'abastament, és a dir el R.D. 140/2003 de 7 de febrer, pel que s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, és menys restrictiu: 250mg/L.

El llindar de la contaminació per nitrats utilitzat és el que marca la legislació actual en matèria de qualitat de les aigües d'abastament, que coincideix amb el que fixa el Pla Hidrològic en els seus objectius de qualitat de les aigües de subterrànies, 50mg/L.

A partir del 2010 l'IGME deixa de fer analítiques als pous menorquins, per tant, enguany només es disposen les dades de la D.G. de Recursos Hídrics.

***2008 i 2009: Falten les dades de mostreig d'alguns dels pous que comparàvem any rere any.*

Taules i gràfics

Anàlisis DGRH	núm. pous contaminats per nitrats	núm. pous contaminats per clorurs	total pous analitzats	% pous [NO3-] >50 mg/l (DGRH)	% pous [Cl-] >200 mg/l (DGRH)
1997	5	3	10	50	30
2000	5	3	10	50	30
1999	5	4	11	45,45	36,36
2000	5	5	11	45,45	45,45
2001	6	5	11	54,55	45,45
2002	6	4	11	54,55	36,36

Anàlisis DGRH	núm. pous contaminats per nitrats	núm. pous contaminats per clorurs	total pous analitzats	% pous [NO3-] >50 mg/l (DGRH)	% pous [Cl-] >200 mg/l (DGRH)
2003	6	5	11	54,55	45,45
2004	6	4	11	54,55	36,36
2005	6	4	11	54,55	36,36
2006	6	4	11	54,55	36,36
2007	6	4	11	54,55	36,36
**2008	5	4	9	55,55	44,44
**2009	5	3	7	44,45	27,27
2010	6	4	11	54,55	36,36

Taula 1. Percentatge de pous contaminats per clorurs i nitrats. Font: D.G Recursos Hídrics. Elaboració: OBSAM.
***2008 i 2009: Falten les dades de mostreig d'aguns dels pous que comparàvem any rere any.*

Anàlisis IGME*	núm. pous contaminats per nitrats	núm. pous contaminats per clorurs	total pous analitzats	% pous [NO3-] >50 mg/l (IGME)	% pous [Cl-]>200 mg/l (IGME)
2003	12	8	25	48	32
2004	11	11	25	44	44
2005	10	10	25	40	40
2006	10	11	25	40	44
2007	9	9	25	36	36
2008	9	8	25	36	32
2009	9	9	25	36	36

Taula 2. Percentatge de pous contaminats per clorurs i nitrats. Font: IGME. Elaboració: OBSAM.

2.1.6. MITJANA ANUAL DELS NIVELLS PIEZOMÈTRICS (I.N.O)

Definició: Mesura la cota mitjana anual a la que es troba el nivell d'aigua subterrània en relació al nivell del mar.

Unitats: Metres sobre el nivell de la mar (msnm).

Mètode de càlcul: Unitat de Migjorn: mitjana de 17 piezòmetres no influenciats per extraccions. S'Albaida: mitjana de 5 piezòmetres.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Direcció General de Recursos Hídrics. Govern Balear.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

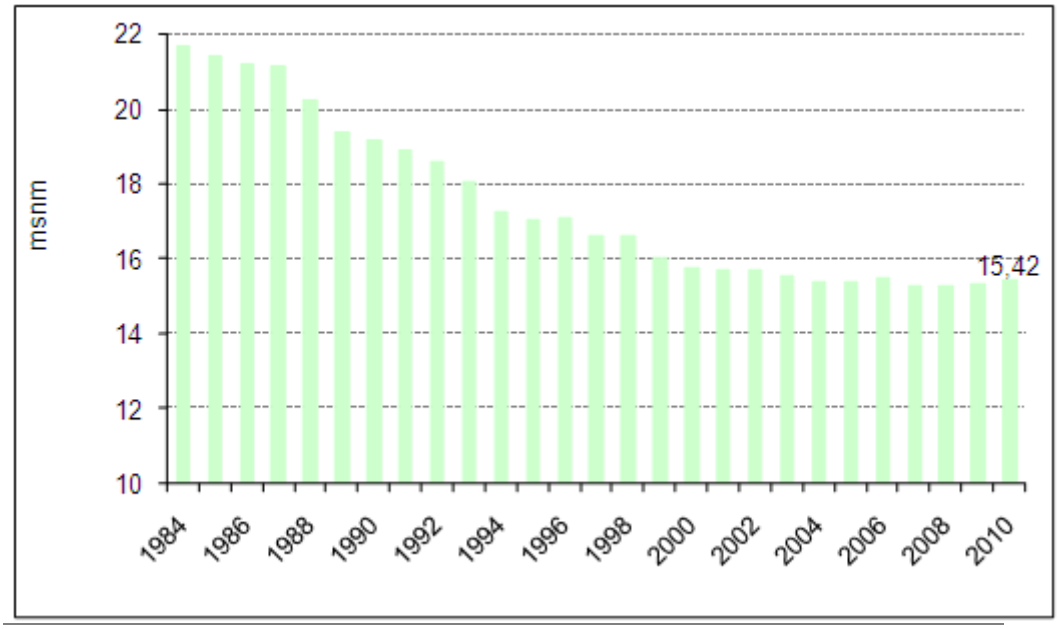

Gràfic 1. Evolució de la mitjana anual de 16 piezòmetres no influenciats per extraccions de l'aqüífer de Migjorn. 1984-2010. Font: D.G Recursos Hídrics. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Migjorn: 15,42 msnm Albaida: 34,93 msnm (2010)**

Tendència actual >> Migjorn i Albaida lleuger augment respecte el 2009.

Tendència desitjada >> No disminució. La bona gestió dels recursos hídrics està considerada com a principi per a la sostenibilitat dins el PTI. Aquest es refereix als compliments dels objectius del Pla Hidrològic de Balears però no ho regula. El Pla hidrològic té com a objectiu principal una explotació sostenible dels recursos que implica la no disminució dels nivells piezomètrics en un any de pluviometria mitjana.

Interpretació:

Durant el període 1988 – 1999 l'aqüífer de Migjorn va patir un descensos molt pronunciats, per causa de l'augment de les extraccions i els períodes de sequera que es van produir en aquella dècada. A partir de l'any 2000 els descensos s'alenteixen molt arribant a una certa estabilitat a partir de l'any 2004, coincidint amb una pluviometria per sobre de la mitjana que ha permès aquesta estabilització però no una recuperació de reserves. Analitzant les tendències per zones s'observa una tendència constant a la disminució a la zona de llevant, exceptuant el 2010 en que s'estabilitza, i una certa estabilitat a la zona centre i ponent. Per altra banda, l'aqüífer de s'Albaida ha anat en augment amb certs alts i baixos des de l'any 1999.

Observacions:

Els nivells depenen en gran part de la pluviometria, és important doncs, analitzar la tendència a mig termini per tal de veure la tendència que s'observa en un any mitjà. Per al moment la pluviometria de la dècada del 2000-2010 és troba per sobre de la mitjana dels darrers 30 anys.

Taules i gràfics

ANY	PIEZOMETRIA MIGJORN				ALBAIDA
	LLEVANT	CENTRE	PONENT	MITJANA	
1984	20,23	42,89	1,90	21,67	
1985	19,96	42,33	1,89	21,40	
1986	19,68	41,99	1,88	21,18	
1987	19,39	42,07	1,91	21,12	
1988	18,50	40,27	1,94	20,24	
1989	16,99	39,35	1,82	19,39	
1990	16,20	39,54	1,84	19,19	
1991	15,47	39,38	1,83	18,89	
1992	14,89	39,15	1,72	18,59	
1993	14,47	38,07	1,58	18,04	
1994	13,34	36,90	1,48	17,24	
1995	13,05	36,54	1,52	17,03	
1996	12,91	36,55	1,72	17,06	
1997	12,39	35,80	1,70	16,63	
1998	12,26	35,89	1,72	16,62	
1999	11,85	34,74	1,47	16,02	31,24
2000	11,60	34,11	1,47	15,73	31,77
2001	11,40	34,18	1,54	15,71	31,85
2002	11,27	34,24	1,58	15,70	30,96
2003	11,00	33,98	1,66	15,55	33,61
2004	10,93	33,79	1,48	15,40	35,35
2005	10,70	33,78	1,63	15,37	34,29
2006	10,50	34,15	1,78	15,48	33,48
2007	10,24	33,73	1,89	15,29	32,79
2008	10,23	33,63	1,97	15,28	32,82
2009	10,21	33,69	2,07	15,32	33,58
2010	**10,32**	**33,82**	**2,11**	**15,42**	**34,93**

Taula 1. Nivell piezomètric anual mitjà per zones 1984-2010. Font: D.G Recursos Hídrics.

Elaboració: OBSAM.

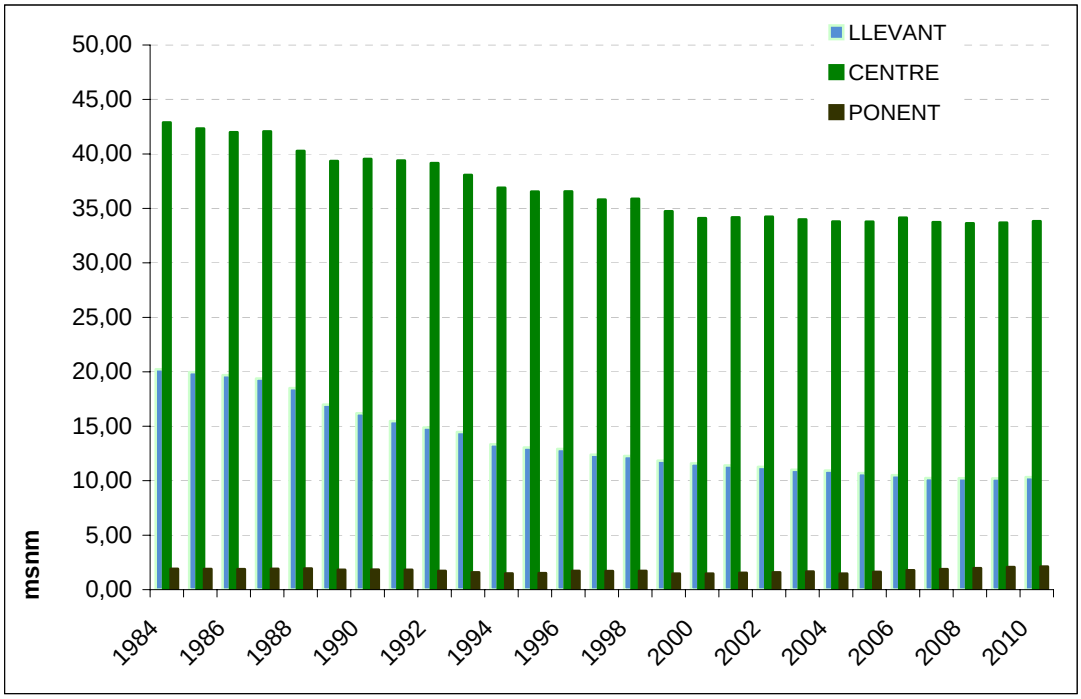

Gràfic 2. Nivell piezomètric mitjà anual de l'aqüífer de Migjorn 1984-2010.
Font: D.G Recursos Hídrics. Elaboració: OBSAM.

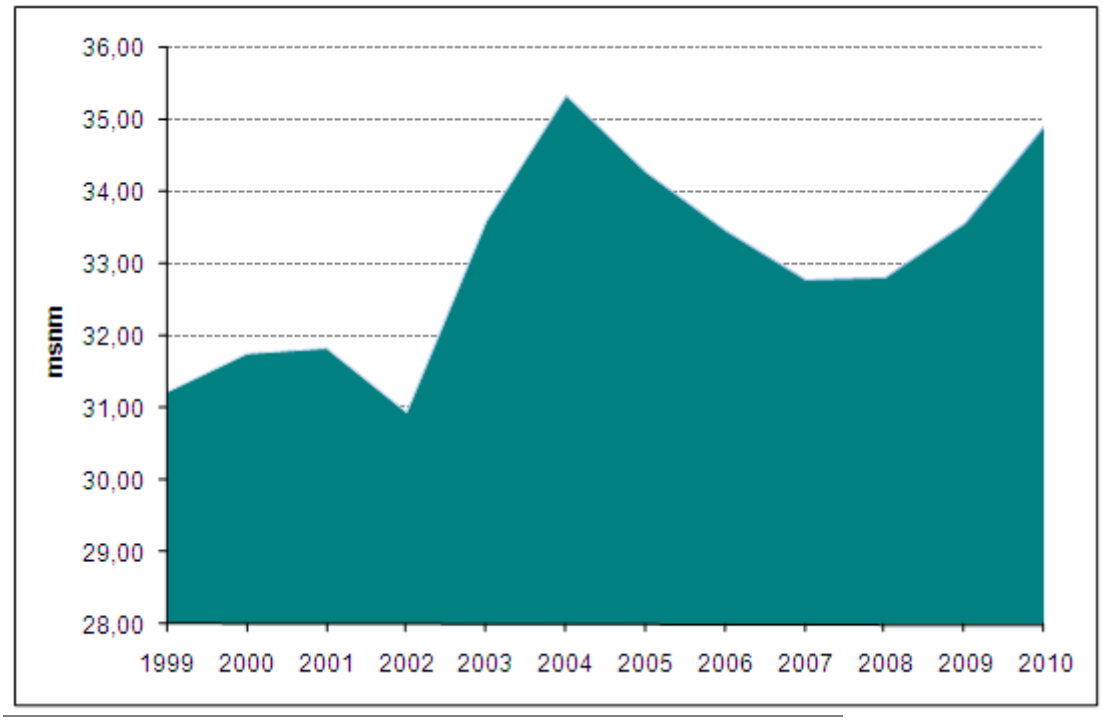

Gràfic 3. Nivell piezomètric mitjà anual de l'aqüífer de s'Albaida 1999-2010.
Font: D.G Recursos Hídrics. Elaboració: OBSAM.

2.1.7. EVOLUCIÓ DE LES POBLACIONS D'AUS (I.N.O)

Definició: Nombre de parelles reproductores de diferents espècies d'aus: àguila peixatera (*Pandion haliaetus*), milà reial (*Milvus milvus*), miloca (*Neophron percnopterus*) i nombre d'aus aquàtiques censades a les principals zones humides. Aquest indicador, indirectament, mostra l'estat de conservació del patrimoni natural.

Unitats:

a) parelles d'àguila peixatera
b) parelles de milà reial
c) parelles de miloca
d) exemplars d'aus aquàtiques

Mètode de càlcul:

a) parelles reproductores amb posta d'àguila peixatera
b) parelles reproductores amb posta de milà reial
c) parelles amb èxit estimades de miloca
d) nombre d'exemplars d'aus aquàtiques censades

Periodicitat de càlcul: Anual.

Àmbit territorial: Insular.

Font: a) Rafel Triay (IME), b) i c) Félix de Pablo (IME), d) GOB (Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa) i SOM (Societat Ornitològica de Menorca).

Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

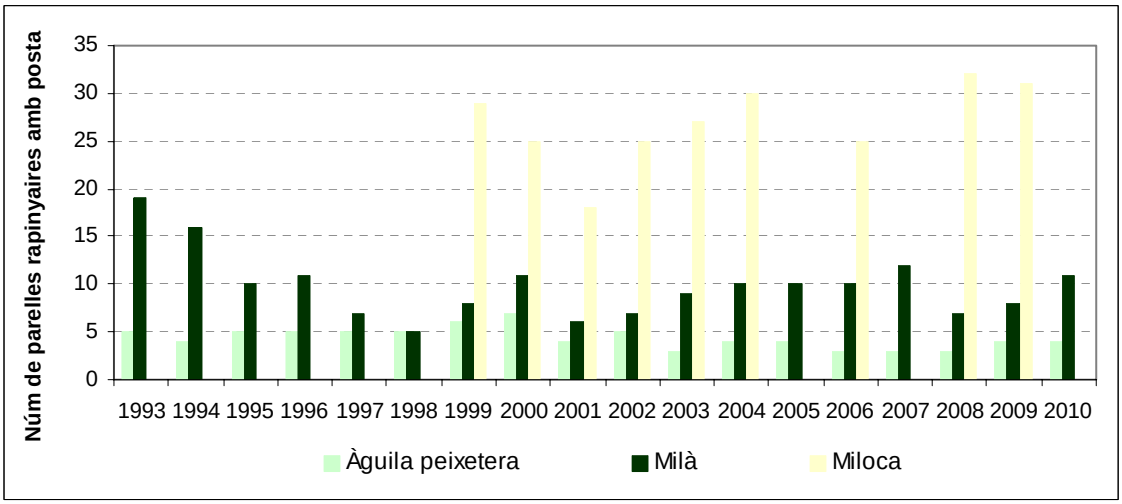

Gràfic 1. Evolució de les poblacions d'aus rapinyaires durant el període 1993 - 2010. Font: D.G de caça, protecció d'espècies i educació ambiental. Triay R. De Pablo, F. IME. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **a) 4 (2010) b) 11 (2010) c) *31 (2009)* d) 3.474 (2010)**

Tendència actual >> *a) manteniment b) augment c) manteniment d) augment*

Tendència desitjada >> Manteniment o augment. La memòria del PTI defensa la conservació de la biodiversitat, no obstant la normativa no regula aquest aspecte.

Interpretació:

Per fer una correcta interpretació de les dades cal observar l'evolució del nombre de parelles al llarg de diversos anys, fins i tot, en esser possible comparar dècades.

Pel que fa l'àguila peixatera, el nombre de parelles reproductores ha disminuït aquesta darrera dècada, arribant als valors mínims l'any 2007. Aquests tres darrers anys la població sembla que es recupera, però sempre amb uns valors molt baixos. Els estudis demostren que l'electrocució amb esteses elèctriques no adequadament aïllades és la principal causa de mortalitat adulta per aquesta espècie.

Durant els anys 90 la població de milà reial va patir una dràstica disminució, de la qual es va començar a recuperar els primers anys de la dècada 2000-2010. Tot i que durant els anys 2008 i 2009 aquesta recuperació es va veure lleugeramet truncada sobretot per la mort d'exemplars enverinats, durant el 2010 es produí un nou i notable augment en el número de parelles reproductores que situaren a la població del milà en xifres molt properes als millors resultats de la darrera dècada. Encara que aquestes darreres dades disponibles ens donin una visió relativament optimista del futur proper de l'espècie hem de recordar, que l'ús d'esques enverinades per eliminar depredadors d'espècies cinegètiques és una pràctica prohibida i perseguida per la llei i que no s'ha de desistir en l'esforç per anular aquesta xacra ambiental que suposa un autèntic perill per a les poblacions d'aquesta i altres rapinyaires de l'illa.

El nombre total de parelles de miloca que tenen èxit en la reproducció s'estimen a partir d'un grup de parelles de les quals es fa un seguiment específic. A pesar de les fluctuacions interanuals, s'observa com als últims anys, la població ha tendit a estabilitzar-se. Els principals problemes que afecten a la preservació d'aquest carronyaire són la pèrdua d'hàbitat disponible i l'abandó de les pràctiques ramaderes extensives.

Quant al número d'exemplars d'aus aquàtiques censades, s'observa com els registres des de l'any 2000 superen notablement els recomptes dels anys noranta. Encara que a les temporades 2008 i 2009 es detectà una notable davallada d'efectius a les zones de s'Albufera des Grau i Son Bou, els darrers anys mostres bones notícies al respecte amb una clara pujada en el número total d'aus aqüàtiques censades en les zones esmentades, així com en el conjunt total de les zones de mostreig de l'illa.

Observacions:

Cal comentar que únicament es tenen en compte les parelles d'aus rapinyaires que han arribat a fer posta, de manera que aquest número és inferior o igual al número de parelles territorials. A més, es poden observar altres individus joves o de pas.

El número d'aus aquàtiques censades té molt a veure amb les precipitacions d'aquell any, de manera que sovint, anys amb major número d'individus es corresponen amb una major pluviometria i a l'invers.

Els anys 2005, 2007 i 2010 no s'ha dut a terme el seguiment de parelles de miloca.

Taules i gràfics

Any	Àguila peixatera	Milà	Miloca
1993	5	19	-
1994	4	16	-
1995	5	10	-
1996	5	11	-
1997	5	7	-
1998	5	5	-
1999	6	8	29
2000	7	11	25
2001	4	6	18
2002	5	7	25
2003	3	9	27
2004	4	10	30

Any	Àguila peixatera	Milà	Miloca
2005	4	10	-
2006	3	10	25
2007	3	12	-
2008	3	7	32
2009	4	8	31
2010	4	11	-

Taula 1.Número de parelles amb posta de milà, àguila peixatera i miloca pel període 1993-2010. Font: D.G de caça, protecció d'espècies i educació ambiental. Triay R; De Pablo, F.: IME. Elaboració: OBSAM.

Principals zones humides de Menorca	**1.998**	**1.999**	**2.000**	**2.001**	**2.002**	**2.003**	**2.004**	**2.005**	**2.006**	**2.007**	**2.008**	**2.009**	**2.010**
Albufera des Grau	1.530	1.128	2.874	1.867	2.988	2.538	1.667	2.166	3.050	3.042	1.035	1.626	1.619
Bassa de Lluriac-Tirant	585	620	72	780	1.238	801	1.462	569	806	518	821	702	763
Port d´Addaia-Mongofre	173	329	24	155	234	163	376	143	221	27	321	75	316
Salines de Fornells*	40	39	56	40	60	35	65	76	36	80	89	124	42
Son Bou	218	231	196	163	267	108	180	203	231	319	474	105	308
Morella	80	63	0	0	20	17	59	29	67	65	67	29	40
Son Saura del Nord	69	40	7	30	55	123	281	142	298	322	192	198	190
Son Saura del Sud	56	12	11	24	68	30	8	44	26	-	40	67	142
Port de Maó - Torrent Sant Joan	49	49	59	26	23	38	45	119	43	21	89	97	29
La Vall	-	-	-	-	75	37	11	-	-	-	-	-	25
Cala´n Porter	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	3	-
Binimel.là	-	-	-	-	-	-	8	4	-	-	-	12	-
Trebaluger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cala Mesquida	-	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-
Trepucó	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sa Nitja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Cala Galdana	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	75	-
Favàritx	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Aeroport	-	-	-	-	-	21	21	-	-	-	-	-	-
TOTAL ANUAL	**2.800**	**2.511**	**3.299**	**3.085**	**5.028**	**3.913**	**4.227**	**3.495**	**4.778**	**4.394**	**3.128**	**3.115**	**3.474**

Gràfic 2. Censos d'aus aquàtiques pel període 1998-2010. Font: GOB Menorca (Grup Ornitològic Balear) fins 2004, SOM (Societat Ornitològica de Menorca) des de 2005. Elaboració: OBSAM.

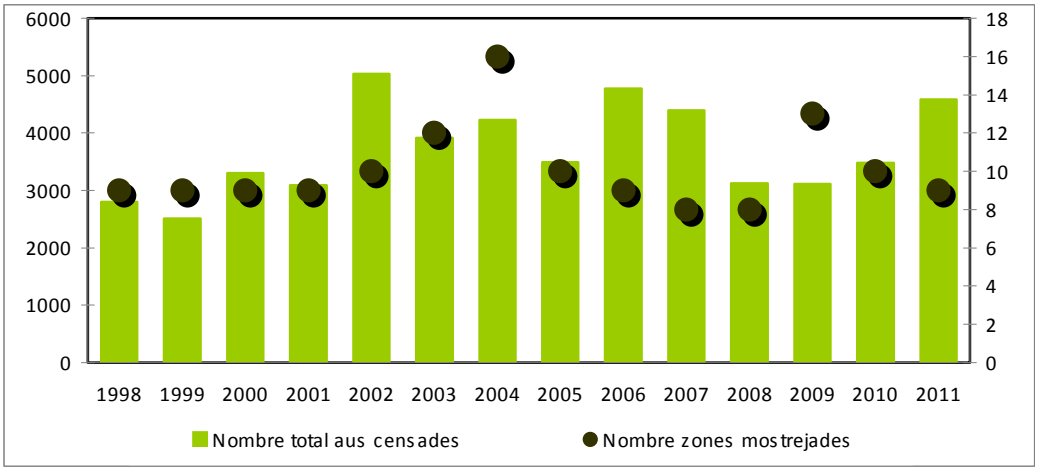

Gràfic 3. Censos d'aus aquàtiques pel període 1998-2010. Font: GOB Menorca (Grup Ornitològic Balear) fins 2004, SOM (Societat Ornitològica de Menorca) des de 2005. Elaboració: OBSAM.

2.2.1. SUPERFÍCIE DELS CANVIS D'ÚS DE SÒL (I.O)

Definició: Es tracta d'una classificació en sentit ampli dels usos als que es destina el territori. Es diferencien tres tipologies:

a) Usos urbans; residencials, industrials i comercials.
b) Usos agraris.
c) Usos naturals.
d) Usos abandonats i àrees marginals periurbanes.

Es tracta d'un indicador que estima l'evolució de l'ocupació del territori a mig i llarg termini.

Unitats: %

Mètode de càlcul: Percentatge de la variació respecte les mesures anteriors de cada una de les quatre tipologies. Càlcul mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica damunt l'últim mapa d'usos de sòl elaborat a escala 1:5000. Veure taula metodològica (Taula 2).

Periodicitat de càlcul: Plurianual, segons disponibilitat d'ortofotos aèries.
Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: OBSAM.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

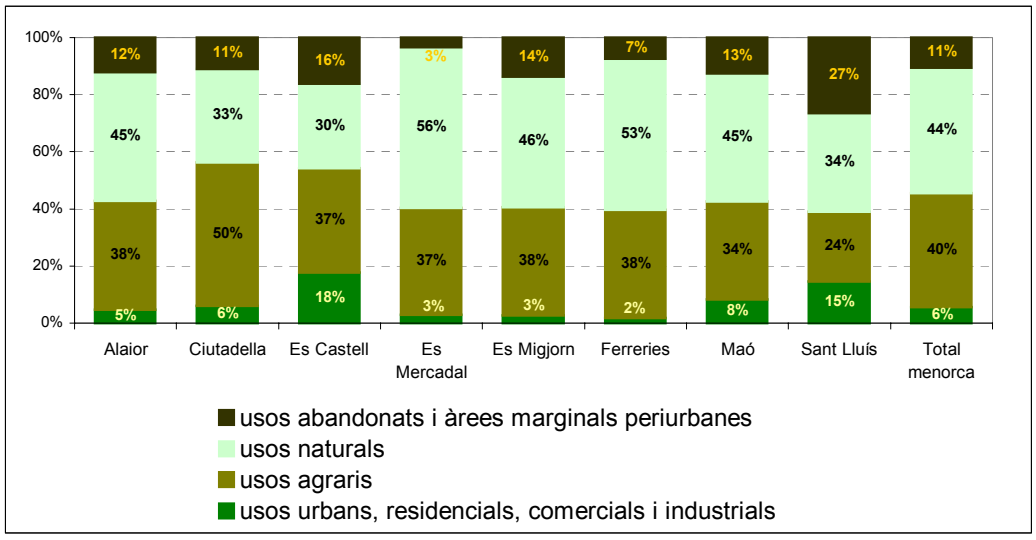

Gràfic 1. Superfícies dels diferents tipus d'usos del sòl presents a Menorca. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **a) 5,6% b) 39,8% c) 43,9% d) 10.6% (2002)**

Tendència actual >> -

Tendència desitjada >>

a) Augment lleuger al ritme previst del PTI
b) No disminució
c) No disminució
d) Lleugera disminució

Interpretació:

No es interpretar l'evolució d'aquest indicador, ja que el mapa d'usos del sol de Menorca de 1995, es va elaborar a una escala diferent, de la que s'ha utilitzat per elaborar el mapa de cobertes de 2002 i per tant les dades extretes d'aquests dos mapes no són comparables. S'haurà d'esperar a la pròxima actualització d'aquest mapa per poder establir les diferents tendències seguides per cada tipus d'ús.

Observacions:

Més que la superfície agrària, la coberta ocupada per bosc o l'ocupada per assentaments urbans, aquest càlcul indica en un sentit més ampli a que es dedica cada part del territori.

Aquest mapa s'ha elaborat a partir de les ortofotografies aèries de 2002, tot i que el treball de comprovació al camp es va allargar fins a finals de 2006, sempre però en funció del que hi havia el 2002.

Taules i gràfics

	Usos urbans, residencials, comercials i industrials	Usos agraris	Usos naturals	Usos abandonats i àrees marginals periurbanes
Alaior	4,6%	38,2%	45,0%	12,2%
Ciutadella	6,0%	50,3%	32,7%	11,0%
Es Castell	17,6%	36,6%	29,7%	16,1%
Es Mercadal	3,0%	37,3%	56,4%	3,4%
Es Migjorn	2,6%	38,1%	45,7%	13,7%
Ferreries	1,8%	37,7%	52,9%	7,5%
Maó	8,2%	34,3%	44,9%	12,6%
Sant Lluís	14,6%	24,5%	34,4%	26,5%
Menorca	**5,6%**	**39,8%**	**43,9%**	**10,6%**

Taula 1.Superfície dels diferents usos del sòl existents a Menorca. Any 2002. Font i elaboració: OBSAM

Tipus d'usos	Codi ús	Nomenclatura
Usos urbans, residencials, comercials i industrials	A1	Nuclis de població
	A2	Nuclis turístics
	A4	Hortals d'oci i cases residencials
	A5	Ús industrial i comercial
	A6	Activitats extractives (canteres)
	A7	Sistemes generals (vies de comunicació)
	A8	Àrees de lleure
	A10	Equipaments públics i privats
	C3/A5	Masses d'aigua per a ús industrial
Usos agraris	A3	Nuclis i construccions agrícoles
	A3/A9	Construccions agrícoles abandonades
	B1	Ús agrícola extensiu
	B1/C1	Ús agrícola extensiu amb vegetació natural
	B2	Ús agrícola intensiu
	B3	Àrees marginals agrícoles
	C3/B2	Masses d'aigua per a ús agrícola intensiu
Usos naturals	C1	Vegetació natural
	C2	Àrees naturals sense vegetació
	C3	Masses d'aigua
	C3/C1	Masses d'aigua amb vegetació natural
Usos abandonats i àrees marginals periurbanes	A4/A9	Cases residencials abandonades
	A5/A9	Ús industrial i comercial abandonat
	A5/C1	Àrees marginals periurbanes
	A6/A9	Activitats extractives abandonades
	A7/A9	Vies de comunicació abandonades
	A8/A9	Àrees de lleure abandonades
	A10/A9	Equipaments abandonats
	B3/C1	Terres de cultiu abandonades i pastures

Taula 2. Metodològica. Codis i categories. Font i elaboració: OBSAM

2.2.2. CONSUM URBÀ D'AIGUA (I.N.O)

Definició: Mesura les extraccions d'aigua per a usos urbans, inclou els usos domèstics, turístics i industrials. No queden compresos els consums dels habitatges aïllats o indústries que s'abasten de pou propi, ni el consum agrícola.

Unitats: m^3.

Mètode de càlcul: Lectura comptadors dels pous de les empreses distribuïdores.

Periodicitat de càlcul: Anual.

Àmbit territorial: Insular i municipal.

Font: Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear, ajuntaments de Maó, Es Castell, Sant Lluís, Alaior, Es Mercadal, Ferreries, Es Migjorn Gran, Ciutadella de Menorca, SOREA, Aigües St. Lluís, Binissafuller Rotters, INIMA, Son Parc de Menorca SA, S'Algar Hotels, AgriturSA, Dimox SL, FerneSA.

Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

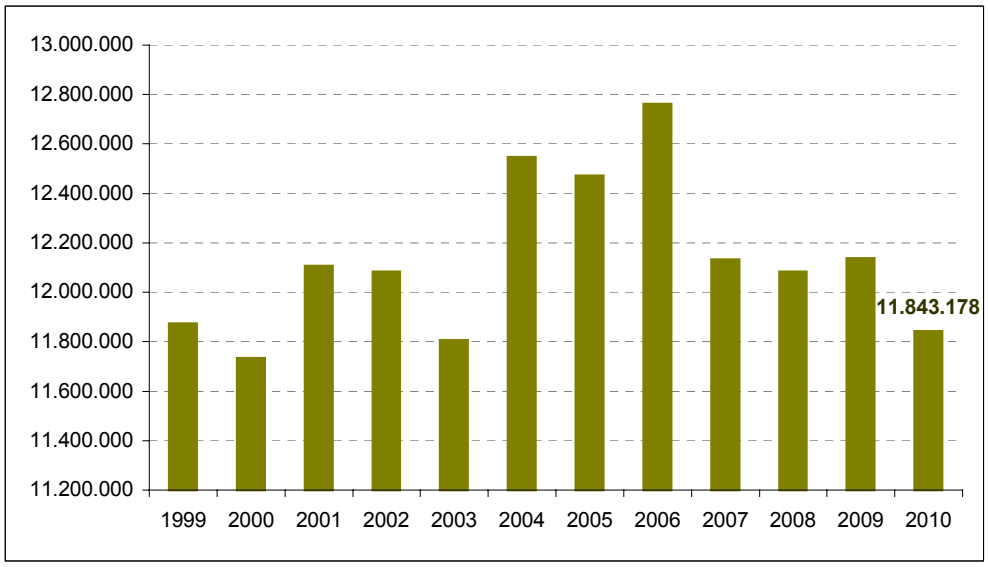

Gràfic 1.Consum urbà d'aigua. Anys 1999 - 2010. Font: Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear, ajuntaments de Maó, Es Castell, Sant Lluís, Alaior, Es Mercadal, Ferreries, Es Migjorn Gran, Ciutadella de Menorca, SOREA, Aigües St. Lluís, Binissafuller Rotters, INIMA, Son Parc de Menorca SA, S'Algar Hotels, AgriturSA, Dimox SL, FerneSA. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **11.843.178 m^3** **(2010)**

Tendència actual >> Disminució.

Tendència desitjada >> Disminució. El PTI a l'apartat 6.7.1 de la memòria d'ordenació fa esment a l'estalvi de recursos hídrics. El

Pla hidrològic de Balears fa una assignació de recursos per al 2015 i limita l'extracció a 14,09 Hm^3 dels quals 10,93 correspondrien a consum urbà i 3,16 a agrícola (art.49 PHB).

Interpretació:

Des de l'any 1999 fins el 2006 el consum d'aigua experimentà una tendència a l'augment, a partir de llavors ha experimentat una tendència general a la disminució. Tot i així encara es superen lleugerament els llindars de 10,93 Hm3 d'extracció d'aigua de l'aqüífer que marca el pla hidrològic per al 2015.

El major consum es produeix a Ciutadella i a Maó, en canvi, els municipis amb menor consum són es Migjorn Gran i Ferreries.

Taules i gràfics

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
MAÓ	2.217.201	2.281.671	2.414.267	2.338.947	2.352.119	2.443.918	2.580.914	2.694.968	2.637.110	2.379.212	2.257.587	2.213.865
ALAIOR	1.123.994	1.046.047	1.068.997	1.067.997	1.222.172	1.236.665	1.211.640	1.220.693	1.150.573	1.018.980	1.012.854	974.071
ES CASTELL	672.790	645.198	634.306	632.709	606.396	617.786	626.791	668.548	585.692	604.124	601.587	547.087
SANT LLUIS	1.309.396	1.340.759	1.368.148	1.334.529	1.415.478	1.466.090	1.454.601	1.622.371	1.430.259	1.297.653	1.324.256	1.305.193
ES MERCADAL	1.426.396	1.427.495	1.546.860	1.587.152	1.774.480	1.607.675	1.616.046	1.827.780	1.745.220	1.835.961	1.814.456	1.739.316
ES MIGJORN GRAN	257.768	270.899	270.554	272.202	280.405	352.002	313.227	335.789	318.980	319.909	314.976	348.482
FERRERIES	305.595	317.861	311.569	300.888	334.920	355.791	349.852	351.108	356.368	355.640	341.593	363.331
CIUTADELLA	4.560.680	4.402.640	4.491.672	4.549.617	4.486.208	4.465.593	4.318.767	4.039.834	3.908.944	4.271.130	4.469.951	4.351.833
TOTAL	11.873.820	11.732.570	12.106.374	12.084.040	12.472.179	12.545.520	12.471.838	12.761.091	12.133.146	12.082.609	12.137.260	11.843.178

Taula 1. Volum extret anual per municipis. Anys 1999 - 2010. Font: Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear, ajuntaments de Maó, Es Castell, Sant Lluís, Alaior, Es Mercadal, Ferreries, Es Migjorn Gran, Ciutadella de Menorca, SOREA, Aigües St. Lluís, Binissafuller Rotters, INIMA, Son Parc de Menorca SA, S'Algar Hotels, AgriturSA, Dimox SL, FerneSA. Elaboració: OBSAM.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
GENER	614.284	644.247	637.232	638.080	665.646	662.179	678.964	627.723	690.600	663.415	661.058	637.453
FEBRER	573.575	586.992	601.607	636.766	606.931	648.765	569.018	613.825	607.764	705.999	606.273	607.858
MARÇ	709.320	707.861	678.260	642.302	663.151	657.837	655.412	693.090	716.210	719.364	702.260	685.508
ABRIL	931.174	878.579	921.382	932.679	929.454	862.074	924.160	895.314	842.645	800.168	815.432	867.797
MAIG	1.066.132	1.072.647	1.053.444	1.069.272	1.111.423	1.055.249	1.170.019	1.209.189	1.114.079	1.074.579	1.025.005	936.630
JUNY	1.247.968	1.269.947	1.272.338	1.282.323	1.327.329	1.352.215	1.414.178	1.433.501	1.328.213	1.183.321	1.343.822	1.218.682
JULIOL	1.594.541	1.521.202	1.558.744	1.566.127	1.669.650	1.617.256	1.648.095	1.645.891	1.570.271	1.556.521	1.578.804	1.567.618
AGOST	1.549.564	1.533.622	1.638.066	1.615.634	1.733.892	1.754.172	1.708.607	1.735.029	1.581.285	1.720.341	1.768.221	1.791.248
SETEMBRE	1.284.194	1.295.479	1.394.564	1.391.001	1.358.994	1.478.329	1.363.032	1.388.683	1.353.607	1.311.821	1.376.062	1.325.438
OCTUBRE	939.938	909.782	936.006	985.589	997.198	1.044.112	964.082	995.820	918.927	903.857	890.056	877.388
NOVEMBRE	717.715	681.771	775.652	717.756	748.946	781.137	717.562	811.131	707.552	785.218	743.662	685.655
DESEMBRE	645.416	630.440	639.079	606.512	659.565	632.194	658.709	711.895	701.993	658.005	626.607	641.904
TOTAL	11.873.820	11.732.570	12.106.374	12.084.040	11.806.533	12.545.520	12.471.838	12.761.091	12.133.146	12.082.609	12.137.260	11.843.178

Taula 2. Volum extret mensual. Font: Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear, ajuntaments de Maó, Es Castell, Sant Lluís, Alaior, Es Mercadal, Ferreries, Es Migjorn Gran, Ciutadella de Menorca, SOREA, Aigües St. Lluís, Binissafuller Rotters, INIMA, Son Parc de Menorca SA, S'Algar Hotels, AgriturSA, Dimox SL, FerneSA. *Elaboració: OBSAM.*

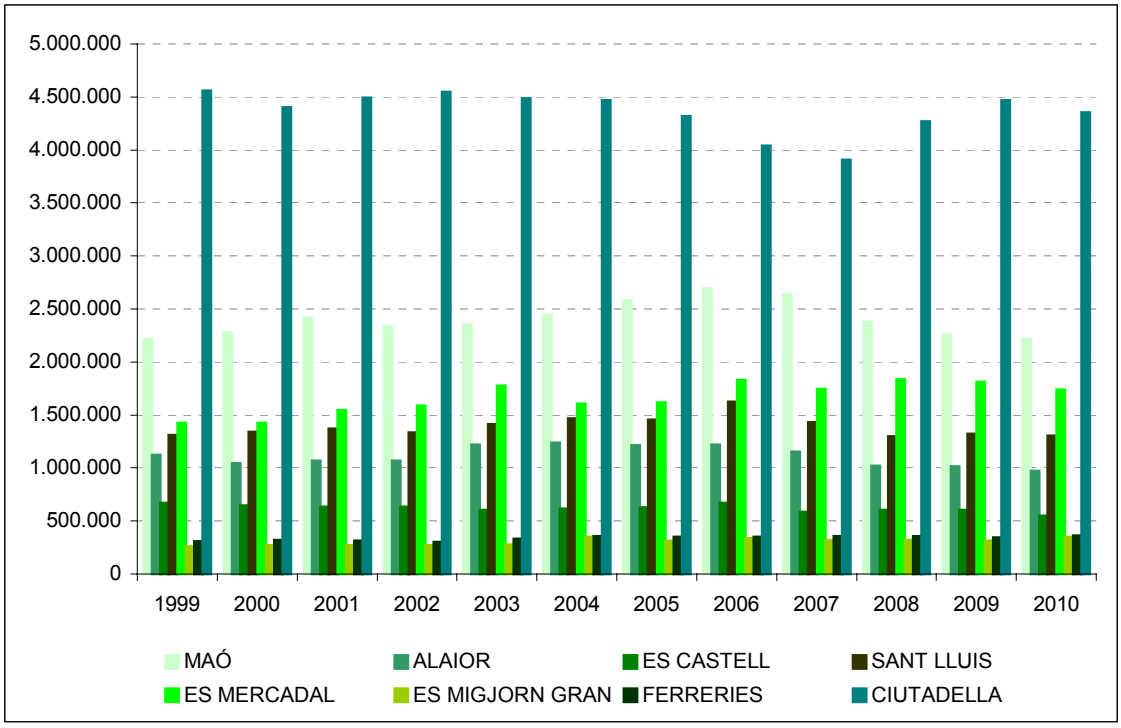

Gràfic 2. Volum d'aigua extret anualment per municipis. Anys 1999-2010. Font: Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear, ajuntaments de Maó, Es Castell, Sant Lluís, Alaior, Es Mercadal, Ferreries, Es Migjorn Gran, Ciutadella de Menorca, SOREA, Aigües St. Lluís, Binissafuller Rotters, INIMA, Son Parc de Menorca SA, S'Algar Hotels, AgriturSA, Dimox SL, FerneSA. Elaboració: OBSAM.

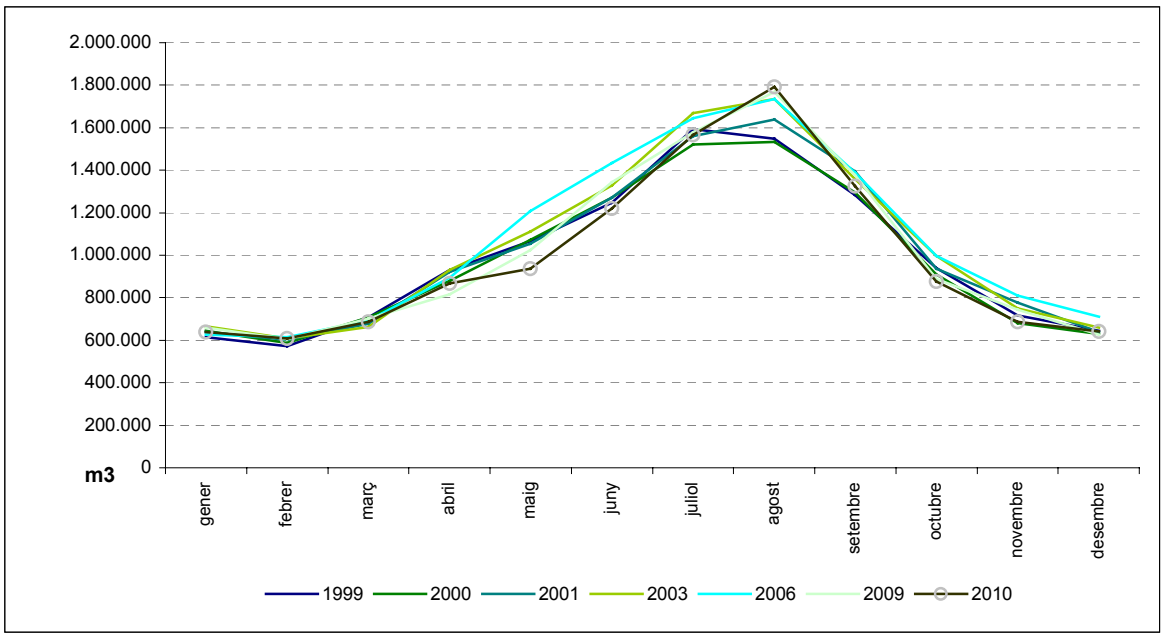

Gràfic 3. Volum d'aigua extret mensualment per municipis. Anys 1999-2010. Font: Direcció General de Recursos Hídrics del Govern Balear, ajuntaments de Maó, Es Castell, Sant Lluís, Alaior, Es Mercadal, Ferreries, Es Migjorn Gran, Ciutadella de Menorca, SOREA, Aigües St. Lluís, Binissafuller Rotters, INIMA, Son Parc de Menorca SA, S'Algar Hotels, AgriturSA, Dimox SL, FerneSA. Elaboració: OBSAM.

2.2.3. CONSUM URBÀ D'AIGUA PER HABITANT (I.O)

Definició:	Mesura el consum urbà d'aigua per càpita per a la població de dret i de fet. Inclou els usos domèstics, turístics i industrials. Es calcula a partir de les dades d'extracció de pous.
Unitats:	l/hab/dia.
Mètode de càlcul:	Consum per càpita població de dret = volum extret/població dret. Consum per càpita població de fet = volum extret/població de fet.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: OBSAM.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

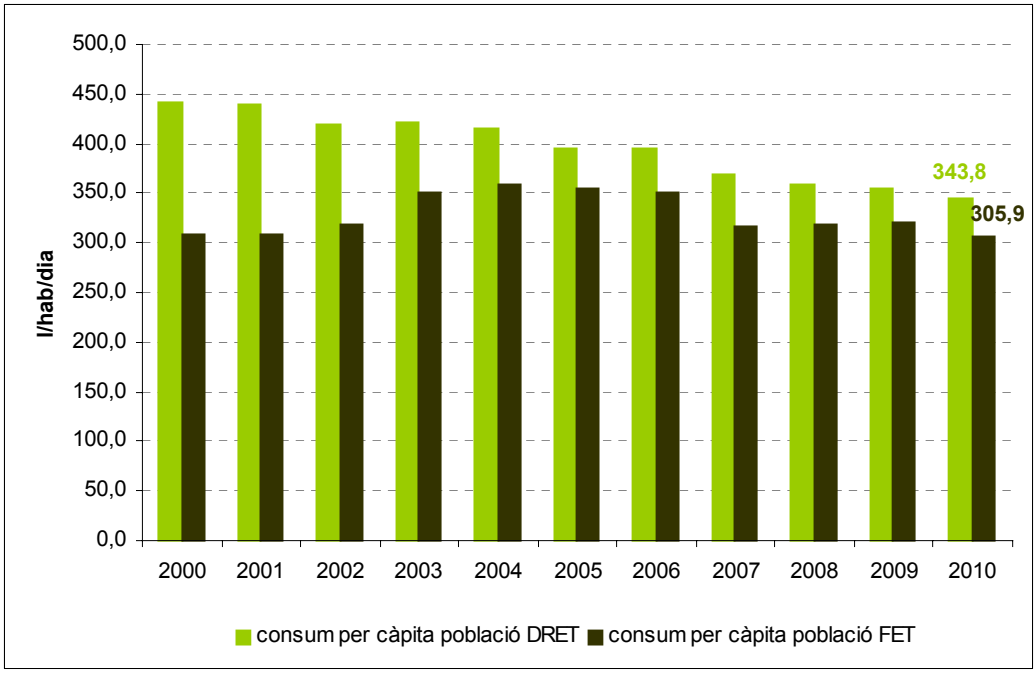

Gràfic 1.Consum per càpita per a la població de dret i de fet 2000-2010. Font i elaboració: OBSAM.

Valor més recent:

Consum càpita mitjà pobl. dret =
343,8 l/hab.dret/dia (2010)
Consum càpita mitjà pobl. fet =
305,9 l/hab.fet/dia (2010)

Tendència actual >> Disminució per a tots dos casos.
Tendència desitjada >> Disminució. A l'apartat 6.7.1 de la memòria d'ordenació del PTI es fa referència a l'estalvi de recursos hídrics i remet a la normativa del Pla Hidrològic de Balears

vigent. Aquest marca una dotació màxima per habitant de 270l per l'horitzó 2015 (art.30 PHB).

Interpretació:

El consum d'aigua per càpita mitjà per a la població de dret ha seguit una tendència a la disminució al llarg del període ja que la població empadronada a l'illa augmenta en major grau que el consum urbà d'aigua. Mirant l'indicador per població de fet, és a dir, dividint el consum d'aigua per la població real que hi ha damunt l'illa, veiem com la tendència va ser a l'augment fins el 2007 i ha canviat a una disminució a partir d'aquell moment i fins a l'actualitat. Això s'ha experimentat a gairebé tots els municipis de l'illa. Tot i així, queda lluny l'objectiu dels 270 l/hab/dia que marca el PHB per a l'any 2015.

Observacions:

Extracció = facturació + pèrdues + cabals no facturats.

Taules i gràfics

Població fet l/hab/dia		Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	Sant Lluís	MENORCA
1999	T.B	435,1	431,4	339,4	228,5	276,2	701,9	399,4	542,5	384,8
	T.A	260,0	377,7	318,3	194,6	242,5	383,7	274,3	418,8	327,1
	anual	312,1	394,7	327,0	209,4	256,6	444,3	299,8	451,9	346,4
2000	T.B	342,5	385,3	311,4	168,2	214,8	627,7	391,0	528,6	326,3
	T.A	238,5	388,9	300,2	131,2	207,3	364,7	257,3	381,3	300,6
	anual	271,3	388,3	305,1	143,9	210,4	419,3	282,8	420,7	309,5
2001	T.B	329,5	347,3	272,2	154,8	222,7	736,1	315,2	568,4	320,4
	T.A	235,7	373,3	285,4	118,2	224,7	400,4	245,7	389,6	302,9
	anual	265,2	365,0	279,8	130,7	223,8	473,7	261,3	437,8	308,8
2002	T.B	292,8	372,6	317,6	171,5	219,9	710,8	285,5	571,2	323,7
	T.A	262,3	399,9	283,8	112,2	222,5	411,6	287,4	394,2	316,9
	anual	271,9	391,3	298,0	132,3	221,4	472,7	287,0	440,6	319,3
2003	T.B	358,4	417,3	308,0	180,6	252,3	894,7	307,2	560,9	364,4
	T.A	316,0	404,2	303,0	146,2	238,1	491,9	275,7	445,0	344,4
	anual	329,3	408,3	304,8	158,3	244,0	570,5	282,6	473,9	351,0
2004	T.B	330,5	379,6	290,6	196,1	286,0	749,4	564,8	472,9	360,0
	T.A	326,7	376,1	288,2	228,7	283,3	475,7	318,0	476,3	357,6
	anual	328,3	377,6	289,2	215,4	284,5	538,4	375,9	475,9	358,7
2005	T.B	349,3	355,5	295,7	211,1	297,1	718,4	406,9	466,4	353,3
	T.A	348,8	370,0	295,1	210,5	281,1	481,4	302,0	461,8	355,1
	anual	349,0	365,4	295,3	210,8	287,7	533,1	323,9	462,9	354,5
2006	T.B	352,0	344,1	311,7	211,2	273,5	835,2	392,0	489,8	348,7
	T.A	337,5	337,3	313,8	221,0	264,6	557,7	369,9	510,3	352,7
	anual	342,0	339,5	312,8	216,9	268,4	619,2	375,1	504,2	351,2
2007	T.B	294,1	312,9	265,8	220,6	265,5	692,3	350,0	360,0	312,3
	T.A	296,7	317,0	261,9	197,8	239,8	494,6	341,0	435,0	318,8
	anual	295,8	315,6	263,5	206,9	251,1	540,8	343,1	413,0	316,4
2008	T.B	243,4	339,7	277,8	220,4	230,6	820,6	305,2	346,1	309,1
	T.A	266,6	342,7	277,4	200,4	221,0	650,0	343,8	365,2	322,2
	anual	259,2	341,9	277,7	208,7	225,3	698,1	334,9	360,0	317,5

Població fet l/hab/dia		Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	Sant Lluís	MENORCA
2009	T.B	242,8	326,9	275,2	185,4	215,1	735,4	309,5	289,9	290,3
	T.A	356,7	385,7	273,8	212,9	203,2	589,9	308,0	392,2	339,5
	anual	311,7	364,5	274,3	201,1	208,4	627,8	308,4	359,5	320,8
2010	T.B	235,6	339,3	227,0	181,5	206,3	680,7	198,4	275,8	**282,4**
	T.A	282,0	360,8	238,7	194,8	214,5	532,4	359,2	375,4	**320,3**
	anual	266,0	352,9	233,7	189,1	210,8	573,3	307,6	344,8	**305,9**

Taula 1. Consum d'aigua per càpita població de fet 2000 - 2010. Font i elaboració: OBSAM.
Nota: T.B = Temporada Baixa (de gener a abril, novembre i desembre). T.A = Temporada alta (de maig a octubre).

Població dret l/hab/dia		Maó	Alaior	Es Castell	Sant Lluís	Mercadal	Es Migjorn	Ferreries	Ciutadella	MENORCA
2000	T.B	227,3	308,6	237,4	558,2	781,6	336,4	171,4	338,4	313,8
	T.A	311,1	465,7	305,6	1.108,80	1.730,50	951,5	256,8	710,8	568,2
	anual	**269,6**	**387,8**	**271,8**	**835,8**	**1.260,00**	**646,5**	**214,4**	**526,2**	**442**
2001	T.B	231,2	299,8	216,8	569,4	886,5	332,4	167,3	319,5	312,1
	T.A	319,4	461,1	302,7	1.047,20	1.700,40	894,3	245	715,4	566,8
	anual	**275,7**	**381,2**	**260,1**	**810,3**	**1.296,80**	**615,7**	**206,5**	**519,1**	**440,5**
2002	T.B	221,3	249,2	223	510,1	762,7	286,4	171,1	309,9	292,7
	T.A	287	482,1	275,5	973	1.692,00	925	215,3	694,6	545,6
	anual	**254,4**	**366,6**	**249,5**	**743,4**	**1.231,10**	**608,3**	**193,4**	**503,8**	**420,2**
2003	T.B	215,4	281,4	189,8	445,8	823	305,2	171,8	311,6	291,3
	T.A	278,5	533,5	282,7	1.036,40	1.829,70	953	255,3	653,2	549,6
	anual	**247,2**	**408,5**	**236,6**	**743,5**	**1.330,50**	**631,8**	**213,9**	**483,8**	**421,5**
2004	T.B	215,4	266,1	195,4	395,3	730,9	523	168,5	298,6	282,9
	T.A	288,7	547,2	282,9	1.084,80	1.554,00	957,1	280	637,1	544,4
	anual	**252,3**	**407,8**	**239,5**	**742,9**	**1.145,80**	**741,8**	**224,7**	**469,2**	**414,8**
2005	T.B	221,4	255,4	185,1	374,9	622,5	325,1	176,5	275,8	268
	T.A	289,1	508,1	275,8	979,1	1.466,40	888,4	256,9	598,9	518,5
	anual	**255,6**	**382,8**	**230,8**	**679,5**	**1.047,90**	**609,1**	**217,1**	**438,7**	**394,3**
2006	T.B	228,5	244,7	203,1	393,4	672,5	300,2	173,9	265	271,9
	T.A	300,3	501,9	286,3	1.039,20	1.543,90	918,9	255,3	538,6	516,7
	anual	**264,7**	**374,4**	**245**	**719**	**1.111,80**	**612,1**	**214,9**	**402,9**	**395,3**
2007	T.B	238,6	226,4	180	310,8	596,8	273,1	185,5	259,8	261,2
	T.A	272	474,2	240,2	906,2	1.373,50	873,4	242	502,7	473,8
	anual	**255,4**	**351,3**	**210,3**	**610,9**	**988,3**	**575,7**	**214**	**382,2**	**368,4**
2008	T.B	208,7	190	183,9	294,8	652,9	261,9	185,1	284,5	258,9
	T.A	242	419,5	244,2	762	1.301,30	884,7	236,6	529	455,7
	anual	**225,5**	**305,7**	**214,3**	**530,3**	**979,7**	**575,9**	**211**	**407,8**	**358,1**
2009	T.B	192,9	184,9	181,6	268,3	585,1	324,2	158,7	273,9	244,4
	T.A	231,6	412,8	235,7	764,6	1.287,90	805,1	241,5	563,6	461,9
	anual	**212,4**	**299,8**	**208,8**	**518,5**	**939,4**	**566,6**	**200,4**	**420**	**354,1**
2010	T.B	182,8	174,1	155,1	246	585,4	260,9	183,1	288,6	241,5
	T.A	234,3	392	222,6	742,7	1.175,30	974	247,3	524,8	444,4
	anual	**208,8**	**283,9**	**189,1**	**496,4**	**882,8**	**620,4**	**215,5**	**407,7**	**343,8**

Taula 2. Consum d'aigua per càpita població de dret 2000 - 2010. Font i elaboració: OBSAM.
Nota: TB = Temporada Baixa (de gener a abril, novembre i desembre). TA = Temporada alta (de maig a octubre).

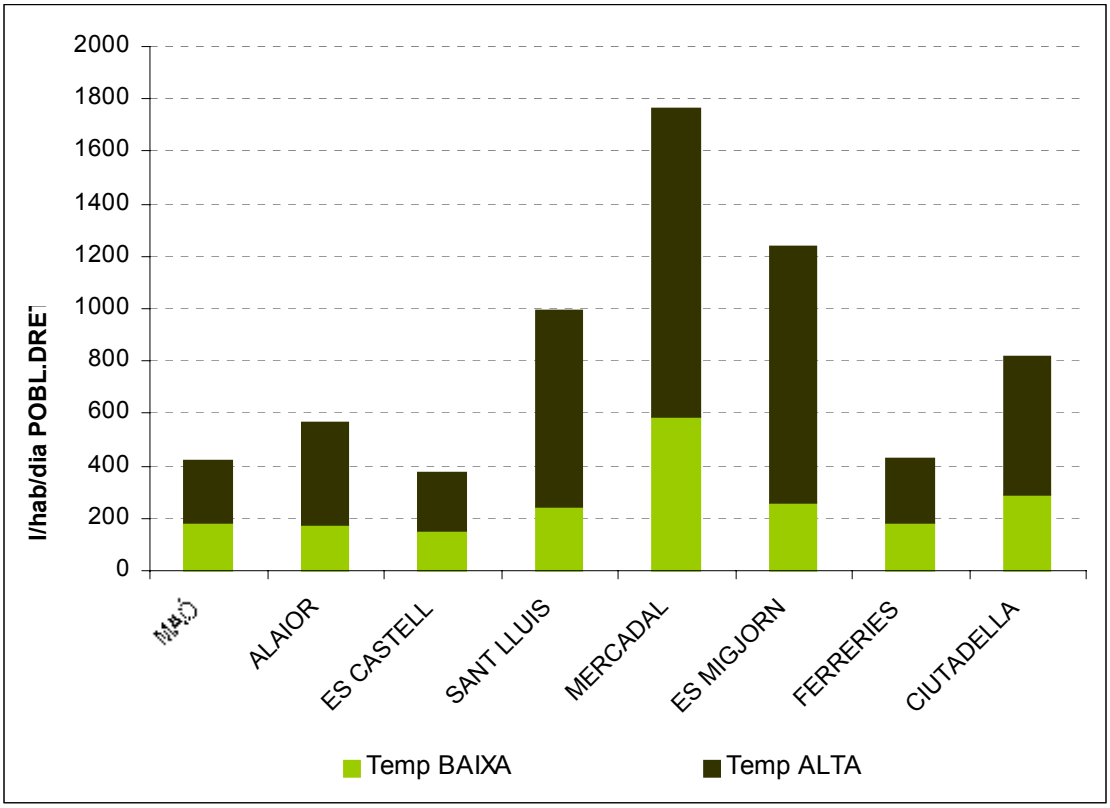

Gràfic 2. Consum de la població de dret per temporada alta i temporada baixa. Any 2010. Font i elaboració: OBSAM.

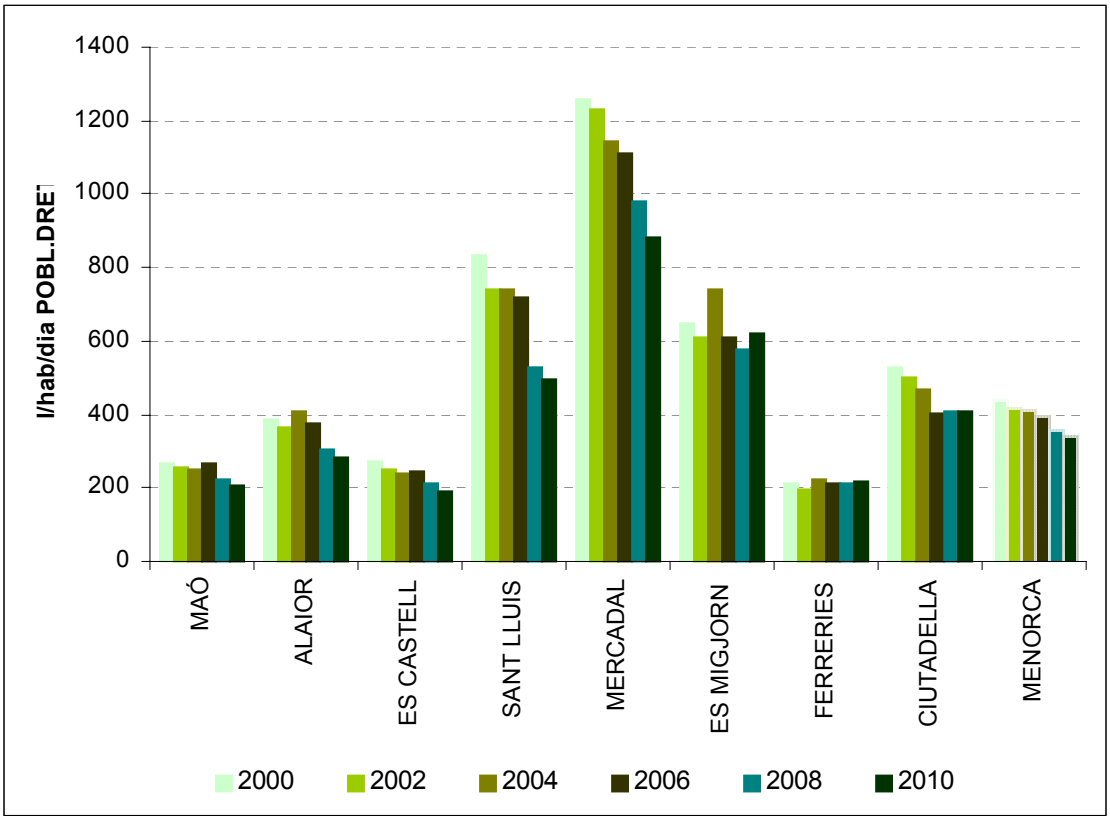

Gràfic 3. Consum per a la població de dret als municipis de l'illa. Font i elaboració: OBSAM.

2.2.4. CONSUM FINAL D'ENERGIA PER CÀPITA (I.O)

Definició: Mesura el consum final d'energia en relació a la població de dret i de fet.

Unitats: TEPs/hab/any.

Mètode de càlcul: Consum final energia pobl dret = consum final energia/pobl dret.
Consum final energia pobl fet = consum final energia/pobl fet.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: CLH, Gas Menorca, REPSOL-GAS, AENA, GESA, DG Energia Govern Balear.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

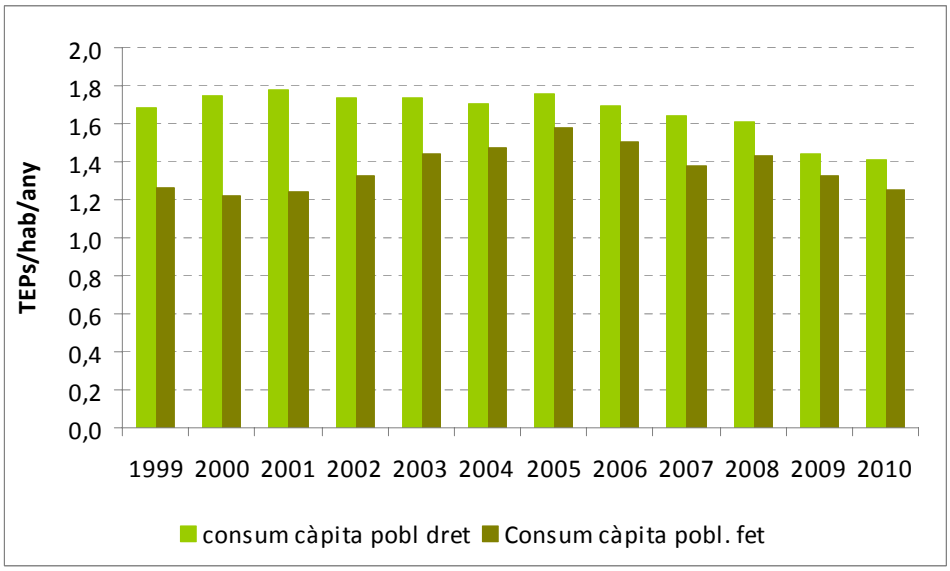

Gràfic 1. Consum final d'energia per càpita. Fonts: CLH, Gas Menorca, REPSOL-GAS, AENA, GESA, DG Energia Govern Balear. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **1,26 TEPs hab fet/any**
1,41 TEPs hab dret/any **(2010)**

Tendència actual >> Disminució per habitants de dret i de fet

Tendència desitjada >> Disminució en ambdós casos. El PTI aposta augmentar l'eficiència energètica d'acord amb el Pla Director Sectorial Energètic de les Balears (propostes d'ordenació apartat 6.5 però sense normativa específica). Això suposa una disminució de la demanda sense afectar el submistrament dels serveis. El PDSE fa referència a una disminució de la intensitat energètica en un 1% anual.

Interpretació:

El consum d'energia per càpita per habitant de dret a Menorca es va mantenir més o manco estable de l'any 1999 fins el 2005, a partir d'aquí va començar a disminuir lleugerament. Per a la població de fet la tendència va ser a l'augment fins l'any 2005 i després, igualment ha experimentat una tendència a la disminució. La principal causa és una disminució important dels consums de combustibles líquids a partir del 2005. També experimenta una clara tendència al descens, tot i que en menor grau, el consum de gasos liquats (butà i propà). L'energia elèctrica, en canvi, continua la tendència a l'augment exceptuant l'any 2009 quan davalla lleugerament.

Comparant els consums per càpita de Menorca amb altres territoris, ens trobem amb un major consum a Menorca que a la mitjana de Balears però menor que les mitjanes espanyoles i europees.

L'energia a Menorca és un recurs amb una forta demanda i amb molta dependència de l'exterior. El consum d'energia a l'illa està caracteritzat per l'elevat consum d'energia elèctrica, que prové de centrals tèrmiques que s'alimenten de combustibles fòssils. Una part important d'aquesta energia es transportada des de Mallorca. La tendència desitjable és una substitució progressiva cap a fonts d'energia renovables.

Observacions:

Taules i gràfics

Unitats: TEPs	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Energia final consumida (TEP)	119.299,0	126.737,7	133.963,4	137.166,0	140.833,5	141.159,3	152.527,6	150.044,8	144.897,6	148.886,7	135.451,3	133.099,8
Consum càpita fet	1,27	1,22	1,25	1,32	1,45	1,47	1,58	1,51	1,38	1,44	1,32	1,26
Consum càpita dret	1,68	1,74	1,78	1,74	1,74	1,70	1,76	1,70	1,64	1,61	1,44	1,41

Taula 1. Energia final per càpita consumida a Menorca. Fonts: *CLH, Gas Menorca, REPSOL-GAS, AENA, GESA, DG Energia Govern Balear. Elaboració: OBSAM.*

Unitats: TEPs	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gasos liquats	7.104,5	6.904,6	7.055,4	7.132,6	6.864,9	7.359,3	7.360,7	6.578,5	6.428,3	5.996,5	6.031,4	6.297,3
Combustible líquid	80.657,0	87.228,2	91.832,8	92.458,6	94.601,7	93.165,4	102.109,3	99.398,8	93.347,7	95.679,7	82.754,2	78.994,3
Electricitat procedent energies alternatives	0,0	0,0	0,0	1,7	2,0	324,1	470,9	423,6	493,8	790,7	1.089,1	1.154,8
Electricitat	31.537,6	32.604,9	35.075,3	37.573,1	39.365,0	40.310,5	42.586,7	43.643,9	44.627,9	46.419,8	45.576,6	46.653,4
TOTAL	**119.299,04**	**126.737,71**	**133.963,38**	**137.165,99**	**140.833,53**	**141.159,28**	**152.527,64**	**150.044,80**	**144.897,61**	**148.886,75**	**135.451,31**	**133.099,8**

Taula 2. Energia final consumida a Menorca en TEPs. Fonts: CLH, Gas Menorca, REPSOL-GAS, AENA, GESA, DG Energia Govern Balear. *Elaboració: OBSAM.*

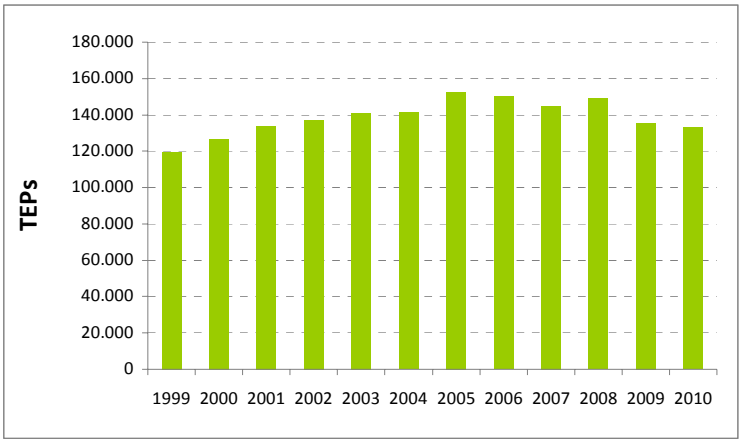

Gràfic 2 Energia final total consumida a Menorca 1990-2010. Fonts: CLH, Gas Menorca, Ignacio Moll, REPSOL-GAS, AENA, GESA, DG Energia Govern Balear. *Elaboració: OBSAM.*

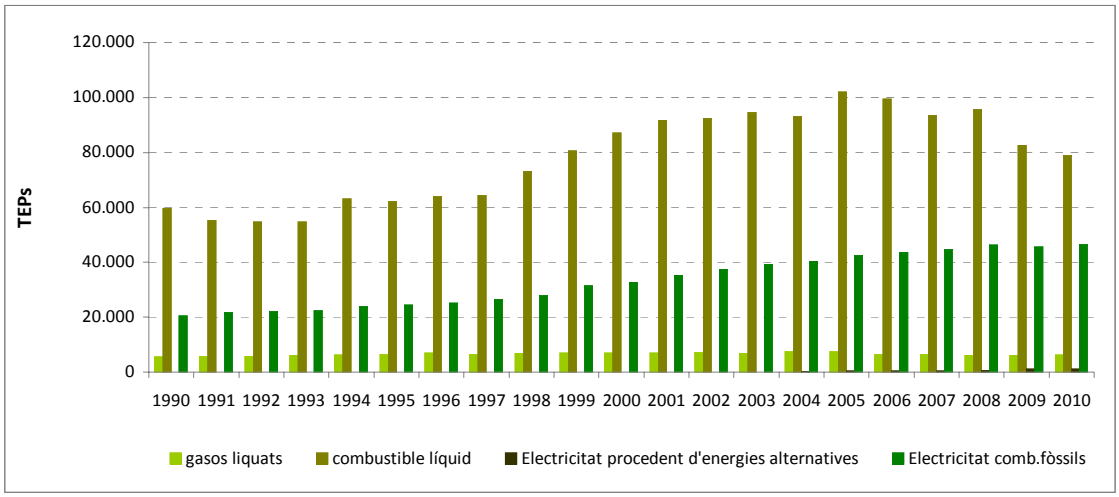

Gràfic 3. Energia final consumida a Menorca 1999-2010. Fonts: CLH, Gas Menorca, REPSOL-GAS, AENA, GESA, DG Energia Govern Balear. *Elaboració: OBSAM.*

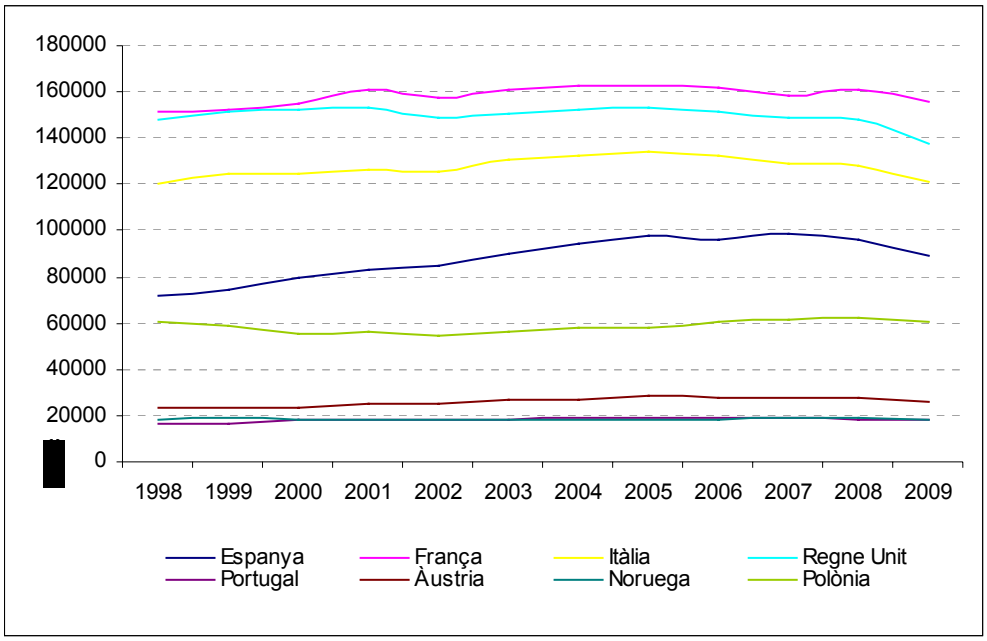

Gràfic 4. Energia final consumida a diferents països europeus. 1998 - 2009. Font: EUROSTAT. Elaboració: OBSAM.

2.2.5. EMISSIONS DIRECTES DE CO_2 A L'ATMOSFERA (I.N.O)

Definició: Emissions directes de CO_2 a l'atmosfera per habitant de dret i de fet. No es consideren les emissions generades per la producció de bens importants a l'illa ni es resten les emissions generades per bens exportats.

Unitats: Tones de CO_2 hab/any.

Mètode de càlcul: Emissions de CO_2 /hab dret = emissions de CO_2/pobl dret.
Emissions de CO_2/hab fet = emissions de CO_2/pobl fet.
Es calcula a partir de les xifres de l'indicador anterior.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: CLH, Gas Menorca, Ignacio Moll Pons S.A, REPSOL-GAS S.A, AENA, GESA.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

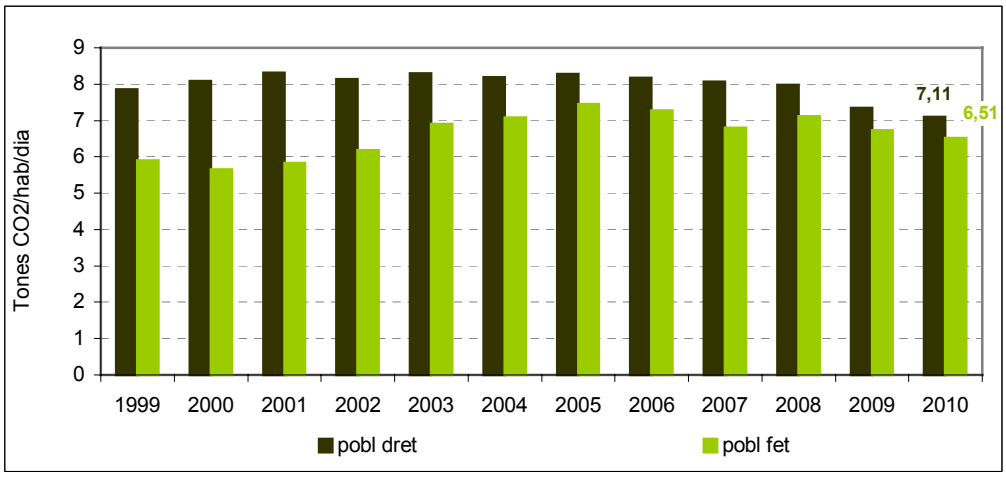

Gràfic 1. Emissions directes de CO_2 a Menorca per càpita. Població de dret i de fet. Fonts: CLH, Gas Menorca, Ignacio Moll Pons S.A, REPSOL-GAS S.A, AENA, GESA. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **7,11 Tones/hab dret/dia**
6,51 Tones/hab fet/any **(2010)**

Tendència actual >> Disminució per habitants de dret i lleuger augment per habitants de fet.

Tendència desitjada >> Disminució en ambdós casos.

Interpretació:

Tenint en compte l'any 1990 com a any de referència, vam passar d'unes emissions de 395.223 Tones de CO_2 emeses, a un total de 733.066 tones l'any 2008, el que suposava un augment del 86% respecte de l'any 1990. A partir d'aquí van començar a davallar trobant-nos amb unes emissions anuals l'any 2010 de 667.349, el que suposa un augment del 69% respecte 1990. El compromís d'Espanya dins del protocol de Kioto era d'un augment màxim del 15% de les emissions respecte del 1990. Per tant, si suposem que aquest percentatge s'hauria d'aplicar de manera equitativa a tot l'Estat, veiem que

l'any 1996 ja vam superar els límits marcats per Kioto i la tendència ha estat seguir augmentant aquestes emissions tot i que els últims anys les tendències s'han invertit i les emissions han davallat lleugerament respecte els anys anteriors. Amb el II pla d'assignació d'emissions 2008-2012 aprovat pel Govern d'Espanya l'any 2006, el compromís passa a ser d'un augment del 37% respecte 1990 i la resta es reduirà mitjançant la compra de drets d'emissió i altres mecanismes de flexibilitat que contempla el protocol de Kioto.
Les emissions de CO_2 per càpita a Menorca es troben lleugerament per sota de la mitjana europea i espanyola.

Observacions:

Veure metodologia a l'indicador Emissions directes de CO_2 2010 que es troba al web de l'OBSAM.

Taules i gràfics

TonesCO_2/hab/any	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Emissions càpita dret	7,86	8,08	8,31	8,13	8,30	8,19	8,28	8,18	8,07	7,97	7,34	7,11
Emissions càpita fet	5,91	5,66	5,82	6,18	6,91	7,09	7,45	7,27	6,80	7,11	6,73	6,51

Taula 1.Tones de diòxid de carboni per càpita emeses anualment. Font: CLH, Gas Menorca, Ignacio Moll Pons S.A, REPSOL-GAS S.A, AENA, GESA. Elaboració: OBSAM.

Tones CO_2	1990	1993	1997	2000	2003	2005	2006	2007	2008	2009	2010
JETA-1	54.271,6	42.587,9	52.921,7	83.755,5	78.974,6	82.444,4	81.897,5	66.929,8	75.077,0	47.808,0	46.862,6
Gasos i combustibles	140.645,9	137.749,1	157.818,9	192.664,9	219.614,8	233.426,7	231.172,4	227.792,8	226.774,4	214.646,3	205.081,3
Electricitat	200.305,2	211.805,4	250.684,2	311.311,1	374.096,1	401.647,7	410.374,7	418.626,8	435.214,9	427.170,2	415.405,1
TOTAL	**395.222,7**	**392.142,5**	**461.424,8**	**587.731,5**	**672.685,6**	**717.518,8**	**723.444,6**	**713.349,5**	**737.066,3**	**689.624,5**	**667.349,0**

Taula 2. Emissions de CO_2 a Menorca en funció de la font. 1990-2010 Font: CLH, Gas Menorca, Ignacio Moll Pons S.A, REPSOL-GAS S.A, AENA, GESA. *Elaboració: OBSAM.*

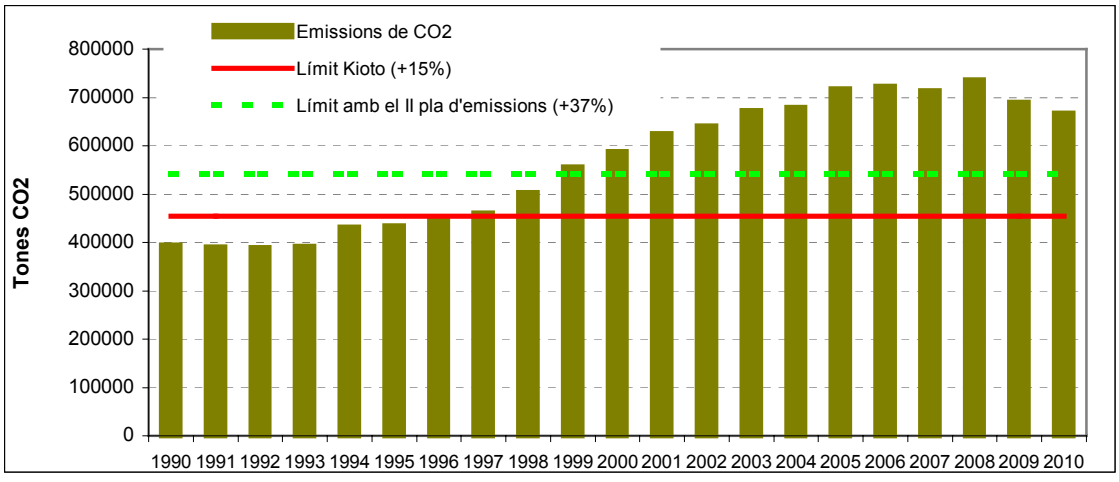

Gràfic 2. Emissió de CO_2 a Menorca. Font: CLH, Gas Menorca, Ignacio Moll Pons S.A, REPSOL-GAS S.A, AENA, GESA. *Elaboració: OBSAM.*

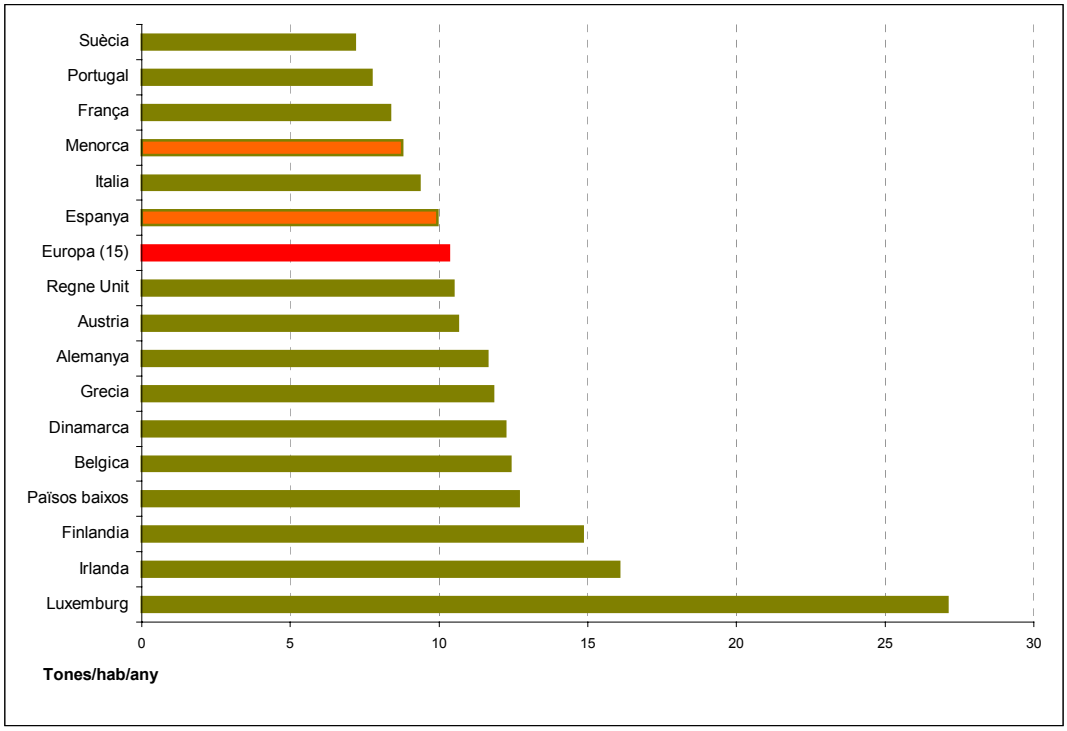

Gràfic 3. Emissions per càpita de gasos efecte hivernacle (GEI) als països de la EU15. Fonts: European Environment Agency Annual European Community greenhouse gas inventory 1990–2007 and inventory report 2009 . i EUROSTAT. Dades de Menorca i Elaboració: OBSAM

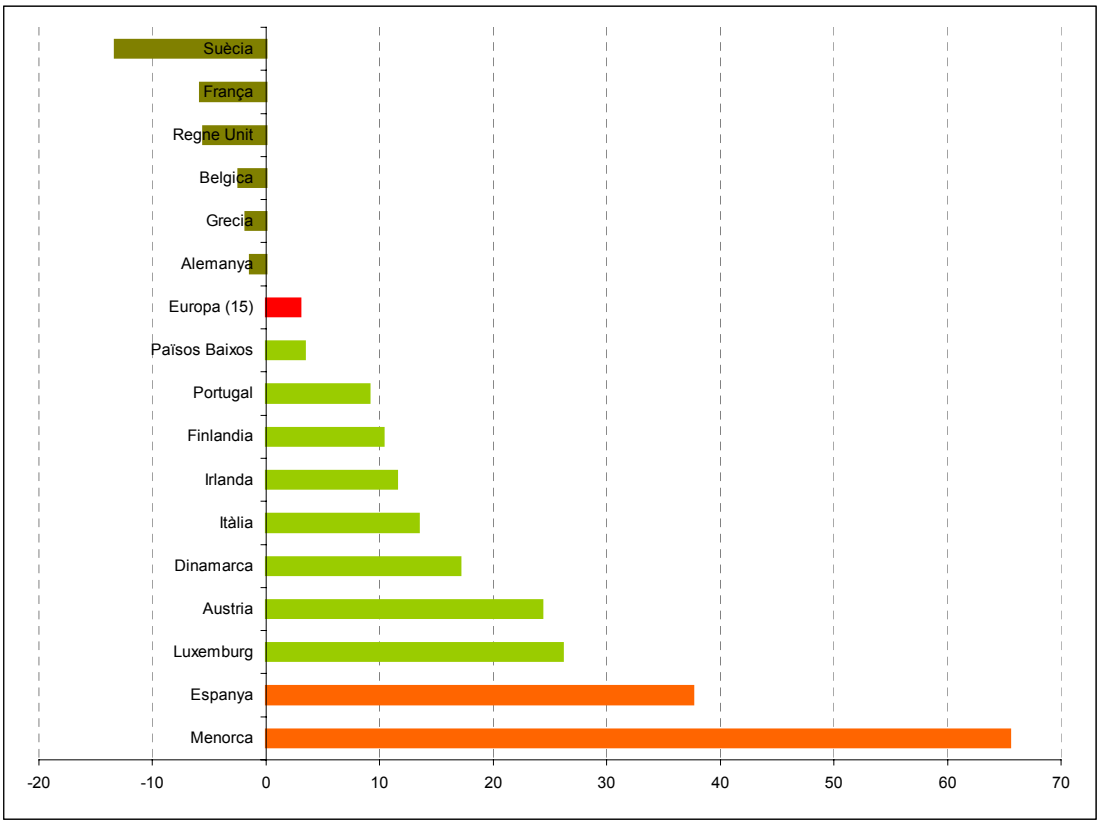

Gràfic 4. Grau d'acompliment dels objectius marcats al protocol de Kioto als països de la EU15. Distància als objectius compromesos. Fonts: European Environment Agency Annual European Community greenhouse gas inventory 1990–2007 and inventory report 2009. Dades de Menorca i Elaboració: OBSAM

2.2.6. GENERACIÓ DE RESIDUS SÒLIDS URBANS (I.O)

Definició: Generació de residus sòlids urbans (inclou tant la recollida selectiva com l'ordinària).

Unitats: Tones.

Mètode de càlcul: Dades del consorci de residus sobre generació de residus.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Consorci per a la gestió dels residus sòlids urbans de Menorca.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

Gràfic 1. Generació total de RSU (rebuig més seleccionat en origen) 1998-2010.
Font: consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **58.788,75 Tones (2010)**

Tendència actual >> Manteniment.
Tendència desitjada >> Disminució. El PTI preveu una reducció en origen dels residus (Títol IV, cap.IV. art.22.). EL PDS de residus no perillosos, vigent fins l'any 2012 fixa una estabilització de la producció de residus en 70.000 Tones/any l'any 2005 i augment del material seleccionat en origen fins al 50%

Interpretació:

La generació de residus sòlids urbans a Menorca ha augmentat lleugerament respecte del 2009. Tot i així sembla que l'objectiu d'estabilitzar la producció total de residus al voltant de les 70.000 tones/any s'està assolint amb escreix. Els municipis amb més

generació de residus són, igual que en anys anteriors, Ciutadella i Maó ja que aquests són els que també tenen major número d'habitants. Tots els municipis excepte Maó han augmentat els seus residus totals respecte del 2009.

Observacions:

S'inclou la recollida selectiva de plàstics agrícoles i no queden inclosos els fluorescents, piles, tonners, cartutxos d'impressió, llums de mercuri ni aparells elèctrics i electrònics. Al 2009 es deixa d'admetre residus voluminosos a partir de l'entrada en funcionament de la planta de pretractament de voluminosos i residus d'excavació.

Taules i gràfics

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gener	2.987	3.268	3.989	3.757	3.762	3.524	3.636	3.803	3.835	3.825	3.518	3.669
Febrer	2.686	3.135	3.402	3.396	3.535	3.374	3.414	3.467	3.481	3.495	3.251	3.131
Març	3.235	3.483	4.056	3.989	4.133	3.939	4.139	3.849	4.139	3.940	3.691	3.741
Abril	3.821	4.029	4.605	4.679	4.546	4.597	4.441	4.187	4.543	4.167	3.949	3.919
Maig	5.250	5.934	6.314	6.320	6.251	5.937	6.120	5.710	5.932	5.487	5.008	5.015
Juny	5.850	6.674	7.043	6.877	7.100	7.031	6.799	6.341	6.619	5.982	5.738	6.014
Juliol	6.535	7.823	8.021	7.989	8.243	7.956	7.870	7.818	7.788	7.225	6.979	7.255
Agost	7.718	8.531	8.748	9.007	8.994	8.926	8.657	8.719	8.634	7.753	7.578	8.029
Setembre	6.072	7.075	7.357	7.219	7.267	7.015	6.878	6.888	6.516	6.255	5.904	6.072
Octubre	4.947	5.943	6.098	6.048	5.802	5.806	5.646	5.468	5.429	4.814	4.523	4.828
Novembre	3.200	3.821	4.127	4.014	3.932	4.101	4.062	3.876	3.800	3.667	3.669	3.630
Desembre	2.908	3.370	3.592	3.767	3.822	3.816	3.708	3.617	3.638	3.625	3.594	3.486
TOTAL	**55.209**	**63.087**	**67.353**	**67.061**	**67.388**	**66.021**	**65.370**	**63.744**	**64.354**	**60.234**	**57.404**	**58.789**

Taula 1. Generació de RSU mensual al total de Menorca (rebuig més seleccionat en origen) 1999-2010. Unitats: tones. Font: Consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

	Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	St. Lluís	G.S.	*G.S.**	TOTAL
1998	5.190	18.000	3.199	2.416	12.283	4.730	1.261	3.992	571	*571*	51.642
1999	5.679	18.245	3.226	2.308	13.636	5.058	1.350	4.561	1.146	*1.146*	55.209
2000	6.390	18.791	3.497	3.668	17.980	5.646	1.591	5.277	249	*249*	63.087
2001	6.793	20.730	3.810	4.036	18.266	5.501	1.743	5.261	1.231	*1.212*	67.353
2002	6.933	20.568	3.768	4.049	18.781	5.916	1.678	5.328	40	*40*	67.061
2003	7.003	20.797	3.806	4.044	18.430	5.817	1.875	5.591	2.484	*24*	67.388
2004	7.072	22.143	4.020	3.145	16.128	5.619	1.769	5.734	2.487	*392*	66.021
2005	6.422	21.869	3.969	3.138	16.754	5.597	1.783	5.767	287	*72*	65.370
2006	6.236	20.868	3.760	2.886	17.693	5.153	1.563	5.585	0	*0*	63.744
2007	6.496	20.793	3.730	2.940	17.620	5.443	1.560	5.773	1.010	*0*	64.354
2008	6.189	19.754	3.445	2.752	16.747	4.187	1.517	5.643	0	*0*	60.234
2009	4.902	18.600	3.312	2.635	16.358	4.465	1.570	5.563	0	*0*	57.404
2010	5.547	18.777	3.533	2.933	15.890	4.652	1.740	5.716	9.504	*3.705*	**58.789**

Taula 2. Generació total de RSU per municipis (rebuig més seleccionat en origen) 1998-2010. Unitats: tones.Font: Consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Nota: Part de la recollida selectiva a generadors singulars (G.S) ja està comptabilitzada dins les dades de recollida selectiva de cada municipi, per aquesta raó el total no és igual a la suma de tots els municipis més els G.S. El total correspon a la suma de tots els municipis més la part de recollida selectiva que no estava inclosa dins les dades de recollida selectiva municipal (G.S.').

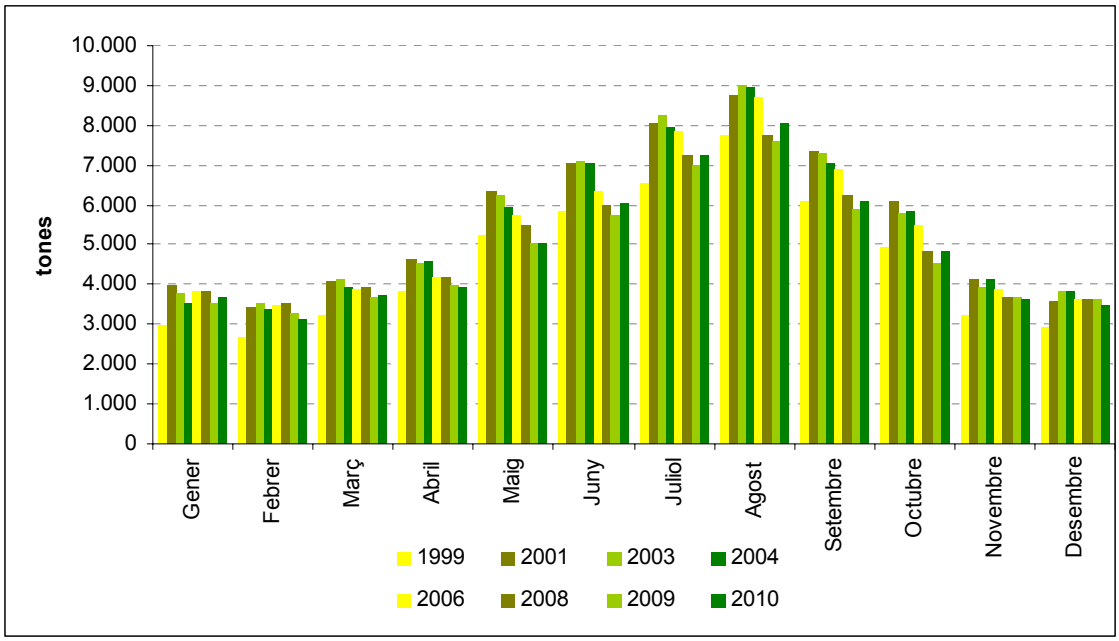

Gràfic 2. Generació total de RSU per mesos (rebuig més seleccionat en origen) 1999-2010.
Font: Consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

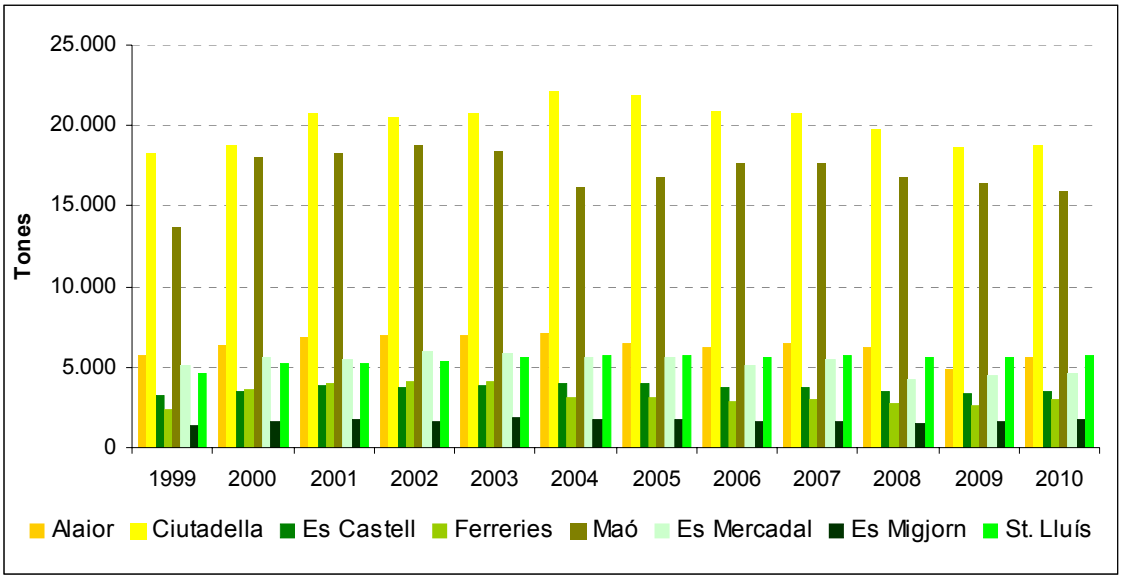

Gràfic 3. Generació total de RSU per municipis 1999-2010.
Font: Consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

2.2.7. GENERACIÓ DE RESIDUS SÒLIDS URBANS PER CÀPITA (I.N.O)

Definició:	Ratis de generació de residus sòlida urbans en relació a la població de dret i de fet (inclou tant la recollida selectiva com l'ordinària).
Unitats:	Kg/hab/dia
Mètode de càlcul:	RSU per pobl dret = generació RSU anual/pobl dret/365 dies. RSU per pobl fet = generació RSU anual/pobl fet/365 dies.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Consorci per a la gestió dels residus sòlids urbans de Menorca.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

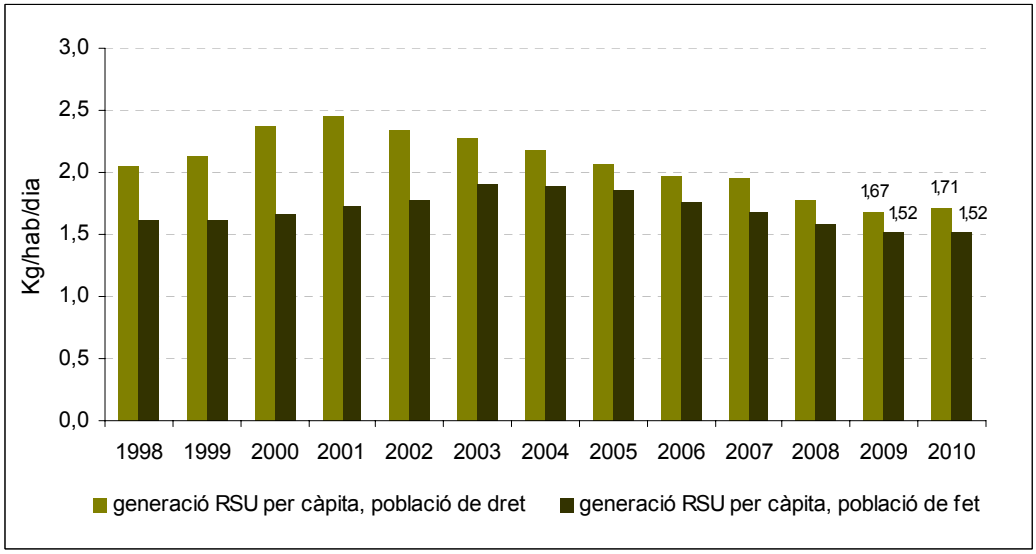

Gràfic 1. Generació total de RSU per càpita (rebuig més seleccionat en origen) 1998-2010.
Font: consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **1,52 Kg/hab fet/dia 1,71 Kg/hab dret/dia (2010)**

Tendència actual >> Manteniment dels ratis calculats amb la població de dret i disminució amb la població de fet.

Tendència desitjada >> Disminució. El Pla Director Sectorial contempla l'estabilització de la producció dels residus urbans generats a Menorca en 70.000 tones. Assolir aquesta fita amb un augment de població sobre l'illa implica una disminució de la generació de residus per càpita.

Interpretació:

La generació de residus per càpita manté la tendència decreixent dels últims nou anys, considerant la població de dret, o els últims set anys, considerant la població de fet. En base a les dades del padró municipal, respecte l'any 2009 la generació de residus per càpita ha experimentat un lleuger increment en tots els municipis, excepte en el cas de Maó i Sant Lluís. L'efecte del turisme s'entreveu en els ratis per població de dret per municipis: on es generen més kilos de residus per persona empadronada és als municipis d'es Migjorn, es Mercadal i Sant Lluís, mentre que en l'altre extrem es situa el municipi d'es Castell.

Taules i gràfics

	Generació de RSU per càpita (Kg/hab/dia)									
	Població de dret									Població de fet
	Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	St. Lluís	**Mitjana illa**	**Mitjana illa**
1998	2,02	2,26	1,46	1,69	1,51	4,76	3,07	2,66	**2,05**	**1,62**
1999	2,15	2,24	1,41	1,59	1,64	4,78	3,26	2,94	**2,14**	**1,61**
2000	2,36	2,24	1,47	2,47	2,12	4,97	3,79	3,28	**2,37**	**1,66**
2001	2,42	2,40	1,56	2,67	2,09	4,61	3,97	3,12	**2,45**	**1,72**
2002	2,38	2,28	1,49	2,60	2,04	4,59	3,75	2,97	**2,33**	**1,77**
2003	2,34	2,24	1,49	2,58	1,94	4,36	4,22	2,94	**2,28**	**1,90**
2004	2,33	2,32	1,55	1,98	1,66	3,99	3,72	2,90	**2,18**	**1,88**
2005	2,03	2,22	1,46	1,95	1,66	3,60	3,47	2,69	**2,07**	**1,86**
2006	1,91	2,08	1,38	1,77	1,74	3,13	2,85	2,48	**1,97**	**1,75**
2007	1,98	2,03	1,34	1,77	1,71	3,08	2,82	2,47	**1,95**	**1,68**
2008	1,85	1,88	1,22	1,63	1,58	2,23	2,72	2,30	**1,78**	**1,58**
2009	1,45	1,75	1,15	1,55	1,54	2,31	2,82	2,18	**1,67**	**1,52**
2010	1,62	1,76	1,22	1,74	1,50	2,36	3,10	2,17	**1,71**	**1,52**

Taula 1.Generació de RSU total per càpita (rebuig més seleccionat en origen) per població de fet i de dret. 1998-2010. Font: Consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

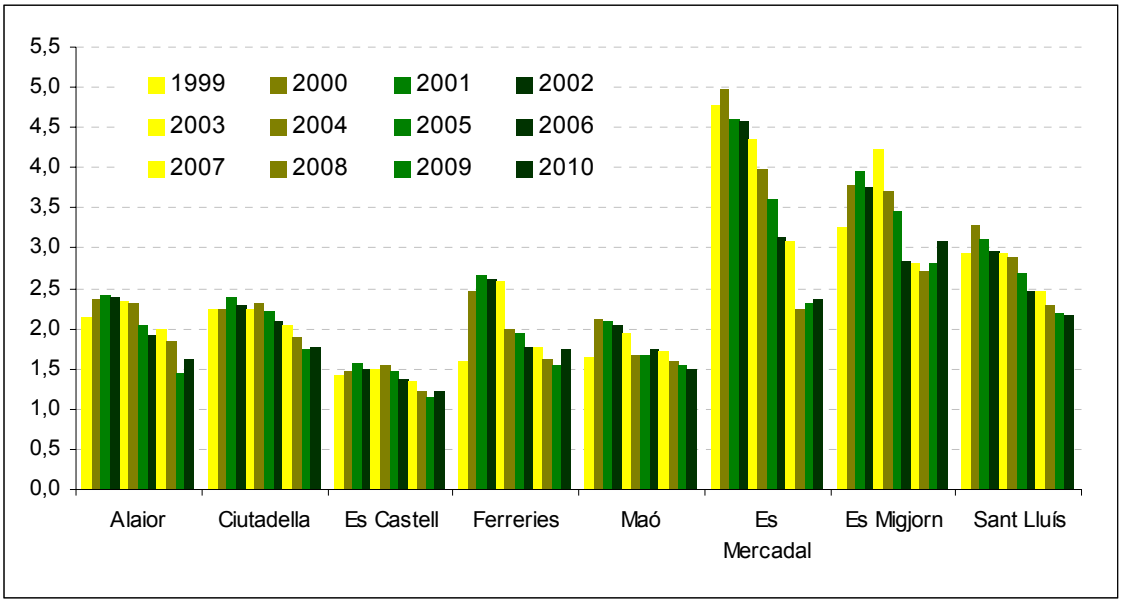

Gràfic 2. Generació de RSU per càpita per a la població de dret per municipis (rebuig més seleccionat en origen) 1999-2010. Font: Consorci RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

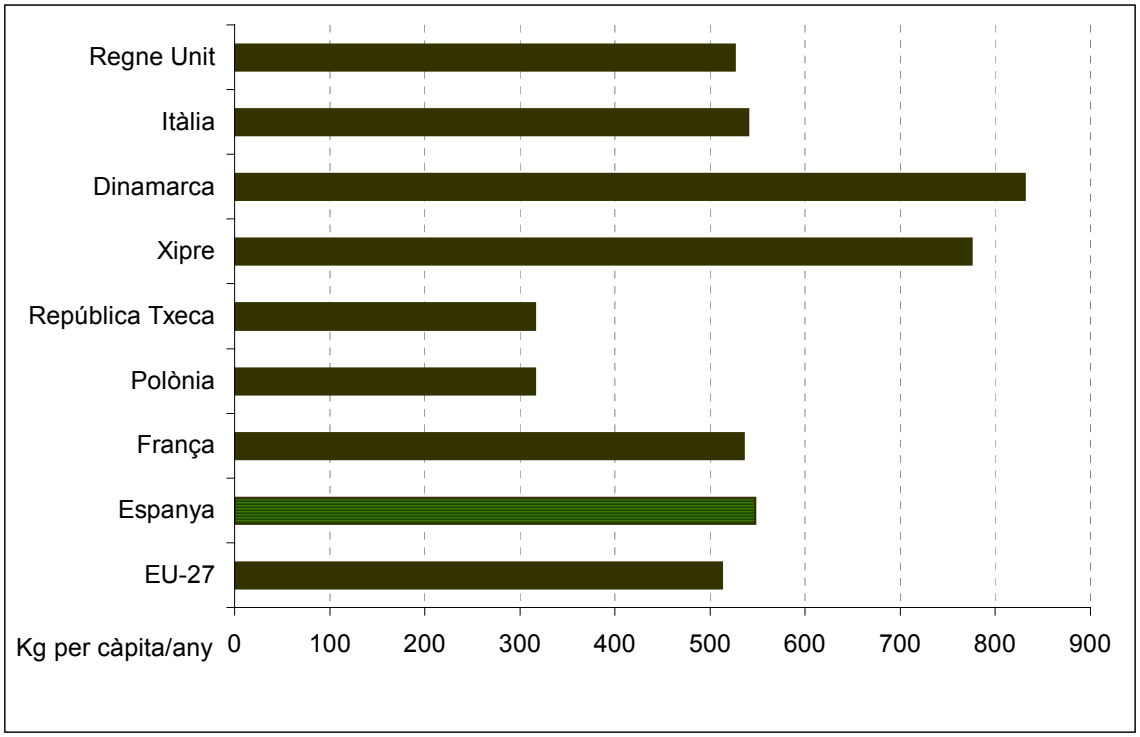

Gràfic 3. Relació de generació de RSU per càpita a Europa. Any 2009. Font: EUROSTAT. Elaboració: OBSAM.

Nota EUROSTAT: les dades recullen els residus generats per les llars, però també pot incloure residus similars generats per les petites empreses i les institucions públiques i recollida pel municipi, aquesta part dels residus municipals poden variar d'un municipi a un altre i de país a país, depenent en el sistema de gestió de residus locals.

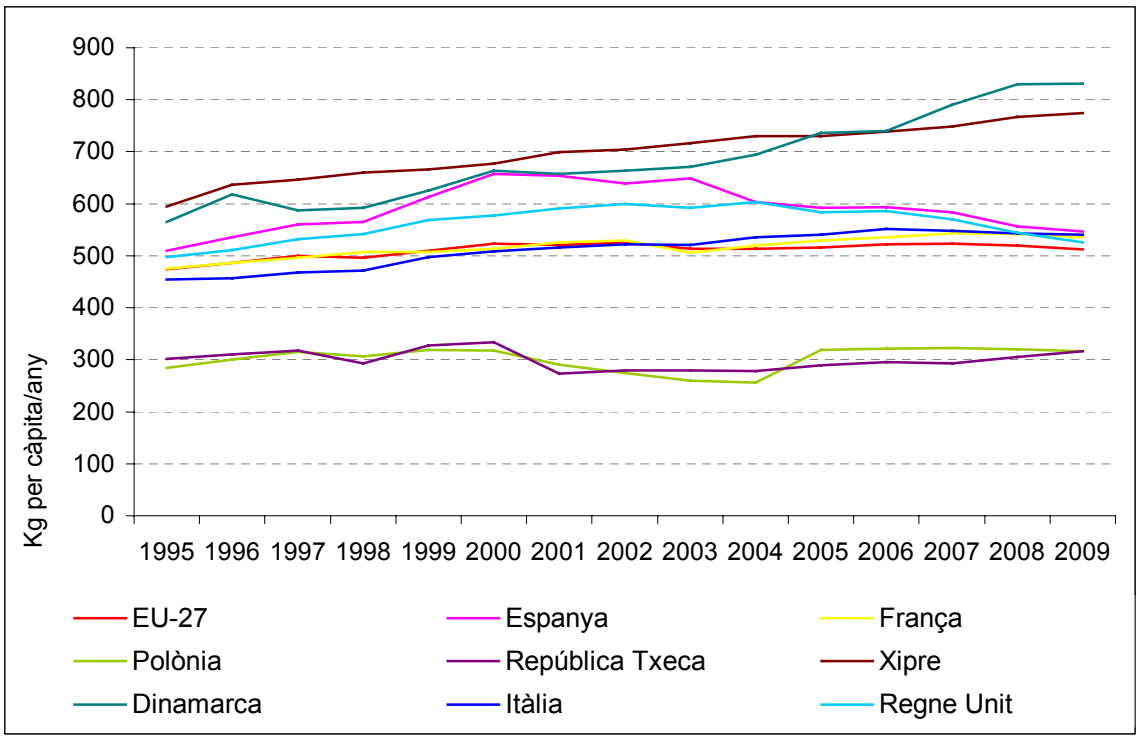

Gràfic 4. Relació de generació de RSU per càpita a Europa. 1995 - 2009. Font: EUROSTAT. Elaboració: OBSAM.

Nota EUROSTAT: les dades recullen els residus generats per les llars, però també pot incloure residus similars generats per les petites empreses i les institucions públiques i recollida pel municipi, aquesta part dels residus municipals poden variar d'un municipi a un altre i de país a país, depenent en el sistema de gestió de residus locals.

2.2.8. ESTRÈS TURÍSTIC (I.N.O)

Definició:	Mesura la pressió turística sobre els residents de l'illa, mitjançant la relació entre la població flotant (mitjana i màxim anual) i la població censada.
Unitats:	Població flotant / Població resident.
Mètode de càlcul:	Estrès turístic anual = pobl.flotant mitjana anual/pobl.censada Estrès turístic màxim =pobl.flotant màxima anual/ pobl.censada La pressió humana diària es pot dividir entre població permanent (que es defineix com el valor mínim de pressió humana diària que roman damunt l'illa tot l'any) i població flotant (que incoluria als turistes, treballadors temporals i la resta de persones que fan fluctuar la corba de pressió humana al llarg de l'any). Així doncs, disposem de les mitjanes mensuals de població flotant i calculam l'estrès màxim agafant el valor màxim mensual de l'any i dividint-lo entre la població censada (padró municipal d'habitants a 1 gen). Per calcular l'estrès mitjà anual ho fem a partir de la mitjana de les dades mensuals de població flotant. En el cas dels càlculs municipals, aprofitant la bona correlació existent entre població i residus, estimem la població flotant municipal mensual distribuint la població flotant insular mensual de forma proporcional als residus mensuals generats a nivell municipal.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: OBSAM, IBESTAT.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

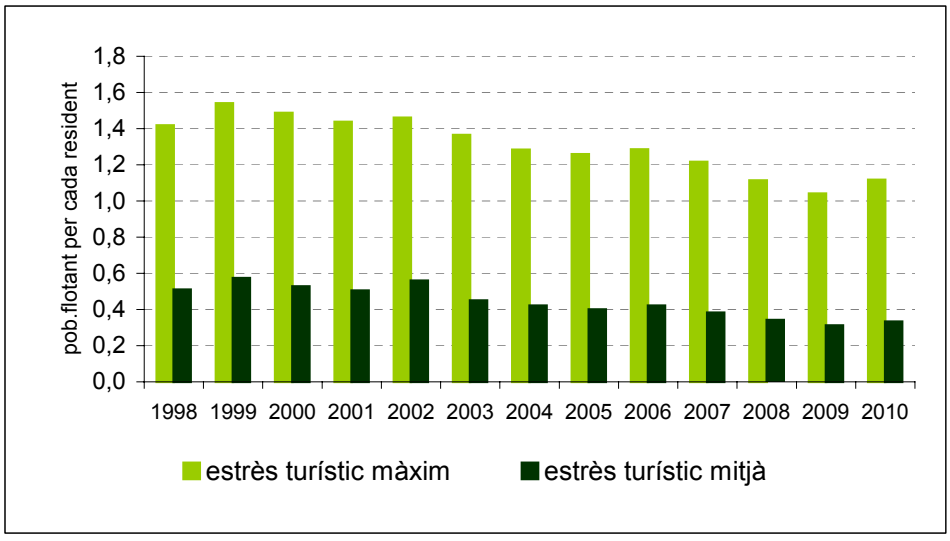

Gràfic 1. Estrès turístic màxim i estrès turístic anual insulars 1998-2010.
Font i elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **Màxim: 1,12** **Anual: 0,33** **(2010)**

Tendència actual >> Manteniment.
Tendència desitjada >> Disminució de l'estrès màxim.

Interpretació:

El mes d'agost del 2010 es troben damunt l'illa fins a 1,12 persones per cada resident, sent la mitjana anual de 0,33 persones per a cada resident. Un any més aquestes dades posen de manifest el caràcter estacional del turisme de l'illa, amb puntes molt marcades el mes d'agost. L'any anterior s'observa un lleuger augment, que ve determinat per un increment de la població flotant superior a l'increment de la població censada. Analitzant l'indicador per municipis es comprova com els de naturalesa turística i amb pocs habitants censats són els que pateixen estrès turístic més acusat. En particular destaquen els elevats valors des Migjorn, es Mercadal i Sant Lluís. En l'altre extrem es situen es Castell, Maó i Ferreries, municipis amb menor estrès turístic.
Obs.- la població flotant és la mitjana mensual de la pressió humana diària.

Taules i gràfics

MENORCA	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Població Flotant màxima	97.926	109.070	108.107	108.253	114.993	110.608	106.270	109.027	113.654	109.743	102.894	97.753	105.440
Població Flotant mitjana	35.161	40.655	38.304	38.042	44.006	36.468	34.918	34.748	37.241	34.529	31.504	29.248	31.425
Població censada	69.070	70.825	72.716	75.296	78.796	81.067	82.872	86.697	88.434	90.235	92.434	93.915	94.383
Estrès Turistic màxim	**1,42**	**1,54**	**1,49**	**1,44**	**1,46**	**1,36**	**1,28**	**1,26**	**1,29**	**1,22**	**1,11**	**1,04**	**1,12**
Estrès Turistic mitjà	**0,51**	**0,57**	**0,53**	**0,51**	**0,56**	**0,45**	**0,42**	**0,40**	**0,42**	**0,38**	**0,34**	**0,31**	**0,33**

Taula 1.Estrès turístic màxim i mitjà a Menorca, 1998-2010. Font i elaboració: OBSAM.

Municipis		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Alaior	P.flotant màxima	10.552	11.551	11.263	11.408	12.206	11.888	11.499	10.689	11.699	11.810	11.298	8.251	10.665
	P.flotant mitjana	3.580	4.272	3.896	3.912	4.567	3.809	3.761	3.429	3.659	3.503	3.255	2.512	2.972
	P.censada	7.046	7.229	7.390	7.684	7.982	8.197	8.308	8.671	8.933	8.972	9.133	9.257	9399
	Estrès turistic màxim	**1,50**	**1,60**	**1,52**	**1,48**	**1,53**	**1,45**	**1,38**	**1,23**	**1,31**	**1,32**	**1,24**	**0,89**	**1,13**
	Estrès turistic mitjà	**0,51**	**0,59**	**0,53**	**0,51**	**0,57**	**0,46**	**0,45**	**0,40**	**0,41**	**0,39**	**0,36**	**0,27**	**0,32**
Ciutadella	P.flotant màxima	34.835	36.728	32.525	34.385	35.813	35.023	36.839	37.441	38.330	36.284	34.482	32.546	34.169
	P.flotant mitjana	12.394	13.703	11.456	11.942	13.518	11.275	11.807	11.673	12.198	11.154	10.342	9.481	10.011
	P.censada	21.785	22.341	22.925	23.706	24.741	25.406	26.073	26.972	27.468	28.017	28.696	29.160	29247
	Estrès turistic màxim	**1,60**	**1,64**	**1,42**	**1,45**	**1,45**	**1,38**	**1,41**	**1,39**	**1,40**	**1,30**	**1,20**	**1,12**	**1,17**
	Estrès turistic mitjà	**0,57**	**0,61**	**0,50**	**0,50**	**0,55**	**0,44**	**0,45**	**0,43**	**0,44**	**0,40**	**0,36**	**0,33**	**0,34**
Es Castell	P.flotant màxima	5.391	5.794	4.977	5.431	5.629	5.688	5.525	5.780	5.743	5.235	4.863	4.644	5.499
	P.flotant mitjana	2.209	2.438	2.137	2.200	2.469	2.042	2.133	2.096	2.191	2.002	1.801	1.695	1.901
	P.censada	6.005	6.260	6.504	6.681	6.948	7.022	7.066	7.440	7.475	7.629	7.724	7.892	7926
	Estrès turistic màxim	**0,90**	**0,93**	**0,77**	**0,81**	**0,81**	**0,81**	**0,78**	**0,78**	**0,77**	**0,69**	**0,63**	**0,59**	**0,69**
	Estrès turistic mitjà	**0,37**	**0,39**	**0,33**	**0,33**	**0,36**	**0,29**	**0,30**	**0,28**	**0,29**	**0,26**	**0,23**	**0,21**	**0,24**
Ferreries	P.flotant màxima	3.743	3.383	5.544	6.030	7.052	6.149	4.029	4.595	4.197	4.274	4.001	3.644	4.222
	P.flotant mitjana	1.657	1.730	2.232	2.313	2.644	2.172	1.649	1.639	1.659	1.551	1.411	1.313	1.560
	P.censada	3.921	3.981	4.061	4.134	4.262	4.290	4.338	4.416	4.476	4.563	4.617	4.669	4620
	Estrès turistic màxim	**0,95**	**0,85**	**1,37**	**1,46**	**1,65**	**1,43**	**0,93**	**1,04**	**0,94**	**0,94**	**0,87**	**0,78**	**0,91**
	Estrès turistic mitjà	**0,42**	**0,43**	**0,55**	**0,56**	**0,62**	**0,51**	**0,38**	**0,37**	**0,37**	**0,34**	**0,31**	**0,28**	**0,34**
Maó	P.flotant màxima	18.610	22.592	26.256	24.848	24.936	23.376	20.657	22.092	25.337	24.142	22.303	22.955	23.204
	P.flotant mitjana	8.436	10.235	10.957	10.468	12.280	9.894	8.576	8.858	10.293	9.458	8.742	8.374	8.525
	P.censada	22.358	22.725	23.189	23.993	25.187	26.066	26.536	27.669	27.893	28.284	28.904	29.125	29050
	Estrès turistic màxim	**0,83**	**0,99**	**1,13**	**1,04**	**0,99**	**0,90**	**0,78**	**0,80**	**0,91**	**0,85**	**0,77**	**0,79**	**0,80**
	Estrès turistic mitjà	**0,38**	**0,45**	**0,47**	**0,44**	**0,49**	**0,38**	**0,32**	**0,32**	**0,37**	**0,33**	**0,30**	**0,29**	**0,29**
Mercadal	P.flotant màxima	13.006	14.446	13.277	12.571	14.612	13.391	12.755	13.200	12.948	12.765	10.338	11.022	11.361
	P.flotant mitjana	3.262	3.816	3.439	3.169	3.904	3.192	2.981	2.994	3.026	2.906	2.177	2.234	2.463
	P.censada	2.723	2.896	3.104	3.268	3.532	3.654	3.844	4.255	4.504	4.838	5.134	5.292	5398
	Estrès turistic màxim	**4,78**	**4,99**	**4,28**	**3,85**	**4,14**	**3,66**	**3,32**	**3,10**	**2,87**	**2,64**	**2,01**	**2,08**	**2,10**
	Estrès turistic mitjà	**1,20**	**1,32**	**1,11**	**0,97**	**1,11**	**0,87**	**0,78**	**0,70**	**0,67**	**0,60**	**0,42**	**0,42**	**0,46**
Es Migjorn	P.flotant màxima	2.974	3.327	3.334	3.377	3.323	3.747	3.320	3.615	3.363	3.438	3.359	3.224	3.561
	P.flotant mitjana	872	1.021	968	1.005	1.103	1.018	935	955	918	837	791	789	920
	P.censada	1.126	1.136	1.148	1.204	1.226	1.216	1.300	1.409	1.503	1.518	1.522	1.523	1539
	Estrès turistic màxim	**2,64**	**2,93**	**2,90**	**2,80**	**2,71**	**3,08**	**2,55**	**2,57**	**2,24**	**2,26**	**2,21**	**2,12**	**2,31**
	Estrès turistic mitjà	**0,77**	**0,90**	**0,84**	**0,83**	**0,90**	**0,84**	**0,72**	**0,68**	**0,61**	**0,55**	**0,52**	**0,52**	**0,60**
St Lluís	P.flotant màxima	8.815	11.248	10.930	10.204	11.422	11.347	11.647	11.614	12.037	11.796	12.251	11.469	12.759
	P.flotant mitjana	2.751	3.440	3.220	3.032	3.521	3.065	3.076	3.103	3.298	3.119	2.985	2.848	3.073
	P.censada	4.106	4.257	4.395	4.626	4.918	5.216	5.407	5.865	6.182	6.414	6.704	6.997	7204
	Estrès turistic màxim	**2,15**	**2,64**	**2,49**	**2,21**	**2,32**	**2,18**	**2,15**	**1,98**	**1,95**	**1,84**	**1,83**	**1,64**	**1,77**
	Estrès turistic mitjà	**0,67**	**0,81**	**0,73**	**0,66**	**0,72**	**0,59**	**0,57**	**0,53**	**0,53**	**0,49**	**0,45**	**0,41**	**0,43**

Taula 2. Estrès turístic màxim i mitjana anual per municipis. 1998-2010. Font i elaboració: OBSAM.

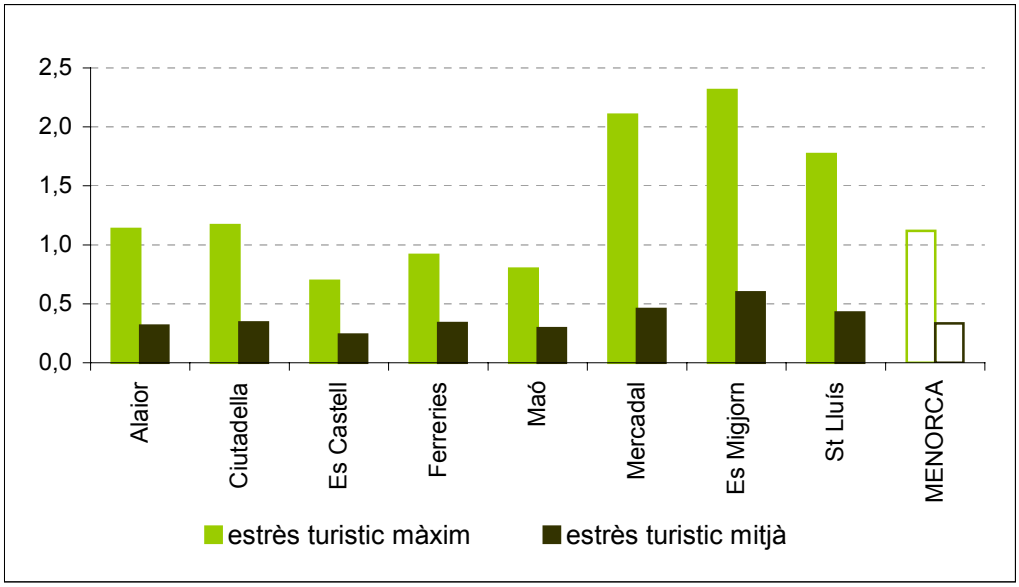

Gràfic 3. Estrès turístic màxim i mitjana anual per municipis. Any 2010. Font i elaboració: OBSAM

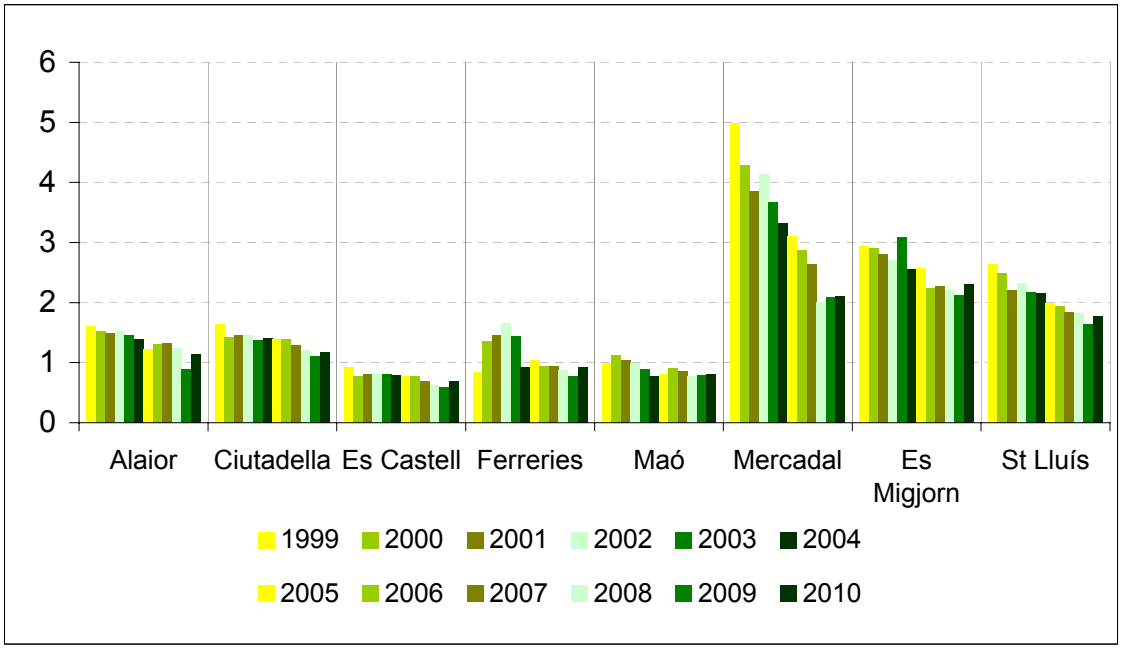

Gràfic 4. Evolució de l'estrès turístic màxim per municipis 1998 - 2010. Font i elaboració: OBSAM.

2.2.9. CAPACITAT MÀXIMA D'ALLOTJAMENT (I.N.O)

Definició: Mesura el nombre màxim de persones que pot acollir l'illa cada any tenint en compte residents i visitants.

Unitats: Persones.

Mètode de càlcul: Capacitat màxima d'allotjament = CR + CT. On:
CR => Allotjament residencial = nombre d'habitatges residencials multiplicat per tres (nombre mitjà d'ocupants). A partir del cens d'habitatges de 1991, es van sumant els projectes de nous habitatges visats pel COAIB.
CT => Allotjament turístic. Nombre de places turístiques.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Institut Balear d'Estadística (IBESTAT); Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears (COAIB); Conselleria de Turisme CIME, CITTIB.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

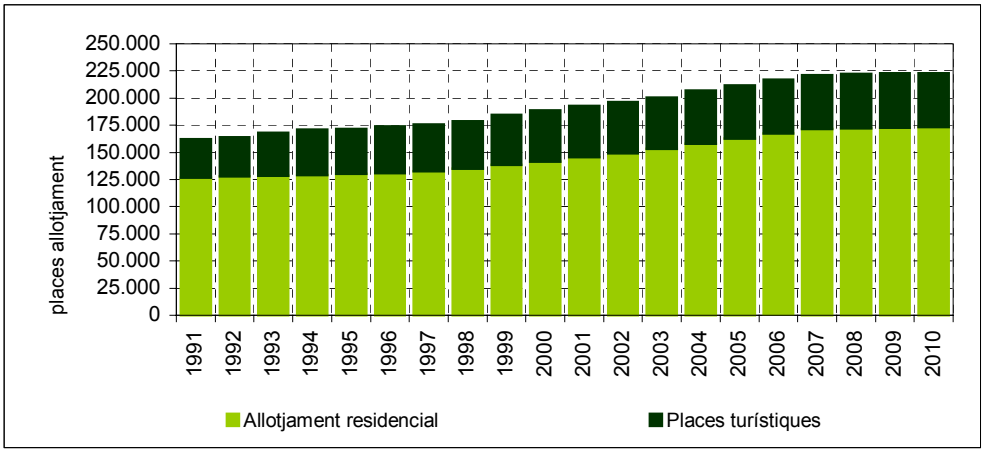

Gràfic 1. Capacitat màxima d'allotjament. 1991-2010. Font: CITTIB i COAIB. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **222.853 persones (2010)**

Tendència actual >> Manteniment.

Tendència desitjada >> Les úniques limitacions del PTI quant a la capacitat d'allotjament es donen en les zones turístiques. Segons el pla, la capacitat vacant a l'illa era de 193.939 places al 2003. El creixement en zones turístiques es dividirà en: ús residencial i turístic 1.052 places anuals, i ús

hoteler 600 places anuals independentment de la tipologia de la zona. A partir del tercer any cap endavant es dividirà en 858 places d'allotjament residencial i turístic i 600 per a ús hoteler.

Interpretació:

La capacitat d'allotjament es distribueix de manera diferent arreu del territori insular. Així el seu màxim es concentra a Ciutadella amb un 38%, seguit de Maó amb un 20%. Els municipis amb menor capacitat d'allotjament són un cop més Ferreries i es Migjorn Gran, amb un 3% respectivament. Si ens fixem amb les places turístiques, Ciutadella té el 46% seguit per es Mercadal amb un 14%. Els municipis amb menor percentatge són Ferreries, es Castell i Maó.

Observacions:

Una vegada més, s'ha calculat aquest indicador, utilitzant de nou les dades de projectes visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears. Amb aquest indicador només es pot determinar si es compleix l'augment de les 600 places hoteleres anuals fixades pel PTI, mentre que no podem destriar si els projectes d'habitatges nous es fan en el nucli urbà del municipi o en els nuclis turístics. Per tant, no podem determinar si l'allotjament residencial i turístic en zones turístiques segueix la tendència marcada pel PTI.

Taules i gràfics

	ALLOTJAMENT RESIDENCIAL					PLACES TURÍSTIQUES				
	2.002	**2.005**	**2.008**	**2.009**	**2.010**	**2.002**	**2.005**	**2.008**	**2.009**	**2.010**
Es Castell	11.071	11.900	12.201	12.211	12.214	1.214	1.232	1.240	1.238	1.238
Sant Lluís	13.273	13.872	14.224	14.255	14.265	5.701	6.011	5.944	5.884	5.884
Maó	37.476	40.936	42.553	42.671	42.741	1.742	1.854	1.860	1.886	1.872
Alaior	15.412	16.425	17.469	17.518	17.548	6.601	6.647	6.714	6.705	6.705
Es Mercadal	12.461	14.381	15.468	15.501	15.561	6.425	6.962	6.974	6.974	6.974
Es Migjorn Gran	2.707	2.913	3.081	3.092	3.094	3.262	3.268	3.268	3.268	3.268
Ferreries	5.056	5.705	6.081	6.104	6.158	912	934	934	934	934
Ciutadella	51.729	56.567	61.378	61.494	61.553	21.454	22.264	23.042	22.937	22.845
TOTAL	**149.184**	**162.699**	**172.455**	**172.845**	**173.133**	**47.311**	**49.172**	**49.976**	**49.826**	**49.720**

	CAPACITAT MÀXIMA D'ALLOTJAMENT				
	2.002	**2.005**	**2.008**	**2.009**	**2.010**
Es Castell	12.285	13.132	13.441	13.449	13.452
Sant Lluís	18.974	19.883	20.168	20.139	20.149
Maó	39.218	42.790	44.413	44.557	44.613
Alaior	22.013	23.072	24.183	24.223	24.253
Es Mercadal	18.886	21.343	22.442	22.475	22.535
Es Migjorn Gran	5.969	6.181	6.349	6.360	6.362
Ferreries	5.968	6.639	7.015	7.038	7.092
Ciutadella	73.183	78.831	84.420	84.431	84.398
TOTAL	196.495	211.871	222.431	222.671	222.853

Taula 1. Capacitat màxima d'allotjament per municipis. Font: CITTIB. Elaboració: OBSAM.

	2002		2010		2002 - 2010	
	oferta hotelera	oferta extrahotelera	oferta hotelera	oferta extrahotelera	oferta hotelera	oferta extrahotelera
Es Castell	1.199	15	1.197	41	- 2	26
St Lluís	3.593	2.108	3.359	2.525	- 234	417
Maó	1.715	27	1.689	183	- 26	156

	2002		2010		2002 - 2010	
	oferta hotelera	oferta extrahotelera	oferta hotelera	oferta extrahotelera	oferta hotelera	oferta extrahotelera
Alaior	3.178	3.301	3.178	3.527	-	226
Es Mercadal	3.789	2.636	4.359	2.615	570	-21
Es Migjorn	1.817	1.445	1.817	1.451	-	6
Ferreries	743	169	743	191	-	22
Ciutadella	9.388	12.066	11.425	11.420	2.037	-646

Taula 2. Oferta hotelera i extrahotelera per municipis, comparativa 2002 - 2010. Font: CITTIB. Elaboració: OBSAM.

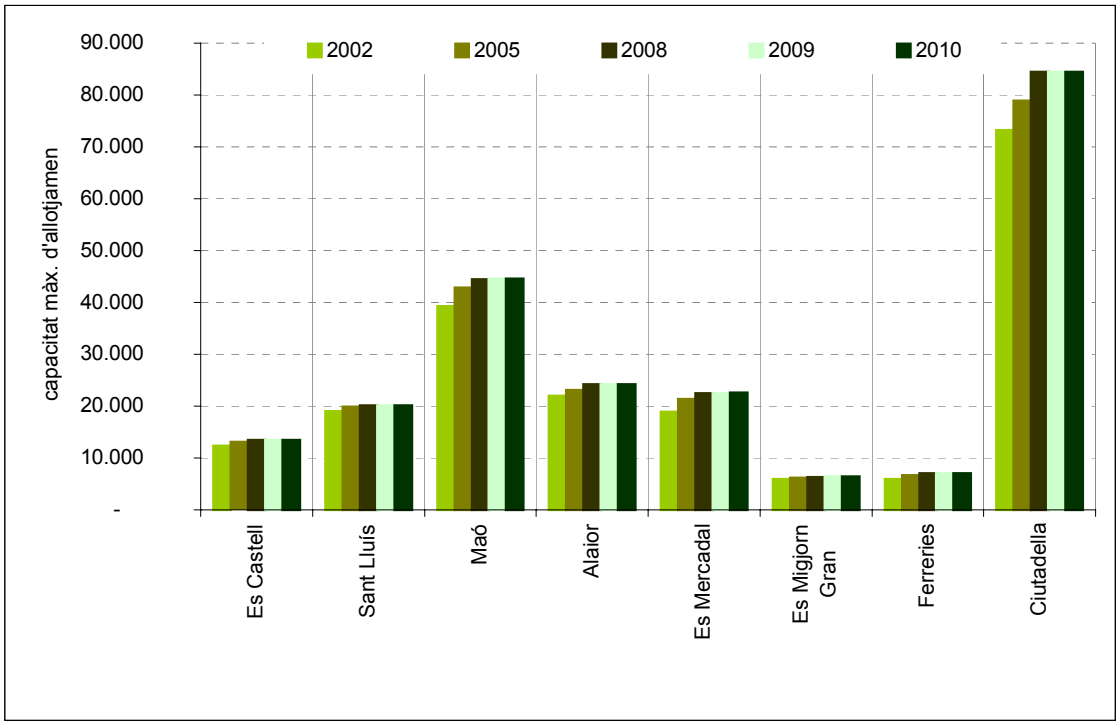

Gràfic 2. Capacitat màxima d'allotjament per municipis. 2002-2010. Font: CITTIB. Elaboració: OBSAM.

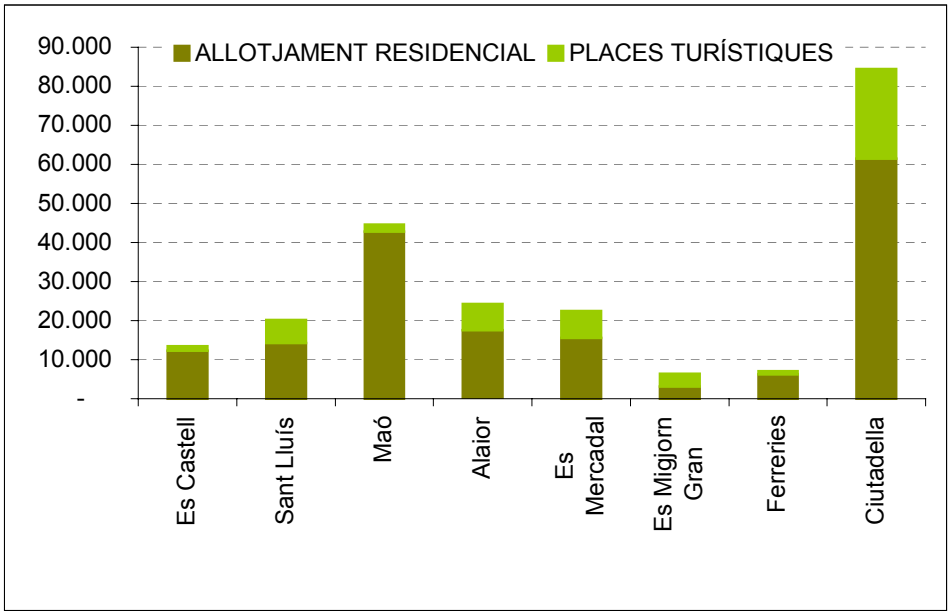

Gràfic 3. Distribució de la capacitat d'allotjament entre usos residencials i turístics. Any 2010. Font: CITTIB. Elaboració: OBSAM.

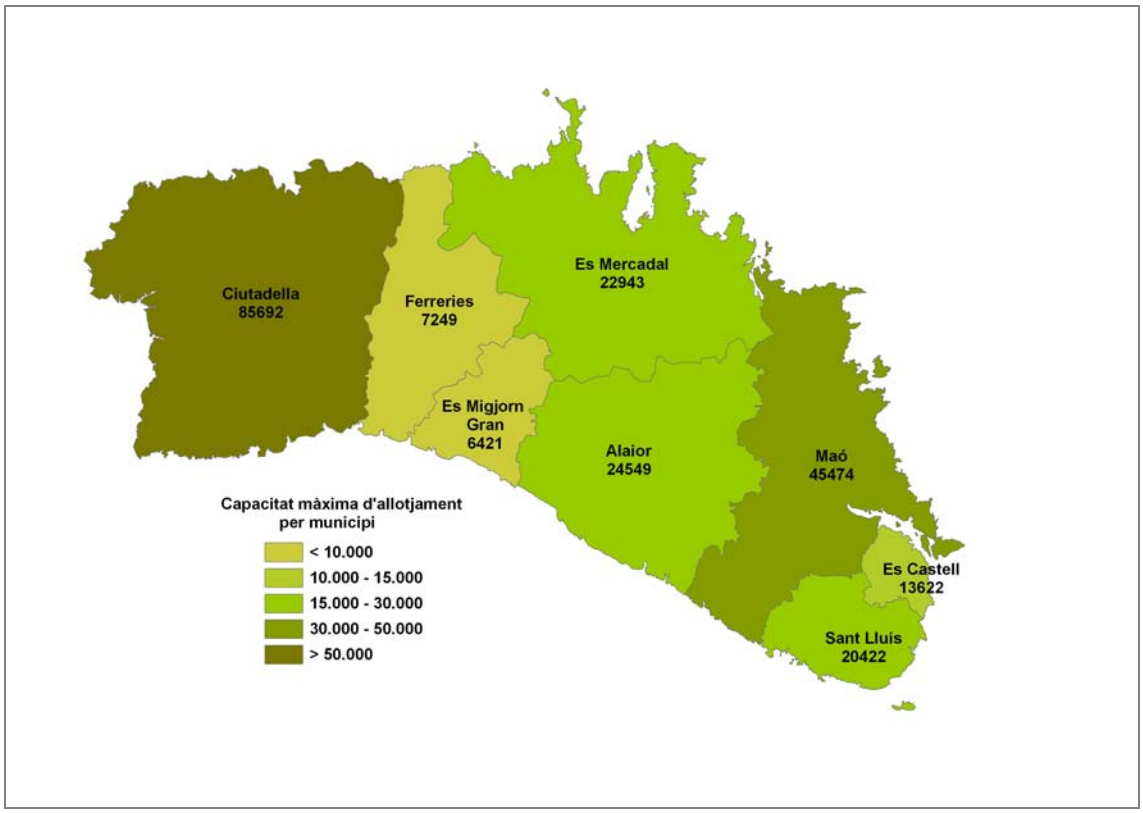

Mapa 1. Capacitat màxima d'allotjament per municipis. Any 2010. Font: CITTIB i COAIB. Elaboració: OBSAM.

2.2.10. FREQÜENTACIÓ A LES PLATGES (I.N.O)

Definició: Nombre i proporció de platges mostrejades on es supera la seva capacitat de càrrega, és a dir, que la superfície disponible de platja per persona és inferior a la considerada com a òptima per a cada tipus de platja. Aquests valors de referència són de 5 m^2/pers per a les platges de tipologia A (platges vinculades a nuclis urbans) i de 15 m^2/pers per a les platges de tipologia B (platges verges amb accés rodat) i C (platges verges sense accés rodat).

Unitats: a) nombre de platges i % b) nombre de platges i %

Mètode de càlcul: Els mostrejos es realitzen en 2-4 dies del mes d'agost, dies de màxima afluència de visitants: entre setmana i en cap de setmana o festius. Les equacions serien les següents:

a) Nombre i % de platges de tipus A < 5 m^2/pers = (núm. $platges_A$ < 5 m^2/pers)/núm. $platges_A$ * 100

b) Nombre i % platges de tipus B o C < 15 m^2/pers = (núm. $platges_{BC}$ < 15 m^2/pers)/núm. $platges_{BC}$ * 100

Periodicitat de càlcul: Anual, segons disponibilitat de dades.

Àmbit territorial: Insular.

Font: OBSAM, Servei de Platges del Consell Insular de Menorca i Serprosport (Ajuntaments des Mercadal i Ciutadella).

Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

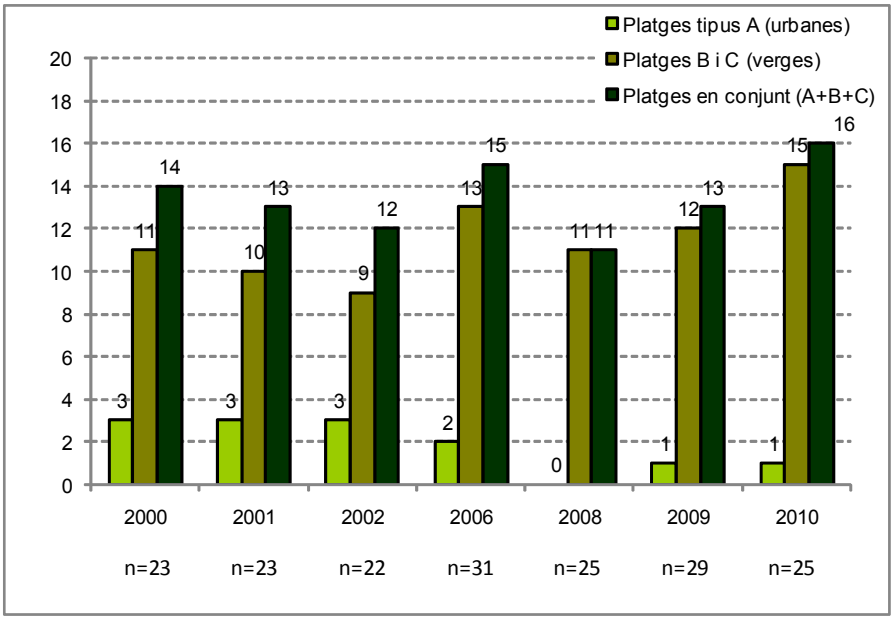

Gràfic 1. Evolució de la sobrefreqüentació en els anys 2000-2010 calculada com el nombre de platges que superen la seva capacitat de càrrega. Font: Servei de platges del Consell Insular de Menorca, OBSAM i Serprosport (Ajuntament des Mercadal), elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **a) 1 (16%) b) 15 (71%) (2010)**

Tendència actual >>

a) Estable
b) Augment

Tendència desitjada >>

a) Disminució fins a valors per davall de la capacitat de càrrega de totes les platges.
b) Disminució fins a valors per davall de la capacitat de càrrega de totes les platges.

Interpretació:

Com s'observa, més de la meitat de les platges verges (tipus B) mostrejades superen en algun moment de l'estiu la seva capacitat de càrrega, és a dir, es supera el mínim de 15 m^2/pers. En aquest sentit les platges més afectades durant l'any 2010 són Macarelleta i Cala en Turqueta de tipus B. Per altra banda, les platges tipus A durant l'any 2010, mostren com Cala Galdana és una de les platges urbanes que superen el mínim de 5 m^2/persona.
En el conjunt de les platges mostrejades (tipus A, B i C, taula 1) s'observa que si la tendència entre els anys 2000-2008 va ser de la progressiva reducció de la sobrefreqüentació, ara, del 2008-2010 s'ha anat cap a un augment de la sobrefreqüentació (a causa de l'augment d'usuaris a les platges verges).

Observacions:

S'ha de tenir en compte que les dades utilitzades per al càlcul d'aquest indicador s'han extret de mostrejos realitzats durant el mes d'agost, és a dir, el mes de màxima pressió humana sobre el territori insular, i per tant, també sobre les platges.
L'OBSAM ha recopilat dades de diferents fonts i al final només s'han utilitzat per elaborar l'indicador les platges amb una sèrie de 3 o 4 anys de dades. S'està realitzant un major esforç de mostreig en un conjunt de platges fixes i de caràcter anual per fer aquest indicador més robust.

Taules i gràfics

Resum	Nombre de platges incloses en el càlcul	Platges de tipus A (urbanes)	Platges de tipus B+C (verges)	Conjunt de platges amb sèrie de dades (A+B+C)
2000	23	3 (33%)	11 (79%)	14 (61%)
2001	23	3 (33%)	10 (71%)	13 (57%)
2002	22	3 (43%)	9 (60%)	12 (55%)
2006	31	2 (20%)	13 (62%)	15 (48%)
2008	25	0 (0%)	11 (58%)	11 (44%)
2009	29	1 (11%)	12 (60%)	13 (45%)
2010	27	1 (16%)	15 (71%)	16 (59%)

Taula 1. Evolució de la sobrefreqüentació en els anys 2000-2010 calculada com el nombre de platges que superen la seva capacitat de càrrega i la corresponent proporció respecte el conjunt de les mostrejades (n). Font: Servei de platges del Consell Insular de Menorca, OBSAM i Serprosport (Ajuntament des Mercadal). Elaboració: OBSAM.

							Percentatge d'ocupació assolit a cada platja sobre la capacitat màxima d'acollida (capacitat de càrrega)								
Platja	Tipologia platja	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2001	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2002	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2006	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2007	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2008	% de la carrega que suporta cada platja 2000	% de la carrega que suporta cada platja 2001	% de la carrega que suporta cada platja 2002	% de la carrega que suporta cada platja 2006	% de la carrega que suporta cada platja 2008	% de la carrega que suporta cada platja 2009	Recompte màxim de persones 2010	% de la carrega que suporta cada platja 2010	Tendència de la càrrega que suporten les platges al llarg del últims 3 anys de dades
Punta Prima	A	1658	1461	1269	1274	1356	76,3	58,6	65,2	67,3	63,9	53,4	-	-	▼
Cala de Binibèquer	A	765	587	677	741	703	62,8	72,5	116,9	102,3	98,4	70,8	-	-	▼
Cala en Porter	A	1828	1595	1535	1814	1486	36,3	30,7	-	65,0	-	38,2	624	42,0	▼
Son Bou - Tàlis	B	1326	1604	2158	2663	1498	65,3	298,6	191,8	141,7	44,4	176,6	672	44,9	?
Son Bou - Urbanització	A	6170	6244	7361	8072	6607				33,9	36,8		2200	33,3	
Sant Tomàs	A	2527	2527	2857	3326	2863	41,0	53,4	42,9	45,5	-	36,8	-	-	▼
Sant Adeodat	A	464	900	1116	1518	818	106,8	197,5	56,6	80,7	-	50,3	-	-	▼
Cala Galdana	A	2128	2128	2318	3381	2753	204,4	131,6	139,6	77,7	-	63,2	3265	118,6	▲
Son Saura - Son Parc	A	3275	3145	2680	2505	2486	25,0	26,4	51,7	34,4	59,1	25,5	783*	31,5*	?
Arenal d'en Castell	A	2844	2825	2834	2831	2798	104,2	84,7	-	50,1	47,5	44,8	1390*	49,7*	=
Macarella	B	242	191	188	204	197	251,7	222,4	339,3	324,9	312,4	341,9	600	304,8	?
Macarelleta	B	64	48	69	69	61	438,0	242,5	660,9	333,3	472,5	628,3	345	566,0	▲
Cala en Turqueta	B	117	80	112	127	127	548,1	430,8	710,3	285,3	415,6	395,8	647	511,2	▲
Cala des Talaier	B	69	57	87	122	98	432,3	-	282,1	132,0	98,9	209,0	196	199,8	▲
Cala Mitjana	B	176	160	264	303	232	341,1	181,3	-	195,2	245,3	205,1	892	385,2	▲
Son Saura - platja des Banyul	B	231	200	220	393	264	363,6	648,0	330,8	53,2	78,1	13,6	201	76,2	?
Son Saura - platja de Bellavista	B	530	440	440	455	549				108,0	79,6	84,7	625	113,9	
La Vall - Es Tancats	B	408	470	302	425	469	127,1	110,4	117,0	210,1	139,6	127,0	680	144,9	=
La Vall - Es Bot	B	367	316	329	443	382	31,9	35,4	40,2	71,4	98,0	69,5	222	58,2	▼
Pregonda - platja gran	B	330	405	405	410	405	57,6	70,6	51,8	71,3	48,8	72,0	413	101,9	▲
Pregonda - S'Embarcador	B	122	112	207	185	146	122,6	145,4	257,6	236,9	135,4	197,6	395	270,0	▲
Binimel·là - platges petites	B	104	104	102	106	106	-	-	77,0	399,5	175,1	212,9	192	181,7	?
Binimel·là - platja gran	B	410	421	356	328	418	119,5	86,8	52,3	35,1	51,4		284	67,9	▲
Cavalleria	B	518	507	432	443	411	95,9	125,2	102,6	184,3	126,5	135,0	648	157,7	▲
Binigaus	B	264	570	883	1185	755	310,9	290,8	126,8	144,9	123,6	89,2	727	96,2	▼
Es Grau	B	394	496	488	579	563	147,4	109,3	98,8	85,6	-	59,5	378	67,2	▼

Platja	Tipologia platja	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2001	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2002	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2006	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2007	Capacitat de càrrega (persones) sup. 2008	Percentatge d'ocupació assolit sobre la capacitat màxima d'acollida (capacitat de càrrega)								
							% de la carrega que suporta cada platja 2000	% de la carrega que suporta cada platja 2001	% de la carrega que suporta cada platja 2002	% de la carrega que suporta cada platja 2006	% de la carrega que suporta cada platja 2008	% de la carrega que suporta cada platja 2009	Recompte màxim de persones 2010	% de la carrega que suporta cada platja 2010	Tendència de la càrrega que suporten les platges al llarg del últims 3 anys de dades
Cala Mesquida	B	613	585	579	478	495	-	64,6	60,7	58,0	-	91,6	418	84,5	▲
Trebalúger	C	203	218	372	266	206	-	-	-	113,2	88,2	100,4	236	114,4	▲
Cala del Pilar	C	343	320	283	323	285	-	-	-	77,1	73,1	59,4	324	113,9	▲
Cala Presili (Capifort)	C	66	63	74	138	117	-	-	-	138,3	120,9	132,9	260	222,9	▲
Platja d'en Tortuga (Morella)	C	85	133	73	76	74	-	-	-	39,5	143,8	110,2	165	221,8	▲

*Taula 2. Evolució dels recomptes d'usuaris a les platges de Menorca entre els anys 2000 i 2010, representat com a percentatge de la càrrega que suporta cada platja. S'inclou (d'esquerra a dreta de la taula): la tipologia de platja, la capacitat de càrrega (capacitat màxima d'acollida) de cada platja, el percentatge de la càrrega assolida per cada platja i any, els recomptes màxims d'usuaris de l'últim any i la seva càrrega i, finalment, la última columna mostra la tendència seguida al llarg dels últims 3 anys de dades: augment (▲), disminució (▼), estabilitat (=) o sense tendència clara (?). Font: Servei de platges del Consell Insular de Menorca, OBSAM i *Serprosport (Ajuntament des Mercadal). Elaboració: OBSAM.*

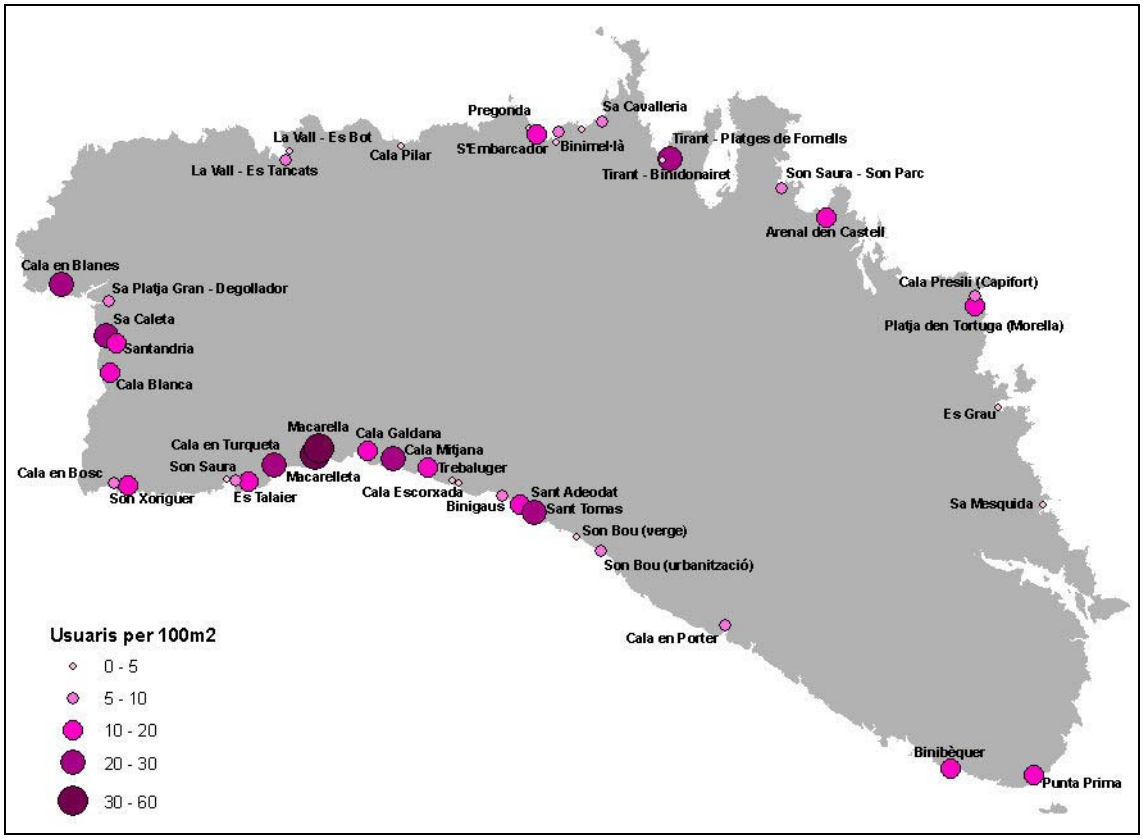

*Mapa 1. Número d'usuàris de platja per m2. Any 2010. Font: Servei de platges del Consell Insular de Menorca, OBSAM i *Serprosport (Ajuntaments des Mercadal i Ciutadella). Elaboració: OBSAM.*

2.2.11. TAXA DE MOTORITZACIÓ (I.N.O)

Definició: Calcula la relació entre el nombre total de vehicles de motor de l'illa i la població, concretament el nombre de vehicles per cada 1.000 habitants. Es calcula per a la població de fet i de dret.

Unitats: Vehicles /1.000 hab.

Mètode de càlcul: Núm vehicles /1.000 hab.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Dirección General de Tráfico (DGT).
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

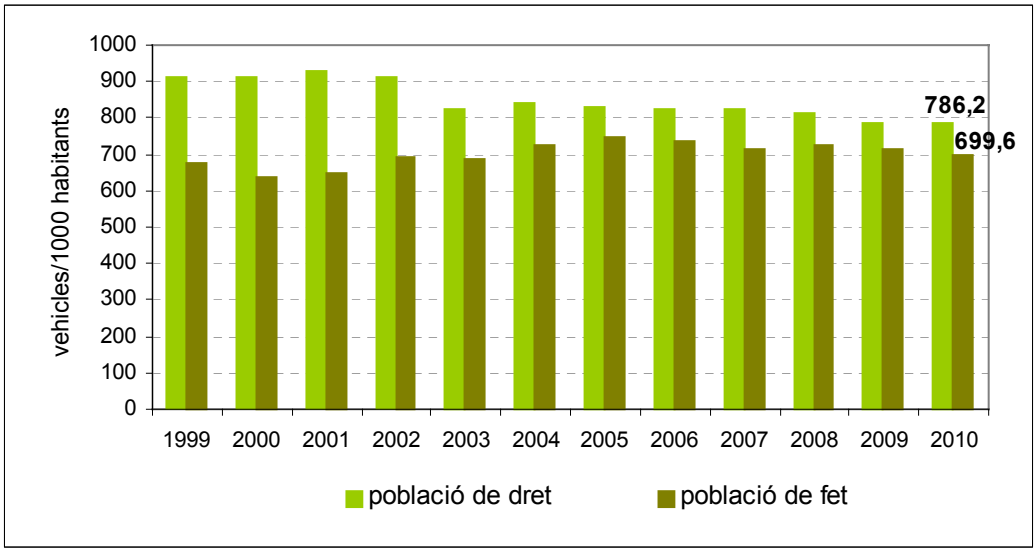

Gràfic 1.Taxa de motorització per població de fet i de dret. Font: DGT. Elaboració: OBSAM.
Nota: A partir del 2003 no es tenen en compte els vehicles en baixa temporal.

Valor més recent: **786,2 vehicles/1000hab dret**
699,6 vehicles/1000hab fet **(2010)**

Tendència actual >> Disminució, tant per la població de dret com per a la de fet.

Tendència desitjada >> Descens.

Interpretació:

Menorca és una illa hipermotoritzada, amb taxes que estarien entre les més altes d'Europa i del món. Les Illes Balears és la comunitat que presenta majors taxes de motorització de tot l'estat, li seguirien la Comunitat de Madrid i Galícia. Segons l'OSE[1], aquesta diferència s'explica per la flota de cotxes de lloguer que presenten les illes.

[1] Observatori de la Sostenibilitat a Espanya.

Observacions:

A partir del 2003 els vehicles en baixa temporal, no s'inclouen en el parc automobilístic. Per més informació, consulteu l'estudi encarregat pel Departament de Presidència i Mobilitat del Consell Insular a l'OBSAM. *Movilidad en Menorca: Datos para la reflexión. - Explotación primaria de los datos de la encuesta de movilidad Menorca 2004-.*

Taules i gràfics

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Població dret	912,7	912,7	928,5	913,0	825,3	840,2	830,1	825,5	826,0	812,9	786,7	**786,2**
Població fet	677,7	638,9	651,0	693,7	689,1	728,0	749,0	736,0	711,8	725,6	721,1	**699,6**

Taula 1.Taxa de motorització per població de fet i de dret. Font: DGT. Elaboració: OBSAM.
Nota: A partir del 2003 no es tenen en compte els vehicles en baixa temporal.

	TURISMES	MOTOS	FURG.CAMIO	AUTOBUSOS	TRAC.IND.	ALTRES	TOTAL
1999	49.504	5.834	7.698	199	77	535	63.847
2000	51.281	5.921	8.239	210	95	620	66.366
2001	54.091	6.005	8.807	204	100	708	69.915
2002	55.363	6.066	9.411	201	115	785	71.941
2003	49.929	5.927	9.922	187	123	816	66.904
2004	51.702	6.112	10.640	186	131	858	69.629
2005	52.723	6.598	11.342	198	145	959	71.965
2006	52.520	7.090	12.006	208	156	1.023	73.003
2007	53.020	7.628	12.459	207	148	1.072	74.534
2008	52.956	8.071	12.603	218	150	1.137	75.135
2009	51.990	8.435	12.666	214	150	431	73.886
2010	52.043	8.770	12.605	208	145	430	**74.201**

Gràfic 2. Parc de vehicles de Menorca. 1999 - 2010. Font: DGT. Elaboració: OBSAM.

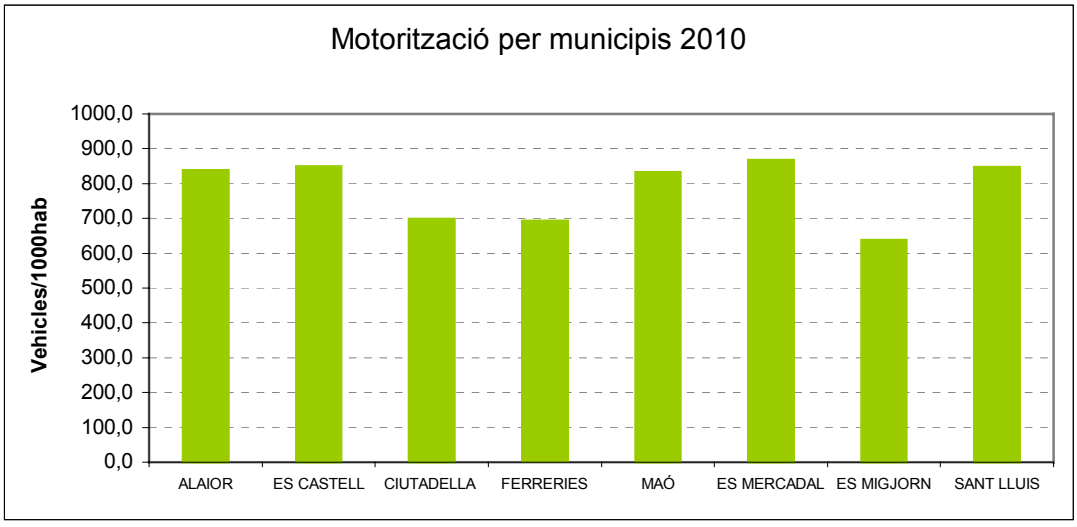

Taula 2. Taxa de motorització per població de dret municipal. 2010. Font: DGT. Elaboració: OBSAM.

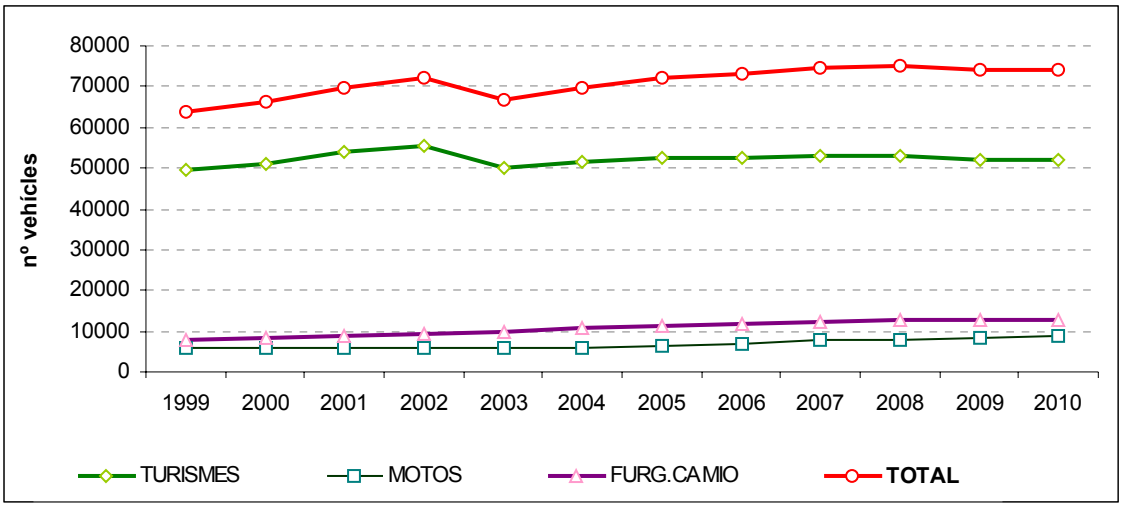

Gràfic 3. Evolució del nombre de vehicles a Menorca 1999-2010. Font: DGT. Elaboració: OBSAM.

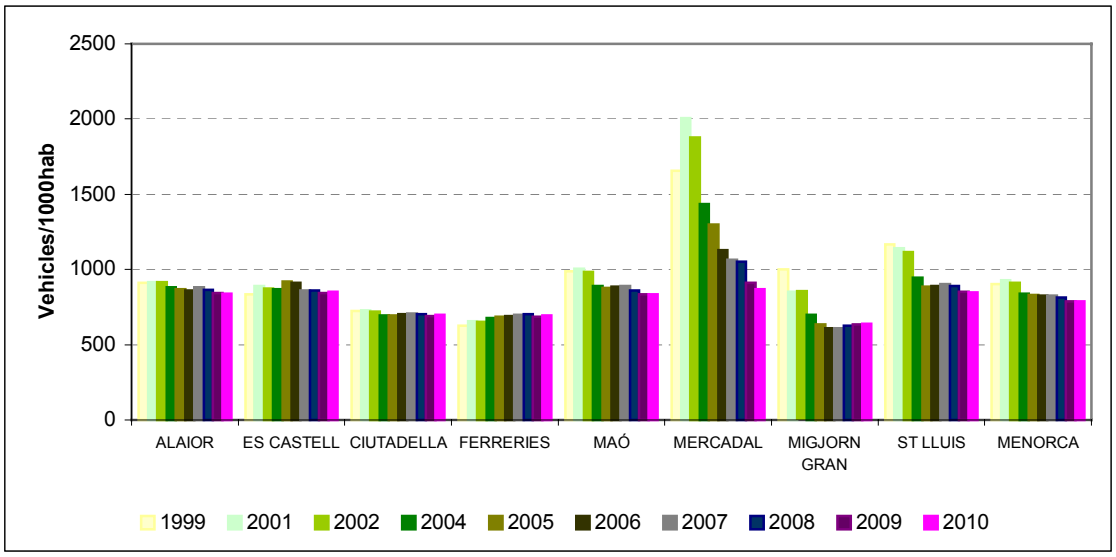

Gràfic 4. Vehicles per mil habitants per municipis. Població de dret. Font: DGT. Elaboració: OBSAM.

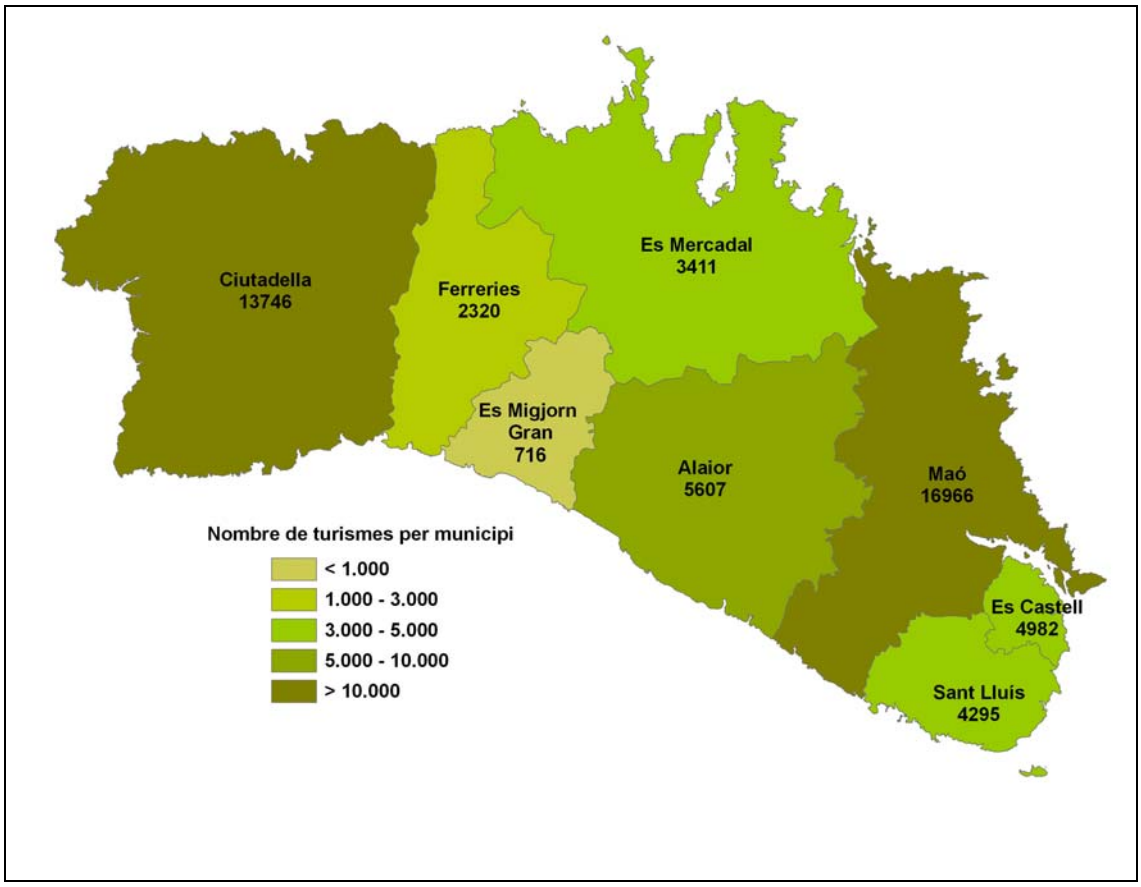

Mapa1. Número de turismes per municipi. 2010. Font: DGT. Elaboració: OBSAM.

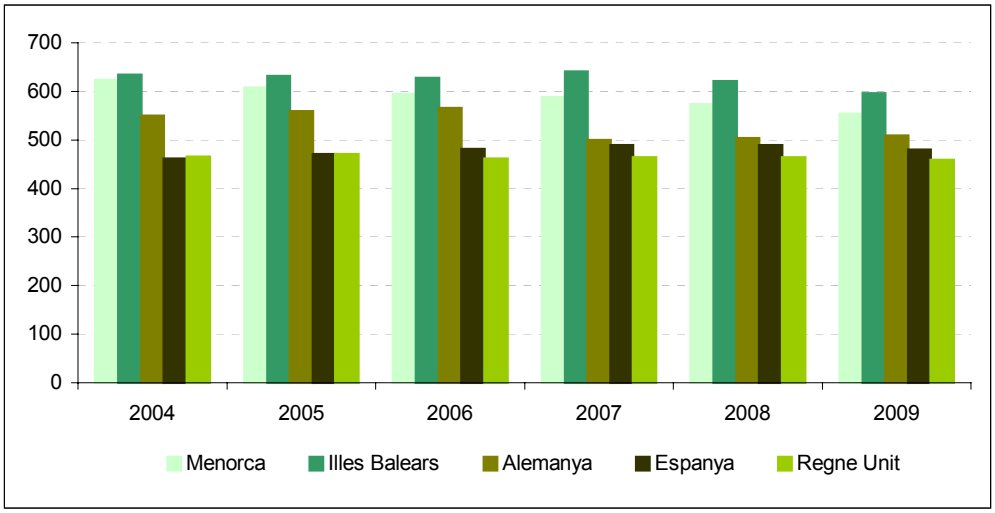

Gràfic 5. Relació del número de vehicles per mil habitants. Població de dret. 2004 - 2009. Font: DGT i EUROSTAT. Elaboració: OBSAM.
**Nota: no es disposa de les dades del 2010.*

2.2.12. LLICÈNCIES URBANÍSTIQUES (I.N.O.)

Definició: Nombre de llicències d'obra major concedides pels ajuntaments, tant si són per obra nova com per a reformes i rehabilitacions d'edificis.

Unitats: Nombre de llicències d'obra major.

Mètode de càlcul: Sumatori del nombre de llicències d'obra major concedides pels diferents ajuntaments.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Ajuntaments de Menorca.
Elaboració: OBSAM.

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

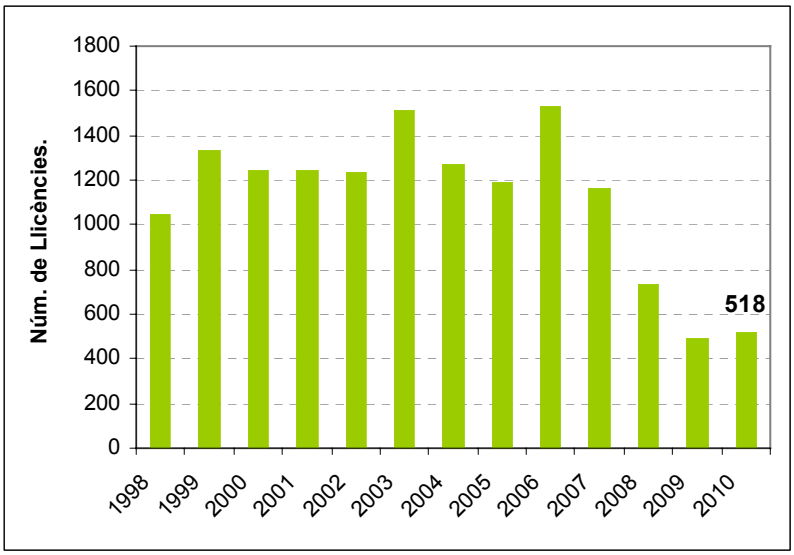

Gràfic 1. Número de llicències d'obra major a Menorca pel període 1998-2010. Font: Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **518 llicències (2010)**

Tendència actual >> Disminució.

Tendència desitjada >> El PTI només regula el nombre de llicències que autoritzen places d'allotjament a les zones turístiques, en el títol VI. cap.II. art. 41. Es limita a 858 places turístiques i residencials anuals en el conjunt de zones turístiques de l'illa.

Interpretació:

Les dades del 2010 són molt similars a les de l'any anterior. Així i tot s'ha observat una lleugera recuperació amb 26 llicències més concedides. També

hem de tenir en compte que manquen les dades dels municipis d'Alaior i es Migjorn del 2009 i que possiblement resultarien valors similars a l'any 2010. Ciutadella i Maó són els municipis amb major número de llicències concedides. Per contra, Ferreries i es Castell són els municipis amb menor número de llicències concedides.
L'indicador no mostra les dades per nucli tradicional i zona turística per separat, per tant no es por avaluar el compliment dels objectius fixats al PTI.

Observacions: No es tenen dades del municipi des Mercadal abans de l'any 2003. L'indicador hauria de diferenciar el nombre de llicencies per zones turístiques i per nuclis tradicionals per a poder avaluar el compliment del pla.

Taules i gràfics

Total obres majors	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Maó	224	242	232	255	217	333	318	244	279	175	139	84	129
Sant Lluís	193	336	321	283	262	225	169	117	177	158	97	80	74
Es Castell	79	82	91	79	103	83	81	56	96	56	54	29	21
Alaior	191	248	193	176	187	229	149	147	184	149	95	-	64
Es Mercadal	-	-	-	-	-	141	98	73	131	113	51	53	38
Es Migjorn Gran	35	27	37	23	19	29	17	32	18	36	25	-	28
Ferreries	33	56	59	74	55	53	54	50	72	49	35	19	20
Ciutadella	295	345	309	355	397	418	389	472	572	430	239	227	144
MENORCA	1.050	1.336	1.242	1.245	1.240	1.511	1.275	1.191	1.529	1.166	735	492	518

Taula 1. Número de llicències d'obra major, tant d'obra nova com de reforma, desglossades per municipis, 1998-2010. Font: Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Nota: No es tenen dades del municipi des Mercadal abans de l'any 2002.
Manquen les dades del 2009 dels municipis d'Alaior i es Migjorn.

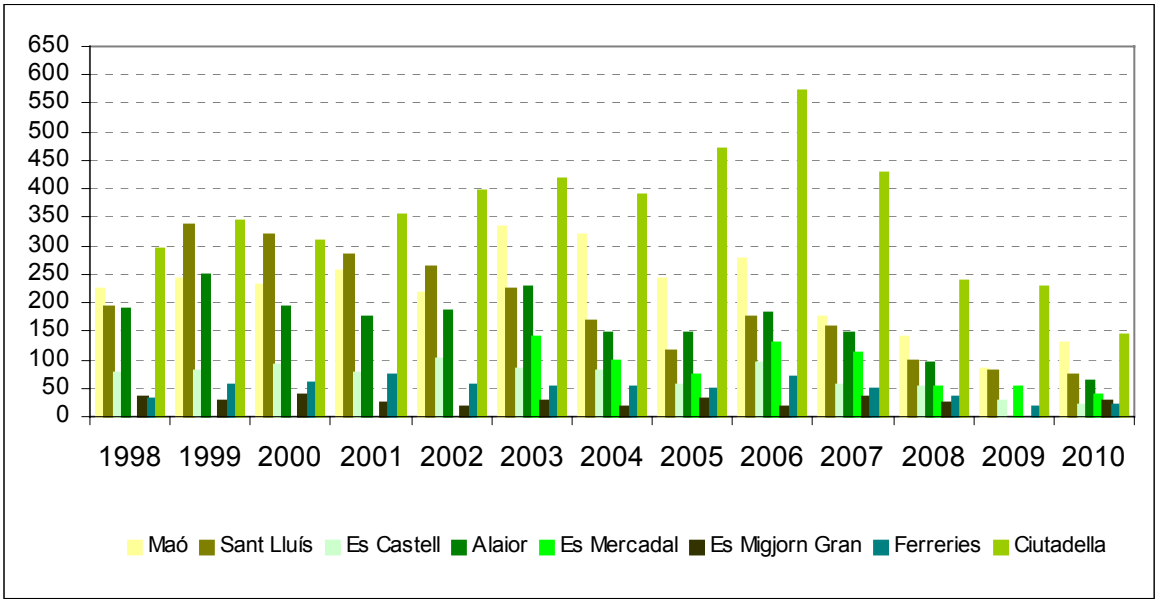

Gràfic 2. Llicències d'obra major, tant d'obra nova com reforma, desglossades per municipis. 1998-2010. Font: Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

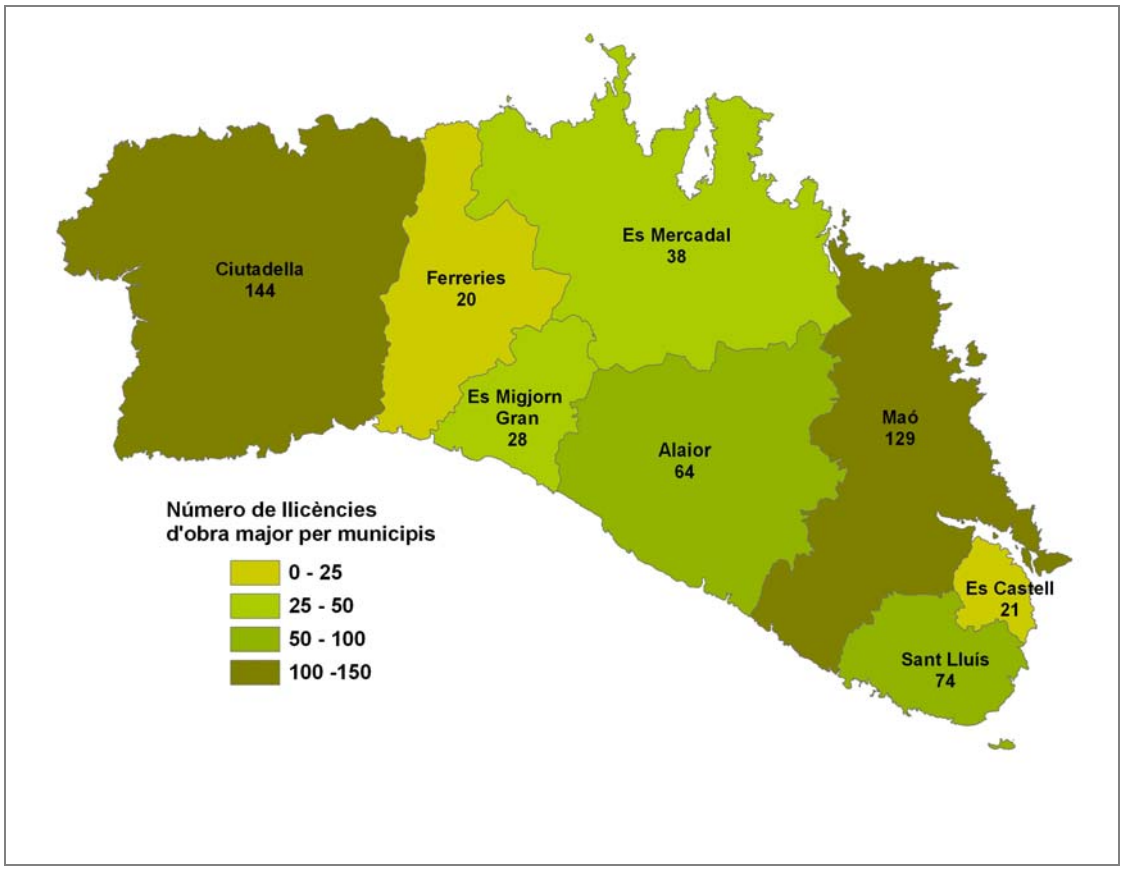

Mapa 1. Llicències d'obra major, tant d'obra nova com reforma, desglossades per municipis. 2010. Font: Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

2.3.1. PERCENTATGE DE SÒL PROTEGIT SOBRE LA SUPERFÍCIE INSULAR I MUNICIPAL (I.O.)

Definició: Superfície inclosa dins la categoria de sòl rústic protegit respecte a la superfície total insular. Abans del PTI (2003) incloïa les àrees definides com a sòl rústic d'especial protecció derivades dels Plans Generals d'Ordenació Urbana (PGOU) municipals i de les figures de protecció derivades de la legislació autonòmica (Llei d'Espais Naturals, LEN 1991): Parc Natural, Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI), Àrea Rural d'Interès Paisatgístic (ARIP) i Alzinar Protegit. Després amb el PTI, s'afegeixen les següents figures: Àrees Naturals d'Interès Territorial (ANIT), les Àrees d'Interès Paisatgístic (AIP) i les Àrees de Protecció Territorial (APT), així com les Àrees d'Alt Nivell de Protecció (AANP) situades fora de les ANEI. Amb l'aprovació de la LECO (2005) també es reconeixen les figures d'escala europea i Lloc d'Interès Comunitari (LIC) i Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

Unitats: % .

Mètode de càlcul: Càlcul de les superfícies mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica damunt la cartografia de la IDE Menorca i la IDEIB

Periodicitat de càlcul: Bianual, o anual en cas que es produeixin variacions.

Àmbit territorial: Insular i municipal.

Font: Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears.

Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

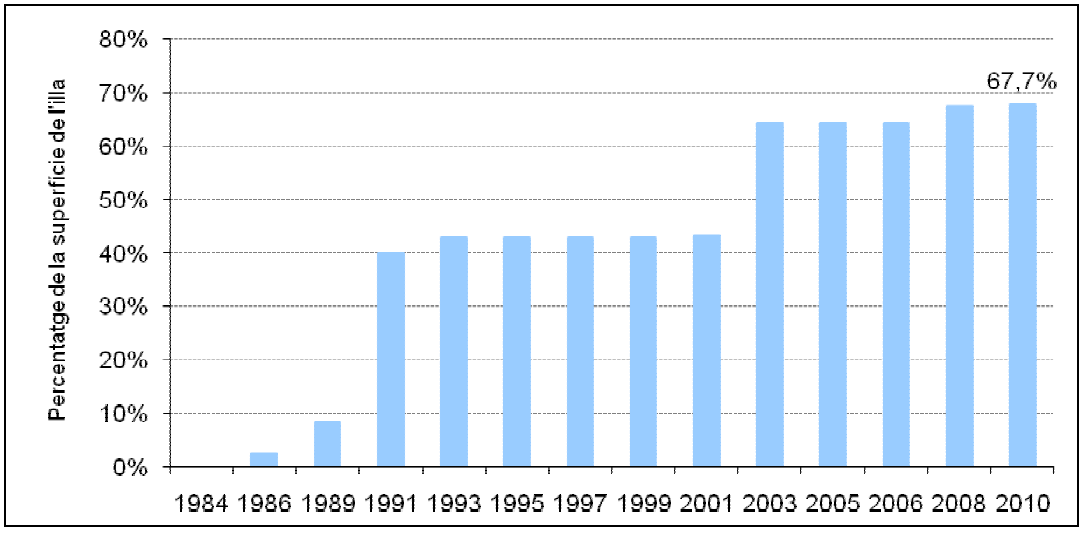

Gràfic 1. Evolució del percentatge de sòl protegit respecte del total de l'illa durant el període 1984 - 2010. Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **67,7 % (2010)**

Tendència actual >> Lleuger augment.

Tendència desitjada >> Augment. El text normatiu del PTI al Títol IX - Cap. III tracta el sòl rústic d'especial protecció. Assumeix les figures preexistents amb els límits coneguts, a la vegada que proposa una sèrie de figures de protecció noves i les cartografia. A l'article 11 del Títol II proposa instar a les administracions corresponents per a la declaració de nous espais protegits.

Interpretació:

Respecte als valors del 2008 s'ha donat un petit augment gràcies a la declaració de nous Llocs d'Interès Comunitari (LIC) corresponents a basses temporals. La llei per a la Conservació dels Espais de Rellevància Ambiental (LECO, 2005), va suposar el reconeixement dels espais inclosos dins la Xarxa Natura 2000 de la Unió Europea.

Observacions:

Donat que vàries figures de protecció es superposen en un mateix territori s'ha d'anar en compte de no comptabilitzar una mateixa superfície més d'una vegada.
Aquest indicador s'emmarca dins del concepte de sòl protegit des del punt de vista urbanístic, a diferència del posterior que fa referència als espais naturals protegits des d'una perspectiva de gestió ambiental d'aquests espais. Actualment tots els municipis estan en fase de l'adaptació dels PGOU al PTI i per tant els valors ben segur sofriran prest modificacions.

Taules i gràfics

	Figura de protecció	1984	1986	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2008	2010
Europa	Lloc d'Interès Comunitari (LIC)												19.799	19.799	20.075
													28,5%	28,5%	28,9%
	Zona d'Especial Protecció per a les aus (ZEPA)												19.871	26.991	26.991
													28,6%	38,9%	38,9%
Estatal	Parc Natural						1.820	1.820	1.820	1.820	3.438	3.438	3.438	3.438	3.438
							2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
	Reserva Natural*										107	107	107	107	107
											0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Autonòmica	Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI)**		1.800	5.907	27.058	27.061	27.061	27.061	27.061	27.061	27.061	27.061	27.061	27.061	27.061
			2,6%	8,5%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%	39,0%
	Àrea Rural d'Interès Paisatgístic (ARIP)				776	776	776	776	776	776	776	776	776	776	776
					1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%
	Alzinar Protegit					4.605	4.605	4.605	4.605	5.442	5.442	5.442	5.442	5.442	5.442
						6,6%	6,6%	6,6%	6,6%	7,8%	7,8%	7,8%	7,8%	7,8%	7,8%
	Àrea Natural d'Interès Territorial (ANIT)										10.688	10.688	10.688	10.688	10.688
											15,4%	15,4%	15,4%	15,4%	15,4%
	Àrea d'Interès Paisatgístic (AIP)										3.589	3.589	3.589	3.589	3.589
											5,2%	5,2%	5,2%	5,2%	5,2%
	Àrea d'Alt Nivell de Protecció (AANP) fora d'ANEI**										3.485	3.485	3.485	3.485	3.485
											5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
	Àrea de Protecció Territorial (APT) Costera										8.294	8.294	8.294	8.294	8.294
											11,9%	11,9%	11,9%	11,9%	11,9%

Figura de protecció	1984	1986	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2008	2010
Superfície total***:	**0**	**1.800**	**5.907**	**27.834**	**29.880**	**29.880**	**29.880**	**29.880**	**30.102**	**44.654**	**44.654**	**44.672**	**46.916**	**47.007**
Percentatge sup. Menorca	**0,0%**	**2,6%**	**8,5%**	**40,1%**	**43,0%**	**43,0%**	**43,0%**	**43,0%**	**43,3%**	**64,3%**	**64,3%**	**64,3%**	**67,6%**	**67,7%**
Nombre figures aprovades	0	1	1	2	3	4	4	4	4	9	9	11	11	11

Taula 1. Evolució de la superfície de sòl protegit segons les diferents figures de protecció entre els anys 1984 i 2010. Es diferencia entre les figures reconegudes a nivell europeu, estatal i autonòmic. Els valors s'expressen en hectàrees i % respecte la superfície total insular. Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.

* Les actuals reserves naturals de Menorca estan incloses dins el Parc Natural de s'Albufera des Grau.

** Inclou les AANP declarades pel PTI fora d'ANEI. Serien: sistemes dunars, zones humides, barrancs i penya-segats, alzinars, ullastrars, marines d'aladern i una franja de protecció costera de 100m.

*** Superfície total tenint en compte que algunes de les figures es superposen.

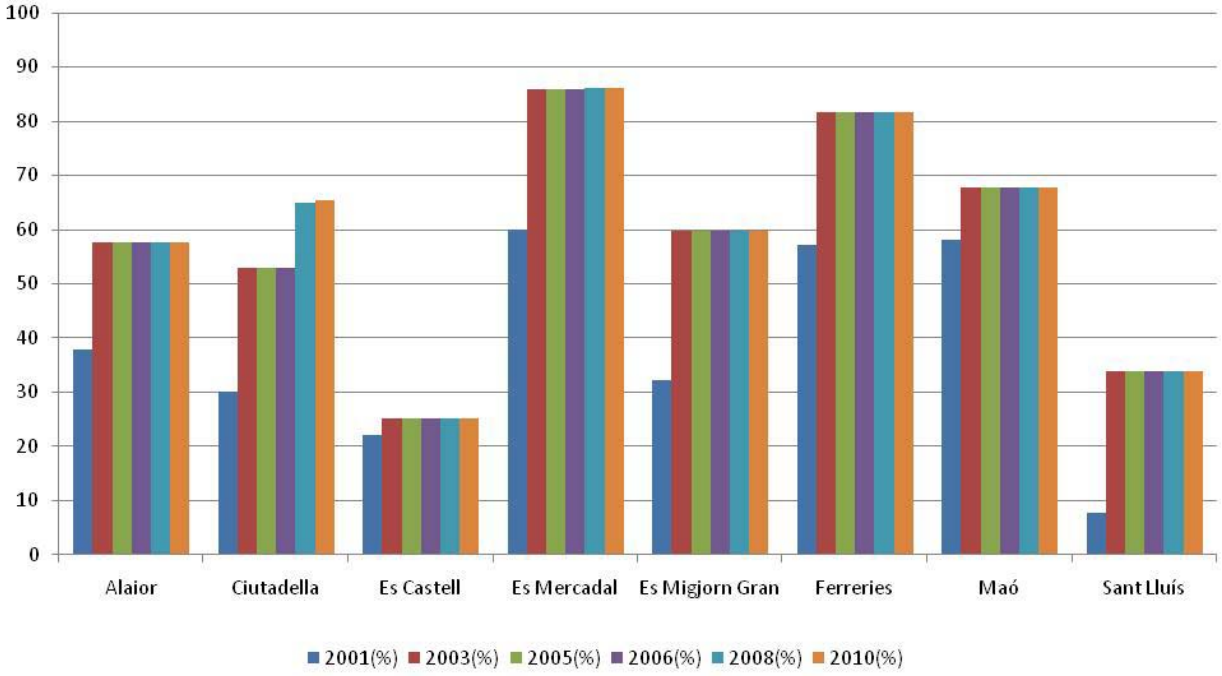

Gràfic 2. Evolució de la superfície de sòl protegit en cada un dels municipis de Menorca entre els anys 2001 i 2009. *Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.*

Municipi	Sup. muni.	2001(ha)	2003(ha)	2005(ha)	2006(ha)	2008(ha)	2010(ha)
Alaior	10.976,3	4147,0	6.327,7	6.327,7	6.327,7	6.327,7	6.327,7
Ciutadella	18.602,9	5599,3	9.856,3	9.856,3	9.862,3	12.081,0	12.162,2
Es Castell	1.161,4	256,8	292,1	292,1	292,1	292,1	292,1
Es Mercadal	13.692,6	8202,7	11.753,6	11.753,6	11.767,0	11.792,9	11.802,1
Es Migjorn Gran	3.240,7	1044,0	1.936,7	1.936,7	1.937,4	1.937,4	1.937,4
Ferreries	6.600,0	3780,3	5.382,3	5.382,3	5.382,3	5.382,3	5.382,3
Maó	11.704,9	6803,6	7.931,2	7.931,2	7.931,9	7.931,9	7.931,9
Sant Lluís	3.462,4	265,1	1.170,9	1.170,9	1.171,1	1.171,1	1.171,1
Menorca	**69.441,2**	**30.098,8**	**44.650,7**	**44.650,7**	**44.671,8**	**46.916,4**	**47.006,8**

Taula 2. Evolució de la superfície de sòl protegit en cada un dels municipis de Menorca entre els anys 2001 i 2010. *Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.*

Municipi	Sup. muni.	2001(%)	2003(%)	2005(%)	2006(%)	2008(%)	2010(%)
Alaior	10.976,3	37,8	57,6	57,6	57,6	57,6	57,6
Ciutadella	18.602,9	30,1	53,0	53,0	53,0	64,9	65,4
Es Castell	1.161,4	22,1	25,1	25,1	25,1	25,1	25,1
Es Mercadal	13.692,6	59,9	85,8	85,8	85,9	86,1	86,2
Es Migjorn Gran	3.240,7	32,2	59,8	59,8	59,8	59,8	59,8
Ferreries	6.600,0	57,3	81,6	81,6	81,6	81,6	81,5
Maó	11.704,9	58,1	67,8	67,8	67,8	67,8	67,8
Sant Lluís	3.462,4	7,7	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8
Menorca	**69.441,2**	**43,3**	**64,3**	**64,3**	**64,3**	**67,6**	**67,6**

Taula 3. Evolució del percentatge de superfície de sòl protegit respecte del total de la superfície de cada municipi entre els anys 2001 i 2010. *Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.*

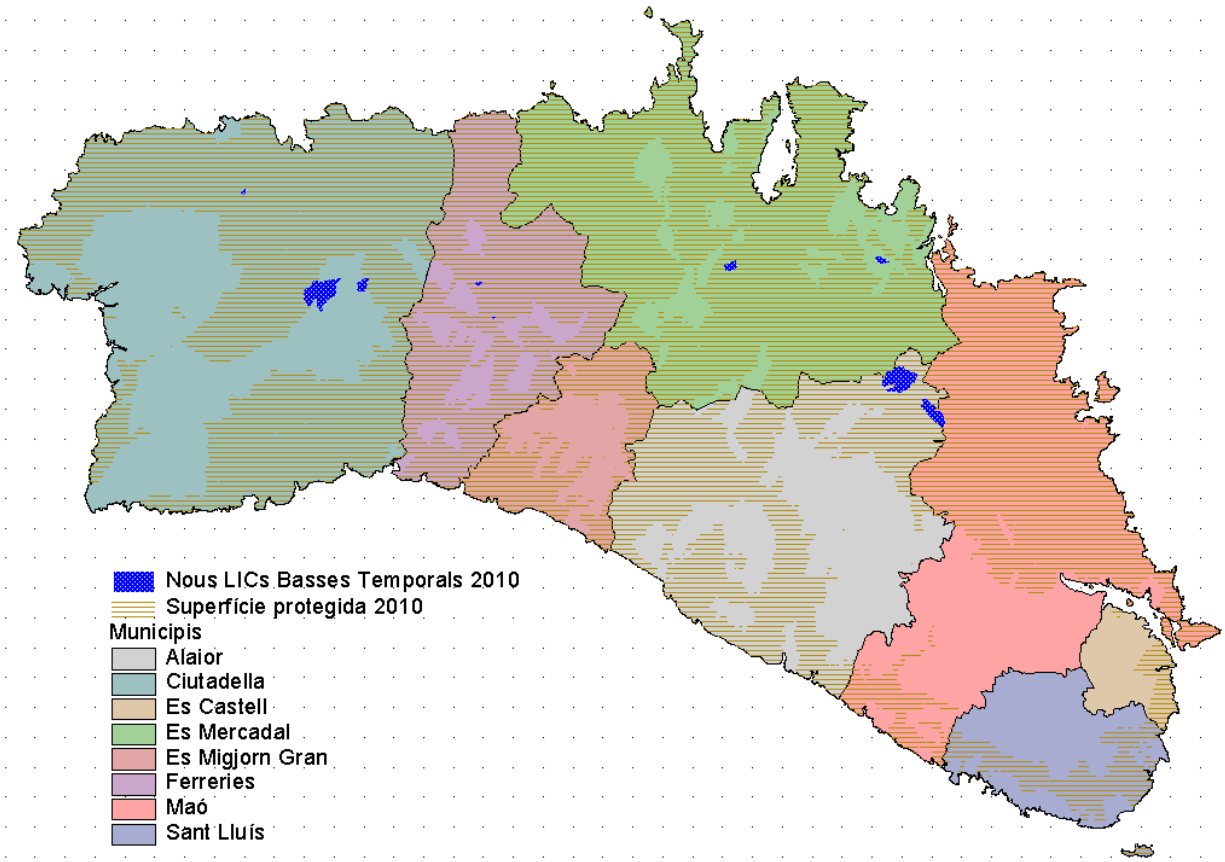

Mapa 1: Superfície de sòl protegit sobre la superfície insular. Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.

2.3.2. ÍNDEX DE GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS PROTEGITS (I.N.O)

Definició: Cada vegada més es tendeix a separar els conceptes d'ordenació territorial i sòl protegit urbanísticament, dels conceptes de gestió ambiental i espais naturals protegits, entenent aquests últims com aquelles zones on existeix una normativa específica i una gestió activa en favor de la conservació dels valors naturals. En aquest sentit, s'ha estructurat el sòl protegit en els següents tres nivells:

- **Protecció nominal (pn)**: zones protegides a nivell purament urbanístic, sense pla d'usos o gestió específiques. Correspon a la majoria de sòl protegit. (Valoració: 1 punt)
- **Protecció amb normativa (pan)**: zones protegides on s'ha elaborat un pla d'usos o amb vocació de conservació biològica. Es correspon amb les ANEI on s'ha elaborat un Pla Especial de Protecció (PEP) o als espais de la Xarxa Natura 2000 (declaracions amb vocació de protecció d'espècies i hàbitats naturals, que van més enllà de una simple protecció urbanística). (Valoració: 2 punts)
- **Protecció amb normativa i gestió específiques (pange)**: zones amb un pla d'usos aprovat i amb una gestió i una vigilància actives. Es correspon amb els Parcs Naturals on existeix un Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) i un Pla Rector d'Usos i Gestió (PRUG) i un equip de persones treballant-hi de forma específica. Serien els espais naturals protegits pròpiament dits. (Valoració: 3 punts)

L'objectiu és calcular un índex que valori la qualitat o el grau de protecció, i no tan sols la superfície que abasta. A la vegada, aquest índex fa comparable aquest indicador amb altres territoris.

Unitats: % .

Mètode de càlcul: Càlcul de les superfícies de cada nivell de protecció mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica damunt la cartografia del PTI i la cartografia de la CAIB.
Es calcula el percentatge de cada tipus a nivell insular i s'aplica la següent equació:

Índex d'Espais Naturals Gestionats = {[(%Sup pn x 1)+(%Sup pan x 2)+(%Sup pange x 3)] / 300} x10

Es multiplica cada percentatge de superfície per 1, 2 o 3 segons el seu grau de protecció. El sòl no protegit no intervé en el càlcul. Llavors, es divideix per 300 que seria el valor màxim assolible, equivalent a que tota l'illa fos del grau màxim de protecció (100 x 3). Finalment, es multiplica per 10 per obtenir un índex que varia entre 0 i 10.

Periodicitat de càlcul: Bianual, o anual en cas que es produeixin variacions.
Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears (IDE Menorca, IDEIB)
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

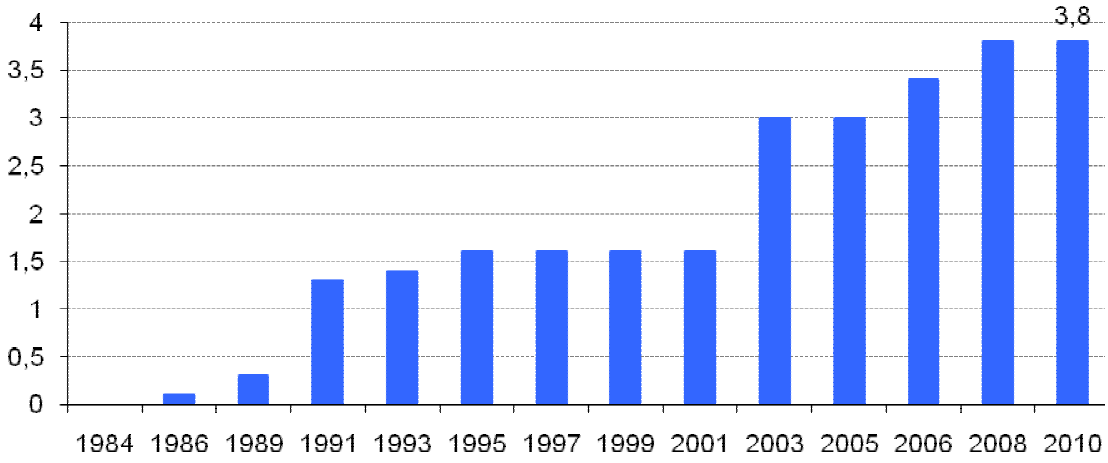

Gràfic 1. Evolució de l'Índex de Gestió d'Espais Naturals Protegits a nivell insular entre els anys 1984-2010. Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.

Nota: L'índex té un valor màxim de 10.

Valor més recent: **3,8 (2010)**

Tendència actual >> Lleuger augment.

Tendència desitjada >> Augment.

Interpretació:

Respecte als valors del 2008 s'ha donat un petit augment gràcies a la declaració de nous Llocs d'Interès Comunitari (LIC) corresponents a basses temporals. La llei per a la Conservació dels Espais de Rellevància Ambiental (LECO, 2005), va suposar el reconeixement dels espais inclosos dins la Xarxa Natura 2000 de la Unió Europea. L'increment entre l'any 2001 i 2003 va resultar notable, bàsicament per l'aprovació dels PEP de diversos ANEI, l'ampliació del Parc Natural; i sobretot, per l'aprovació del PTI.

En qualsevol cas, el grau de gestió del territori des d'una perspectiva ambiental i de forma específica per a cada zona, encara queda enfora de la situació desitjable. L'únic espai protegit amb una gestió específica segueix sent el Parc Natural de s'Albufera des Grau, que només representa un 5% del territori. Aquest mateix valor calculat per altres illes com Tenerife o Lanzarote, per posar dos exemples, arriba a 26 i 29 % del territori, respectivament.

Observacions:

Seria desitjable arribar com a mínim a un valor de 5 sobre 10.

Taules i gràfics

Grau de protecció	1986	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2008	2010
Protecció nominal	1.800	5.907	27.834	29.880	28.060	28.060	28.060	28.282	30.344	30.344	22.248	18.593	18.507
	2,6%	8,5%	40,1%	43,0%	40,4%	40,4%	40,4%	40,7%	43,7%	43,7%	32,0%	26,8%	26,7%
Protecció amb normativa									10.871	10.871	18.986	24.884	25.061
									15,7%	15,7%	27,3%	35,8%	36,1%
Protecció amb normativa i gestió específiques					1.820	1.820	1.820	1.820	3.438	3.438	3.438	3.438	3.438
					2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Superfície total	1.800	5.907	27.834	29.880	29.880	29.880	29.880	30.102	44.653	44.653	44.672	46.917	47.007
Percentatge superfície illa	2,6%	8,5%	40,1%	43,0%	43,0%	43,0%	43,0%	43,3%	64,3%	64,3%	64,3%	67,6%	67,7%
Índex de Gestió d'Espais Naturals	**0,1**	**0,3**	**1,3**	**1,4**	**1,6**	**1,6**	**1,6**	**1,6**	**3**	**3**	**3,4**	**3,8**	**3,8**

Taula 1. Evolució de la superfície d'espais protegits segons el nivell de protecció a nivell insular entre els anys 1986 i 2010. Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.

Nota: L'índex té un valor màxim de 10. Les dades es mostren en hectàrees totals i a davall com a percentatge de la superfície total de l'illa.

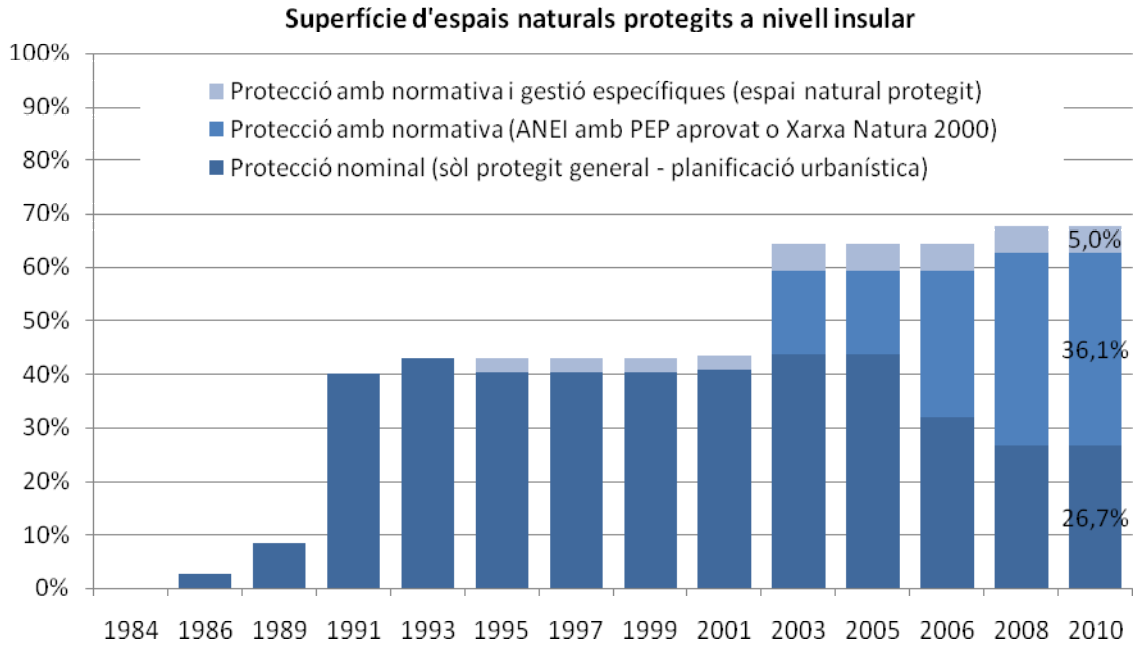

Gràfic 2. Evolució de la superfície d'espais protegits segons el nivell de protecció a nivell insular entre els anys 1984 i 2010. Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.

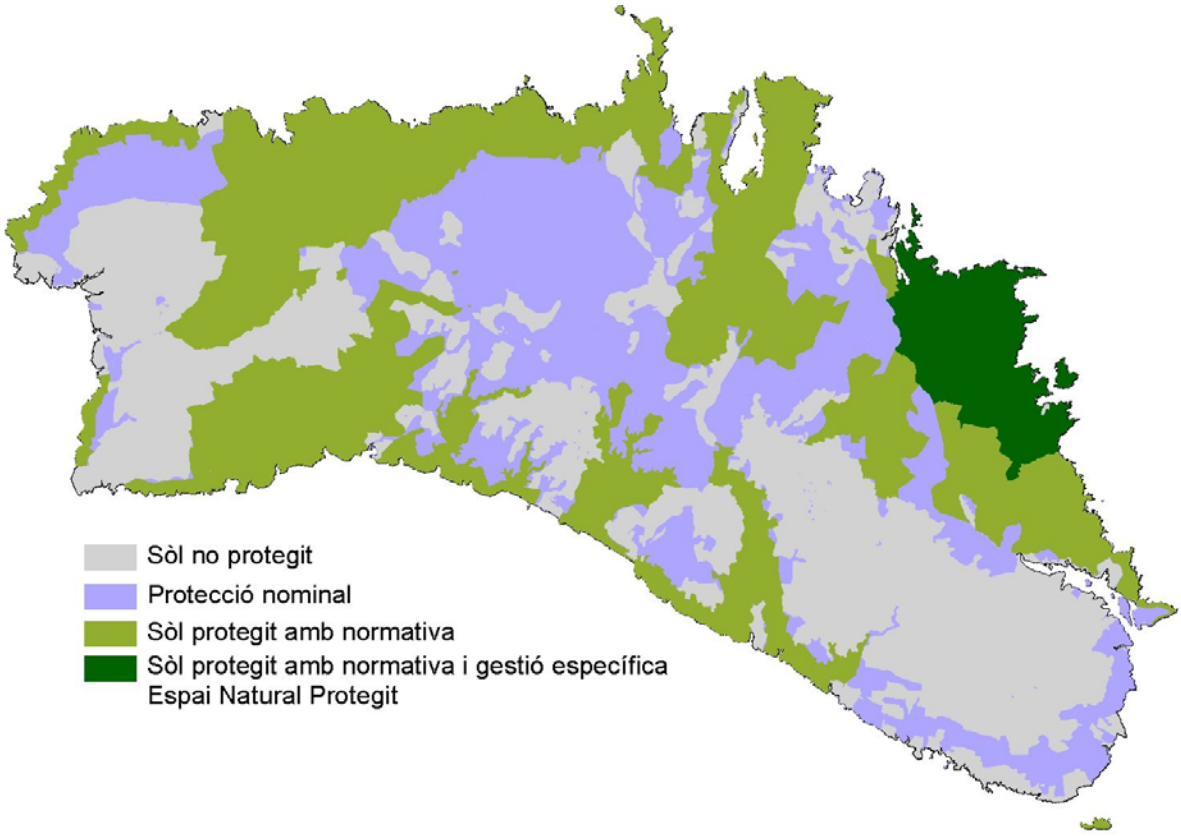

Mapa 1. Sòl protegit segons el nivell de protecció any 2010. Font: Departament d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca i Conselleria de Medi Ambient del Govern de les illes Balears. Elaboració: OBSAM.

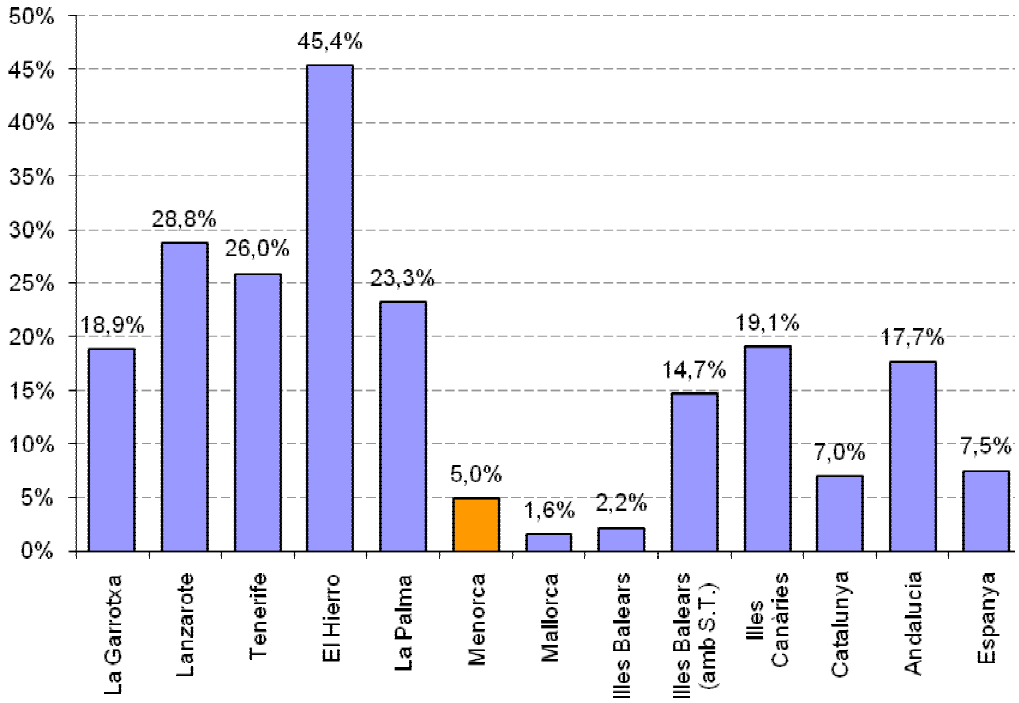

Gràfic 3. Comparativa amb altres territoris de l'estat espanyol sobre el percentatge de superfície d'espais naturals protegits. (S.T.: Paratge Natural Serra de Tramuntana). Font: Europarc-España. Elaboració: OBSAM.

2.3.3. VARIACIÓ DE LA SUPERFÍCIE DE SÒL URBÀ O URBANITZABLE SEGONS LA PLANIFICACIÓ VIGENT (I.N.O)

Definició: Avalua el potencial d'ocupació urbana del sòl, és a dir, el sòl que actualment ja es troba ocupat o que es troba en previsió de ser-ho en funció de la planejament municipal vigent (sòl urbà i sòl urbanitzable).

Unitats: % .

Mètode de càlcul: Percentatge de la variació del darrer any de dades respecte del valor anterior, indicant els anys de comparació. Càlcul de les superfícies mitjançant Sistemes d'Informació Geogràfica damunt la cartografia dels PGOU municipals o en el seu defecte les Normes Subsidiàries (NNSS).

Periodicitat de càlcul: Bianual o variable segons revisions realitzades.

Àmbit territorial: Insular i municipal.
Font: Conselleria d'Ordenació del Territori del Consell Insular.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

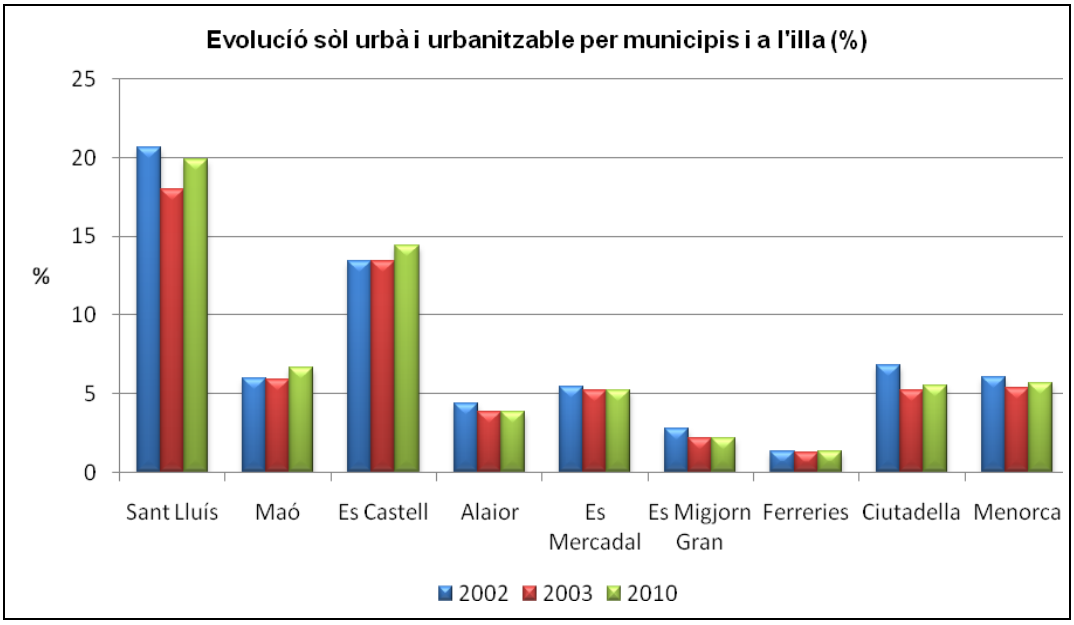

Gràfic 1. Evolució de la superfície de sòl urbà i urbanitzable respecte la superfície total del municipi durant els anys 2002,2003 i 2010. Font: Conselleria d'Ordenació del Territori, Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **6,03 % (2003-2010)**

Tendència actual >> Augment

Tendència desitjada >> Creixement màxim de 439 ha. en 10 anys pel conjunt de Menorca segons l'art. 33 de les DOT.

Interpretació:

La variació de sòl urbà i urbanitzable és un indicador que ens mostra el potencial d'ocupació urbana del sòl, és a dir, el sòl que actualment ja es troba ocupat o que es troba en previsió de ser-ho en funció del planejament municipal vigent.

Per calcular la variació del sòl urbà i urbanitzable de cada municipi hem partit dels plans generals d'ordenació urbana de cada ajuntament, comparant les dades disponibles (2002, 2003 i 2010).

Arran de l'aprovació del PTI (2003), el conjunt del sòl urbà i la urbanitzable va disminuir en major o menor grau en tots el municipis de l'illa, especialment a Ciutadella i Es Migjorn Gran. En canvi en l'actualitat conjunt de sòl urbà i urbanitzable de cada municipi ha augmentat respecte les últimes dades obtingudes l'any 2003 però encara per sota del sostre màxim establert en l'article 33 de les Directrius d'Ordenació Territorial (DOT) de 439 ha. de creixement fins l'any 2013.

Observacions:

Aquest indicador es diferencia del *2.1. Superfície de sòl ocupada pels assentaments urbans, rurals i turístics*, en el mètode de càlcul i que en aquest cas no s'inclouen la xarxa viària, ni els nuclis rurals en sòl rústic. Actualment tots els municipis estan en diferents fases de l'adaptació dels PGOU al PTI i per tant els valors ben segur sofriran prest modificacions. La informació referent a aquest indicador s'obté dels ajuntaments. Des de la darrera informació disponible (Memòria PTI), la informació ha estat emmagatzemada en diferents formats, sense que cada ajuntament tingui una base de dades actualitzada en format digital on s'hi recullin les revisions realitzades del Pla General d'Ordenació Municipal. Aquest fet dificulta obtenir les dades necessàries per actualitzar l'indicador.

Taules,gràfics i mapes

Superfície (ha)	2002 (abans PTI)	2003 (després PTI)	2010	Increment 2003/2010
Sant Lluís	715,3	622,2	688,75	66,55
Maó	697,6	689,5	775,87	86,37
Es Castell	155,7	155,6	167,52	11,92
Alaior	476,6	423,9	423,83	-0,07
Es Mercadal	747,1	711,6	720,35	8,75
Es Migjorn Gran	92,1	72,2	72,24	0,04
Ferreries	85,9	83,0	87,92	4,92
Ciutadella	1.263,5	974,6	1.021,41	46,81
Menorca	**4.233,8**	**3.732,6**	**3.957,89**	**225,29**

Taula 1. Evolució de la superfície de sòl urbà i urbanitzable en cada un dels municipis de Menorca durant els anys 2002,2003 i 2010. Font: Mapa Urbanístic de les Illes Balears (MUIB),Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

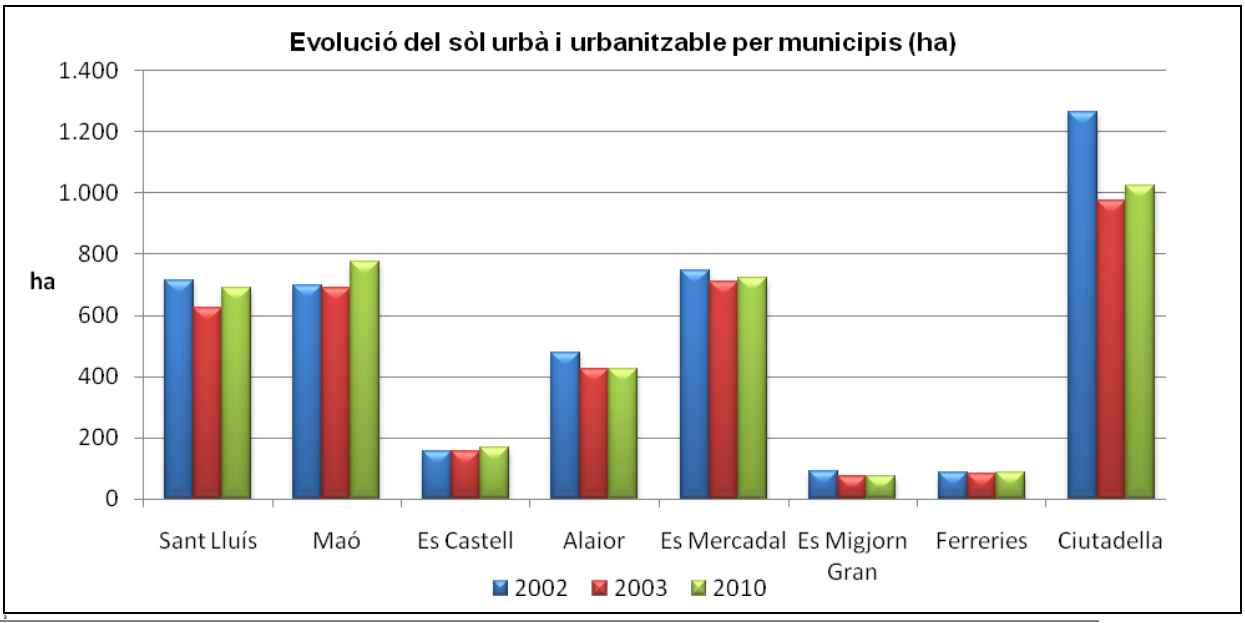

Gràfic 2. Evolució de la superfície de sòl urbà i urbanitzable en cada un dels municipis de Menorca durant els anys 2002,2003 i 2010. Font: Mapa Urbanístic de les Illes Balears (MUIB),Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

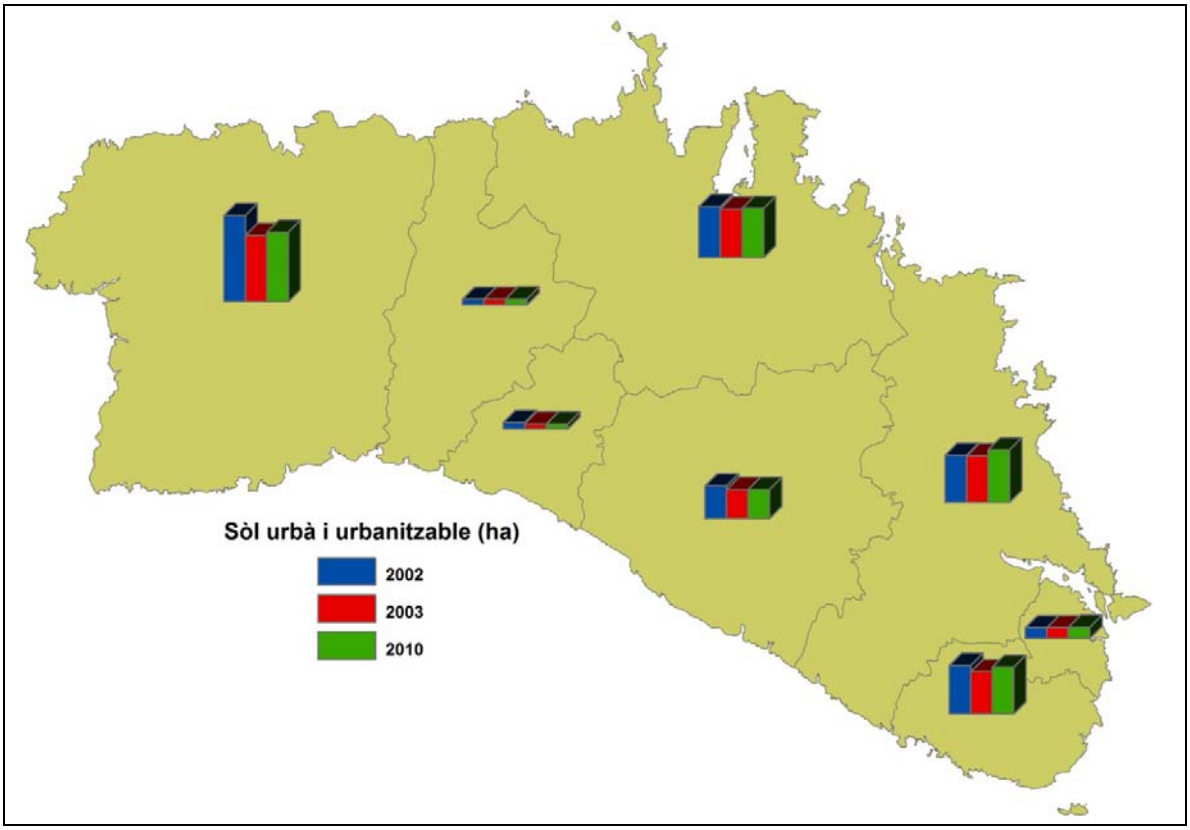

Mapa 1. Evolució de la superfície de sòl urbà i urbanitzable en cada un dels municipis de Menorca durant els anys 2002,2003 i 2010. Font: Mapa Urbanístic de les Illes Balears (MUIB),Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

2.3.4. SUPERFÍCIE DE PARCS I ZONES VERDES URBANES (I.O.)

Definició: Superfície de parcs, places i zones verdes urbanes de titularitat pública. Són espais dins dels nuclis que formen part de la vida quotidiana dels ciutadans, ja sigui com a espai de contacte amb la natura, com a lloc de trobada o d'esbarjo. S'han diferenciat quatre tipus d'espais oberts públics:

- **Jardins i parcs urbans.** Són aquells espais oberts amb major recobriment de vegetació, ja siguin arbres, matolls, ramells o gespa, que de substrat dur. Dins aquesta classificació podem trobar-hi jardins municipals, parcs urbans, pipi-cans, entre d'altres espais vegetats.
- **Places i passejos (àrees dures).** Són aquells espais oberts amb major recobriment de materials durs, com formigó, rajoles, empedrats, graves, sintètic, etc. que actuen com a espai de trobada. No s'inclouen els carrers de vianants però sí els passejos ja que aquests últims poden actuar com a espai de trobada, mentre que els carrers de vianants no.
- **Parcs infantils o per gent gran.** Són espais oberts dedicats exclusivament a equipaments de jocs infantils i per a gent gran. En aquest cas, el recobriment principal del parc tant pot ser de vegetació com de materials sintètics.
- **Rotondes i voreres.** Són els espais oberts vegetats, clarament associats a vies de comunicació i amb un ús públic directe escàs o nul. No s'han tingut en compte les rotondes que es troben fora dels nuclis urbans. Aquest tipus d'espai no s'han inclòs a l'hora de realitzar l'indicador.

Nota: unitat mínima cartografiable (UMC): 25 m^2.

Unitats: m^2 espais oberts/hab. de dret.

Mètode de càlcul: Superfície d'espais oberts/població de dret.

Periodicitat de càlcul: Aproximadament quinquennal; segons disponibilitat de fotografies aèries.

Àmbit territorial: Insular, amb divisió per nuclis de població.

Font: Elaboració pròpia en base a fotografies aèries i a l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL), Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca.

Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

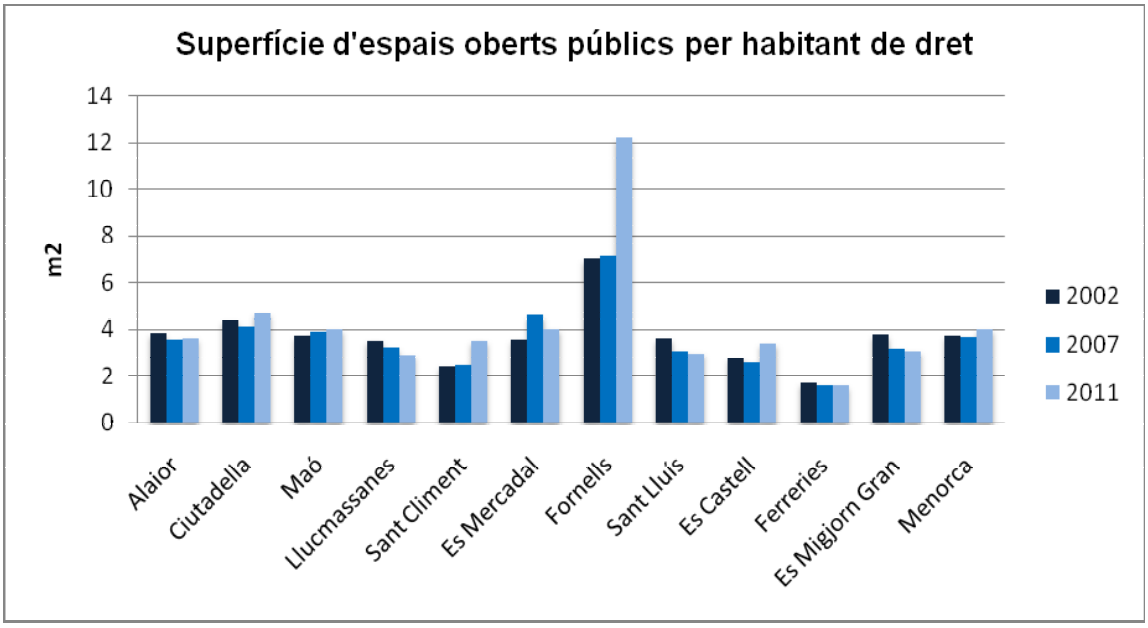

Gràfic 1. Superfície en m^2 d'espais oberts públics per habitant de dret per els diferents nuclis al 2002, 2007 i 2011. Font: Elaboració pròpia en base a fotografies aèries i a l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL), Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **4,04 m^2/ hab. de dret (2011)**

Tendència actual >> En conjunt, lleuger augment.

Tendència desitjada >> No disminució.

Interpretació:

En general, la tendència de la superfície de parcs i zones verdes per habitant de dret és a augmentar o mantenir-se constant. En els casos en que disminueix, com a Llucmassanes o Es Migjorn Gran, és conseqüència de l'augment de la població empadronada, no que hi hagi hagut una disminució de la superfície d'aquests espais.

Observacions:

En ocasions, un mateix espai pateix modificacions d'ús i d'equipaments al llarg dels anys, pel que una superfície important pot passar d'una categoria a una altra dins un mateix nucli.

Taules i gràfics

		Superfície d'espais oberts públics (m^2)			
	Any	Jardins i parcs urbans	Places i passejos	Parcs infantils o per gent gran	Total
Alaior	2002	11.817	2.397	8.826	23.040
	2007	11.817	2.397	8.826	23.040
	2011	11.817	2.397	9.973	24.187
Ciutadella	2002	26.472	32.850	24.528	83.850
	2007	24.695	32.850	28.735	86.280
	2011	24.695	35.325	41.223	101.243
Maó	2002	33.191	14.652	35.324	83.167
	2007	34.074	20.796	42.871	97.742
	2011	34.074	24.006	45.319	103.400
Llucmassanes	2002	0	0	591	591
	2007	0	0	591	591
	2011	0	0	591	591
Sant Climent	2002	0	485	828	1.313
	2007	0	485	828	1.313
	2011	0	811	1.113	1.924
Es Mercadal	2002	1.827	4.588	0	6.415
	2007	2.195	5.452	2.771	10.418
	2011	2.195	5.452	2.771	10.418
Fornells	2002	401	2.566	1.041	4.008
	2007	401	3.216	1.041	4.658
	2011	401	3.216	4.706	8.323
Sant Lluís	2002	0	1.330	6.930	8.260
	2007	0	1.330	6.930	8.260
	2011	0	1.330	6.930	8.260
Es Castell	2002	0	6.198	5.862	12.060
	2007	0	6.374	5.862	12.235
	2011	0	6.374	10.629	17.003
Ferreries	2002	531	57	6.358	6.945
	2007	531	57	6.358	6.945
	2011	531	57	6.358	6.945
Es Migjorn Gran	2002	1.781	864	1.605	4.250
	2007	137	299	3.815	4.250
	2011	137	299	3.815	4.250
Menorca	2002	76.019	65.988	91.893	233.899
	2007	73.850	73.255	108.628	255.732
	2011	73.850	79.266	133.429	286.544

Taula 1. Superfície en m^2 d'espais oberts públics per els diferents nuclis per els anys 2002, 2007 i 2011. Font: Elaboració a partir de fotografies aèries i l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL), Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

		Superfície d'espais oberts públics per habitant de dret (m^2/ hab.)			
	Any	Jardins i parcs urbans	Places i passejos	Parcs infantils o per gent gran	Total
Alaior	2002	1,98	0,40	1,48	3,86
	2007	1,83	0,37	1,37	3,57
	2011	1,80	0,36	1,52	3,68
Ciutadella	2002	1,39	1,72	1,29	4,40
	2007	1,18	1,57	1,38	4,13
	2011	1,15	1,64	1,92	4,71
Maó	2002	1,50	0,66	1,59	3,75
	2007	1,36	0,83	1,71	3,90
	2011	1,33	0,94	1,77	4,04
Llucmassanes	2002	0	0	3,56	3,56
	2007	0	0	3,26	3,26
	2011	0	0	2,92	2,92
Sant Climent	2002	0	0,91	1,56	2,47
	2007	0	0,92	1,56	2,48
	2011	0	1,50	2,06	3,56
Es Mercadal	2002	1,03	2,58	0	3,61
	2007	0,97	2,41	1,23	4,61
	2011	0,86	2,12	1,08	4,06
Fornells	2002	0,70	4,50	1,83	7,03
	2007	0,62	4,93	1,60	7,15
	2011	0,59	4,72	6,91	12,22
Sant Lluís	2002	0	0,59	3,06	3,65
	2007	0	0,50	2,62	3,12
	2011	0	0,49	2,54	3,03
Es Castell	2002	0	1,43	1,36	2,79
	2007	0	1,35	1,24	2,59
	2011	0	1,29	2,16	3,45
Ferreries	2002	0,13	0,01	1,58	1,72
	2007	0,12	0,01	1,47	1,60
	2011	0,12	0,01	1,46	1,59
Es Migjorn Gran	2002	1,59	0,77	1,43	3,79
	2007	0,10	0,22	2,87	3,19
	2011	0,10	0,22	2,80	3,12
Menorca	2002	1,23	1,06	1,48	3,77
	2007	1,07	1,06	1,58	3,71
	2011	1,04	1,12	1,88	4,04

Taula 2. Superfície en m^2 d'espais oberts públics per habitant de dret per els diferents nuclis al 2002, 2007 i 2011. Font: Elaboració a partir de fotografies aèries i l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL), Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

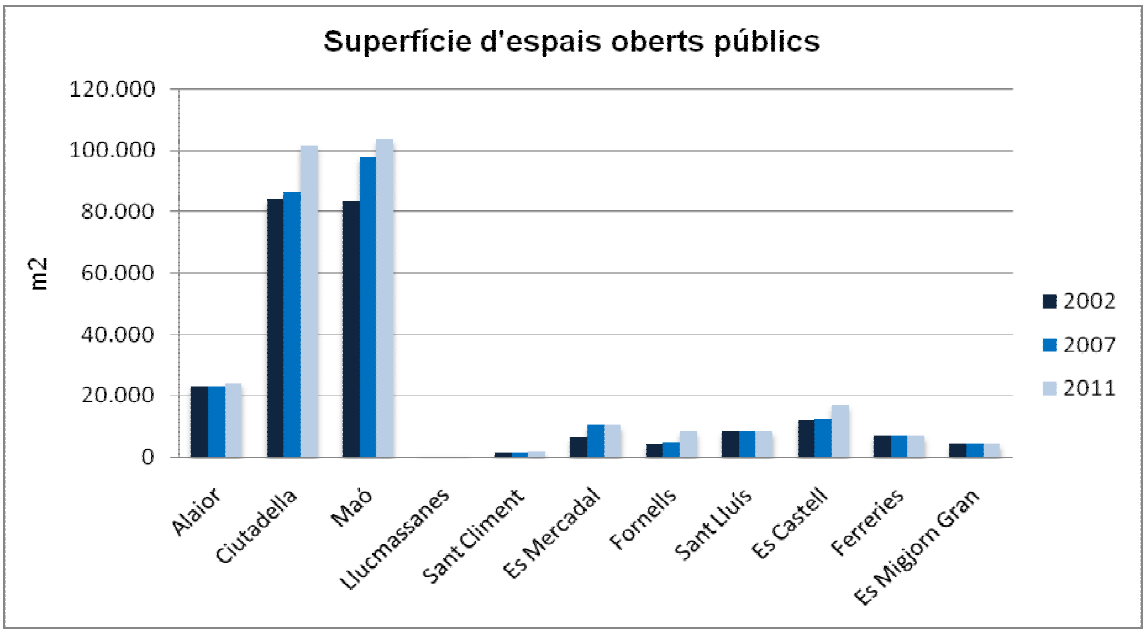

Gràfic 2. Superfície en m^2 d'espais oberts públics per habitant de dret per els diferents nuclis al 2002, 2007 i 2011. Font: Elaboració a partir de fotografies aèries i l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL), Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

	Superfície de rotondes i voreres (m^2)		
	2002	**2007**	**2011**
Alaior	2.552	2.552	2.552
Ciutadella	20.238	22.298	22.298
Maó	50.545	64.009	64.009
Llucmassanes	0	0	0
Sant Climent	139	139	139
Es Mercadal	4.416	4.529	4.529
Fornells	3.183	3.731	3.731
Sant Lluís	3.858	3.858	3.858
Es Castell	1.015	1.785	1.785
Ferreries	13.673	13.673	13.673
Es Migjorn Gran	162	463	463

Taula 3. Superfície en m^2 de rotondes i voreres als diferents nuclis pels anys 2002, 2007 i 2011. Font: Elaboració a partir de fotografies aèries i l'Enquesta d'Infraestructures i Equipaments Locals (EIEL), Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular de Menorca. Elaboració: OBSAM.

2.3.5. NOMBRE D'EDIFICIS REHABILITATS (I.O)

Definició: S'entenen com a obra major de rehabilitació o reforma, totes aquelles ampliacions, reformes, cobertes, rehabilitacions, piscines, condicionaments i estructures.

Unitats: Número de llicències per rehabilitació o reforma.

Mètode de càlcul: A partir de les bases de dades de cada àrea d'urbanisme dels diferents ajuntaments, es desglossen les obres majors entre les que són de nova construcció i les que són per reforma i rehabilitació. Finalment es fa el sumatori amb les dades dels diferents municipis.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Ajuntaments de Menorca.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

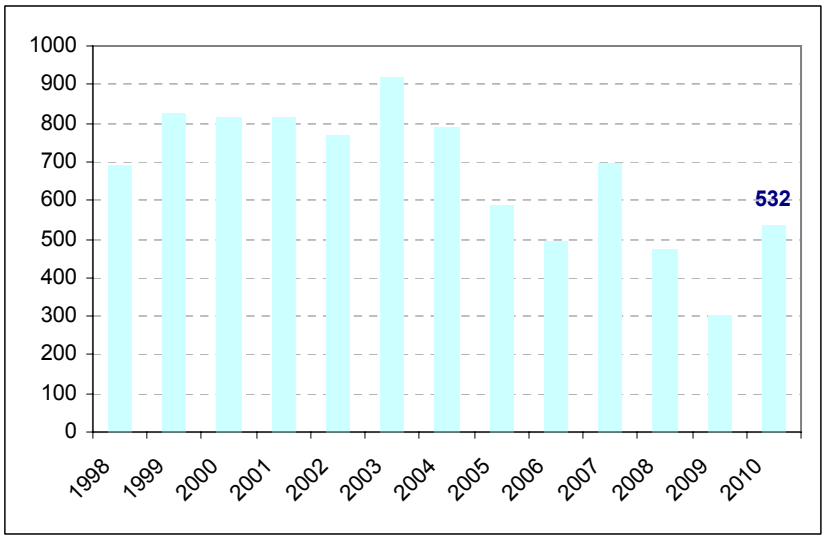

(*) *Per poder valorar l'evolució no s'inclouen les llicències dels municipis de Ciutadella i Mercadal, donat que no disposen de dades per tots els anys. També manca la dada del 2007 i 2009 del municipi d'Alaior així com la del 2009 des Migjorn.*

Gràfic 1. Número de llicències d'obra major per reforma/rehabilitació a Menorca pel període 1998-2010. Font: Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **532 (2010)**

Tendència actual >> Poc definida.

Tendència desitjada >> Lleuger augment. El PTI a l'apartat 2.3.3 de les propostes d'ordenació del sistema d'assentaments fa referència a donar prioritat a la rehabilitació.

Interpretació:

Cada ajuntament té el seu particular criteri a l'hora de classificar les llicències i no tots conflueixen. Així que per concloure un lleuger augment, és necessari un alt grau

d'evidència que ara per ara, tot i l'excepció del 2007, no comença a observar-se.
Queden fora d'aquestes dades les noves edificacions referides a habitatges, magatzems i edificis plurifamiliars.
S'observa durant el 2010 una recuperació quant a llicències d'obra per rehabilitació o reforma, fet que no es donava d'ençà el 2007.

Taules i gràfics

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Maó	135	159	156	162	133	151	122	125	197	220	91	70	78
Sant Lluís	106	128	169	160	130	142	140	85	91	99	72	65	66
Es Castell	66	68	75	64	64	60	55	42	66	22	22	11	119
Alaior	152	194	150	146	149	190	110	118	102		47		18
Es Mercadal						51	41	29		33	25	31	18
Es Migjorn Gran	20	16	23	13	14	12	8	18	10	19	10		14
Ferreries	8	20	23	29	19	35	22	30	25	102	52	11	114
Ciutadella	200	241	216	242	259	277	292	138		199	152	115	105
Menorca	**687**	**826**	**812**	**816**	**768**	**918**	**790**	**585**	**491**	**694**	**471**	**303**	**532**

Taula 1. Número de llicències d'obra major per reforma/rehabilitació desglossades per municipis i en total pel període 1998-2010. Font: Ajuntaments de Menorca. Elaboració: OBSAM.

*Nota: * Les dades del municipi de Ciutadella són estimades fins al 2002. No es tenen dades pel mateix període del municipi d'Es Mercadal. Del 2007 manquen les dades d'Alaior i Es Mercadal. Del 2009 manquen dades d'Alaior i Es Migjorn.*

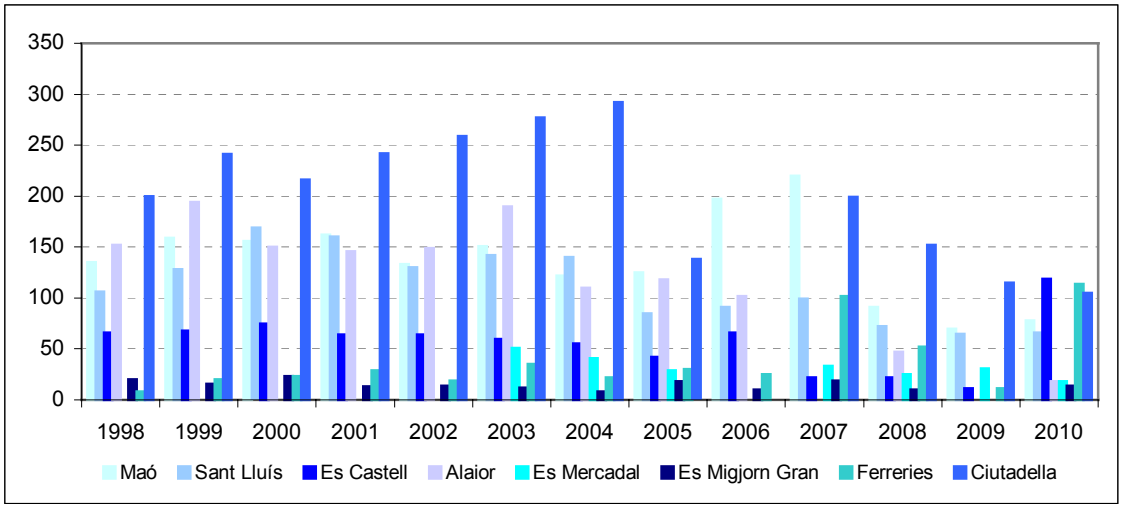

Gràfic 2. Llicències d'obra major per reformes/rehabilitació desglossades per municipis. Font: Ajuntaments de Menorca. *Elaboració: OBSAM.*

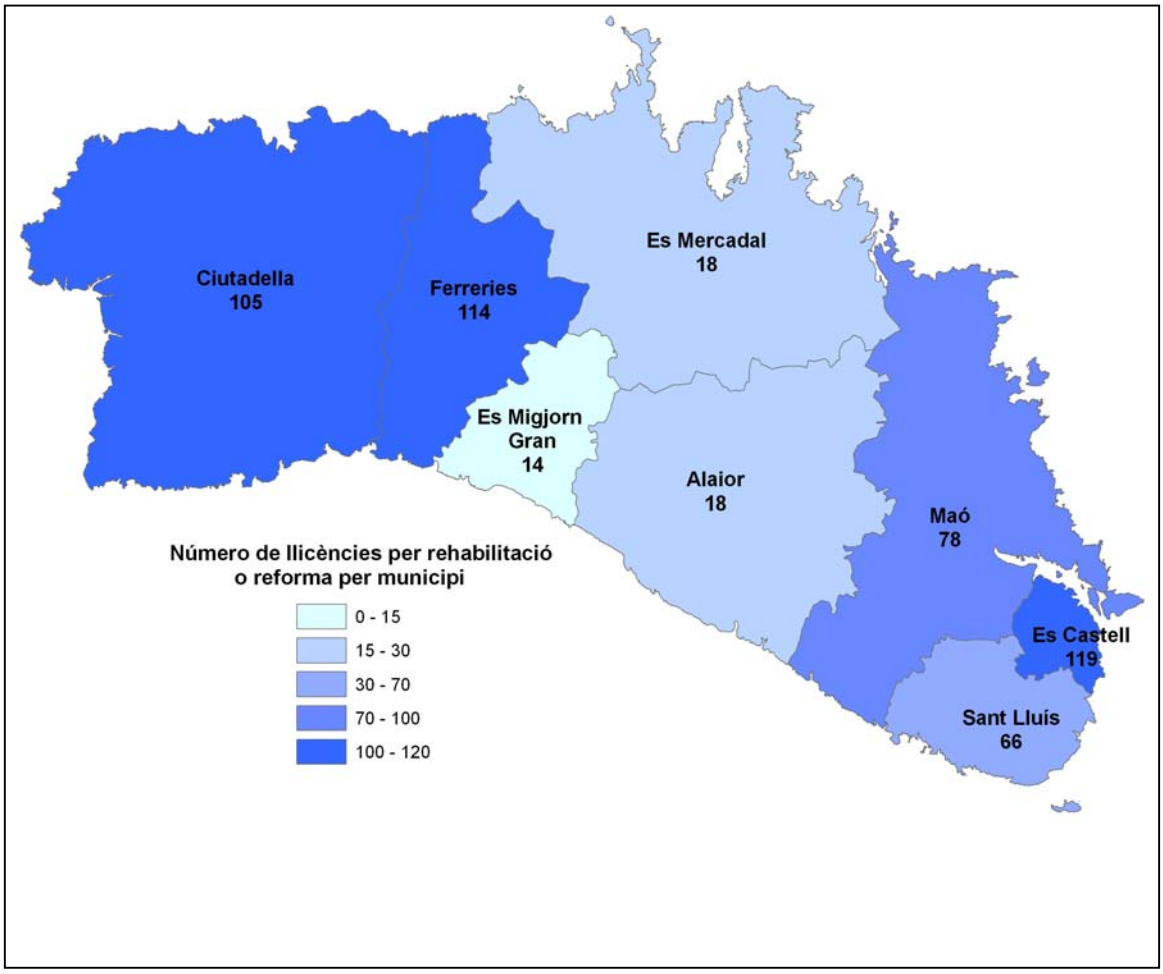

Mapa 1. Llicències d'obra major per reformes/rehabilitació desglossades per municipis. 2010. Font: Ajuntaments de Menorca. *Elaboració: OBSAM.*

2.3.6. EMPRESES AMB SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL (I.N.O)

Definició: Nombre d'empreses que han implantat un Sistema de Gestió Ambiental (SGA). La implantació d'un Sistema de Gestió Ambiental d'acord amb la norma UNE-EN **ISO 14.001** és una eina per sistematitzar, de manera senzilla, els aspectes ambientals que es generen en cadascuna de les activitats que es desenvolupen en una organització, a més de promoure la protecció ambiental i la prevenció de la contaminació des d'un punt de vista d'equilibri amb els aspectes socioeconòmics.

L'**EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme) és molt semblant a la ISO 14001 però aquesta norma és d'àmbit europeu. Igual que la ISO 14001 és un sistema voluntari de gestió ambiental que permet a les organitzacions avaluar i millorar el seu comportament ambiental i difondre la informació oportuna al públic i a altres parts interessades. Els requisits d'aquest sistema queden regulats pel Reglament (CE) 1221/2009, relatiu a la participació voluntària d'organitzacions en un sistema comunitari de gestió i auditoria mediambientals (EMAS) i per la norma internacional ISO 14001.

Aquest indicador mostra l'evolució de la inversió privada en concepte de millora ambiental o minimització de l'impacte.

Unitats: Nombre d'empreses.

Mètode de càlcul: Nombre total d'empreses ISO 14.001 i EMAS.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: ECOTUR.
Elaboració: OBSAM

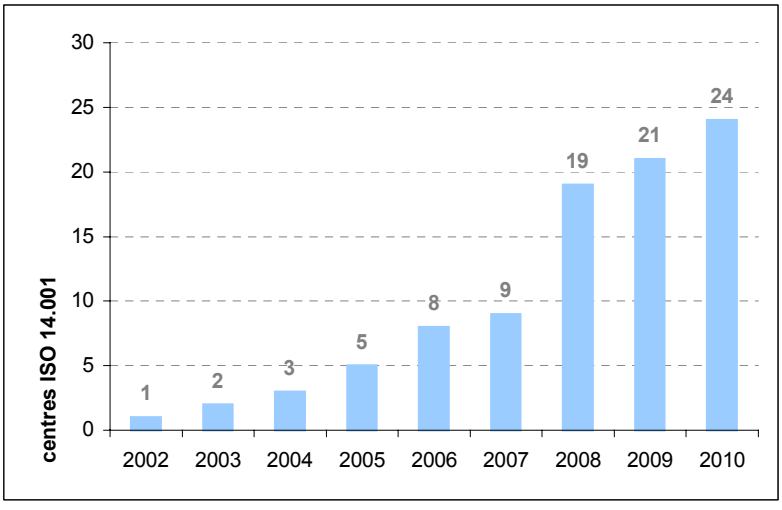

Gràfic 1. Número total acumulat de centres ISO 14.001. 2002 -2010. Font: ECOTUR

Valor més recent:

24 centres ISO 14.001 (2010)
5 centres EMAS

Tendència actual >> Augment.

Tendència desitjada >> Augment.

Interpretació: La implantació de Sistemes de Gestió Ambiental en empreses insulars és encara molt baixa. Dins el sector industrial la implantació és nul·la, i totes les certificacions corresponen al sector terciari, concretament a instal·lacions hoteleres.

Observacions:

Taules i gràfics

Municipis	ISO 14.001									TOTAL acumulat
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Alaior	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**0**
Ciutadella	-	-	-	-	-	-	3	-	1	**4**
Es Castell	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**0**
Es Mercadal	-	-	-	1	-	-	2	-	-	**3**
Es Migjorn Gran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**0**
Ferreries	-	1	1	-	-	-	1	-	-	**3**
Maó	1	-	-	1	3	1	4	-	2	**12**
Sant Lluís	-	-	-	-	-	-	-	2	-	**2**

Taula 1. Número de centres ISO 14.001 per municipis. 2002 - 2010. Font: ECOTUR. Elaboració: OBSAM.

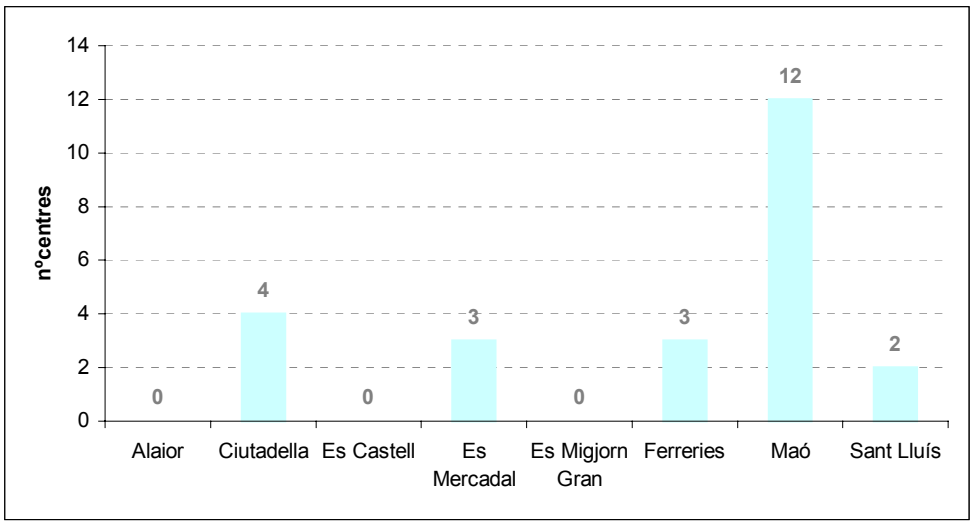

Gràfic 1. Número total de centres ISO 14.001 per municipis. Total acumulat del 2002 al 2010. Font: ECOTUR. Elaboració: OBSAM.

Activitats	EIVISSA	MALLORCA	MENORCA	TOTAL
Club de golf		1		1
Consultoria ambiental		1		1
Control de plagues		2		2
Detergents i sabons		1		1
Establiment turístic	1	46	5	52
Fabricació ciment		1		1
Gestor residus perillosos i no perillosos		1		1
Gràfica		1		1
Màquines expenedores		1		1
Organització d'esveniments		1		1
Organització d'esveniments. Seveis protocol		1		1
Port esportiu / Club Nàutic	1	5		6
Producció cinematogràfica i de fotografia		1		1
Punt d'informació		2		2
Recollida de residus i activitats de neteja i jardineria		3		3
Restauració		4		4
Serveis hospitalaris		1		1
Total Resultat	**2**	**73**	**5**	**80**

Taula 2. Número de centres registrats EMAS a les Balears per activitat. Setembre 2011. Font: ECOTUR. Elaboració: OBSAM.

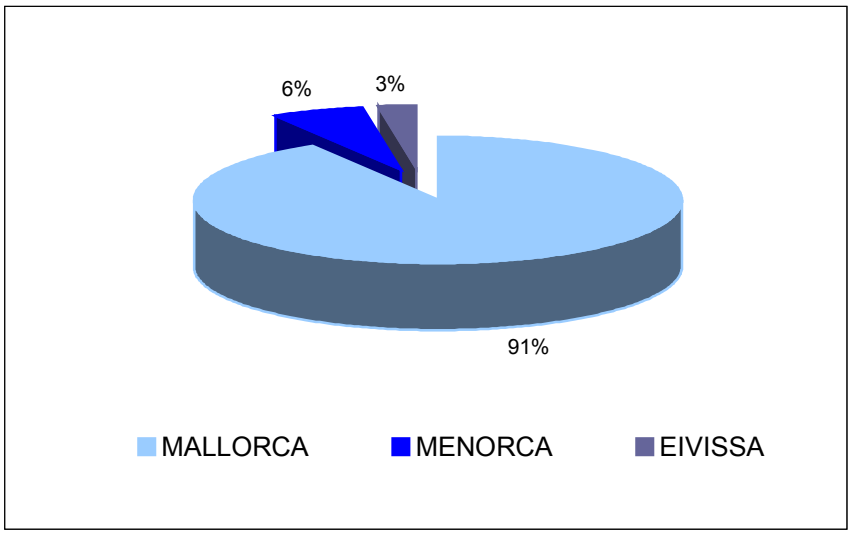

Gràfic 2. Percentatge de centres registrats EMAS per illes. Setembre 2011. Font: ECOTUR. Elaboració: OBSAM.

2.3.7. PERCENTATGE D'AIGUA DEPURADA REUTILITZADA (I.O)

Definició: Percentatge d'aigua depurada a les EDARs de Menorca que es reutilitza ja sigui per a consum agrícola o urbà.

Unitats: % .

Mètode de càlcul: Volum d'aigua depurada reutilitzada/Total d'aigua depurada x100.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: ABAQUA, Aigües St. Lluís, D.G. Medi rural i marí Govern balear
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

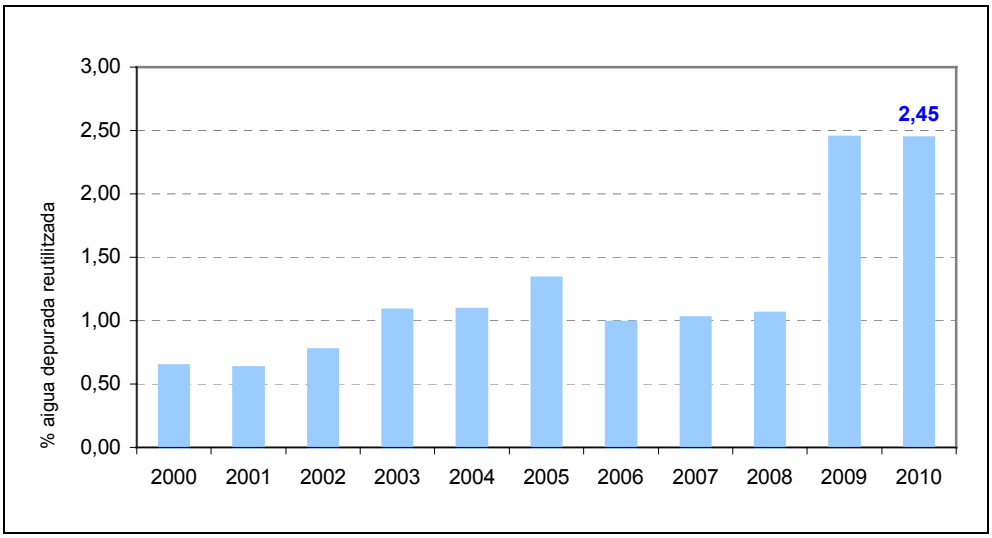

Gràfic 1. Percentatge d'aigua reutilitzada respecte el total depurat. Font: ABAQUA, Aigües St. Lluís. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **2,45%** **(2010)**

Tendència actual >> Augment.

Tendència desitjada >> Augment. El PTI aposta per la millora de la qualitat de les aigües dels efluents de depuradores per a poder-se reutilitzar a l'apartat 6.7.2 de les propostes d'actuació però no regula aquest aspecte. *El Pla Hidrològic de Balears* en el seu pla d'actuacions defineix com a objectiu substituir 1,5 Hm^3/any d'aigua de pous destinada per a reg amb aigua depurada.

Interpretació:

Fins l'any 2008 només existien dades de reutilització d'aigua depurada del municipi de St. Lluís on es reutilitza aigua de la depuradora per a usos urbans com reg de jardins i zones verdes urbanes i en les dobles xarxes d'alguns hotels. A partir del 2009 ja hi ha constituïdes comunitats de regants as Mercadal i Ciutadella i es comencen a computar els volums reutilitzats per agricultura.

Observacions:

A partir del 2009 es comencen a recollir dades del volums depurats reutilitzats per a regadius as Mercadal. Encara no estan disponibles les dades de Ciutadella.

Taules i gràfics

	Unitats:m^3	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Volum	Reutilitzat urbà	50.058	51.711	58.042	68.889	83.649	93.508	81.822	79.241	76.143	67.458	74.728
	Reutilitzat agrari (es Mercadal)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112.813	106.508
	Reutilitzat total	50.058	51.711	58.042	68.889	83.649	93.508	81.822	79.241	76.143	180.271	181.236
	Depurat TOTAL	7.747.655	8.193.627	7.494.816	6.356.264	7.657.872	6.976.150	8.282.247	7.733.243	7.193.341	7.356.752	7.463.770
	% reutilitzat/depurat	**0,6**	**0,6**	**0,8**	**1,1**	**1,1**	**1,3**	**1,0**	**1,0**	**1,1**	**2,5**	**2,4**

Taula 1.Volum d'aigua depurada i reutilitzada a Menorca. Font: ABAQUA, D.G Medi rural i mari CAIB i Aigües St. Lluís. Elaboració: OBSAM.

	CABAL EDARs (m^3)	GEN.	FEB.	MAR.	ABR.	MAI.	JUN.	JUL.	AGO.	SET.	OCT.	NOV.	DES.	TOTAL ANUAL
2.010	ALAIOR	13.950	12.600	13.950	13.500	14.725	16.500	13.950	13.950	13.500	17.050	13.500	13.950	171.125
	CALA EN PORTER	3.535	3.956	3.924	5.204	7.365	9.650	14.165	17.806	13.342	8.352	5.961	3.798	97.058
	CALA GALDANA	3.304	1.400	1.051	5.413	11.857	16.972	20.119	25.811	20.548	14.146	6.338	3.573	130.532
	CIUTADELLA NORD	9.498	11.807	15.351	17.136	26.349	35.227	51.179	54.611	40.864	26.712	16.252	10.665	315.651
	CIUTADELLA SUD	239.450	247.620	247.030	288.060	280.860	370.980	422.510	419.440	362.450	331.400	293.410	310.020	3.813.230
	ES MERCADAL	15.836	34.659	45.091	37.292	30.923	32.736	32.111	10.205	33.350	35.370	66.097	64.606	438.276
	ES MIGJORN GRAN	4.126	6.455	4.951	7.117	12.910	16.496	26.921	26.558	21.051	13.020	13.963	14.622	168.190
	MAÓ ES CASTELL	137.323	118.441	131.508	119.489	122.946	115.129	130.684	133.633	133.530	151.585	171.308	139.674	1.605.250
	SANT CLIMENT	1.908	2.416	2.790	2.793	3.524	3.314	3.608	3.031	2.507	3.114	3.065	2.380	34.450
	SANT LLUIS	15.405	16.906	20.896	20.391	38.007	42.858	65.349	74.954	57.051	37.020	43.778	29.579	462.194
	FERRERIES	20.446	17.966	19.410	19.244	19.542	15.136	13.928	15.352	15.498	18.717	28.934	23.641	227.814
	TOTAL	464.781	474.226	505.952	535.639	569.008	674.997	794.524	795.351	713.691	656.486	662.606	616.508	7.463.770

Taula 2. Volum mensual d'aigua depurada a les EDARs de Menorca. 2010. Font: ABAQUA. Elaboració: OBSAM.

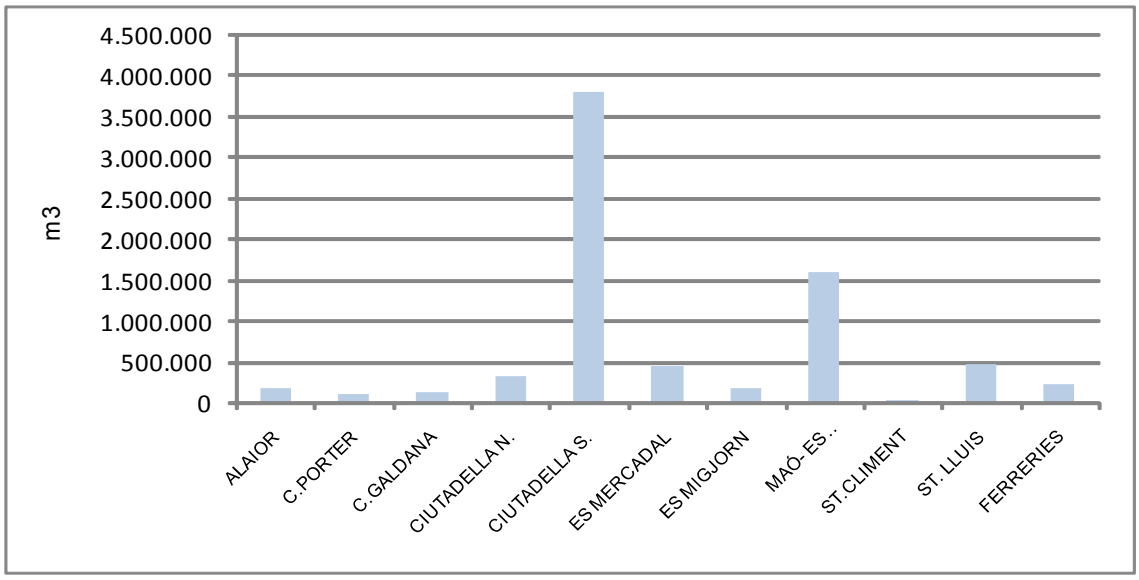

Gràfic 2. Volum anual d'aigua depurada 2010. Font: ABAQUA. Elaboració: OBSAM.

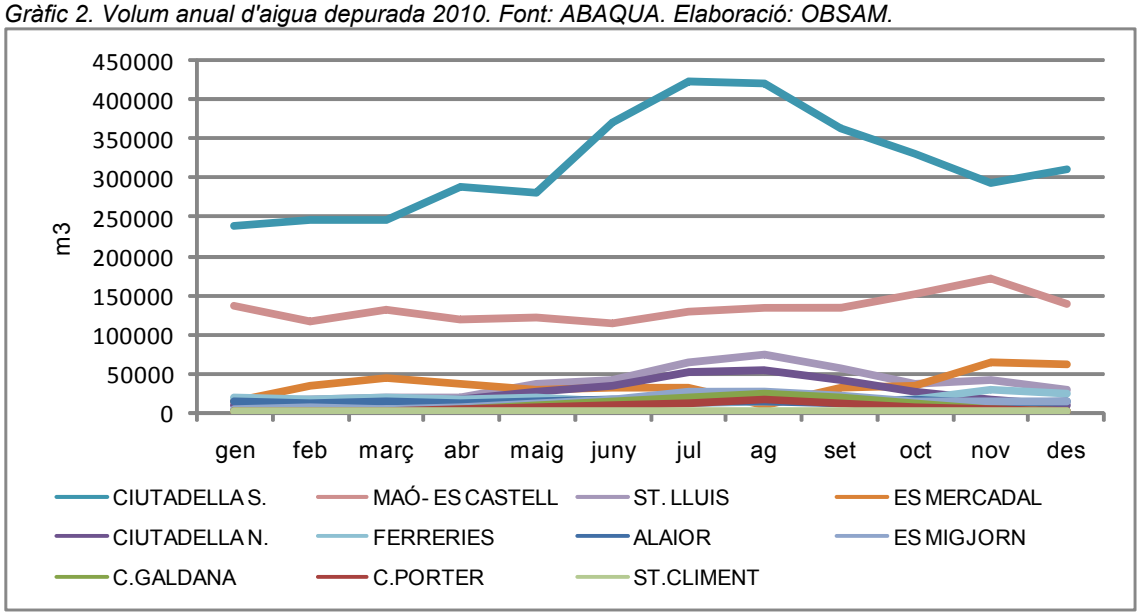

Gràfic 3. Volum mensual d'aigua depurada. Any 2010. Font: ABAQUA. Elaboració: OBSAM.

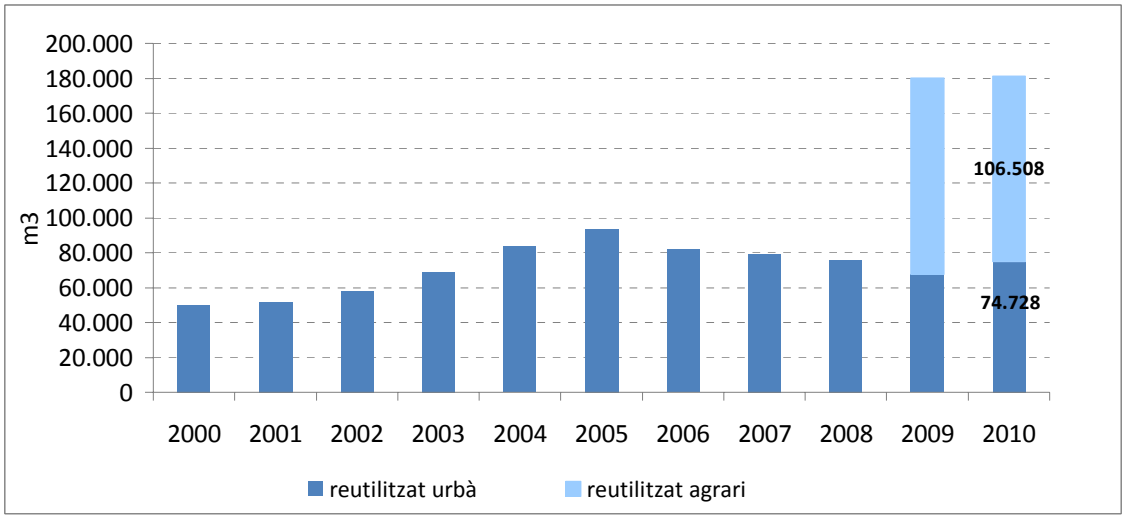

Gràfic 4. Volum d'aigua reutilitzada d'ús urbà i d'ús agrícola. 2000-2010. Font:Aigües st lluis, D.G Medi rural i marí. Elaboració: OBSAM.

2.3.8. RESIDUS SÒLIDS URBANS SEPARATS EN ORIGEN (I.N.O)

Definició: Percentatge de residus recollits selectivament en origen respecte del total generat, sense tenir en compte els materials que es recuperen a la planta de triatge de Milà (per tal d'avaluar la resposta de la població).
Es determina també el % de les diverses fraccions que es recullen respecte el total que es podria recollir (potencial). I la variació de la quantitat seleccionada en origen respecte de l'any anterior.

Unitats: % .

Mètode de càlcul:

- % separació origen =
  = (material separat origen / total RSU)*100

- % variació RSU separat origen =
  = $(RSU_{anyt} - RSU_{anyt-1})*100 / RSU_{anyt-1}$

- % $material_x$ separat vs potencial =
  = ($material_x$ separat / $material_x$ generat)*100

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular amb divisió municipal.
Font: Consorci per a la gestió de residus sòlids urbans de Menorca.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

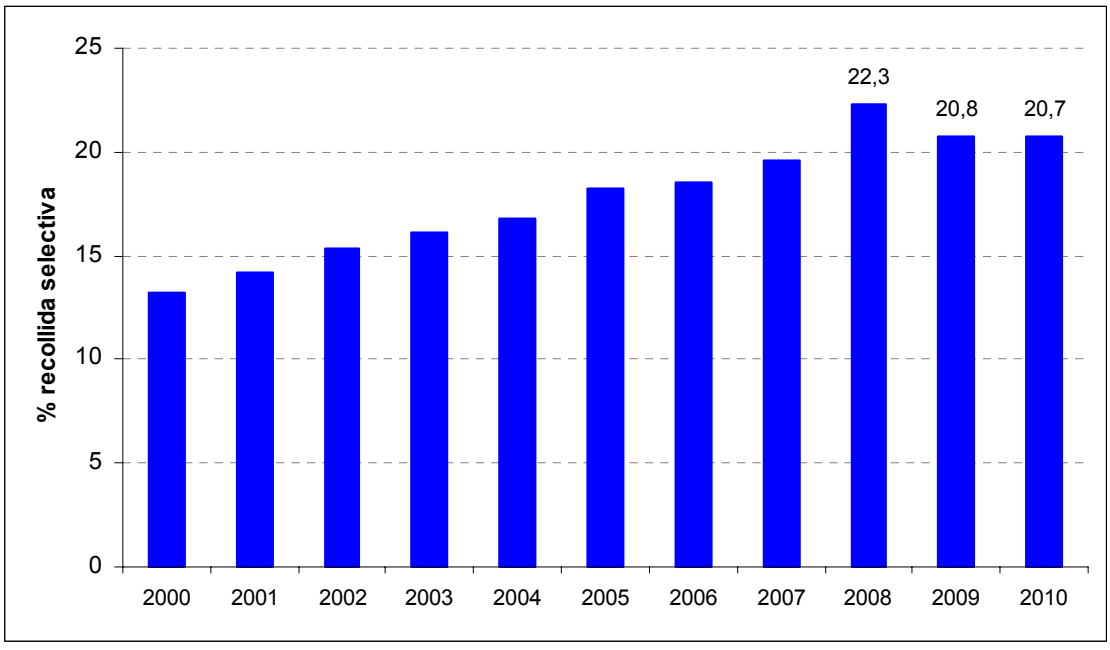

Gràfic 1. Percentatge de recollida selectiva respecte el total dels RSU generats 2000-2010.
Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent:

Taxa de separació en origen = 20,7%
Variació material separat en origen 10/09 = 2,2%
% Material separat en origen vs potencial =
vidre: 45,3%
paper i cartró: 72,2%
envasos: 16,4%
matèria orgànica: 6,5%
(2010)

Tendència actual >> Manteniment.

Tendència desitjada >> Augment. El PTI aposta per l'augment de la reutilització i reciclatge (Títol IV, cap.IV. art.22.). Segons el pla director sectorial de residus, els percentatges de recollida selectiva marcats com objectiu pel 2012 són el 85% del vidre, el 80% del paper i cartró, el 55% dels envasos lleugers i el 70% de la matèria orgànica.

Interpretació:

La recollida selectiva en termes globals es manté al voltant del 20%, havent experimentat una petita disminució els darrers 2 anys. La separació de materials en origen ha anat en augment des de la implantació de la recollida selectiva als diversos municipis de l'illa. Respecte el 2009 s'observa una petita davallada originada en la recollida del vidre, que ha davallat un 7%. Per fraccions tots els materials han augmentat excepte el vidre.
Els municipis amb les majors taxes de reciclatge són Ferreries i es Mercadal, amb taxes molt superiors a la mitjana de la illa. Per contra Ciutadella és el municipi amb la taxa de reciclatge més baixa.

Taules i gràfics

% de recollida selectiva respecte el total de RSU generat									
%	ILLA	Alaior	Ciutadella	Es Castell	Ferreries	Maó	Es Mercadal	Es Migjorn	Sant Lluís
2000	**13,2**	7,4	8,0	7,7	14,1	19,9	19,9	15,3	6,9
2001	**14,2**	8,6	9,2	12,8	18,8	14,7	19,8	17,4	10,2
2002	**15,3**	9,3	10,3	13,6	21,0	19,6	22,2	16,5	15,5
2003	**16,1**	10,9	10,6	14,4	20,1	18,5	23,4	21,1	17,6
2004	**16,8**	11,9	11,3	15,6	27,7	16,3	28,4	26,4	22,5
2005	**18,2**	15,3	11,7	16,2	29,3	18,6	30,4	26,6	22,9
2006	**18,6**	18,5	13,4	21,8	28,4	19,6	22,5	24,5	21,9
2007	**19,6**	19,7	14,4	25,7	30,9	19,2	24,1	23,2	24,4
2008	**22,3**	18,1	16,1	28,1	33,1	21,9	37,6	25,1	28,8
2009	**20,8**	20,1	15,5	24,4	34,2	20,1	29,4	25,4	24,4
2010	**20,7**	19,0	15,4	23,0	28,8	22,5	27,9	23,0	23,4

Taula 1. Percentatge de recollida selectiva respecte el total dels RSU generats 2000-2010.
Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vidre	23,0	22,1	25,4	28,1	30,6	31,9	31,4	34,5	38,6	41,9	48,0	48,7	45,3
Paper i cartró	20,0	29,5	55,4	57,4	55,8	52,7	53,6	60,7	67,1	69,6	80,1	70,4	72,2
Envasos	0,0	0,0	4,0	5,3	6,8	8,0	9,5	9,0	10,6	12,2	14,6	16,3	16,4
Mat. orgànica	1,8	3,9	5,9	6,2	7,9	9,7	10,1	10,5	7,7	7,5	8,0	6,1	6,5

Taula 2. Percentatge de recollida selectiva respecte el potencial per tipus de material 1998-2010.
Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Taxa de variació anual de material recollit en origen											
99/98	00/99	01/00	02/01	03/02	04/03	05/04	06/05	07/06	08/07	09/08	10/09
47,7	95,4	15,1	7,3	5,5	2,0	7,1	-0,6	6,5	6,5	-11,1	2,2

Taula 3. Taxa de variació anual de material recollit en origen 1999-2010.
Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

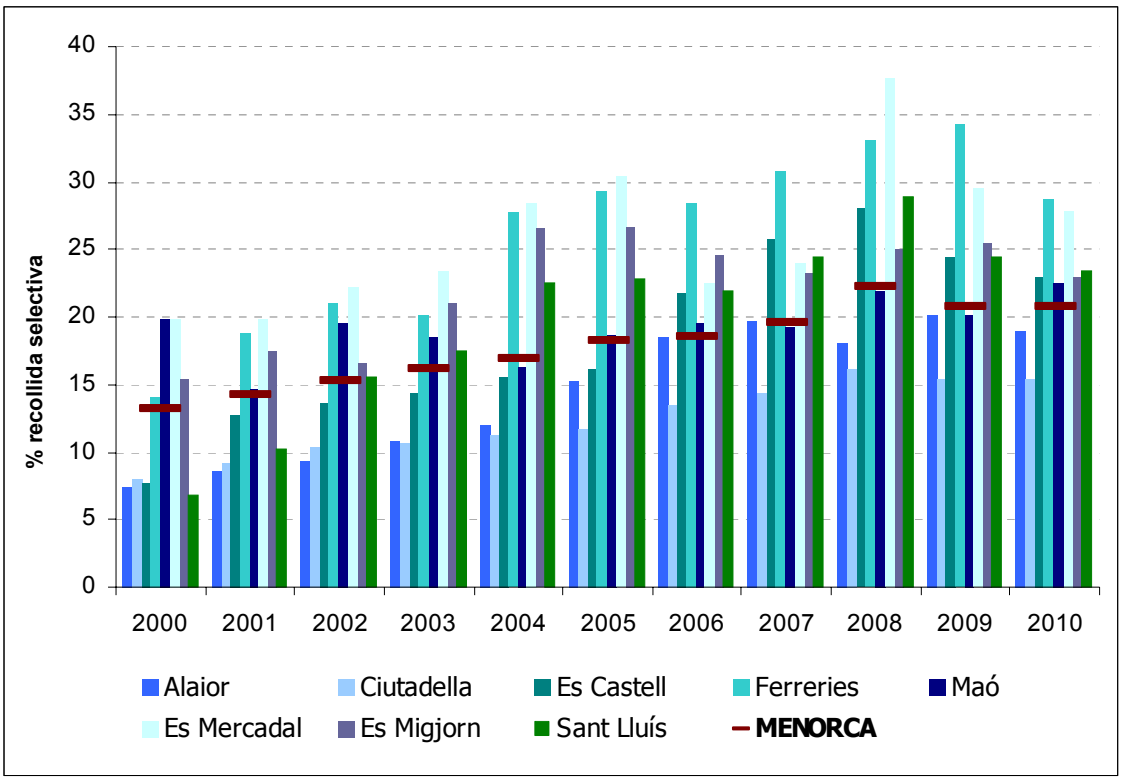

Gràfic 2. Material separat en origen respecte RSU total per municipis 2000-2010.
Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

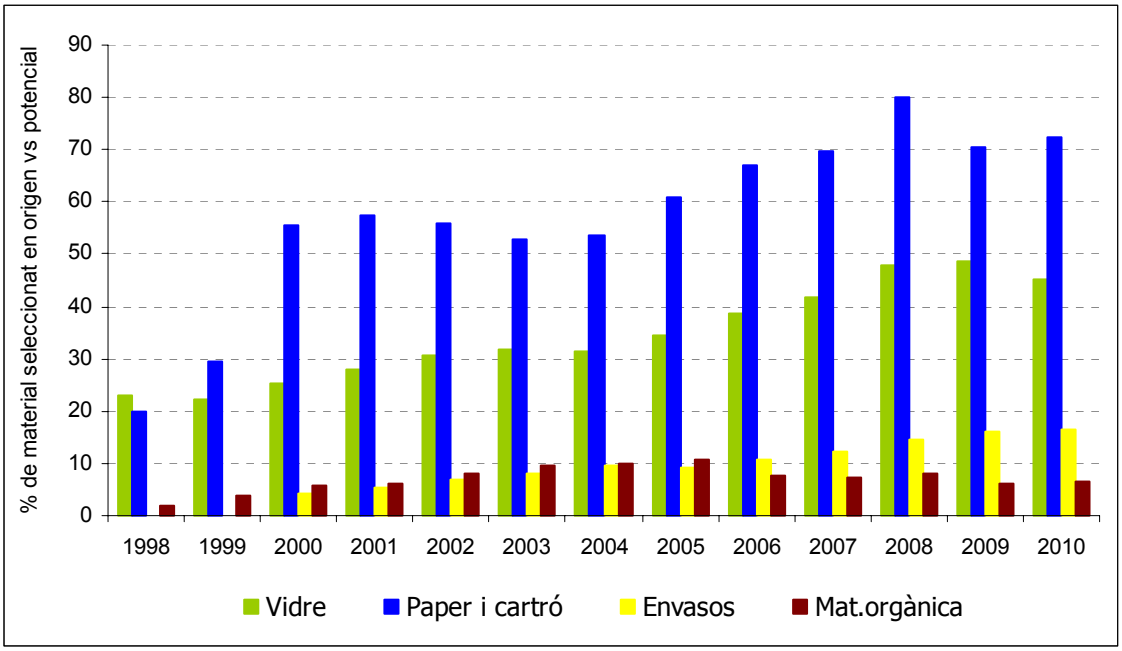

Gràfic 3. Percentatge del material seleccionat en origen respecte el potencial de recollida 1998-2010.
Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

2.3.9. TAXA DE RECICLATGE DE RESIDUS SÒLIDS URBANS (I.O)

Definició: Percentatge de residus que finalment són separats per a procedir al seu reciclat, respecte el total. Aquest percentatge inclou la fracció de residus separats en origen que són susceptibles de ser reciclats i els materials separats a la planta de tractament procedents dels contenidors de rebuig.

Unitats: % de material separat al final del procés respecte el total.

Mètode de càlcul: Taxa de reciclatge = material separat sortida de planta/total generat.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Consorci per a la gestió de residus sòlids urbans de Menorca.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

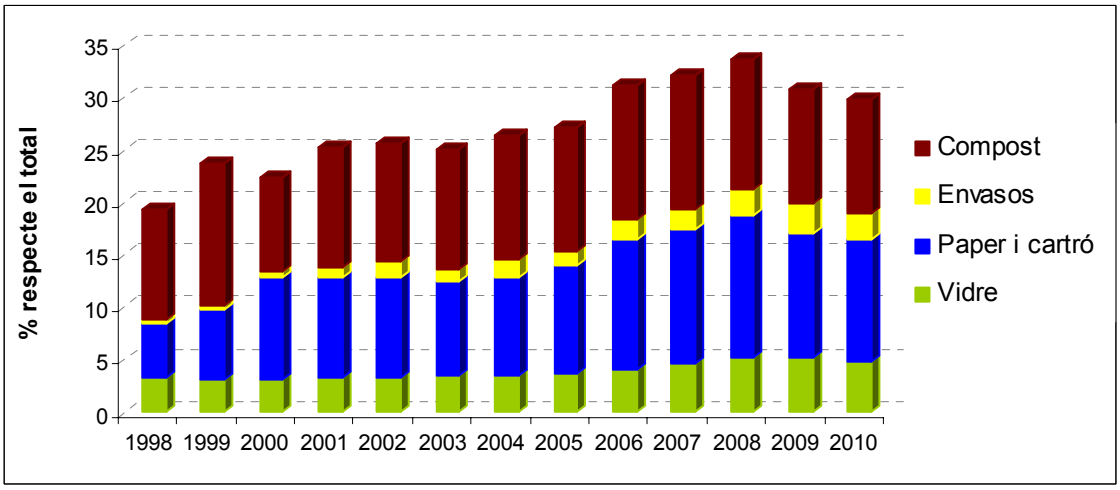

Gràfic 1. Composició en percentatge dels RSU al final del procés realitzat a la planta de gestió de residus de Milà. Any 2010. Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **29,9% (2010)**

Tendència actual >> Lleuger descens.

Tendència desitjada >> Augment. El PTI aposta per l'augment de la reutilització i reciclatge (Títol IV, cap.IV. art.22.).El PDS de residus marca uns objectius del 30% al 2008 i 40% al 2012.

Interpretació:

La separació de materials en origen, així com les quantitats separades a la planta de tractament de residus, ha davallat lleugerament respecte al 2009. Ben igual però, ens mantenim en una taxa de reciclatge de valor alta i dins dels objectius marcats pel 2008.

Observacions:

Els percentatges en la composició varien a l'entrada i a la sortida de la planta. A l'entrada tenim els materials seleccionats en origen per la població, però no la totalitat d'aquests serà aprofitable per a reutilitzar. D'altra banda, en el procés de tractament es separen materials per a reciclar que provenen del rebuig municipal.

Taules i gràfics

Volum anual segons composició dels RSU al final del procés realitzat a la planta de gestió de residus													
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tones recollides	Vidre	1.474	1.510	1.727	1.918	1.997	2.116	2.061	2.126	2.316	2.652	2.758	2.645	2.578
	Paper i cartró	2.369	3.256	5.446	5.793	5.648	5.304	5.434	5.992	6.874	7.222	7.218	6.133	6.097
	Envasos	216	215	357	518	913	744	989	810	1.058	1.106	1.302	1.419	1.337
	Compost	4.756	6.627	4.984	6.940	6.794	6.855	6.984	6.842	7.187	7.220	6.588	5.599	5.715
	Pèrdues per fermentació	5.963	6.381	7.029	7.440	7.279	7.344	7.483	7.331	7.700	7.736	7.058	5.999	6.124
	Rebuig final	36.870	37.212	43.536	44.740	44.430	45.024	43.072	42.269	38.609	38.418	35.310	35.609	36.938
	TOTAL	51.642	55.209	63.087	67.353	67.061	67.388	66.021	65.370	63.744	64.354	60.234	57.404	58.789
	Material per reciclar	8.815	11.608	12.515	15.169	15.352	15.019	15.467	15.771	17.435	18.201	17.865	15.796	15.727
% respecte el total*	Vidre	3,2	3,1	3,1	3,2	3,3	3,5	3,5	3,7	4,1	4,7	5,2	5,1	4,9
	Paper i cartró	5,2	6,7	9,7	9,7	9,4	8,8	9,3	10,3	12,3	12,8	13,6	11,9	11,6
	Envasos	0,5	0,4	0,6	0,9	1,5	1,2	1,7	1,4	1,9	2,0	2,4	2,8	2,5
	Compost	10,4	13,6	8,9	11,6	11,4	11,4	11,9	11,8	12,8	12,8	12,4	10,9	10,9
	Rebuig final	80,7	76,2	77,7	74,7	74,3	75,0	73,6	72,8	68,9	67,9	66,4	69,3	70,1
	TOTAL	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Material per reciclar	19,3	23,8	22,3	25,3	25,7	25,0	26,4	27,2	31,1	32,1	33,6	30,7	29,9

Taula 1. Composició dels RSU al final del procés realitzat a la planta de residus de Milà. Volum anual en tones i percentatge respecte el total, 1998-2010. Elaboració: OBSAM.
*Nota: *No es tenen en compte en els percentatges les pèrdues de fermentació.*

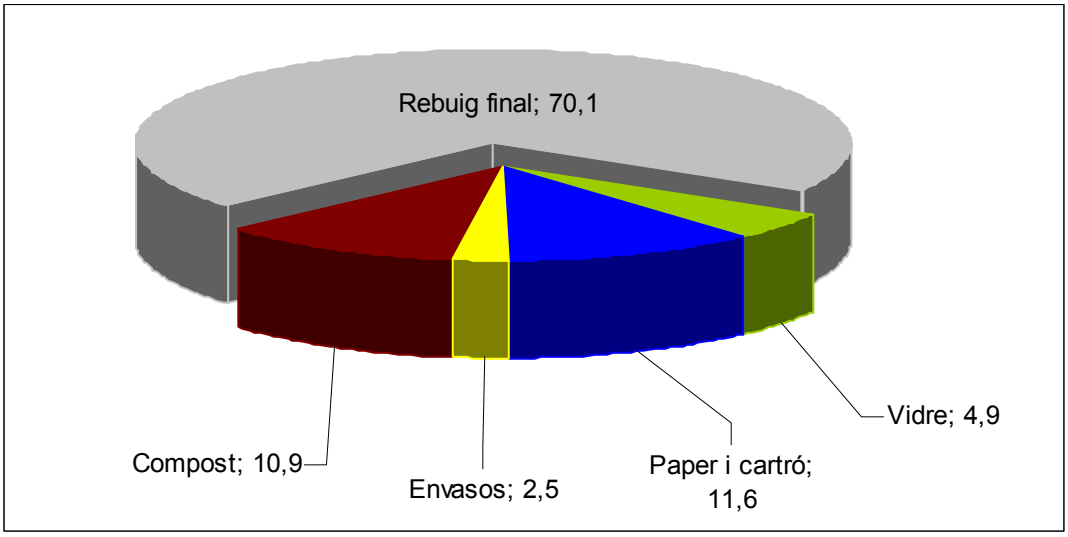

Gràfic 2. Composició en percentatge dels RSU al final del procés realitzat a la planta de gestió de residus de Milà. Any 2010. Font: Consorci de RSU de Menorca. Elaboració: OBSAM.

2.3.10. ENERGIA ELÈCTRICA PROCEDENT D'ENERGIA EÒLICA (I.N.O)

Definició: Energia elèctrica generada al parc eòlic de Milà.

Unitats: KWh.

Mètode de càlcul: Dades subministrades pel Consorci.

Periodicitat de càlcul: Anual.

Àmbit territorial: Insular.

Font: GESA.

Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

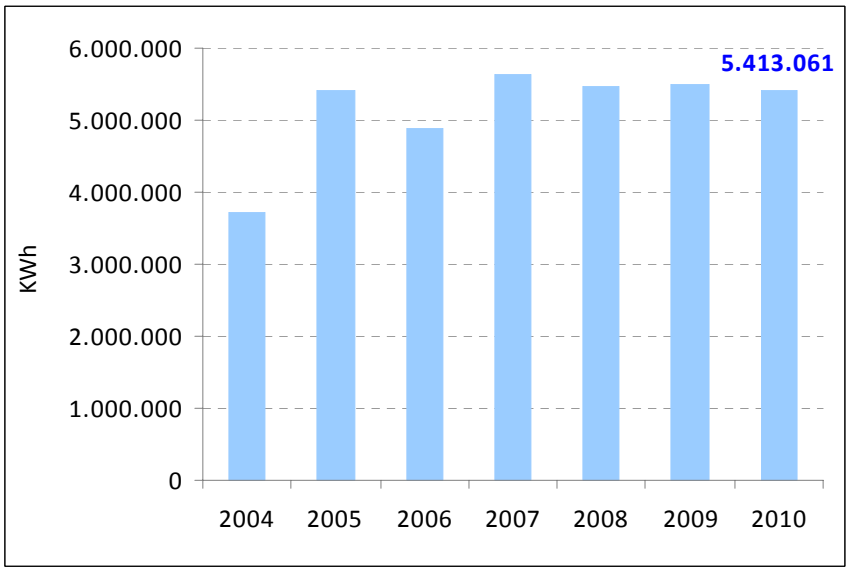

Gràfic 1. Energia elèctrica procedent d'energia eòlica del parc eòlic de Milà (KWh). Font: GESA. Elaboració: OBSAM.

Nota: Va entrar en funcionament el mes de març de 2004.

Valor més recent: **5.413.061 KWh/any. (2010)**

Tendència actual >> Estabilitat. El 2007 continua essent l'any que ha generat més energia des del 2004, any en què es va posar en funcionament.

Tendència desitjada >> Augment. L'energia generada al parc representa l'1% de la producció bruta de Menorca (comptant la generada a l'illa més la transportada de Mallorca). El pla de foment d'energies renovables, proposa uns objectius per al conjunt d'Espanya de produir amb energies renovables el 12,3% de l'energia primària al 2010. A Menorca actualment ens trobem en valors del 2,33% de l'energia primària generada amb energies alternatives.

Interpretació: Els objectius previstos de generar 7 MW al parc eòlic de Milà, no s'han assolit en cap dels set anys que porta funcionant. El 2007 continua essent l'any que més energia ha generat des de 2004, amb 5,65 MW.

Observacions: El parc eòlic es troba en funcionament des de març de 2004.

Taules i gràfics

KWh	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gener	0	551.090	514.350	401.568	414.699	468.184	599.366
Febrer	0	712.516	371.374	480.370	420.274	681.807	688.914
Març	710.273	439.464	548.188	585.499	574.859	524.593	588.260
Abril	630.810	395.282	366.096	246.120	741.296	477.225	376.758
Maig	363.176	366.301	438.988	392.453	211.602	473.629	312.036
Juny	0	336.688	366.650	333.742	289.969	380.061	275.183
Juliol	145.784	389.075	202.550	357.607	271.577	124.816	321.909
Agost	309.572	371.042	548.332	443.808	328.108	145.991	393.148
Setembre	240.769	257.242	264.468	319.882	434.721	343.742	300.155
Octubre	271.300	311.966	347.647	536.263	468.946	526.751	467.963
Novembre	428.825	503.144	407.408	784.124	619.943	532.093	460.306
Desembre	632.332	795.843	501.305	769.997	691.693	819.540	629.063
Anual	**3.732.841**	**5.429.653**	**4.877.356**	**5.651.433**	**5.467.687**	**5.498.432**	**5.413.061**

Taula 1.Energia elèctrica procedent d'energia eòlica del parc eòlic de Milà (KWh). Font: GESA. Elaboració: OBSAM.

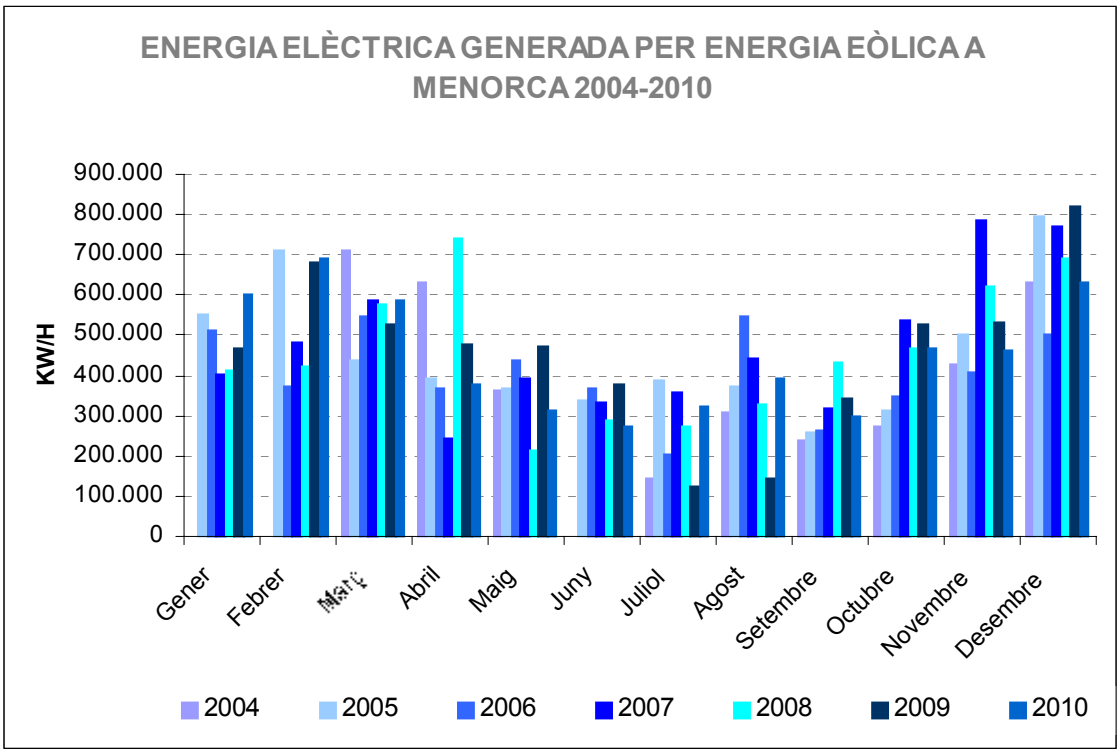

Gràfic 2. Energia elèctrica procedent d'energia eòlica del parc eòlic de Milà (KWh) 2004-2010. Font: GESA. Elaboració: OBSAM.

2.3.11. ENERGIA ELÈCTRICA PROCEDENT D'ENERGIA SOLAR (I.N.O)

Definició: Mesura la quantitat d'energia elèctrica generada a partir d'energia solar connectada a la xarxa elèctrica. Només es mesura aquella energia generada amb plaques fotovoltàiques connectades a la xarxa elèctrica, no es comptabilitzen totes les instal·lacions particulars no connectades.

Unitats: KWh.

Mètode de càlcul: Dades mesurades per GESA mitjançant comptadors.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: GESA - ENDESA.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

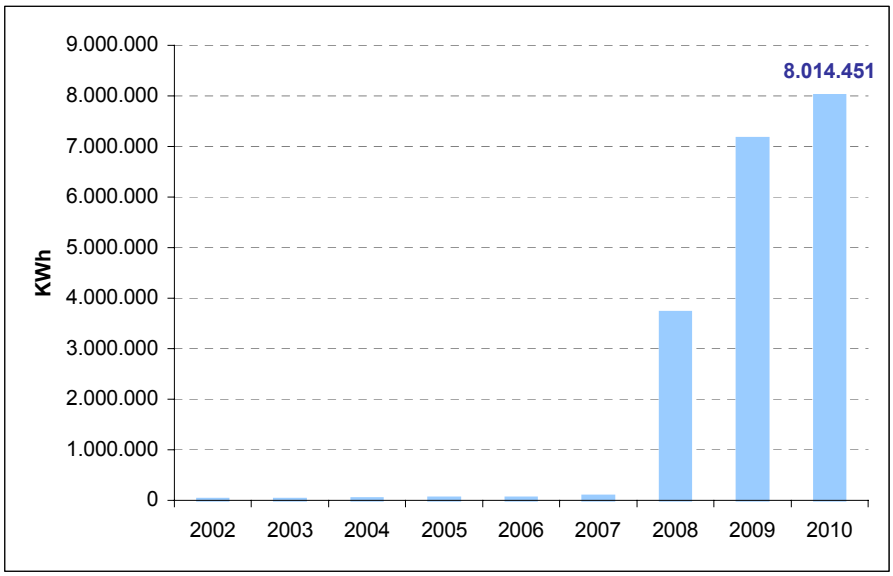

Gràfic 1. Energia elèctrica procedent d'energia solar. Font: GESA. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **8.014.451 KWh/any (2010)**

Tendència actual >> Augment.
Tendència desitjada >> Augment.

Interpretació: L'energia solar ha experimentat un augment molt important a partir del 2008, gràcies a l'entrada en funcionament de dos parcs solars, un al municipi de Ciutadella i l'altre a St. Lluís. Aquests dos parcs fotovoltaics han donat una empenta important a la producció elèctrica amb energies alternatives, que han passat de representar un 1% de la generació al 2,33% de la generació elèctrica que es consumeix a l'illa. A hores d'ara doncs, l'energia solar supera la produïda per energia eòlica.

Taules i gràfics

KWh/mes	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
gener	829	643	998	2.313	1.750	3.216	7.704	321.337	340.879
febrer	1.044	859	1.262	2.443	2.173	4.741	8.856	436.682	470.314
març	653	2.312	1.786	4.091	4.452	5.162	13.252	590.086	646.241
abril	416	2.115	1.479	4.750	4.900	6.039	175.523	565.329	773.378
maig	1.475	2.222	2.295	4.956	5.761	8.570	457.628	742.982	853.180
juny	5.194	2.419	6.926	5.169	5.421	7.256	545.416	743.985	864.585
juliol	2.621	2.648	5.130	5.272	5.570	11.178	537.384	718.954	940.082
agost	2.071	2.468	4.725	5.286	4.923	13.868	554.190	834.293	893.268
setembre	2.045	1.376	4.002	4.279	3.779	10.100	435.845	712.819	789.761
octubre	1.335	1.498	3.352	2.979	3.476	8.145	413.191	655.520	570.690
novembre	1.102	866	1.580	2.420	3.491	6.122	285.030	453.704	449.765
desembre	926	3.425	2.042	2.184	2.728	5.893	292.425	390.598	422.309
anual	19.711	22.851	35.577	46.142	48.424	90.290	3.726.445	7.166.289	8.014.451

Taula 1.Energia elèctrica procedent d'energia solar connectada a xarxa (KWh). Any 2002-2010. Font: GESA. Elaboració: OBSAM.

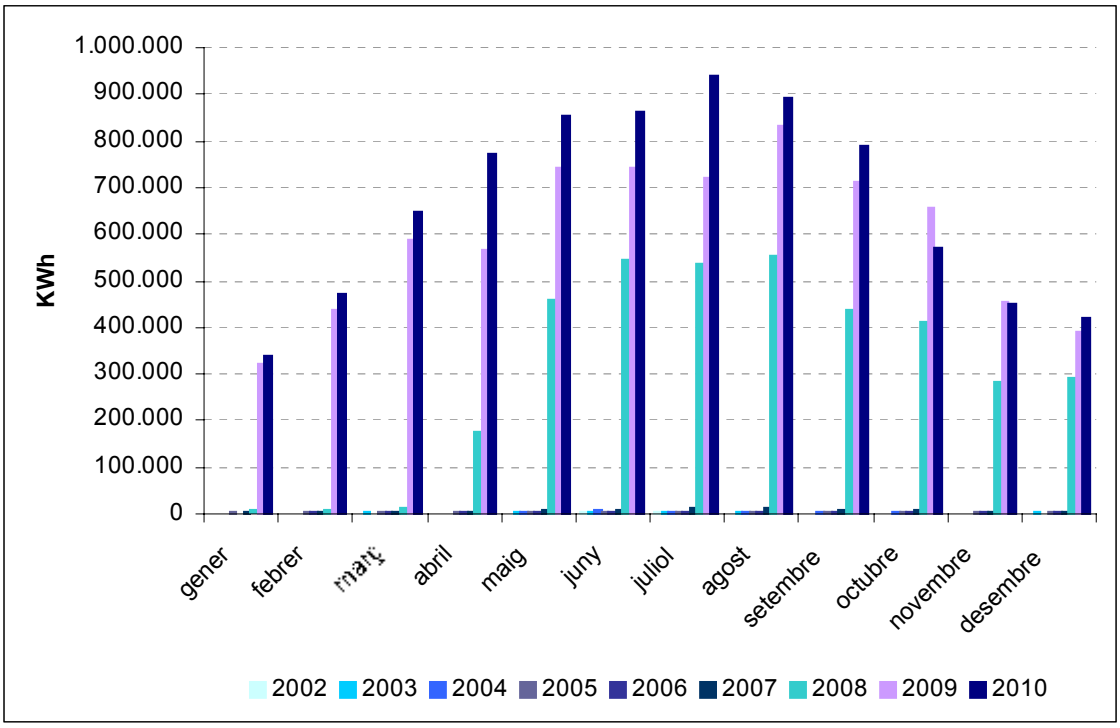

Gràfic 2. Energia elèctrica procedent d'energia solar connectada a xarxa (KWh). Període 2002-2010. Font: GESA. Elaboració: OBSAM.

2.3.12. AGRICULTURA ECOLÒGICA (I.N.O)

Definició: Nombre d'operadors inscrits al Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE), així com superfície inscrita al CBPAE.

Unitats: a) número d'operadors b) Ha.

Mètode de càlcul:
a) Recompte del número d'operadors (productors, elaboradors i importadors).
b) Superfície agrària inscrita al CBPAE.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular, amb divisió municipal.
Font: Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (CBPAE).
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

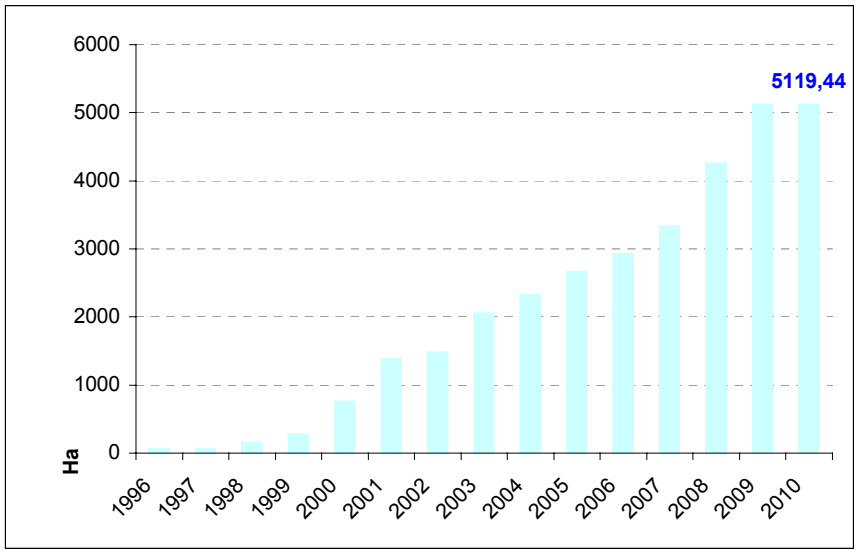

Gràfic 1. Superfície agrària inscrita al Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica (Ha), 1996-2010. Font: CBPAE. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **a) 76 operadors b) 5119,44 Ha. (2010)**

Tendència actual >> Augment en ambdós casos.
Tendència desitjada >> Augment.

Interpretació:

Fins el 2007, tot i que el nombre d'operadors era encara relativament baix, s'observava una clara tendència a l'alça comprovada any rere any. Durant el 2008 es va experimentar una lleugera disminució, passant de 63 a 59 operadors, però al 2010 s'ha recuperat amb 76 operadors. Quant a la superfície agrària inscrita, cal destacar que en tres anys, s'ha passat de 3.327 Ha a 5.119,44 Ha.

Taules i gràfics

Any	Operadors CBPAE	Ha. CBPAE
1996	1	52,2
1997	2	59,7
1998	4	147,1
1999	8	275,7
2000	13	754,0
2001	21	1.381,1
2002	25	1.474,5
2003	38	2.045,6
2004	42	2.321,2
2005	50	2.659,5
2006	56	2.923,9
2007	63	3.327,3
2008	59	4.254,3
2009	71	5.117,7
2010	**76**	**5.119,4**

Taula 1.Operadors i Ha. inscrites al Consell Balear de Producció Agrària Ecològica. Font: CBPAE. Elaboració: OBSAM.

	Operadors inscrits al CBPAE								Hectàrees inscrites al CBPAE							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Maó	20	22	23	24	27	28	33	36	901,12	1020,42	1070,3	1275,53	1359,3	1406,71	1396,29	2461,51
St. Lluís	5	5	5	5	4	4	4	4	165,12	165,12	165,1	165,1	183,1	183,12	263,05	234,88
es Castell	2	2	2	2	3	2	2	1	5	5	54,4	54,4	54,4	54,37	5,01	80,71
Alaior	3	4	7	9	11	10	12	14	198,91	198,91	283,8	313,88	356,9	356,9	832,88	537,74
es Mercadal	0	0	0	1	3	1	2	3	209,61	209,61	345,8	345,8	345,8	345,83	359,19	274,22
es Migjorn	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	285,5	300,42	314,88	81,71
Ferreries	2	2	2	2	1	2	3	3	279,38	279,38	279,4	307,7	282,5	514,86	477,13	173,08
Ciutadella	6	7	11	13	13	11	14	14	286,4	442,7	460,8	461,51	459,9	1092,17	1469,28	1206,82
TOTAL	**38**	**42**	**50**	**56**	**63**	**59**	**71**	**76**	**2045,54**	**2321,14**	**2659,6**	**2923,92**	**3327,4**	**4254,38**	**5117,71**	**5119,44**

Taula 2. Operadors i Ha. inscrites al Consell Balear de Producció Agrària Ecològica. *Font:* CBPAE. *Elaboració: OBSAM.*

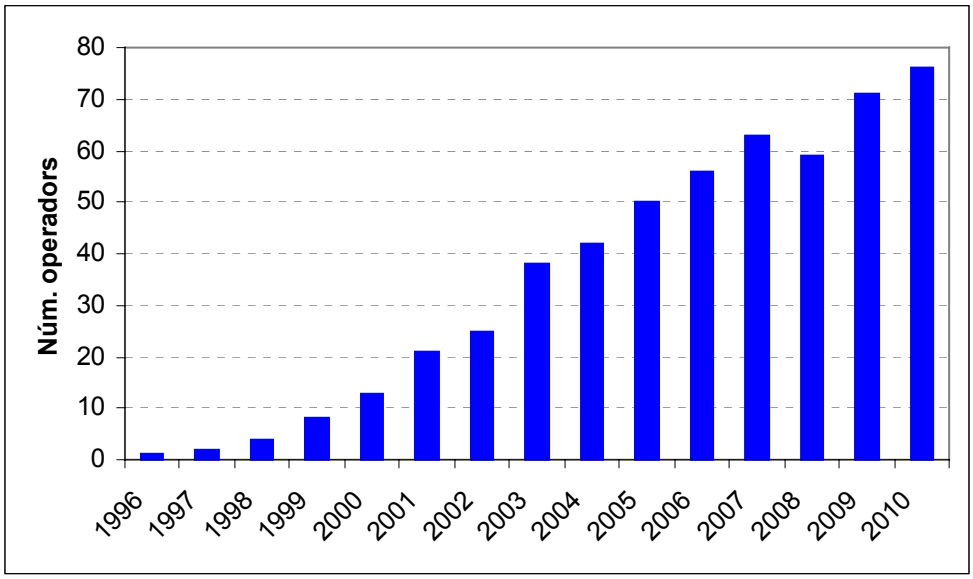

Gràfic 2. Operadors inscrits al Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica. Font: CBPAE. *Elaboració: OBSAM.*

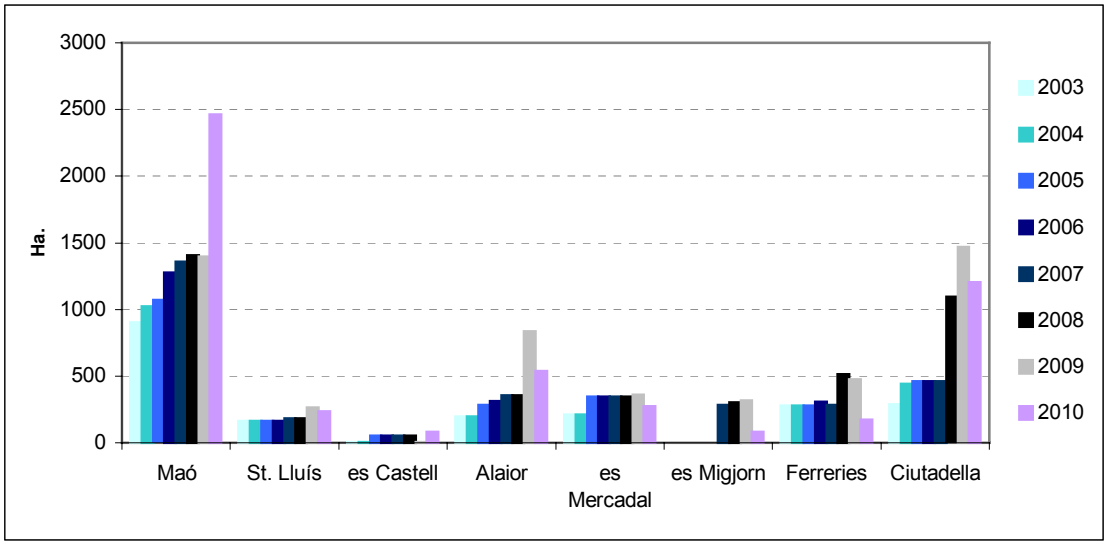

Gràfic 3. Superfície de conreus d'agricultura ecològica dels productors inscrits al Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica. Font: CBPAE. *Elaboració: OBSAM.*

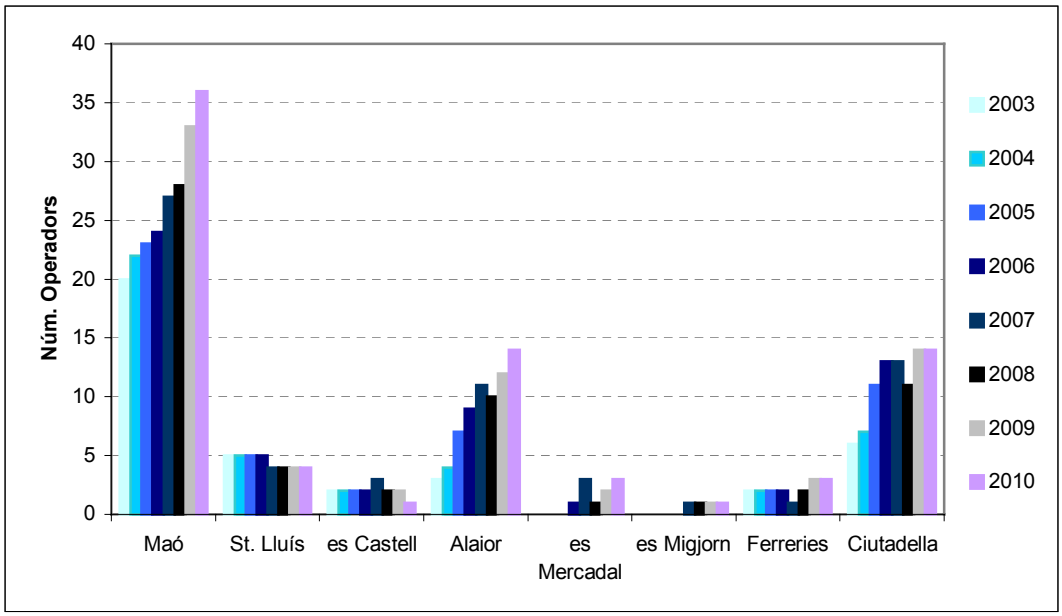

Gràfic 4. Operadors inscrits al Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica per municipis. Font: CBPAE. Elaboració: OBSAM.

2.3.13. EDUCACIÓ AMBIENTAL (I.N.O)

Definició: Per conèixer la resposta de la població a l'oferta d'educació ambiental existent a l'illa, s'han agafat com a indicadors el nombre de visites realitzades al Parc Natural de s'Albufera des Grau, al Centre de la Natura de Menorca i el nombre d'usuaris dels serveis ambientals que el GOB ofereix anualment.

Unitats: Número de persones.

Mètode de càlcul:

a) Persones que han assistit al Parc Natural de s'Albufera des Grau amb escoles i grups.
b) Nombre de persones ateses al punt d'informació del Parc Natural.
c) Nombre d'assistents a les activitats del Servei d'educació ambiental del GOB.
d) Nombre de visitants Centre de la Natura de Menorca.

Periodicitat de càlcul: Anual.
Àmbit territorial: Insular.
Font: Parc Natural de s'Albufera des Grau, GOB Menorca.
Elaboració: OBSAM

SEGUIMENT DE LA VARIABLE:

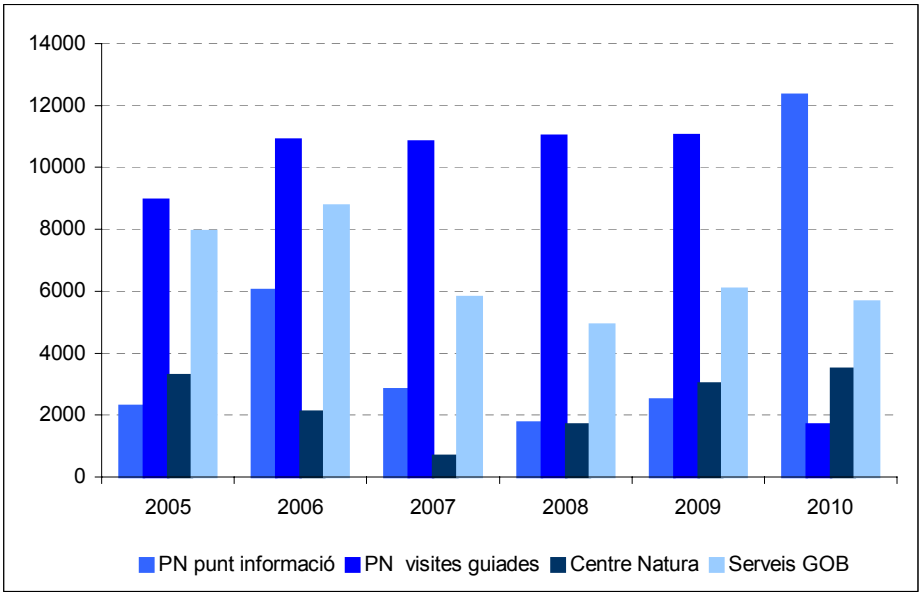

Gràfic 1. Nombre de visitants totals al Parc Natural de s'Albufera des Grau, al museu de la Natura del GOB i usuaris dels serveis ambientals del GOB[1]. Font: Parc Natural de s'Albufera des Grau, GOB. Elaboració: OBSAM.

Valor més recent: **a) 1.699 pers. b) 12.352 pers. c) 5.675 pers. d) 3.496 pers. (2010)**

Tendència actual >> Augment en les visites al Parc Natural i al Centre Natura. Manteniment dels serveis ambientals del GOB.

Tendència desitjada >> Augment en tots els casos.

[1] No s'inclouen en aquest gràfic les excursions guiades del GOB "*A Peu per Menorca*".

Interpretació:

El nombre d'assistents a les visites guiades i a altres activitats del Parc, ha continuat augmentant aquest any, essent dels anys amb més visites juntament amb el 2006. Val a dir però, que aquestes xifres depenen més de la promoció que tant el sector privat com públic en faci d'aquests serveis, que dels hàbits i de la conscienciació social de residents i visitants. El nombre de persones ateses al punt d'informació del Parc manté valors molt similars respecte els anys anteriors. El nombre de visitants al Centre de la Natura de Menorca ha experimentat un important increment fins a arribar a assolir dades superiors al 2005, així i tot, cal recordar que durant el 2007 va romandre tancat gairebé tot l'any per obres.

Per un altre costat, hem de tenir en compte dins les activitats ambientals que realitza el GOB, les excursions guiades "*A Peu per Menorca*" que per primer cop s'aprecia una disminució en la participació des que es va iniciar l'any 2006. Ben igual destaquem, un total de 6.059 persones han gaudit d'aquest tipus d'activitat fins el 2010.

Taules i gràfics

Any	Visites al punt d'informació PN	Visites guiades/ altres activitats PN	Visitants totals PN
1999	1.839	7.876	9.715
2000	5.218	5.745	10.849
2001	5.541	1.783	6.856
2002	3.517	2.332	5.849
2003	205*	3.762	4.107
2004	6.567	2.383	8.950
2005	8.960	2.291	11.251
2006	10.905	6.043	16.948
2007	10.828	2.833	13.661
2008	11.017	1.766	12.783
2009	11.046	2.495	13.541
2010	12.352	1.699	14.051

Taula 1.Visitants al Parc Natural de s'Albufera des Grau. Font: Parc Natural de s'Albufera des Grau. Elaboració: OBSAM.
*Nota: *dades poc fiables.*

Curs escolar	Total participants activitats educació ambiental GOB
93-94	965
94-95	738
95-96	2.637
96-97	3.854
97-98	4.522
98-99	7.784
99-00	8.185
00-01	8.350
01-02	7.950
02-03	8.482
03-04	7.250
04-05	7.950
05-06	8.775
06-07	5.812
07-08	4.925
08-09	6.090
09-10	5.675

Taula 2. Usuaris del Servei d'Educació Ambiental del GOB. Font: GOB. *Elaboració: OBSAM.*

Any	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Visitants	4.115	4.692	7.321	6.229	5.908	3.086	3.298	2.115	690	1.703	3.011	3.496

Taula 3. Visitants al Centre de la Natura de Menorca del GOB. Font: GOB. *Elaboració: OBSAM.*

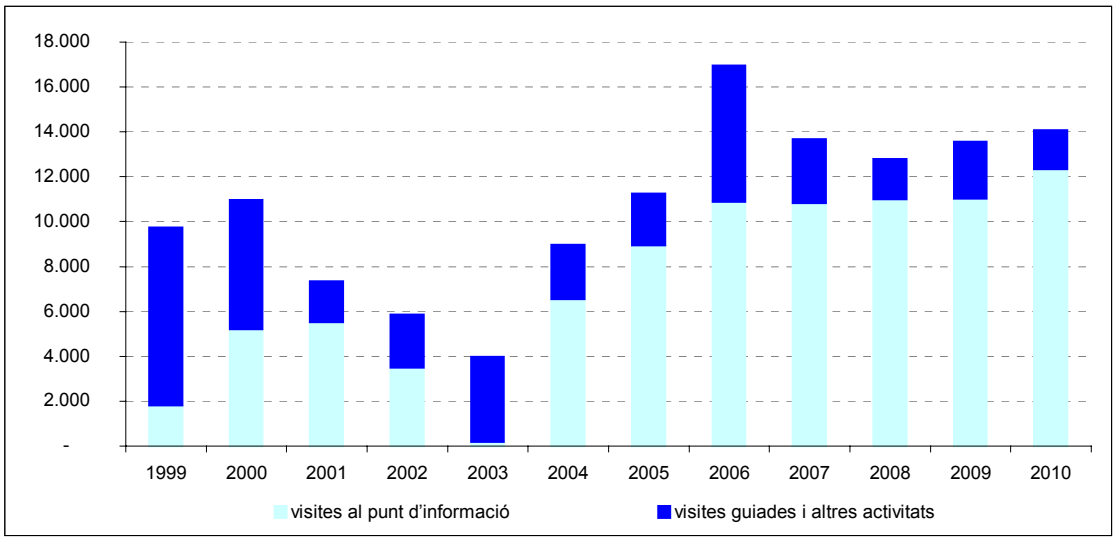

Gràfic 2. Nombre de visitants al Parc Natural de s'Albufera des Grau. Font: Parc Natural de s'Albufera des Grau. Elaboració: OBSAM.

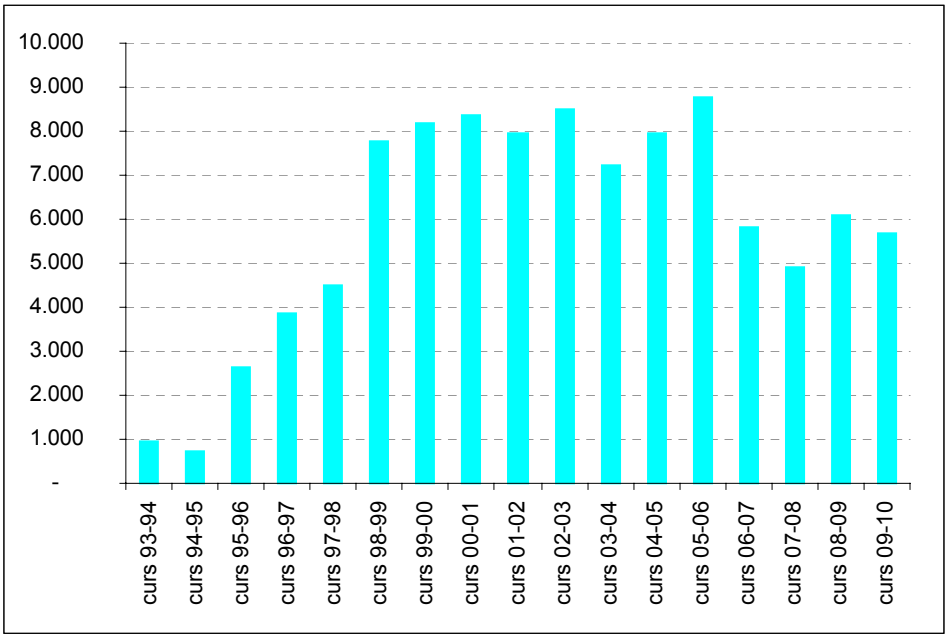

Gràfic 3. Usuaris del Servei d'Educació Ambiental del GOB. Font: GOB. *Elaboració: OBSAM*

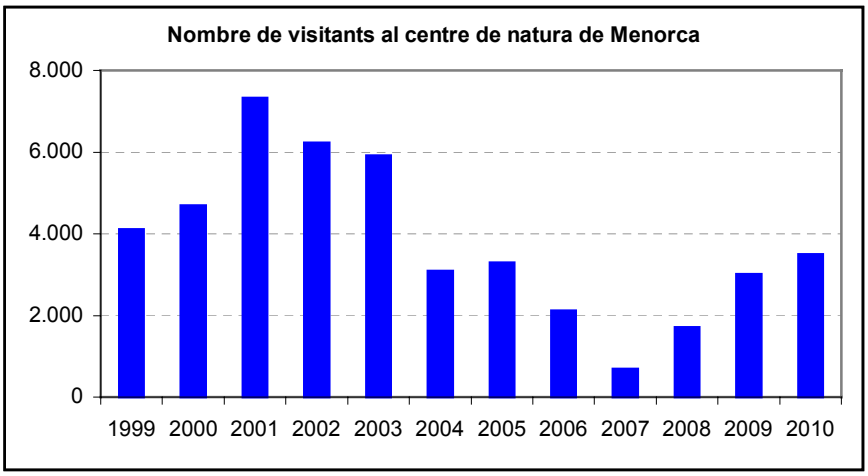

Gràfic 4. Visitants al Centre de la Natura de Menorca del GOB. Font: GOB. *Elaboració: OBSAM.*

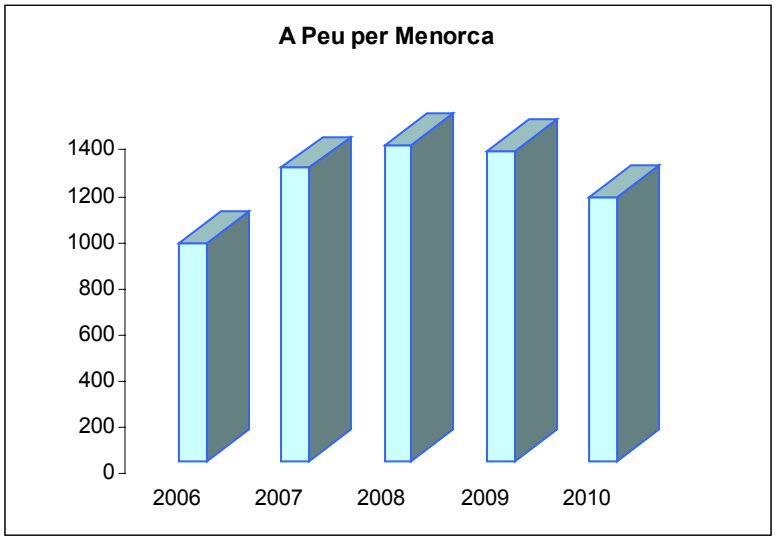

Gràfic 5. Participants en les excursions guiades del GOB. A Peu per Menorca.

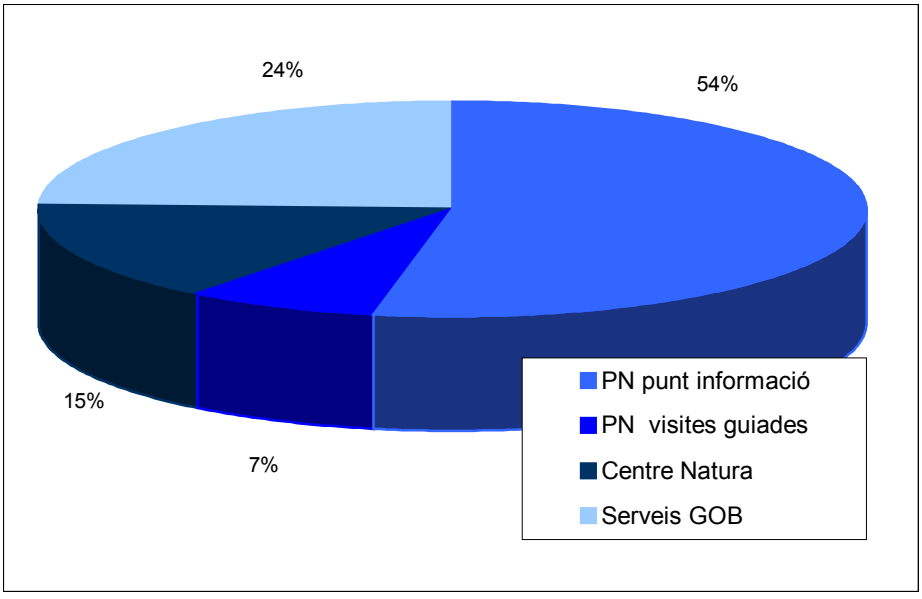

Gràfic 6. Percentatge d'activitats ambientals durant el 2010.

TAULA RESUM DELS INDICADORS
amb les tendències seguides als darrers anys

1. INDICADORS SOCIOECONÒMICS		
1.1 Demogràfics	1.1.1 Taxa de creixement de la població (I.O.)	
	1.1.2 Taxa de migració neta (I.O.)	
	1.1.3 Densitat de població (I.O.)	
	1.1.4 Pressiò humana diària (I.N.O.)	
	1.1.5 Variació estacional de la població municipal (I.N.O.)	
1.2 Econòmics	1.2.1 PIB local (I.O.)	
	1.2.2 Diversitat sectorial (I.O.)	
	1.2.3 Variació del nombre d'empreses en alta al Règim General de la Seguretat Social (I.O.)	
	1.2.4 Preu del sòl (I.O.)	
	1.2.5 Preu de l'habitatge (I.N.O.)	
	1.2.6 Nombre de transaccions de compra-venda de finques (I.N.O.)	
	1.2.7 Explotacions agràries en actiu (I.N.O.)	
	1.2.8 Qualitat de les instal·lacions turístiques (I.N.O.)	
1.3 Socials	1.3.1 Taxa d'atur (I.O.)	
	1.3.2 Taxa d'estabilitat laboral de la nova ocupació (I.N.O.)	
	1.3.3 Estacionalitat laboral (I.N.O.)	
	1.3.4 Número d'habitatges buits (I.O.)	
	1.3.5 Temps mitjà de desplaçament laboral (I.O.)	
	1.3.6 Evolució de la Intensitat de Trànsit (I.N.O.)	
	1.3.7 Accidentalitat en carretera (I.N.O.)	

	1.3.8 Cobertura dels serveis de transport col·lectiu (I.N.O.)	
	1.3.9 Taxa d'utilització del transport col·lectiu (I.O.)	
	1.3.10 Superfície de dotacions públiques per habitant (I.O.)	
	1.3.11 Habitatges socials (I.O.)	
	1.3.12 Nivell de Formació (I.N.O.)	
	1.3.13 Ús dels serveis culturals (I.N.O.)	
	1.3.14 Visites al Patrimoni Cultural (I.N.O.)	

2. INDICADORS AMBIENTALS		
2.1 Estat	2.1.1 Superfície de sòl ocupada pels assentaments urbans, rurals i turístics (I.O.)	
	2.1.2 Variació de la superfície cultivada (I.O.)	
	2.1.3 Variació de la superfície agrària (I.N.O.)	
	2.1.4 Variació de la superfície coberta de bosc (I.O.)	
	2.1.5 Qualitat dels recursos hídrics (I.O.)	
	2.1.6 Nivells piezomètrics (I.N.O.)	
	2.1.7 Evolució de les poblacions d'aus (I.O.)	
2.2 Pressió	2.2.1 Superfície dels canvis d'ús del sòl (I.O.)	
	2.2.2 Consum urbà d'aigua (I.N.O.)	
	2.2.3 Consum urbà d'aigua per càpita (I.O.)	
	2.2.4 Consum final d'energia per càpita (I.N.O.)	
	2.2.5 Emissions directes de CO2 a l'atmosfera (I.N.O.)	
	2.2.6 Generació de residus sòlids urbans (I.O.)	
	2.2.7 Generació de residus sòlids urbans per càpita (I.N.O.)	

	2.2.8 Estrès turístic (I.N.O.)	
	2.2.9 Capacitat màxima d'allotjament (I.N.O.)	
	2.2.10 Freqüentació a les platges (I.N.O.)	
	2.2.11 Taxa de motorització (I.N.O.)	
	2.2.12 Llicències urbanístiques (I.N.O.)	
2.3 Resposta	2.3.1 Percentatge de sòl protegit sobre la superfície insular i municipal (I.O.)	
	2.3.2 Índex de gestió d'espais naturals protegits (I.N.O.)	
	2.3.3 Variació de la superfície de sòl urbà o urbanitzable segons la planificació vigent (I.N.O.)	
	2.3.4 Superfície de parcs i zones verdes urbanes (I.O.)	
	2.3.5 Nombre d'edificis rehabilitats (I.O.)	
	2.3.6 Empreses amb Sistema de Gestió Ambiental (I.N.O.)	
	2.3.7 Percentatge d'aigua depurada reutilitzada (I.O.)	
	2.3.8 Residus sòlids urbans seleccionats en origen (I.N.O.)	
	2.3.9 Taxa de reciclatge i reutilització de residus sòlids (I.O.)	
	2.3.10 Energia elèctrica procedent d'energia eòlica (I.N.O.)	
	2.3.11 Energia elèctrica procedent d'energia solar (I.N.O.)	
	2.3.12 Agricultura ecològica (I.N.O.)	
	2.3.13 Educació ambiental (I.N.O.)	

SIGNIFICAT DE LES ICONES:

La tendència observada en els darrers anys s'apropa a la desitjada.

No s'observa una tendència definida en els darrers anys o bé la sèrie es manté estable quan la tendència desitjada seria l'augment o la disminució.

La tendència observada en els darrers anys s'allunya de la desitjada.

ⓘ No s'ha disposat de dades de diferents anys com per comptar amb la possibilitat d'avaluar una tendència.